

NOUL TESTAMENT CU PSALMI

**TIPĂRIT SUB ÎNDRUMAREA ȘI CU PURTAREA
DE GRIJĂ A PREA FERICITULUI PĂRINTE**

I U S T I N

**PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD**

**EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI — 1979**

«NOUL TESTAMENT IN CEL
VECHI SE ASCUNDE...».

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ MATEI

CAP. 1

*Cartea neamului lui Iisus
Hristos, zămislirea, numele
și nașterea.*

1. Cartea neamului lui
Iisus Hristos, fiul lui David,
fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe
Isaac; Isaac a născut pe
Iacov; Iacov a născut pe
Iuda și pe frații lui;

3. Iuda a născut pe Fares
și pe Zera, din Tamar; Fa-
res a născut pe Esrom;
Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Ami-
nadav; Aminadav a născut
pe Naason; Naason a nă-
scut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe
Booz, din Rahav; Booz a
născut pe Iobed, din Rut;
Iobed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David
regele; David a născut pe
Solomon din femeia lui
Urie;

7. Solomon a născut pe
Roboam; Roboam a născut
pe Abia; Abia a născut pe
Asa;

8. Asa a născut pe Iosa-
fat; Iosafat a născut pe Ior-
am; Ioram a născut pe
Ozia;

9. Ozia a născut pe Io-
iam; Ioiam a născut pe
Ahaz; Ahaz a născut pe Ie-
zechia;

10. Iezechia a născut pe
Manase; Manase a născut
pe Amon; Amon a născut
pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Ie-
honîa și pe frații lui, la
strămutarea în Babilon;

CAP. 1. — (1) 2 Paral. 17, 11. Luc. 3, 24. Rom. 9, 5. (2) Fac. 21, 2-3; 25, 26; 29, 19; 29, 35. (3) Fac. 38, 27, 30; 46, 12. Rut 4, 18. 1 Paral. 2, 4, 5, 9. (5) Iosua 6, 24. Rut 2, 3; 4, 17, 21. 1 Paral. 2, 11-12. (6) Fac. 17, 6, 16. 1 Reg. 17, 12. 2 Reg. 12, 24. 1 Paral. 2, 15. (7) 3 Reg. 11, 43; 14, 31; 15, 8. 1 Paral. 3, 10. (9) 4 Reg. 15, 7, 38; 16, 20. (10) 4 Reg. 20, 20. 1 Paral. 3, 13. (11) 4 Reg. 23, 34; 24, 6. 1 Paral. 3, 16. 2 Paral. 36, 4.

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Ce se cheamă Hristos.

17. Așadar, toate neamurile de la Avraam pînă la David sînt paisprezece; și de la David pînă la strămutarea în Babilon sînt paisprezece; și de la strămutarea în Babilon pînă la Hristos sînt paisprezece neamuri.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat avînd în pîntece de la Duhul Sfînt.

(12) 4. Reg. 24, 6. 1 Paral. 3, 17. 2 Paral. 36, 8. 1 Ezd. 3, 2; 5, 2. (18) Luc. 1, 27, 34-35; 2, 5. (19) Num. 5, 12-31. Deut. 24, 1-5. (20) Luc. 1, 35. (21) Is. 49, 1. Luc. 1, 31-33. Fapt. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38-39. 1 Ioan 2, 2. Rom. 3, 24. (23) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. (25) Luc. 1, 31; 2, 7, 21.

19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrînd s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

20. Și cugetînd el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grînd: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfînt.

21. Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mîntui poporul Său de păcatele lor.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se îplinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

23. Iată, Fecioara va avea în pîntece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tîlcuiește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Și deșteptîndu-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa.

25. Și fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

CAP. 2

Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Înțoarcerea din Egipt și așezarea în Nazaret.

1. Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebînd:

2. Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui.

3. Și auzînd, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Și adunînd pe toți arhierii și cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?

5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul:

6. Și tu, Betleeme, pămîntul lui Iuda, nu ești nicicum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul Meu Israel.

7. Atunci Irod chemînd în ascuns pe magi, a aflat

de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

8. Și trimițîndu-i la Betleem, le-a zis: Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre Prunc și, dacă îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venînd și eu, să mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultînd pe regele, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, pînă ce a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul.

10. Și văzînd ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrînd în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzînd la pămînt, s-au închinat Lui; și deschidînd vistierile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămîie și smîrnă.

12. Iar luînd înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

13. După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicînd: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt

și stai acolo pînă ce-ți voi

CAP. 2. — (1) Luc. 2, 4-8. (2) Num. 24, 17. Is. 60, 3. Luc. 2, 11. (6) Fac. 49, 10. Mih. 5, 1. Ioan 7, 42. Apoc. 2, 27. (11) Pild. 18, 16. Is. 60, 6. Luc. 2, 16-17.

spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-Lucidă.

14. Și sculindu-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt.

15. Și au stat acolo pînă la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvîntul spus de Domnul, prin proorocul: Din Egipt am chemat pe Fiul Meu.

16. Iar cînd Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a miniat foarte și, trimițînd a ucis pe toți pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care li aflase de la magi.

17. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul:

18. Glas în Rama s-a auzit, pîngire și tînguire multă; Rahela își plînge copiii și nu vrea să fie mîngîiată pentru că nu sînt.

19. După moartea lui Irod, iată că ingerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, în Egipt,

20. Și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în pămîntul lui Israel,

căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului.

21. Iosif, sculîndu-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pămîntul lui Israel.

22. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luînd poruncă, în vis, s-a dus în părțile Galileii.

23. Și venind a locuit în orașul numit Nazăret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean se va chema.

CAP. 3

Ioan Botezătorul. Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,

2. Spunînd: Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor.

3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.

(15) Num. 24, 8. Os. 11, 1. (18) Ier. 31, 15. (20) Is. 4, 19. (22) Luc. 2, 39. (23) Jud. 13, 5. Ioan 1, 45. CAP. 3. — (1) Marc. 1, 4. Luc. 1, 80; 3, 2-3. Ioan 1, 6, 28. Fapt. 13, 24. (2) Iez. 18, 30. Mat. 4, 17; 10, 7. Marc. 1, 15. (3) Is. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 76; 3, 4. Ioan 1, 23.

4. Iar Ioan avea îmbrăcămîntea lui din păr de cămilă, și cîngătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică.

5. Atunci a ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.

6. Și erau botezați de către el în riul Iordan, mărțurisindu-și păcatele.

7. Dar văzînd Ioan pe mulți din farisei și saducheii venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de minia ce va să fie?

8. Faceți deci roadă, vrednică de pocăință.

9. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Căci rînte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Iată securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel

ce vine după mine este mai puternic decît mine; Lui nu sînt vrednic să-L duc încălțămîntea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc.

12. El are lopata în mînă și va curăți aria Sa și va aduna griul în jîtniță, iar pleava o va arde cu foc nestins.

13. În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.

14. Ioan însă îl oprea, zicînd: Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?

15. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.

16. Iar botezîndu-se Iisus, cînd ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Duhul lui Dumnezeu s-a văzut pogorîndu-se ca un porumbel și venind peste El.

17. Și iată glas din ceruri zicînd: Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit.

(4) 4 Reg. 1, 8. Zah. 13, 4. Marc. 1, 6. (5) Marc. 1, 5. (6) Marc. 1, 5. Fapt. 19, 4, 18. (7) Mat. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7. (8) Luc. 3, 8. (9) Ioan 8, 33, 37-39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1-16. (10) Mat. 7, 19. Luc. 3, 9. (11) Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15-16, 26-27, 33. Fapt. 1, 5; 2, 2; 11, 16; 19, 4. (12) Mat. 3, 5, 19. Luc. 3, 17. (13) Fapt. 1, 5; 2, 2; 11, 16; 15, 11. (14) Mat. 3, 17. (15) Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. (16) Is. 11, 2. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21-22. Ioan 1, 32-33. (17) Ps. 2, 6. Mat. 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 37. 2 Petr. 1, 17. 1 Ioan 5, 7-9. Ef. 1, 6. Col. 1, 13.

CAP. 4

Iisus este ispitit de diavolul. Inceputul propovăduirii Lui. El cheamă pe cei dinlăi ucenici la apostolat și vindecă tot felul de bolnavi.

1. Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul.

2. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit.

3. Și apropiindu-se, ispititorul a zis către El: De ești Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pîini.

4. Iar El, răspunzînd, a zis: Scris este: Nu numai cu pline va trăi omul, ci cu tot cuvîntul care iese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci diavolul L-a dus în sfînta cetate, L-a pus pe aripa templului,

6. Și L-a zis: Dacă Tu ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris este: Îngerilor Săi va porunci pentru Tine și Te vor ridica pe

mîini, ca nu cumva să izbești de piatră piciorul Tău.

7. Iisus i-a răspuns: Iarăși este scris: Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeu Tău.

8. Din nou diavolul L-a dus pe un munte foarte înalt și L-a arătat foarte împărățiile lumii și slava lor.

9. Și L-a zis Lui: Acestea toate Ți le voi da Ție, dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie.

10. Atunci Iisus i-a zis: Piei, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeu Tău să te închini și Lui singur să-I slujești.

11. Atunci L-a lăsat diavolul și iată îngerii, venind la El, îi slujeau.

12. Și Iisus, auzind că Ioan a fost întemnițat, a plecat în Galileea.

13. Și părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftalim.

14. Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice:

CAP. 4. — (1) Jud. 13, 24. Iez. 3, 14. Sir. 2, 1. Marc. 1, 12. Luc. 4, 1. (2) Iez. 34, 28. 3 Reg. 19, 8. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. (3) Luc. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Inj. 16, 26. Luc. 4, 4. (5) Iez. 8, 3; 11, 1; 43, 5. Luc. 4, 9. (6) 1 Reg. 7, 3. Ps. 70, 3; 90, 11-12. Luc. 4, 9-11. (7) Deut. 6, 16. Luc. 4, 12. (8) Iez. 40, 2. Luc. 4, 5. (9) Dan. 3, 5. Luc. 4, 6-7. (10) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Luc. 4, 8. (12) Marc. 1, 14. Luc. 3, 20; 4, 14. Ioan 4, 43. (13) Iosua 19, 10, 33. Marc. 1, 21. Luc. 4, 16, 31.

15. Pămîntul lui Zabulon și pămîntul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;

16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit.

17. De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocățiți-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor.

18. Pe cînd umblă pe lângă Marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari.

19. Și le-a zis: Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni.

20. Iar ei, îndată lăsînd mrejele, au mers după El.

21. Și de acolo, mergînd mai departe, a văzut alți doi frați, pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregîndu-și mrejele și l-a chemat.

22. Iar ei îndată, lăsînd corabia și pe tatăl lor, au mers după El.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățînd în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor.

24. Și s-a dus vestea despre El în toată Siria, și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cuprinși de multe feluri de boli și de chinuri, pe demonizați, pe lunatici, pe slăbănogi, și El îi vindeca.

25. Și mulțimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

CAP. 5

Predica de pe munte. Fericitățile. Adevărata împlinire a Legii.

1. Văzînd mulțimile, Iisus S-a suit în munte, și așezîndu-se, ucenicii Lui au venit la El.

2. Și deschizîndu-Și gura, îi învăța zicînd:

(15) Is. 8, 23. (16) Is. 9, 1; 42, 7. Luc. 1, 79; 2, 32. (17) Mat. 3, 2; 10, 7. Marc. 1, 14, 15. Luc. 10, 9. (18) Inj. 6, 16. Marc. 1, 16. Luc. 5, 1-2. Ioan 1, 35-42. (19) Ier. 16, 16. Mat. 8, 22. Marc. 1, 17. Luc. 5, 10. (20) Mat. 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (21) Marc. 1, 19-20. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14-15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7-8. Luc. 6, 17. CAP. 5. — (1) Marc. 3, 13. (2) Luc. 6, 20.

3. Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce pling, că aceia se vor mîngîia.

5. Fericiți cei blînzii, că aceia vor moșteni pămîntul.

6. Fericiți cei ce flămînzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor satura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi voi cînd vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, mintînd din pricina Mea.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au pri-

gonit pe proorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sînteți sarea pămîntului; dacă sarea se va strica, cu ce se va sara?

De nimic nu mai e bună decît să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni.

14. Voi sînteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vîrf de munte să se ascundă.

15. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încît să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.

18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece

cerul și pămîntul, o iotă sau o cîrtă din Lege nu va trece, pînă ce se vor face toate.

19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor.

20. Căci zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

21. Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu ucizi; iar cine va ucide, vrednic va fi de osîndă.

22. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se minie pe fratele său vrednic va fi de osîndă; și cine va zice fratelui său: neîrebnicul, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului.

23. Deci, dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte

că fratele tău are ceva împotriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întâi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău.

25. Împacă-te cu pîrișul tău degrabă, pînă ești cu el pe cale, ca nu cumva pîrișul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului și să îți arunce în temniță.

26. Adevărat grăiesc tie: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.

27. Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu săvîrșești adulter.

28. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o, a și săvîrșit adulter cu ea în inima lui.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădulele tale, decît tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

(3) Ps. 50, 18, Is. 57, 15, Luc. 6, 20. (4) Ps. 125, 5-6, Is. 61, 2-3, Luc. 6, 21, Ioan 16, 20, Apoc. 22, 4. (5) Ps. 24, 12; 36, 11, 29. Pild. 2, 21; 16, 19, Is. 66, 2, Mat. 11, 29. (6) Is. 55, 1; 65, 13, Bar. 2, 18, Luc. 1, 53. (7) Ps. 40, 1-2, Pild. 14, 21; 21, 21. Sir. 3, 30-31. Mat. 6, 14. Iac. 2, 17. (8) Ps. 14, 2; 16, 15; 23, 4; 72, 1. Avac. 1, 13. 1 Ioan 3, 2-3. Evr. 12, 14. (9) Iac. 3, 18. Evr. 12, 14. (10) 1 Petr. 2, 1 Ioan 3, 17. (11) Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 14. (12) 2 Paral. 36, 19; 3, 14. Rom. 8, 17. (13) Luc. 6, 23. Fapt. 5, 41. (14) Marc. 9, 50. 16. Mat. 21, 35; 23, 34-35. Luc. 6, 23. Fapt. 5, 41. (15) Marc. 4, 21. Luc. 14, 34-35. (16) Pild. 4, 18. Filip. 2, 15. (17) Marc. 4, 21. Luc. 14, 34-35. (18) Pild. 4, 18. Ioan 15, 8. 1 Petr. 2, 12. Filip. 1, 11; 2, 15. (19) Mat. 3, 15. Rom. 3, 51. (20) Ps. 118, 89-90, 152. Is. 40, 8. Mal. 2, 6. Mat. 24, 35. Luc. 16, 17; 21, 33.

(19) 1 Ezd. 7, 10. Iac. 2, 10. (20) Rom. 9, 31. (21) Ieș. 28, 13. Lev. 24, 17. Deut. 5, 17. Mat. 19, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 28. (22) 1 Ioan 3, 15. (23) Mat. 8, 4. Marc. 11, 25. (24) Is. 66, 3. (25) Marc. 11, 25. (26) Pild. 25, 8. Sir. 8, 1-2. Mat. 6, 14; 18, 35. Luc. 12, 58. (27) Ieș. 20, 14. Deut. 5, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. (28) Fac. 34, 2. Lev. 20, 10. 2 Reg. 11, 2. Iov 31, 1. Pild. 6, 25. Sir. 9, 8; 41, 25. (29) Deut. 13, 5-10. Pild. 1, 15-16. Mat. 18, 8-9. Marc. 9, 43, 47. Rom. 8, 13.

cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultați.

8. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El.

9. Deci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfintească-se numele Tău;

10. Vie împărăția Ta; făcă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.

11. Plănea noastră cea spre filintă dă-ne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri;

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!

14. Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-vă și vouă Tatăl vostru Cel ceresc;

15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici

Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

16. Cînd postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor.

17. Tu însă, cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău care vede în ascuns îți va răsplăti tie.

19. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură.

20. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură.

21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.

22. Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.

Eccl. 5, 1-2. Is. 1, 15. Sir. 7, 15. (8) Mat. 6, 32. (9) Deut. 32, 6. Ier. 3, 4. Iez. 36, 23. Luc. 11, 1-4. (10) 2 Reg. 15, 26. Ps. 4, 6; 21, 31. Mat. 26, 39. Luc. 22, 42. Fapt. 21, 14. (11) Pil. 30, 8. Luc. 11, 3. (12) Ps. 31, 6. Pil. 28, 13. Sir. 18, 12; 28, 1-2. Mat. 18, 21. Luc. 11, 4. (13) Deut. 13, 5. Jud. 2, 22. 3 Reg. 22, 22. 1 Paral. 29, 1. Ps. 50, 13; 118, 39. Is. 28, 19. Mat. 26, 41. Luc. 11, 4. Ioan 17, 15. 2 Petr. 2, 9. Apoc. 3, 10. (14) Sir. 28, 2. Marc. 11, 25. Luc. 6, 37. Ef. 4, 32. Col. 3, 13. (15) Sir. 28, 1, 4. Mat. 18, 35. Marc. 11, 26. Iac. 2, 13. (16) Is. 58, 3. (17) Rut 3, 3. Eccl. 9, 8. Dan. 10, 3. (18) Iac. 5, 2-4. Evr. 13, 5. (20) Sir. 29, 14. Mat. 19, 21. Luc. 12, 24, 33. 1 Petr. 1, 4. 1 Tim. 6, 19. (21) Luc. 12, 34. (22) Luc. 11, 34.

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult!

24. Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va uri și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona.

25. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce veți minca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; au nu este sufletul mai mult decît hrana și trupul decît îmbrăcăminte?

26. Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jînițe, și Tatăl vostru Cel ceresc le hrănește. Oare nu sîntei voi cu mult mai presus decît ele?

27. Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?

28. Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiți? Luați seama la crinii cimpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Și vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

30. Iar dacă iarba cimpului, care astăzi este și mine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu duceți grijă, spunînd: Ce vom minca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?

32. Că după toate acestea se străduiesc păgînii; știe doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de ele.

33. Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.

34. Nu vă îngrijiți de ziua de mîine, căci ziua de mîine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

(23) Luc. 11, 35. (24) 3 Reg. 18, 24; 21, 7. Luc. 16, 13. Iac. 4, 4. 1 Ioan 2, 15. Rom. 6, 16. (25) Ps. 54, 23. Bar. 3, 18. Luc. 12, 22-23. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (26) Iov 38, 41. Ps. 146, 9. Luc. 12, 24. (27) Luc. 12, 25. (28) Luc. 12, 26. (29) 3 Reg. 4, 21. Luc. 12, 27. (30) Mat. 16, 8. Luc. 12, 28. (31) Luc. 12, 29. (32) Mat. 6, 8. Luc. 12, 30. (33) Ies. 23, 25. 3 Reg. 3, 13-14. Ps. 36, 25. Injcl. 7, 10-11. Marc. 10, 30. Luc. 12, 31. 1 Tim. 4, 8. (34) Ies. 16, 19.

CAP. 7

Sfârșitul predicii de pe munte. Judecata semenilor. Puterea rugăciunii. Călea mîntuirii și a pierzării. Ferirea de prooroci mincinoși.

1. Nu judecați ca să nu fiți judecați.

2. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.

3. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și birna din ochiul tău nu o ieși în seamă?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată birna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întâi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoti paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte cînilor, nici nu aruncați mîrgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcîndu-se, să vă sfîșie pe voi.

7. Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.

8. Că oricine cere ia, cel care caută află, și celui care bate i se va deschide.

9. Sau cine este omul acela între voi, care, de va cere fiul său pline, oare el îi va da piatră?

10. Sau de-i va cere pește, oare el îi va da șarpe?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cît mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El?

12. Ci toate cîte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor, că aceasta este Legea și proorocii.

13. Intrați prin poarta cea strîmtă, că largă este poarta și lăle este calea care duce la pieire și mulți sint cei care o află.

14. Și strîmtă este poarta și îngustă este calea care

CAP. 7. — (1) Luc. 6, 37. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1-3; 14, 10. 1 Cor. 4, 5. (2) Iosua 7, 25. Jud. 1, 7. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38. (3) Ps. 49, 17-21. Plîng. 3, 39-40. Luc. 6, 41. (4) Luc. 6, 42. (5) Ps. 50, 14. Luc. 6, 42. (6) Pild. 9, 7-8; 23, 9. (7) 1 Paral. 28, 9. Cînt. 3, 4. Ier. 29, 13. Mat. 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13. Iac. 1, 5-6. (8) Pild. 8, 17. Luc. 11, 10. (9) Luc. 11, 11. (10) Luc. 11, 12. (11) Fac. 8, 21. Is. 49, 15. Luc. 11, 13. Iac. 1, 7. Ebr. 12, 10. (12) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Luc. 6, 31. Rom. 13, 8. (13) Sir. 21, 11. Luc. 13, 24. Fapt. 20, 29. (14) Luc. 13, 24. Fapt. 14, 22.

duce la viață și puțini sint care o află.

15. Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sint lupi răpitori.

16. După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culleg oamenii struguri din spini sau smochine din mărcini?

17. Așa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele.

18. Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune.

19. Iar orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

20. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște.

21. Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.

22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit și nu în nu-

mele Tău am scos demoni și nu în numele Tău minuni multe am făcut?

23. Și atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine cei ce lucrați fărădelegea.

24. De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește asemenea-se va bărbatului înțelept care a clădit casa lui pe stîncă.

25. A căzut ploaia, au venit riurile mari, au suflat vînturile și au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stîncă.

26. Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le îndeplinește, asemenea-se va bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit riurile mari și au suflat vînturile și au izbit în casa aceea, și a căzut. Și căderea ei a fost mare.

28. Iar cînd Iisus a sfîrșit cuvintele acestora, mulțimile

(15) Deut. 13, 1-3. Ier. 14, 14; 23, 6. Mih. 3, 5. Mat. 24, 4. Marc. 13, 22. Fapt. 20, 29. 1 Ioan 4, 1. 2 Cor. 11, 15. (16) Mat. 7, 20. Luc. 6, 44. Iac. 3, 12. (17) Mat. 12, 33. 1 Tim. 5, 24. (18) Mat. 12, 32. Luc. 6, 43. Iac. 3, 11-12. (19) Mat. 3, 10. Luc. 3, 9. Ioan 13, 2-6. (20) Luc. 6, 44. (21) Os. 8, 2. Mat. 25, 11. Luc. 6, 46. Ioan 6, 40. Fapt. 19, 13. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13. (22) Luc. 6, 46. 1 Cor. 13, 2. (23) Iov 13, 16. Ps. 5, 4; 6, 8. Luc. 13, 25. (24) Luc. 6, 47-48. (25) Is. 4, 6. Mat. 15, 13. Luc. 6, 48. (26) Inj. 4, 4-5. Luc. 6, 49. (27) Is. 28, 18. Iez. 13, 11. Luc. 6, 49. (28) Mat. 22, 33.

erau uimite de învățătura Lui.

29. Că îi învăța pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învățau cărturarii lor.

CAP. 8

Iisus vindecă un leproș, pe sluga unui sutaș, pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi. Liniștește furtuna de pe mare și vindecă doi demonizați.

1. Și coborîndu-Se El din munte, mulțimi multe au mers după El.

2. Și iată un leproș, apropiindu-se, I se închina, zicînd: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești.

3. Și Iisus, întinzînd mîna, S-a atins de el, zicînd: Voiesc, curățește-te. Și îndată s-a curățit lepra lui.

4. Și I-a zis Iisus: Vezi, nu spune nimănui, ci mergi arată-te preotului și adu darul pe care l-a rînduit Moise, spre mărturie lor.

5. Pe cînd intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaș, rugîndu-L,

6. Și zicînd: Doamne sluga mea zace în casă, slăbănog, chinîndu-se cumplit.

7. Și i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca.

8. Dar sutașul, răspunzînd, I-a zis: Doamne, nu sînt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea.

9. Că și eu sînt om sub stăpînirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celui alt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă această, și face.

10. Auzînd, Iisus S-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atîta credință.

11. Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai din afară; acolo va fi

plîngerea și scrișnirea diavolilor.

13. Și a zis Iisus sutașului: Du-te, fie ție după cum ai crezut. Și s-a însănătoșit sluga lui în ceasul acela.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra acestuia zăcînd, prinsă de friguri.

15. Și S-a atins de mîna ei, și au lăsat-o frigurile și s-a sculat și îi slujea Lui.

16. Și făcîndu-se seară, au adus la El mulți demonizați și a scos duhurile cu cuvîntul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat.

17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice: Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat.

18. Și văzînd Iisus mulțimea împrejurul Lui, a poruncit ucenicilor să treacă de cealaltă parte a mării.

19. Și apropiindu-se un cărturar, i-a zis: Învățătorule, Te voi urma oriunde vei merge.

20. Dar Iisus i-a răspuns: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-și plece capul.

21. Un altul dintre ucenicii I-a zis: Doamne, dă-mi voie întîi să mă duc și să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar Iisus i-a zis: Vino după Mine și lasă morții să-și îngroape morții lor.

23. Intrînd El în corabie, ucenicii Lui L-au urmat.

24. Și, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încît corabia se acoperea de valuri; iar El dormea.

25. Și venind ucenicii la El, L-au deșteptat zicînd: Doamne, mintuiește-ne, că pierim.

26. Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puțin credincioșilor? S-a sculat atunci, a certat vînturile și marea și s-a făcut liniște deplină.

27. Iar oamenii s-au mirat, zicînd: Cine este Acesta că și vînturile și marea ascultă de El?

Marc. 1, 22; 6, 2. Luc. 2, 47; 4, 32. (29) Pild. 8, 6. Is. 50, 4. Mat. 21, 21. Marc. 1, 22. Luc. 4, 32. CAP. 8. — (2) Marc. 1, 40. Luc. 5, 12. (3) Marc. 1, 41. Luc. 5, 13. (4) Lev. 13, 2; 14, 2-5. Mat. 5, 23; 9, 30. Marc. 1, 43-44; 5, 30. Luc. 5, 14; 8, 56; 17, 14. (5) Luc. 7, 2. (6) Luc. 7, 3. (8) Luc. 7, 6-7. (9) Luc. 7, 8. (10) Luc. 7, 9. (11) Is. 2, 2-3; 43, 5; 49, 12. Luc. 3, 8; 13, 28-29. (12) Injcl. 17, 21.

Mat. 13, 42; 21, 43; 22, 13; 24, 51. Iuda 1, 13. (13) Mat. 9, 29. Luc. 7, 10. (14) Marc. 1, 29-32. Luc. 4, 38. (15) Mat. 9, 25. Marc. 1, 31. Luc. 4, 39. (16) Marc. 1, 32. Luc. 4, 40. (17) Is. 53, 4. 1 Petr. 2, 24. (18) Marc. 4, 35. (19) Luc. 9, 57. (20) Luc. 9, 58. 2 Cor. 8, 9. (21) Ag. 1, 4. Luc. 9, 59. (22) Mat. 4, 19. Luc. 9, 60. (23) Marc. 4, 35. Luc. 8, 22. (24) Ps. 43, 25; 106, 25. Marc. 4, 37. Luc. 8, 23. (25) 2 Paral. 20, 12. Cînt. 8, 5. Sir. 1, 27. Mat. 14, 30. Marc. 4, 38. Luc. 8, 24. (26) Ps. 64, 7; 88, 9. Is. 43, 2. Mat. 14, 31-32. Marc. 4, 39-40. Luc. 8, 24. (27) Pild. 30, 4. Marc. 4, 41. Luc. 8, 25.

28. Și trecind El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliti, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar demonii îi rugau, zicând: Dacă ne scoți afară trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țărm în mare și a pierit în apă.

33. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui

Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

CAP. 9

Slăbănogul din Capernaum. Matei. Ucenicii lui Ioan Botezătorul. Fiica lui Iair și femeia bolnavă. Doi orbi și un mul. Secerișul și secerătorii.

1. Intrind în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

2. Și iată, L-au adus un slăbănog zăcând pe pat. Și Iisus, văzând credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește, fiule! Iertate sînt păcatele tale!

3. Dar unii dintre cărturarii ziceau în sine: Acesta hulește

4. Și Iisus, știind gândurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetați rele în inimile voastre?

5. Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sînt păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

(28) Marc. 5, 1-5 Luc. 8, 26-27 (29) Marc. 1, 24, 5, 6 7. Luc. 4, 41, (30) Marc. 5, 11 Luc. 8, 32 (31) Marc. 5, 12 Luc. 8, 29, 32 (32) Marc. 5, 8-10, 13. Luc. 8, 33 (33) Marc. 5, 14 Luc. 8, 34 (34) Marc. 5, 6, 9. Marc. 5, 27. Luc. 8, 37. CAP. 9. — (1) Mat. 4, 13. 2 Reg. 6, 9. Marc. 2, 3 Luc. 5, 18; 7 48. Iac. 5, 15 (3) Lev. 24, Marc. 2, 1 (2) Marc. 2, 3 Luc. 5, 21 7, 49 (4) Ps. 139 2. Mat. 12, 25. 11 Marc. 2, 6-7 Luc. 5, 21 7, 49 (4) Ps. 139 2. Mat. 12, 25. 11 Marc. 2, 8 Luc. 5, 22 Ioan. 2, 24-25 (5) Marc. 2, 9. Luc. 5, 23

6. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pe pămînt a iertat păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul și mergi la casa ta

7. Și, sculindu-se, s-a dus la casa sa.

8. Iar mulțimile, văzind acestea, s-au înspăimîntat și au slăvit pe Dumnezeu, Cel care dă oamenilor asemenea putere.

9. Și plecînd Iisus de acolo, a văzut un om care sedea la vamă, cu numele Matei, și l-a zis acestuia: Vino după Mine Și sculindu-se, a mers după El.

10. Și pe cînd sedea El la masă, în casă, iată mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii Lui.

11. Și văzînd fariseii, au zis ucenicilor: Pentru ce mîncă învătătorul vostru cu vameși și cu păcătoși?

12. Și auzind El, a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi

13. Dar mergînd, învățați ce înseamnă: Milă voiesc,

iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepti ci pe păcătoși la pocănire

14. Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicînd: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?

15. Și Iisus le-a zis: Pot oare ființele să fie triste cîtă vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile cînd mirele va fi luat de la ei și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune un petec de postav nou la o haină veche, căci peticul acesta, ca amplutură, trage din haină și se face o rupătură și mai rea

17. Nică, nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altminterie burdufurile crapă, vinul se varsă și burdufurile se strică; ci pun vin nou în burdufuri noi și amîndouă se păstrează împreună

18. Pe cînd le spunea acestea, iată un dregător, venînd l-a s-a unchinat, zicînd: Fiica mea a murit de cînd

(6) Marc. 2, 10 11 Luc. 5, 24 Ioan. 5, 8 (7) Marc. 2, 12 Luc. 5, 25 (8) Mat. 9, 33 Marc. 2, 12 Luc. 5, 26 (9) Marc. 2, 14 Luc. 5, 27 (10) Marc. 2, 15 Luc. 5, 29 (11) Mat. 11, 19 Marc. 2, 16, 18 Luc. 5, 30, 7, 34 (12) 2 Paral. 36, 23, Marc. 2, 17 Luc. 5, 31. (13) 1 Reg. 15, 22 Os. 6, 6 Mih. 6, 6 8 Mat. 12, 7 Marc. 2, 17 Luc. 5, 32 1 Tim. 1, 15 (14) Marc. 2, 18 Luc. 5, 33 (15) Is. 62, 5. Marc. 2, 19-20 Luc. 5, 34 Ioan. 3, 29 (16) Marc. 2, 21 Luc. 5, 36 (17) Marc. 2, 22 Luc. 5, 37 (18) Marc. 5, 22 Luc. 8, 41.

dar, venind, pune mina Ta peste ea și va fi vie.

19 Atunci Iisus, sculindu-Se, a mers după el împreună cu ucenicii.

20. Și iată o femeie cu scurgere de sînge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui

21. Căci zicea în gîndul ei: Numai să mă ating de haina Lui și mă voi face sănătoasă;

22. Iar Iisus, întorcîndu-Se și văzînd-o, i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mîntuit. Și s-a tămăduit femeia din ceasul acela.

23. Iisus, venind la casa dregătorului și văzînd pe cîntăreții din flaut și mulțimea tulburată, a zis:

24. Depărtați-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei rîdeau de El

25. Iar după ce mulțimea a fost scoasă afară, intrînd a luat-o de mină, și copila s-a sculat.

26. Și a ieșit vestea aceea în tot ținutul acela.

27 Plecînd Iisus de acolo, doi orbi se țineau după El strigînd și zicînd: Miluiește-ne pe noi, Fiule al lui David

28. După ce a intrat în casă, au venit la El orbi și Iisus i-a întrebat: Credeți că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne!

29. Atunci S-a atins de ochii lor, zicînd: După credința voastră, fie vouă!

30. Și s-au deschis ochii lor. Iar Iisus le-a poruncit cu asprime, zicînd: Vedeți, nimeni să nu știe.

31. Iar ei, ieșînd, L-au vestit în tot ținutul acela.

32. Și plecînd ei, iată au adus la El un om mut, avînd demon.

33. Și fiind scos demonul, mutul a grăit. Iar mulțimile se minunau zicînd: Niciodată nu s-a arătat așa în Israel.

(19) Marc 5, 24. (20) Lev 15, 25. Marc 5, 25, 27. Luc. 8, 43. (21) Marc 5, 28. Luc 8, 44. (22) Ps 40, 3-4. Sir 11, 21. Marc 5, 30, 34. Luc 8, 48, 17, 19. (23) Marc 5, 38. Luc 8, 49. (24) Marc 5, 39-40. Luc 8, 52-53. (25) Luc 8, 54. (26) Luc 7, 17. (27) Mat. 15, 22; Luc 8, 52-53. (28) Luc 18, 35-38. (29) Luc 18, 40. (30) Mat. 8, 13. (31) Marc 1, 45. Luc 18, 43. (32) Is. 35, 6. Luc 11, 14. (33) Mat. 9, 8. Luc 11, 14.

34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni.

35. Și Iisus străbătea toate cetățile și satele, învățînd în sinagogle lor, propovăduind Evanghelia împărăției și vindecînd toată boala și toată neputința în popor.

36. Și văzînd mulțimile, I S-a făcut milă de ele că erau necăjite și rătăcite ca niște oi care n-au păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerișul e mult, dar lucrătorii sînt puțini.

38. Ruғаți, deci, pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul Său.

CAP. 10

Chemarea Apostolilor și trimiterarea lor la propovăduire.

1. Chemînd la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință.

2. Numele celor doisprezece Apostoli sînt acestea: Întîi Simon, cel numit Petru; și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedeu și Ioan fraatele lui;

3. Filip și Vartolomeu, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Levi ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vîndut

5. Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncîndu-le lor și zicînd: În calea păgînilor să nu mergeți și în vreo cetate de Samarineni să nu intrați;

6. Ci mai degrabă mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. Și mergînd, propovăduiți, zicînd: S-a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i; în dar ați luat, în dar să dați.

(34) Mat. 12, 24. Marc 3, 22. Luc 11, 15. (35) Cînt. 7, 12-14. Mat. 4, 23. Marc 6, 6. Luc 13, 22. (36) Num. 27, 17. Is. 53, 6. Iez. 34, 5. Zah. 10, 2. Marc. 6, 34. (37) Luc 10, 2. Ioan. 4, 35. (38) Luc 13, 2. 2 Tes. 3, 1. CAP. 10. - (1) Marc 3, 14. Luc 6, 13. 9, 1. Fapt. 1, 18. (2) Ioan. 1, 42. Fapt. 1, 13. (3) Marc 3, 18. Luc 6, 15. (4) Mat. 26, 14. Marc 3, 19. Luc 6, 16. Ioan. 13, 21. (5) 4 Reg. 17, 24. (6) Is. 53, 6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5, 16. Mat. 15, 24; 18, 11. Fapt. 3, 26, 15, 26. (7) Mat. 4, 17. Luc 9, 2. (8) Luc. 10, 9.

9. Să nu aveți nici aur, nici argint, nici bani în cingătorile voastre;

10. Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. În orice cetate sau sat veți intra, cercetați cine este în el vrednic și acolo rămâneți până ce veți ieși.

12. Și intrind în casă, urați-l, zicind: «Pace casei acesteia».

13. Și dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarce-se la voi.

14. Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre.

15. Adevărat grăiesc vouă mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei, în ziua judecării, decât cetății aceleia.

16. Iată Eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbelii.

17. Feriți-vă de oameni, căci vă vor da pe mîna sine-driștilor și în sinagogile lor vă vor bate cu biciul.

18. La dregători și la regi veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și păginiilor.

19. Iar cînd vă vor da pe voi în mîna lor, nu vă îngrijii cum sau ce veți vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiți;

20. Fiindcă nu voi sinteți care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care grăiește întru voi.

21. Va da frate pe frate la moarte și tată pe fiu și se vor scuła copiii împotriva părinților și-i vor ucide.

22. Și veți fi urțiți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mîntui.

(9) Lev 19, 13 Marc 6, 8. Luc 9, 3; 10, 4; 22, 35. (10) Num. 18, 51 Sir 7, 32-33 Luc 10, 7 1 Cor 9, 14. 1 Tim. 5, 18. (11) Inel 6, 16. Marc 6, 10 Luc 9, 4 (12) Luc 10, 5. (13) Luc 10, 6. (14) Neem 5, 13. Marc 6, 11 Luc 9, 5; 10, 11 Fapt 13, 51; 18, 6. (15) Mat 11, 24. Marc 6, 11. Luc 10, 12. (16) Ps 114, 6. Cînt 2, 14 Luc 10, 3 Rom 16, 19. 2 Cor. 1, 12. (17) Marc 13, 9. Fapt 5, 40. (18) Luc 21, 12 (19) Ier 4, 12 Ier. 1, 7. Marc 13, 11. Luc 12, 11, 21. 15 Ioan 16, 13 (20) Fac 41, 16 2 Reg. 23, 2. Marc 13, 11 Luc 12, 12 1 Cor. 15, 20. (21) Mih. 7, 6. Marc 13, 12. Luc 21, 16 (22) Dan 12, 12 Zah. 12, 3. Luc 21, 17.

23. Cînd vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fușiți în cealaltă; adevărat grăiesc vouă; nu veți sfîrși cetățile lui Israel, pînă ce va veni Fiul Omului

24. Nu este ucenic mai presus de învățătorul său, nici slugă mai presus de stăpinul său.

25. Destul este ucenicului să fie ca învățătorul și slugii ca stăpinul. Dacă pe stăpinul casei l-au numit Beelzebul, cu cît mai mult pe casnicii lui?

26. Deci nu vă temeți de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.

27. Ceea ce vă grăiesc la întuneric, spuneți la lumină și ceea ce auziți la ureche, propovăduiți de pe case.

28. Nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curînd de acela care poate și sufletul și trupul să le piardă în gheena.

29. Au nu se vînd două vrăbii pe un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pămînt fără știrea Tatălui vostru

30. La voi însă și perii capului, toți sînt numărați

31. Așadar nu vă temeți; voi sinteți cu mult mai de preț decît păsările.

32. Oricine va mărturisii pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisii-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri

33. Iar de cel ce se va lepăda, de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri

34. Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pămînt; n-am venit să aduc pace, ci sabie

35. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe flică de mama sa, pe noră de soacra sa.

36. Și dușmanii omului (vor fi) casnicii lui.

(23) Mat. 2, 13. Fapt 14, 6 (24) Luc 6, 40 Ioan 13, 16, 15, 20 (25) 4 Reg. 1, 2 Mat 9, 34. Marc. 3, 23 Luc 11, 15. Ioan 8, 48 (26) Ier 1, 8. Marc 4, 22. Luc 8, 17, 12, 2 (27) Iov 12, 22 Luc 12, 3 (28) Is. 8, 12-15, 51, 12 Luc 12, 4 (29) Luc 12, 6 (30) 1 Reg 14, 45. Luc 12, 7, 21, 18. Fapt 27, 34 (31) Luc 12, 7 (32) Marc 8, 38 Luc 9, 26; 12, 8. Rom 10, 9 2 Tim 1, 8, 12 7 (33) Luc 12, 9 (34) Luc 12, 51 (35) Ier 9, 4, 2, 12 Apoc 3, 5. (36) Mih. 7, 5-6 Sir 6, 7. Ioan 13, 18

37. Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe sîcă mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine

38. Și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mî urmează Mie nu este vrednic de Mine.

39. Cine ține la sufletul lui, îl va pierde, iar cine-și pierde sufletul lui pentru Mine, îl va găsi.

40. Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește, și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine

41. Cine primește prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, și cine primește pe un drept în nume de drept răsplată dreptului va lua.

42. Și cel ce va da de băut unuia din aceștia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.

CAP. 11

Trimisii lui Ioan Botezătorul și mărturia lui Iisus despre Ioan. Cetățile nepocăite. Lauda Tatălui. Chemarea către cei împovărați.

1. Sfirșind Iisus de dat aceste învățături celor doisprezece ucenici ai Săi, a trecut de acolo ca să învețe și să propovăduiască mai departe, prin cetățile lor.

2. Și auzind Ioan, în închisoare, despre faptele lui Hristos, și trimițînd pe doi dintre ucenicii săi, a zis lui:

3. Tu ești Cel ce vine, sau să așteptăm pe altul?

4. Și Iisus, răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii își capătă vederea și schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

6. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

(37) Deut. 13, 6, 33, 9. Zah. 13, 3. Mat. 19, 29. Luc. 14, 26. (38) Mat. 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23; 14, 27. (39) Marc. 8, 35. Luc. 9, 24, 17, 33. Ioan. 12, 25. (40) Mat. 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48, 10, 16. Ioan. 12, 44, 13, 20. 3 Ioan. 1, 8. (41) 3 Reg. 17, 9. Sir. 12, 2. (42) Pild. 19, 17. Sir. 16, 15. Marc. 9, 41. Evr. 6, 10. CAP. 11 - (2) Mat. 14, 3. Luc. 7, 18. (3) Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Luc. 7, 19. Ioan. 6, 14. (4) Luc. 7, 22. (5) Ps. 21, 29, 38, 12. Is. 29, 18-19; 35, 5. Marc. 7, 37. Luc. 4, 18. Ioan. 2, 23. (6) Is. 8, 14. Mat. 26, 31. Luc. 7, 23. Rom. 9, 33.

7. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vînt?

8. Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sînt în casele regilor.

9. Atunci de ce-ați ieșit? Să vedeți un prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decît un prooroc

10. Că el este acela despre care s-a scris: Iată Eu trimit, înaintea feței Tale, pe ingerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta.

11. Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decît Ioan Botezătorul; totuși cel maimic în împărăția cerurilor este mai mare decît el.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul pînă acum împărăția cerurilor se ia prin stăruință și cei ce se silesc pun mina pe ea.

13. Toți proorocii și Legea au proorocit pînă la Ioan

14. Și dacă voiți să înțelegeți, el este Ilie, cel ce va să vină

15. Cine are urechi de auzit să audă.

16. Dar cu cine voi asemana neamul acesta? Este asemenea copiilor care sîd în pietre și strigă către alții.

17. Zicînd: V-am cîntat din fluiet și n-ati jucat; v-am cîntat de jale și nu v-ați tînguit.

18. Căci a venit Ioan, nici mîncînd, nici bînd, și spun: Are demon.

19. A venit Fiul Omului, mîncînd și bînd și spun: Iată om mîncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor. Dar înțelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei.

20. Atunci a început Iisus să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit.

(7) Luc. 7, 24. (8) Luc. 7, 25. (9) Mat. 14, 5. Luc. 1, 76, 7, 26. (10) Mal. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 7, 27. (11) Luc. 7, 28. (12) Luc. 16, 16. (13) Mal. 3, 24. Luc. 16, 16. (14) Mal. 3, 23. Mat. 17, 10. Marc. 9, 11. Luc. 1, 27. (15) Marc. 7, 16. Apoc. 2, 7. (16) Luc. 7, 31. (17) Luc. 7, 32. (18) Mat. 3, 4. (19) Pild. 8, 1. Mai. 9, 11. Luc. 7, 34-35, 15, 2. (20) Inj. 2, 12. Luc. 10, 12-15.

21. Vai ție. Horazine, vai ție, Betsaida, că dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult, în sac și în cenușă, s-ar fi pocăit.

22. Dar zic vouă: Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecării, decât vouă.

23. Și tu, Capernaume: N-ai fost înălțat până la cer? Până la iad te vei coborî. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi.

24. Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai ușor în ziua judecării decât ție.

25. În vremea aceea, răspunzând, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor.

26. Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoința înaintea Ta.

27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și ni-

meni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaște nimeni, decât numai Fiul și cel căruia va voi Fiul să-i descopere.

28. Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi.

29. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre.

30. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară.

CAP. 12

Spicele de grâu smulse sim-băta. Tămăduirea făcută sim-băta. Hula împotriva Sfintului Duh. Cine, este adevărata rudă.

1. În vremea aceea, mergea Iisus, într-o zi de sim-bătă, printre semănături, iar ucenicii Lui au flămânzit și au început să smulgă spice și să mănince.

2. Văzind aceasta, fariseii au zis Lui: Iată, ucenicii Tai fac ceea ce nu se cuvine să facă sim-băta.

3. Iar El le-a zis: Aun-ați citit ce-a făcut David când a flămânzit, el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa Domnului și a mâncat pinile punerii înainte, care nu se cuveneau lui să le mănince, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților?

5. Sau n-ați citit în Lege că preoții, sim-băta, în templu, calcă sim-băta și sint fără de vină?

6. Ci grăiesc vouă că mai mare decât templul este aici.

7. Dacă știți ce înseamnă: Milă voiesc iar nu jertfă, n-ați fi osindit pe cei nevinovați.

8. Că Domn este și al sim-betei Fiul Omului.

9. Și trecind de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată un om având mîna uscată. Și L-au întrebat, zicînd: Cade-se, oare,

a vindeca sim-băta? Ca să-L învinuiască.

11. El le-a zis: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie și, de va cădea ea sim-băta în groapă, nu o va apuca și o va scoate?

12. Cu cît se deosebește omul de oaie! De aceea se cade a face bine sim-băta.

13. Atunci i-a zis omului: Întinde mîna ta. El a întins-o și s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. Și ieșind, fariseii s-au sfătuit împotriva Lui cum să-L piardă.

15. Iisus însă, cunoscîndu-i, s-a dus de acolo. Și mulți au venit după El și i-a vindecat pe toți.

16. Dar le-a poruncit ca să nu-L dea în vileag,

17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice:

18. Iată Fiul Meu pe Care L-am ales, iubitul Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El și judecată neamurilor va vesti.

(21) Mat 10, 15. Luc 10, 13. (22) Luc 10, 14. (23) Is 14, 12. (24) Luc 10, 15. (25) Iov 17, 1. (26) Luc 10, 15. (27) Mat 10, 15. (28) Luc 10, 15. (29) Luc 10, 15. (30) Luc 10, 15. (31) Luc 10, 15. (32) Luc 10, 15. (33) Luc 10, 15. (34) Luc 10, 15. (35) Luc 10, 15. (36) Luc 10, 15. (37) Luc 10, 15. (38) Luc 10, 15. (39) Luc 10, 15. (40) Luc 10, 15. (41) Luc 10, 15. (42) Luc 10, 15. (43) Luc 10, 15. (44) Luc 10, 15. (45) Luc 10, 15. (46) Luc 10, 15. (47) Luc 10, 15. (48) Luc 10, 15. (49) Luc 10, 15. (50) Luc 10, 15. (51) Luc 10, 15. (52) Luc 10, 15. (53) Luc 10, 15. (54) Luc 10, 15. (55) Luc 10, 15. (56) Luc 10, 15. (57) Luc 10, 15. (58) Luc 10, 15. (59) Luc 10, 15. (60) Luc 10, 15. (61) Luc 10, 15. (62) Luc 10, 15. (63) Luc 10, 15. (64) Luc 10, 15. (65) Luc 10, 15. (66) Luc 10, 15. (67) Luc 10, 15. (68) Luc 10, 15. (69) Luc 10, 15. (70) Luc 10, 15. (71) Luc 10, 15. (72) Luc 10, 15. (73) Luc 10, 15. (74) Luc 10, 15. (75) Luc 10, 15. (76) Luc 10, 15. (77) Luc 10, 15. (78) Luc 10, 15. (79) Luc 10, 15. (80) Luc 10, 15. (81) Luc 10, 15. (82) Luc 10, 15. (83) Luc 10, 15. (84) Luc 10, 15. (85) Luc 10, 15. (86) Luc 10, 15. (87) Luc 10, 15. (88) Luc 10, 15. (89) Luc 10, 15. (90) Luc 10, 15. (91) Luc 10, 15. (92) Luc 10, 15. (93) Luc 10, 15. (94) Luc 10, 15. (95) Luc 10, 15. (96) Luc 10, 15. (97) Luc 10, 15. (98) Luc 10, 15. (99) Luc 10, 15. (100) Luc 10, 15.

(2) Ies 20, 8. 10 Marc 2, 24. Luc 6, 2. (3) 1 Reg. 21, 3-6. Marc 2, 25. Luc 6, 3. (4) Ies 29, 32-33. Marc 2, 26. Luc 6, 4. (5) Lev. 2, 9. 8, 31. 24, 5. 8-9 Num 28, 9. Ioan 7, 22. (7) Os 6, 6. Mih 6, 6. Mat 9, 13. (8) Marc 2, 28. Luc 6, 5. (9) Marc 3, 1. Luc 6, 6. (10) Marc 3, 1. Luc 6, 6-7. 13, 14. Ioan 9, 16. (11) Ies 23, 4. Deut 22, 1-4. Luc 14, 5. (12-13) Marc 3, 4-5. Luc 6, 10. (14) Ps 2, 1. Marc 3, 6. Luc 6, 11. Ioan 5, 18. (15) Mat 19, 2. Marc 3, 7. (16) Mat 9, 30. Marc 3, 12. Luc 5, 14. (18) Is 42, 1; 49, 5; 52, 13.

19 Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe uilite, glasul Lui

20. Trestie strivită nu va frînge și feștula fumegîndă nu va stînge, pînă ce nu va scoate, spre biruință, judecata.

21 Și în numele Lui vor nădăjdui neamurile.

22 Atunci, au adus la El pe un demonizat orb și mut, și l-a vînderat, în cîl cel orb și mut vorbea și vedea.

23. Multimile toate se mirau zicînd: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David?

24. Fariseii însă, auzînd, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decît cu Beelzebul, căpetenia demonilor.

25 Cunoșcînd gîndurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăție care se dezbină în sine se pastrește, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dănuî

26. Dacă satana scoate pe satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci cum va dănuî împărăția lui?

27. Și dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii

voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.

28. Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-l jefuiască lucrurile, dacă nu va lega întâi pe cel tare și pe urma sa: prade casa?

30 (Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine risipește.

31 De aceea va zic: Orice păcat și orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta

32. Celui care va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie.

33. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după roada se cunoaște pomul.

(19) Is 42, 2 (20) Is 42, 3 (21) Is 11, 10, 42, 4 Rom 15, 12 (22) Luc. 11, 14 (23) Luc 11, 14 (24) Sir 27, 6 Mat 9, 34 Marc 3, 22 Luc. 11, 15 (25) Marc 3, 24 Luc 11, 17. Ioan 2, 25 (26) Marc 3, 26 Luc 11, 18 (27) Luc 11, 19 (28) Ies 8, 19 Dan 2, 44 Luc 11, 20 Luc 11, 18 (29) Is 49, 24 Marc 3, 27, 9, 40 Luc 11, 21 (30) Luc. Ioan 3, 8 (29) Is 49, 24 Marc 3, 27, 9, 40 Luc 11, 21 (30) Luc. 9, 50, 11, 23 (31) Marc 3, 28. Luc 12, 10 1 Ioan 5, 16 (32) Is. 22, 14. Marc. 3, 29. (33) Mat. 7, 17-18. Luc. 6, 45.

34. Pui de viperă, cum poți să grăiești cele bune, o dală ce sinteți răi? Căci din pînosul inimii graiește gura

35. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe cînd omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele.

36. Vă spun că pentru orice cuvînt desért pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecării

37. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osîndit

38. Atunci l-au răspuns unii dintre cărturari și farisei, zicînd: Învățătorule, voim să vedem de la Tine un semn.

39. Iar El răspunzînd, le-a zis: Neam viclean și desfrînat cere semn, dar semn nu i se va da, decît semnul lui Iona prorocul.

40. Că precum a fost Iona în pîntecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pămîntului trei zile și trei nopți.

(34) Cînt 4, 11 Is 59, 5 Sir 34, 4 Mat 3, 7 23, 33 Luc 6, 45. (35) Ps 36, 30, 39, 12 Pild 10 21 Luc 6, 45. (36) Injcl, 1 9 Rom 14, 12 Ef 4, 29, 5, 4 (37) Iov 15 6 Luc 19 22 (38) Mat 16, 1 Marc 8, 11 Ioan 2, 18, 6 30 1 Cor 1, 22 (39) Is 57, 3 Mat 16, 4 Marc 8, 12 Luc 11, 29 Ioan 4, 48 (40) Iona 1, 15, 3 11 Luc 11, 30 (41) Deut 18, 18, 34, 10 Iona 3, 5 Luc 11, 32 (42) 3 Reg 4, 34, 10, 1 2 Paral 9, 1 Luc 11, 31. (43) Iov 1, 1 Luc 11, 24 (44) Luc 11, 24-25 (45) Luc 11, 26 2 Petr 2, 20 Ier 4 4 (46) Marc 3 31 Luc. 8, 19.

41. Bărbații din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osîndi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; iată aici este mai mult decît Iona.

42. Regina de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și-l va osîndi, căci a venit de la marginile pămîntului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon. Și iată aici, este mai mult decît Solomon.

43. Și cînd duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutînd odihnă și nu găsește

44. Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit, și venînd, o află goală, măturată și împodobită

45. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decît el și, intrînd, sălășluiesc aici și se fac cele de pe urmă ale omului aceleia mai rele decît cele dinții Așa va fi și cu acest neam viclean

46 Și încă vorbind El multimilor, iată mama și

frații* Lui stăteau afară, căutînd să vorbească cu El.

47. Cineva l-a zis: Iată mama Ta și frații Tăi stau afară, căutînd să-Ți vorbească.

48. Iar El i-a zis: Cine este mama Mea și cine sînt frații Mei*?

49. Și, întinzînd mîna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea și frații Mei.

50. Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela imi este frate și soră și mamă

CAP. 13

Șapte pilde despre Împărăția cerurilor. Iisus neînat în seamă în cetatea Sa.

1. În ziua aceea, ieșind Iisus din casă, ședea lîngă mare.

2 Și s-au adunat la El mulțimi multe, încît intrînd

în corabie ședea în ea și toată mulțimea sta pe țărm.

3. Și le-a grăit lor multe, în pilde, zicînd: Iată a ieșit semănătorul să semene.

4. Și pe cînd semăna, unele semințe au căzut lîngă drum și au venit păsările și le-au mîncat.

5. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pămînt mult și îndată au răsărit, că n-aveau pămînt adînc;

6. Iar cînd s-a ivit soarele, s-au pălit de arșită și, neavînd rădăcină, s-au uscat.

7. Altele au căzut între spinii, dar spinii au crescut și le-au înăbușit.

8. Altele au căzut pe pămînt bun și au dat rod: una o sută, alta șazeci, alta treizeci

9. Cine are urechi de auzit să audă

Ioan 2, 12 (47) Marc. 3, 32, (48) Marc. 3, 33 (49) Cînt. 8, 5, (50) Marc. 3, 34-35, Luc. 8, 21. Ioan 6, 40; 15, 14. CAP. 13. — (1) Marc. 4, 1, (2) Marc. 4, 2, Luc. 8, 4, (3) Marc. 4, 3, Luc. 8, 5, (4-5) Marc. 4, 4-5, Luc. 8, 5-6, (6-8) Marc. 4, 5-8, Luc. 8, 6-8, (9) Mat. 13, 43 Marc. 4, 9.

* Cuvîntul *frați* — referitor la «frații Domnului»: Matei 12, 46, 48-49; 13, 55. Marcu 3, 31-32; 6, 3. Luca 8, 19-21. Ioan 2, 12; 7, 3-5. Faptele 1, 14, 1 Cor. 9, 5. Gal. 1, 19 — redă cuvîntul grecesc *adelphoi* (în ebraică: *ah*), avînd următoarele sensuri: *frați, veri, rude apropiate*. În toate aceste cazuri nu este vorba de frați propriu zis, după trup, ci de rude apropiate, îndestul *veri*. În alte cazuri: Matei 28, 18. Ioan 20, 17-18, prin cuvîntul «frații Mei» se înțeleg apostolii (ucenicii) Mîntuitorului. (Aceste sensuri multiple ale cuvîntului *frate* sînt cunoscute din Vechiul Testament. Limba ebraică avînd un vocabular redus, unele cuvinte prezintă mai multe sensuri. Între acestea este cuvîntul *frate*).

10. Și ucenicii, apropiindu-se de El, l-au zis: De ce le vorbești lor în pilde?

11. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, pe cînd celorlora nu li s-a dat.

12. Căci celui ce are i se va da și-i va prîsosi, iar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua.

13. De aceea le vorbesc în pilde, că, văzînd, nu văd și, auzînd, nu aud, nici nu înțeleg

14. Și se împlinește cu ei proorocia lui Isaia, care zice: Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu ochii vă veți uita, dar nu veți vedea.

15. Căci inima acestui popor s-a învîrtoșat și cu urechile aude greu și ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și Eu să-i tămăduiesc pe ei

16. Dar fericiți sînt ochii voștri că văd și urechile voastre că aud.

17. Căci adevărat grăiesc vouă că mulți prooroci și drepți au dorit să vadă cele ce priviți voi, și n-au văzut, și să audă cele ce auziți voi, și n-au auzit.

18. Voi, deci, ascultați pilda semănătorului:

19. De la oricine aude cuvîntul împărăției și nu-l înțelege, vine cel viclean și răpește ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămînța semănată lîngă drum

20. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvîntul și îndată îl primește cu bucurie,

21. Dar nu are rădăcină în sine, ci ține pînă la o vreme și, împlîndu-se strîmtoare sau prigoană pentru cuvînt, îndată se smîntește

22. Cea semănată în spini este cel care aude cuvîntul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvîntul și îl are neroditor

(10) 11) Întel. 2, 22. Marc. 4, 10-11. Luc. 8, 9-10. 1 Cor. 2, 10. (12) Mat. 23, 29. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18, 19, 26 (13) Marc. 4, 12 Luc. 8, 10. Ioan 9, 39. (14) Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 2, 2. Marc. 4, 12 Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Rapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (15) Is. 6, 10. Ioan 12, 40. Ier. 5, 11. (16) 2 Paral. 9, 7. Mat. 16, 17. Luc. 10, 23. (17) 10, 10. 11. Pet. 1, 10. (18) Marc. 4, 13, 15. Luc. 8, 11. (19) Marc. 4, 14. 15. Luc. 8, 12. (20) Is. 58, 2. Marc. 4, 16. (21) Marc. 4, 17. 18. 19. Ier. 4, 3. Marc. 4, 18. Luc. 18, 24.

23. Iar sămînța semănată în pămînt bun este cel care aude cuvîntul și-l înțelege, deci care aduce rod și face unul o sută, altui șazecei, altui treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înaintea, zicînd: Asemenea este împărăția cerurilor omului care a semănat sămînță bună în țarina sa.

25. Dar pe cînd oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grîu și s-a dus.

26. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina.

27. Venind slugile stăpînului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămînță bună în țarina ta? De unde dar are neghină?

28. Iar El le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut a ceasta. Slugile i-au zis: Voești deci să ne ducem și s-o plivim?

29. El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeți o dată cu ea și grîul.

30. Lăsați să crească împreună și grîul și neghina.

pînă la seceriș, și la vremea secerișului voi zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și legați-o în snopi ca s-o ardem, iar grîul adunați-l în jitișia mea.

31. O altă pildă le-a pus înaintea, zicînd: Împărăția cerurilor este asemenea grădinii de muștar, pe care, luîndu-l, omul l-a semănat în țarina sa.

32. Și care este mai mic decît toate semințele, dar cînd a crescut este mai mare decît toate legumele și se face pom, încît vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este împărăția cerurilor aluatului pe care, luîndu-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă ce s-a dospit toată.

34. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulțimilor în pilde, și fără pildă nu le grăia nimic.

35. Ca să se împlinească ce s-a spus prin prorocul care zice: Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi

cele ascunse de la întemeierea lumii.

36. După aceea, lăsînd mulțimea, a venit în casă cu ucenicii lui și au apropiat de El, zicînd: Lămuiește-ne noia pilda cu neghina din țarină.

37. El, răspunzînd, le-a zis: Cel ce seamănă sămînța bună este Fiul Omului.

38. Țarina este lumea; și semințele care sînt în împărăția: dar neghina sînt fiilor omului rău.

39. Însămul care a semănat o este diavolul; și slugile sînt sfîrșitul lumii; și rătorii sînt îngerii.

40. Și după ce s-a legat neghina și se arde în foc, așa va fi la sfîrșitul veacului.

41. Învăța-va Fiul Omului să trîiească în mijlocul împărăției în toate zilele, și să rădăcească în inimă.

42. Și voi arunca pe ea oapă de foc, și ocoala voi plîmbea: și scriștarea tuturor.

43. Atunci cei drepti vor străli, ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.

44. Asemenea este împărăția cerurilor cu o comoară ascunsă în țarină pe care, gășind-o omul, a ascuns-o, și de bucuria ei se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.

45. Iarîs este asemenea împărăția cerurilor cu un pescar care culea mărgăritare bune.

46. Și aflînd un mărgăritar de mult preț, s-a dus, a vîndat toate cele avea și l-a cumpărat.

47. Asemenea este împărăția cerurilor cu un răvoad aruncat în mare și care adună tot felul de pești.

48. Iar cînd s-a umplut, l-au tras pescarii la mal și, sezînt, au ales în vase pe ce buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară.

49. Așa va fi la sfîrșitul veacului: vor iesi îngerii și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepti.

(23) Fac. 26, 12. Marc. 4, 20. Luc. 8, 15. (24) Marc. 4, 26. (25) Marc. 4, 27. (26) Marc. 4, 28. (30) Mat. 3, 17. Mat. 3, 12. (31) Marc. 4, 30. Luc. 13, 18. (32) Marc. 4, 30-32. Luc. 13, 18. 19. (33) Fac. 18, 6. Luc. 13, 20-21. (34) Marc. 4, 33. (35) Ps. 48, 4; 77, 2. Ef. 3, 9.

44. Fac. 13, 10. (39) Fac. 1, 15. (40) 1. 4, 1. 14. Ioan. 1, 25. 41. Petr. 3, 7. (41) Mat. 24, 31. 42. 1. 14, 15. 17. (42) Mat. 25, 41. 43. Dan. 12, 1. Inj. 3, 7. 44. 1. 12, 8. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

50 Și fi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

51. Înțeles-ați toate acestea? Zis-au Lui: Da, Doamne.

52 Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învățat ra despre împărăția cerurilor este asemenea unui om gospodăru, care scoate din vistieria sa noi și vechi.

53. Iar după ce Iisus a sfîrșit aceste pîlde, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria Sa, îi învăța pe ei în sinagoga lor, înct ei erau uimiți și ziceau: De unde are El înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este Acesta fiul teslarului? Au nu se numește mama Lui Maria și frații (verii) Lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56 Și surorile (verisoarele) Lui au nu sînt toate la noi? Deci, de unde are El toate acestea?

57 Și se șuntea întru El. Iar Iisus le-a zis: Nu este prooroc disprețuit decît în patria lui și în casa lui

58. Și n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinței lor.

CAP. 14

Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Iisus satură cinci mii de oameni, umblă pe mare, vindecă pe cei bolnavi care se ating de El.

1. În vremea aceea, a auzit tetrahrul Irod de vestea ce se duse despre Iisus.

2. Și a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

3. Căci Irod, prinzind pe Ioan, l-a legat și l-a pus în temniță, pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său.

4. Căci Ioan îi zicea lui: Nu ți se cuvine s-o ai de soție.

5. Și voind să-lucidă, s-a temut de mulțime, că-l so cotea pe el ca prooroc.

6. Iar prăznind Irod ziua lui de naștere, fiica Irodiada deia a jucat în mijloc și a plăcut lui Irod.

7. De aceea, cu jurămînt l-a făgăduit să-i dea orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi, aici pe tîpsie, capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și regele s-a întristat, dar, pentru jurămînt și pentru cel care ședea cu el la masă, a poruncit să i se dea.

10. Și a trimis și a tăiat capul lui Ioan, în temniță.

11. Și capul lui a fost adus pe tîpsie și a fost dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale.

12. Și, venind ucenicii lui, au luat trupul lui și l-au înmormîntat și s-au dus să dea de știre lui Iisus.

13. Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar alînd, mulțimile au venit după El, pe jos, din cetăți.

14. Și ieșind, a văzut mulțime mare și l S-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor.

15. Iar cînd s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și l-au zis: locul este pustiu

și vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mîncare.

16. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mînce.

17. Iar ei l-au zis: Nu avem aici decît cinci pîini și doi pești.

18. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aci.

19. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarbă și luînd cele cinci pîini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvîntat și, frîngînd, a dat ucenicilor pîinile, iar ucenicii mulțimilor.

20. Și au mîncat tot și s-au săturat și au strîns rămășițele de fărimitură, douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mîncasera erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, pînă ce El va da drumul mulțimilor.

(50) Mat 13, 42; 25, 41. (52) Cînt 7, 14. Is. 8, 20. (54) Marc. 6, 1-2. Luc. 4, 16, 22. Ioan 7, 15. (55) Marc. 6, 3. Luc. 3, 23. Ioan 6, 42; 7, 27. (57) Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (58) Marc. 6, 5. CAP 14. — (1) Marc. 6, 14. Luc. 9, 7; 23, 8. (2) Marc. 6, 14; 8, 28. Luc. 9, 19. (3) Marc. 6, 17. Luc. 3, 19-20. (4) Lev. 18, 16. Marc. 6, 18. (5) Mat. 21, 26. Marc. 6, 20. Luc. 20, 6. (6) Pild 5, 5. Marc. 6, 21.

(7) (8) 4, 11, 7, 5. Marc. 6, 22-23. (8) Marc. 6, 24. (11) Marc. 6, 26. 28. Luc. 9, 9. (12) 1 Reg. 22, 21. Marc. 6, 29. (13) Marc. 6, 31. Luc. 9, 10. Ioan 6, 1. (14) Marc. 6, 34. Luc. 9, 11. Ioan 6, 25. Marc. 6, 35-36. (16) Marc. 6, 15. (18) Num. 11, 21. Pild 29. (19) Luc. 9, 13. Ioan 6, 9. (19) Luc. 9, 13. (17) Marc. 6, 38. Luc. 9, 13. Ioan 6, 10-11. (20) 1 Reg. 9, 13. Sir 18, 1. (21) Marc. 6, 39-41. 8, 7. Ioan 6, 10-11. (22) 1 Reg. 9, 13. Sir 18, 1. (22) 1 Reg. 9, 13. Sir 18, 1. (22) 1 Reg. 9, 13. Sir 18, 1. (22) 1 Reg. 9, 13. Sir 18, 1.

23. Iar dînd drumul mulțimilor, S-a suit în munte, ca să se roage singur. Și, făcîndu-se seară, era singur acolo.

24. Iar corabia era acum la multe stadii departe de pămînt, fiind învălîtură de valuri, căci vîntul era împotriva.

25. Iar la a patra strajă din noapte, a venit la el Iisus, umblînd pe mare.

26. Văzîndu-L umblînd pe mare, ucenicii s-au înspăimîntat, zicînd că e nălucă și de frică l-au strigat.

27. Dar El le-a vorbit îndată, zicîndu-le: Îndrăzniți, Eu sînt; nu vă temeți!

28. Iar Petru, răspunzînd i zis: Doamne dacă ești Tu poruncește să vin la Tine pe apă.

29. El i-a zis: Vino. Iar Petru, coborîndu-se din corabie, a mers pe apă și a venit către Iisus.

30. Dar văzînd vîntul, s-a temut și, începînd să se scufunde, a strigat, zicînd: Doamne, scapă-mă!

31. Iar Iisus, întinzînd îndată mîna, l-a apucat și a zis: Putin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

32. Și suindu-se ei în corabie, s-a potolit vîntul.

33. Iar cei din corabie l-au s-au închinat, zicînd: Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu!

34. Și, trecînd dincolo, au venit în pămîntul Ghenizaretului.

35. Și, cunoscîndu-L, oamenii locului aceluia au trimis în tot acel ținut și au adus la El pe toți bolnavii.

36. Și-L rugau, ca nimeni să se atingă de poala hainei Lui; și cîți se atingeau se vindecau.

CAP. 15

Spălarea mîinilor. Femeia cananeiancă. Săturarea celor patru mii de oameni.

1. Atunci au venit din Ierusalim, la Iisus, fariseii și cărturarii, zicînd:

2. Pentru ce ucenicii Tai nu vă spală mîinile?

3. nu-și spală mîinile cînd mănîncă pîine.

3. Iar El, răspunzînd, le a zis: De ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4. Căci Dumnezeu a zis: Cîinstește pe tatăl tău și pe mama ta, iar cine va blestema pe tată sau pe mamă, cu noarte să se sfîrșească.

5. Voi însă spuneți: Cei care nu cîinstesc pe tatăl sau pe mama, dar cîinstesc pe Dumnezeu, sunt dăruiați lui Dumnezeu.

6. Acela nu va cîinsti pe tatăl sau pe mama sa; ci va cîinsti Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Păternicilor, bine a fost spus despre voi Isaia cînd a zis:

8. Poporul acesta Mă cinstește cu buzele dar inima lor este departe de Mine.

9. Și zăgarile Mă cinstesc, învățînd învățăturile Mele, dar nu fac porunci ale oamenilor.

10. Și chemînd la Sine mulțimile, le a zis: Ascultați și înțelegeți!

11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci, apropiîndu-se, ucenicii l-au zis: Știi că fariseii, auzind cuvîntul, s-au scandalizat?

13. Iar El, răspunzînd, a zis: Orice răsăd pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină.

14. Lăsați-i pe ei; sînt călăuze oarbe, orbilor; și dacă orb pe orb va călăuzi, amîndoi vor cădea în groapă.

15. Și Petru, răspunzînd, l-a zis: Lămurăște-ne nouă pilda aceasta.

16. El a zis: Acum și voi sînteți nepricepuți?

17. Nu înțelegeți că tot ce intră în gură se duce în pinete și se aruncă afară?

18. Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă și acestea spurcă pe om.

(2.) Mar. 6, 46-47. Ioan 6, 15. (24) Mar. 6, 48. Ioan 6, 12. (25) Lev. 11, 3. Marc. 6, 48. Luc. 6, 19. (26) Mar. 6, 49. (27) Ioan 4, 25. (28) Mar. 2, 25. (29) Mar. 8, 26. Luc. 2, 6. (30) Ps. 106, 29. (31) Mar. 1, 15. (32) Mar. 6, 51. (33) Luc. 4, 41. (34) Ps. 106, 29. (35) Mar. 6, 52. (36) Mar. 6, 53. (37) Mar. 6, 54. (38) Luc. 6, 18. (39) Mar. 6, 13. (40) Luc. 6, 19. (41) Mar. 6, 14. (42) Mar. 6, 15. (43) Luc. 6, 16. (44) Mar. 6, 17. (45) Mar. 6, 18. (46) Mar. 6, 19. (47) Mar. 6, 20. (48) Mar. 6, 21. (49) Mar. 6, 22. (50) Mar. 6, 23. (51) Mar. 6, 24. (52) Mar. 6, 25. (53) Mar. 6, 26. (54) Mar. 6, 27. (55) Mar. 6, 28. (56) Mar. 6, 29. (57) Mar. 6, 30. (58) Mar. 6, 31. (59) Mar. 6, 32. (60) Mar. 6, 33. (61) Mar. 6, 34. (62) Mar. 6, 35. (63) Mar. 6, 36. (64) Mar. 6, 37. (65) Mar. 6, 38. (66) Mar. 6, 39. (67) Mar. 6, 40. (68) Mar. 6, 41. (69) Mar. 6, 42. (70) Mar. 6, 43. (71) Mar. 6, 44. (72) Mar. 6, 45. (73) Mar. 6, 46. (74) Mar. 6, 47. (75) Mar. 6, 48. (76) Mar. 6, 49. (77) Mar. 6, 50. (78) Mar. 6, 51. (79) Mar. 6, 52. (80) Mar. 6, 53. (81) Mar. 6, 54. (82) Mar. 6, 55. (83) Mar. 6, 56. (84) Mar. 6, 57. (85) Mar. 6, 58. (86) Mar. 6, 59. (87) Mar. 6, 60. (88) Mar. 6, 61. (89) Mar. 6, 62. (90) Mar. 6, 63. (91) Mar. 6, 64. (92) Mar. 6, 65. (93) Mar. 6, 66. (94) Mar. 6, 67. (95) Mar. 6, 68. (96) Mar. 6, 69. (97) Mar. 6, 70. (98) Mar. 6, 71. (99) Mar. 6, 72. (100) Mar. 6, 73. (101) Mar. 6, 74. (102) Mar. 6, 75. (103) Mar. 6, 76. (104) Mar. 6, 77. (105) Mar. 6, 78. (106) Mar. 6, 79. (107) Mar. 6, 80. (108) Mar. 6, 81. (109) Mar. 6, 82. (110) Mar. 6, 83. (111) Mar. 6, 84. (112) Mar. 6, 85. (113) Mar. 6, 86. (114) Mar. 6, 87. (115) Mar. 6, 88. (116) Mar. 6, 89. (117) Mar. 6, 90. (118) Mar. 6, 91. (119) Mar. 6, 92. (120) Mar. 6, 93. (121) Mar. 6, 94. (122) Mar. 6, 95. (123) Mar. 6, 96. (124) Mar. 6, 97. (125) Mar. 6, 98. (126) Mar. 6, 99. (127) Mar. 6, 100. (128) Mar. 6, 101. (129) Mar. 6, 102. (130) Mar. 6, 103. (131) Mar. 6, 104. (132) Mar. 6, 105. (133) Mar. 6, 106. (134) Mar. 6, 107. (135) Mar. 6, 108. (136) Mar. 6, 109. (137) Mar. 6, 110. (138) Mar. 6, 111. (139) Mar. 6, 112. (140) Mar. 6, 113. (141) Mar. 6, 114. (142) Mar. 6, 115. (143) Mar. 6, 116. (144) Mar. 6, 117. (145) Mar. 6, 118. (146) Mar. 6, 119. (147) Mar. 6, 120. (148) Mar. 6, 121. (149) Mar. 6, 122. (150) Mar. 6, 123. (151) Mar. 6, 124. (152) Mar. 6, 125. (153) Mar. 6, 126. (154) Mar. 6, 127. (155) Mar. 6, 128. (156) Mar. 6, 129. (157) Mar. 6, 130. (158) Mar. 6, 131. (159) Mar. 6, 132. (160) Mar. 6, 133. (161) Mar. 6, 134. (162) Mar. 6, 135. (163) Mar. 6, 136. (164) Mar. 6, 137. (165) Mar. 6, 138. (166) Mar. 6, 139. (167) Mar. 6, 140. (168) Mar. 6, 141. (169) Mar. 6, 142. (170) Mar. 6, 143. (171) Mar. 6, 144. (172) Mar. 6, 145. (173) Mar. 6, 146. (174) Mar. 6, 147. (175) Mar. 6, 148. (176) Mar. 6, 149. (177) Mar. 6, 150. (178) Mar. 6, 151. (179) Mar. 6, 152. (180) Mar. 6, 153. (181) Mar. 6, 154. (182) Mar. 6, 155. (183) Mar. 6, 156. (184) Mar. 6, 157. (185) Mar. 6, 158. (186) Mar. 6, 159. (187) Mar. 6, 160. (188) Mar. 6, 161. (189) Mar. 6, 162. (190) Mar. 6, 163. (191) Mar. 6, 164. (192) Mar. 6, 165. (193) Mar. 6, 166. (194) Mar. 6, 167. (195) Mar. 6, 168. (196) Mar. 6, 169. (197) Mar. 6, 170. (198) Mar. 6, 171. (199) Mar. 6, 172. (200) Mar. 6, 173. (201) Mar. 6, 174. (202) Mar. 6, 175. (203) Mar. 6, 176. (204) Mar. 6, 177. (205) Mar. 6, 178. (206) Mar. 6, 179. (207) Mar. 6, 180. (208) Mar. 6, 181. (209) Mar. 6, 182. (210) Mar. 6, 183. (211) Mar. 6, 184. (212) Mar. 6, 185. (213) Mar. 6, 186. (214) Mar. 6, 187. (215) Mar. 6, 188. (216) Mar. 6, 189. (217) Mar. 6, 190. (218) Mar. 6, 191. (219) Mar. 6, 192. (220) Mar. 6, 193. (221) Mar. 6, 194. (222) Mar. 6, 195. (223) Mar. 6, 196. (224) Mar. 6, 197. (225) Mar. 6, 198. (226) Mar. 6, 199. (227) Mar. 6, 200. (228) Mar. 6, 201. (229) Mar. 6, 202. (230) Mar. 6, 203. (231) Mar. 6, 204. (232) Mar. 6, 205. (233) Mar. 6, 206. (234) Mar. 6, 207. (235) Mar. 6, 208. (236) Mar. 6, 209. (237) Mar. 6, 210. (238) Mar. 6, 211. (239) Mar. 6, 212. (240) Mar. 6, 213. (241) Mar. 6, 214. (242) Mar. 6, 215. (243) Mar. 6, 216. (244) Mar. 6, 217. (245) Mar. 6, 218. (246) Mar. 6, 219. (247) Mar. 6, 220. (248) Mar. 6, 221. (249) Mar. 6, 222. (250) Mar. 6, 223. (251) Mar. 6, 224. (252) Mar. 6, 225. (253) Mar. 6, 226. (254) Mar. 6, 227. (255) Mar. 6, 228. (256) Mar. 6, 229. (257) Mar. 6, 230. (258) Mar. 6, 231. (259) Mar. 6, 232. (260) Mar. 6, 233. (261) Mar. 6, 234. (262) Mar. 6, 235. (263) Mar. 6, 236. (264) Mar. 6, 237. (265) Mar. 6, 238. (266) Mar. 6, 239. (267) Mar. 6, 240. (268) Mar. 6, 241. (269) Mar. 6, 242. (270) Mar. 6, 243. (271) Mar. 6, 244. (272) Mar. 6, 245. (273) Mar. 6, 246. (274) Mar. 6, 247. (275) Mar. 6, 248. (276) Mar. 6, 249. (277) Mar. 6, 250. (278) Mar. 6, 251. (279) Mar. 6, 252. (280) Mar. 6, 253. (281) Mar. 6, 254. (282) Mar. 6, 255. (283) Mar. 6, 256. (284) Mar. 6, 257. (285) Mar. 6, 258. (286) Mar. 6, 259. (287) Mar. 6, 260. (288) Mar. 6, 261. (289) Mar. 6, 262. (290) Mar. 6, 263. (291) Mar. 6, 264. (292) Mar. 6, 265. (293) Mar. 6, 266. (294) Mar. 6, 267. (295) Mar. 6, 268. (296) Mar. 6, 269. (297) Mar. 6, 270. (298) Mar. 6, 271. (299) Mar. 6, 272. (300) Mar. 6, 273. (301) Mar. 6, 274. (302) Mar. 6, 275. (303) Mar. 6, 276. (304) Mar. 6, 277. (305) Mar. 6, 278. (306) Mar. 6, 279. (307) Mar. 6, 280. (308) Mar. 6, 281. (309) Mar. 6, 282. (310) Mar. 6, 283. (311) Mar. 6, 284. (312) Mar. 6, 285. (313) Mar. 6, 286. (314) Mar. 6, 287. (315) Mar. 6, 288. (316) Mar. 6, 289. (317) Mar. 6, 290. (318) Mar. 6, 291. (319) Mar. 6, 292. (320) Mar. 6, 293. (321) Mar. 6, 294. (322) Mar. 6, 295. (323) Mar. 6, 296. (324) Mar. 6, 297. (325) Mar. 6, 298. (326) Mar. 6, 299. (327) Mar. 6, 300. (328) Mar. 6, 301. (329) Mar. 6, 302. (330) Mar. 6, 303. (331) Mar. 6, 304. (332) Mar. 6, 305. (333) Mar. 6, 306. (334) Mar. 6, 307. (335) Mar. 6, 308. (336) Mar. 6, 309. (337) Mar. 6, 310. (338) Mar. 6, 311. (339) Mar. 6, 312. (340) Mar. 6, 313. (341) Mar. 6, 314. (342) Mar. 6, 315. (343) Mar. 6, 316. (344) Mar. 6, 317. (345) Mar. 6, 318. (346) Mar. 6, 319. (347) Mar. 6, 320. (348) Mar. 6, 321. (349) Mar. 6, 322. (350) Mar. 6, 323. (351) Mar. 6, 324. (352) Mar. 6, 325. (353) Mar. 6, 326. (354) Mar. 6, 327. (355) Mar. 6, 328. (356) Mar. 6, 329. (357) Mar. 6, 330. (358) Mar. 6, 331. (359) Mar. 6, 332. (360) Mar. 6, 333. (361) Mar. 6, 334. (362) Mar. 6, 335. (363) Mar. 6, 336. (364) Mar. 6, 337. (365) Mar. 6, 338. (366) Mar. 6, 339. (367) Mar. 6, 340. (368) Mar. 6, 341. (369) Mar. 6, 342. (370) Mar. 6, 343. (371) Mar. 6, 344. (372) Mar. 6, 345. (373) Mar. 6, 346. (374) Mar. 6, 347. (375) Mar. 6, 348. (376) Mar. 6, 349. (377) Mar. 6, 350. (378) Mar. 6, 351. (379) Mar. 6, 352. (380) Mar. 6, 353. (381) Mar. 6, 354. (382) Mar. 6, 355. (383) Mar. 6, 356. (384) Mar. 6, 357. (385) Mar. 6, 358. (386) Mar. 6, 359. (387) Mar. 6, 360. (388) Mar. 6, 361. (389) Mar. 6, 362. (390) Mar. 6, 363. (391) Mar. 6, 364. (392) Mar. 6, 365. (393) Mar. 6, 366. (394) Mar. 6, 367. (395) Mar. 6, 368. (396) Mar. 6, 369. (397) Mar. 6, 370. (398) Mar. 6, 371. (399) Mar. 6, 372. (400) Mar. 6, 373. (401) Mar. 6, 374. (402) Mar. 6, 375. (403) Mar. 6, 376. (404) Mar. 6, 377. (405) Mar. 6, 378. (406) Mar. 6, 379. (407) Mar. 6, 380. (408) Mar. 6, 381. (409) Mar. 6, 382. (410) Mar. 6, 383. (411) Mar. 6, 384. (412) Mar. 6, 385. (413) Mar. 6, 386. (414) Mar. 6, 387. (415) Mar. 6, 388. (416) Mar. 6, 389. (417) Mar. 6, 390. (418) Mar. 6, 391. (419) Mar. 6, 392. (420) Mar. 6, 393. (421) Mar. 6, 394. (422) Mar. 6, 395. (423) Mar. 6, 396. (424) Mar. 6, 397. (425) Mar. 6, 398. (426) Mar. 6, 399. (427) Mar. 6, 400. (428) Mar. 6, 401. (429) Mar. 6, 402. (430) Mar. 6, 403. (431) Mar. 6, 404. (432) Mar. 6, 405. (433) Mar. 6, 406. (434) Mar. 6, 407. (435) Mar. 6, 408. (436) Mar. 6, 409. (437) Mar. 6, 410. (438) Mar. 6, 411. (439) Mar. 6, 412. (440) Mar. 6, 413. (441) Mar. 6, 414. (442) Mar. 6, 415. (443) Mar. 6, 416. (444) Mar. 6, 417. (445) Mar. 6, 418. (446) Mar. 6, 419. (447) Mar. 6, 420. (448) Mar. 6, 421. (449) Mar. 6, 422. (450) Mar. 6, 423. (451) Mar. 6, 424. (452) Mar. 6, 425. (453) Mar. 6, 426. (454) Mar. 6, 427. (455) Mar. 6, 428. (456) Mar. 6, 429. (457) Mar. 6, 430. (458) Mar. 6, 431. (459) Mar. 6, 432. (460) Mar. 6, 433. (461) Mar. 6, 434. (462) Mar. 6, 435. (463) Mar. 6, 436. (464) Mar. 6, 437. (465) Mar. 6, 438. (466) Mar. 6, 439. (467) Mar. 6, 440. (468) Mar. 6, 441. (469) Mar. 6, 442. (470) Mar. 6, 443. (471) Mar. 6, 444. (472) Mar. 6, 445. (473) Mar. 6, 446. (474) Mar. 6, 447. (475) Mar. 6, 448. (476) Mar. 6, 449. (477) Mar. 6, 450. (478) Mar. 6, 451. (479) Mar. 6, 452. (480) Mar. 6, 453. (481) Mar. 6, 454. (482) Mar. 6, 455. (483) Mar. 6, 456. (484) Mar. 6, 457. (485) Mar. 6, 458. (486) Mar. 6, 459. (487) Mar. 6, 460. (488) Mar. 6, 461. (489) Mar. 6, 462. (490) Mar. 6, 463. (491) Mar. 6, 464. (492) Mar. 6, 465. (493) Mar. 6, 466. (494) Mar. 6, 467. (495) Mar. 6, 468. (496) Mar. 6, 469. (497) Mar. 6, 470. (498) Mar. 6, 471. (499) Mar. 6, 472. (500) Mar. 6, 473. (501) Mar. 6, 474. (502) Mar. 6, 475. (503) Mar. 6, 476. (504) Mar. 6, 477. (505) Mar. 6, 478. (506) Mar. 6, 479. (507) Mar. 6, 480. (508) Mar. 6, 481. (509) Mar. 6, 482. (510) Mar. 6, 483. (511) Mar. 6, 484. (512) Mar. 6, 485. (513) Mar. 6, 486. (514) Mar. 6, 487. (515) Mar. 6, 488. (516) Mar. 6, 489. (517) Mar. 6, 490. (518) Mar. 6, 491. (519) Mar. 6, 492. (520) Mar. 6, 493. (521) Mar. 6, 494. (522) Mar. 6, 495. (523) Mar. 6, 496. (524) Mar. 6, 497. (525) Mar. 6, 498. (526) Mar. 6, 499. (527) Mar. 6, 500. (528) Mar. 6, 501. (529) Mar. 6, 502. (530) Mar. 6, 503. (531) Mar. 6, 504. (532) Mar. 6, 505. (533) Mar. 6, 506. (534) Mar. 6, 507. (535) Mar. 6, 508. (536) Mar. 6, 509. (537) Mar. 6, 510. (538) Mar. 6, 511. (539) Mar. 6, 512. (540) Mar. 6, 513. (541) Mar. 6, 514. (542) Mar. 6, 515. (543) Mar. 6, 516. (544) Mar. 6, 517. (545) Mar. 6, 518. (546) Mar. 6, 519. (547) Mar. 6, 520. (548) Mar. 6, 521. (549) Mar. 6, 522. (550) Mar. 6, 523. (551) Mar. 6, 524. (552) Mar. 6, 525. (553) Mar. 6, 526. (554) Mar. 6, 527. (555) Mar. 6, 528. (556) Mar. 6, 529. (557) Mar. 6, 530. (558) Mar. 6, 531. (559) Mar. 6, 532. (560) Mar. 6, 533. (561) Mar. 6, 534. (562) Mar. 6, 535. (563) Mar. 6, 536. (564) Mar. 6, 537. (565) Mar. 6, 538. (566) Mar. 6, 539. (567) Mar. 6, 540. (568) Mar. 6, 541. (569) Mar. 6, 542. (570) Mar. 6, 543. (571) Mar. 6, 544. (572) Mar. 6, 545. (573) Mar. 6, 546. (574) Mar. 6, 547. (575) Mar. 6, 548. (576) Mar. 6, 549. (577) Mar. 6, 550. (578) Mar. 6, 551. (579) Mar. 6, 552. (580) Mar. 6, 553. (581) Mar. 6, 554. (582) Mar. 6, 555. (583) Mar. 6, 556. (584) Mar. 6, 557. (585) Mar. 6, 558. (586) Mar. 6, 559. (587) Mar. 6, 560. (588) Mar. 6, 561. (589) Mar. 6, 562. (590) Mar. 6, 563. (591) Mar. 6, 564. (592) Mar. 6, 565. (593) Mar. 6, 566. (594) Mar. 6, 567. (595) Mar. 6, 568. (596) Mar. 6, 569. (597) Mar. 6, 570. (598) Mar. 6, 571. (599) Mar. 6, 572. (600) Mar. 6, 573. (601) Mar. 6, 574. (602) Mar. 6, 575. (603) Mar. 6, 576. (604) Mar. 6, 577. (605) Mar. 6, 578. (606) Mar. 6, 579. (607) Mar. 6, 580. (608) Mar. 6, 581. (609) Mar. 6, 582. (610) Mar. 6, 583. (611) Mar. 6, 584. (612) Mar. 6, 585. (613) Mar. 6, 586. (614) Mar. 6, 587. (615) Mar. 6, 588. (616) Mar. 6, 589. (617) Mar. 6, 590. (618) Mar. 6, 591. (619) Mar. 6, 592. (620) Mar. 6, 593. (621) Mar. 6, 594. (622) Mar. 6, 595. (623) Mar. 6, 596. (624) Mar. 6, 597. (625) Mar. 6, 598. (626) Mar. 6, 599. (627) Mar. 6, 600. (628) Mar. 6, 601. (629) Mar. 6, 602. (630) Mar. 6, 603. (631) Mar. 6, 604. (632) Mar. 6, 605. (633) Mar. 6, 606. (634) Mar. 6, 607. (635) Mar. 6, 608. (636) Mar. 6, 609. (637) Mar. 6, 610. (638) Mar. 6, 611. (639) Mar. 6, 612. (640) Mar. 6, 613. (641) Mar. 6, 614. (642) Mar. 6, 615. (643) Mar. 6, 616. (644) Mar. 6, 617. (645) Mar. 6, 618. (646) Mar. 6, 619. (647) Mar. 6, 620. (648) Mar. 6, 621. (649) Mar. 6, 622. (650) Mar. 6, 623. (651) Mar. 6, 624. (652) Mar. 6, 625. (653) Mar. 6, 626. (654) Mar. 6, 627. (655) Mar. 6, 628. (656) Mar. 6, 629. (657) Mar. 6, 630. (658) Mar. 6, 631. (659) Mar. 6, 632. (660) Mar. 6, 633. (661) Mar. 6, 634. (662) Mar. 6, 635. (663) Mar. 6, 636. (664) Mar. 6, 637. (665) Mar. 6, 638. (666) Mar. 6, 639. (667) Mar. 6, 640. (668) Mar. 6, 641. (669) Mar. 6, 642. (670) Mar. 6, 643. (671) Mar. 6, 644. (672) Mar. 6, 645. (673) Mar. 6, 646. (674) Mar. 6, 647. (675) Mar. 6, 648. (676) Mar. 6, 649. (677) Mar. 6, 650. (678) Mar. 6, 651. (679) Mar. 6, 652. (680) Mar. 6, 653. (681) Mar. 6, 654. (682) Mar. 6, 655. (683) Mar.

19 Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrinări, furtisaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sînt care spurcă pe om, dar a minca cu mâini nespălate nu spurcă pe om.

21. Și ieșind de acolo, a plecat Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și iată o femeie cananeeacă, din acele ținuturi, ieșind striga, zicînd: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinată de demon.

23. El însă nu i-a răspuns nici un cuvînt; și apropiindu-se, ucenicii Lui îl rugau zicînd: Slobozeste-o, că strigă în urma noastră.

24. Iar El, răspunzînd, a zis: Nu sînt trimis decît către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicînd Doamne, ajută-mă.

26. El însă, răspunzînd i-a zis: Nu este bine să iei plinea copiilor și s-o arunci cîinilor.

27. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar și cîinii mîncă din fărîmurile care cad de la masa stăpînilor lor.

28. Atunci, răspunzînd, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești. Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

29. Și trecînd Iisus de acolo, a venit lîngă Marea Galileii și, suindu-se în munte, a șezut acolo.

30. Și mulțimi multe au venit la El, avînd cu ei șchiopi, orbi, muți, ciungi, și mulți alții și i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat.

31. Încît mulțimea se minuna văzînd pe muți vorbind, pe ciungi sănătoși, pe șchiopi umblînd și pe orbi văzînd, și slăveau pe Dumnezeu lui Israel.

32. Iar Iisus, chemînd la Sine pe ucenicii Săi, a zis: Milă îmi este de mulțime, că iată sînt trei zile de cînd

CAP. 16

asteapta lîngă Mine și n-au ce să mînce; și să-i slobozesc flăminzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum.

33. Și ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atîtea pîini, cît să saturăm atîta mulțime?

34. Și Iisus i-a întrebât: Cîte pîini aveți? Ei au răspuns: Șapte și puțin peștișori.

35. Și poruncînd mulțimii să șadă jos pe pămînt,

36. A luat cele șapte pîini și peștii și, mulțumînd, a dat și a dat ucenicilor, iar ucenicii mulțimilor.

37. Și au mîncat toți și s-au săturat și au luat șapte cosuri pline, cu rămășițe de fărîmături.

38. Iar cei ce au mîncat erau ca la patru mii de bărbați, afară de copii și de femei.

39. După aceea a dat drumu mulțimilor, S-a suit în corabie și S-a dus în ținutul Magdala.

Semnele timpului. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintîi vestire a Patimilor. Urmarea lui Hristos.

1. Și apropiindu-se farisei și saduchei și spîtinu-l, I-au cerut să le arate semn din cer.

2. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Cînd se face seară, ziceți: Mune va fi timp frumos, pentru că e cerul roșu.

3. Iar dimineața ziceți: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roșu-posomorît. Făcîrnicilor, fața cerului știți s-o judecați, dar semnele vremilor nu puteți.

4. Neam viclean și adufter cere semn și semn nu se va da lui, decît numai semnul lui Iona. Și, lăsîndu-l, a plecat.

5. Și venind ucenicii pe celălalt țărm, au uitat să ia pîini.

6. Iar Iisus le-a zis: Luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheiilor.

(19) Fac. 6, 5; 8, 21. Pild. 6, 14, 23, 26. Marc. 7, 21. (20) Marc. 7, 23. (21) Marc. 7, 24. (22) Mat. 9, 27. Marc. 7, 25. (24) Is. 11, 12; 53, 4-6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5, 16. Zah. 11, 4. Mat. 10, 6. Luc. 19, 10. Ioan 1, 11. (25) Marc. 7, 27. (27) Marc. 7, 28. (28) Marc. 7, 29. (29) Marc. 7, 31. (30) Is. 29, 18; 35, 5. Luc. 7, 22. (31) Marc. 7, 37. Luc. 7, 22. (32) Marc. 8, 1-3. Ioan 6, 5.

(11) Num. 11, 13, 22. 4 Reg. 4, 43. Marc. 8, 4. (34) Deut. 8, 18. Mat. 10, 10. Marc. 6, 38, 8, 5. Ioan 6, 8, 9. (35) Marc. 8, 6. (37) Lev. 26, 4. Reg. 4, 43. Marc. 8, 8, 20. Ioan 6, 11, 13. (38) Marc. 8, 9. Ioan 6, 10. (39) Marc. 8, 10. CAP. 16. (1) Mat. 12, 58. Marc. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18. 4, 48. 6, 30. 1 Cor. 1, 22. (2) Luc. 12, 54. (3) Ier. 8, 7-8. Luc. 12, 56. (4) Iona 1, 3, 2, 1. Mat. 12, 39. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. (5) Marc. 8, 14. (6) Marc. 8, 15. Luc. 12, 1. Gal. 5, 8.

7. Iar ei cugetau în sinea lor, zicînd: Această, pentru că n-am luat pîine.

8. Dar Iisus, cunoscîndu-le gîndul, a zis: Ce cugetați în voi înșivă, puțin credincioșilor, că n-ați luat pîine?

9. Tot nu înțelegeți, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pîini, la cei cinci mii de oameni, și cite coșuri ați luat?

10. Nici de cele șapte pîini, la cei patru mii de oameni, și cite coșuri ați luat?

11. Cum nu înțelegeți, că nu despre pîina vă am zis? Ci feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor.

12. Atunci au înțeles că nu le-a spus să se ferească de aluatul pîinii, ci de învătătura fariseilor și a saducheilor.

13. Și venind Iisus în părțile Cezareei lui Filip, îi întrebă pe ucenicii Săi, zicînd: Cine zic oamenii că sînt Eu, Fiul Omului?

(7) Marc. 8, 16 (8) Marc. 8, 17. (9) Mat. 15, 16. Ioan 6, 9. (10) Mat. 15, 34. Marc. 8, 20. (11) Marc. 8, 21. (12) Gal. 5, 8. (13) Dan. 7, 13-14. Marc. 8, 27. Luc. 9, 18 (14-15) Marc. 8, 28-29. Luc. 9, 7, 9, 20 (16) Mat. 14, 33. Marc. 3, 11, 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49, 6, 69; 11, 27. Fapt. 8, 37. Ebr. 1, 2. (17) Mat. 11, 25, 27. Gal. 1, 16. (18) Is. 33, 20. Mat. 7, 25. Luc. 22, 31-32. Ioan 1, 42, 1 Petr. 2, 4, 1 Cor. 3, 11. Ef. 2, 20. Apoc. 2, 14. (19) Mat. 18, 8. Ioan 20, 25. (20) Marc. 8, 30. Luc. 9, 21.

14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre proroci.

15. Și le-a zis: Dar voi cine credeți că sînt?

16. Răspunzînd Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul Fiul lui Dumnezeu Celui viu.

17. Iar Iisus, răspunzînd i-a zis: Fericit ești Simone, fiul lui Ionă, că nu trup și sînge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri.

18. Și Eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile Iadului nu o vor birui.

19. Și îți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei lega pe pămînt va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pămînt va fi dezlegat și în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul.

1. De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim și să pămînească multe de la bătrîni și de la arhierii și de la cărturari și să fie ucis, și a treia zi să învieze.

2. Și Petru, luîndu-L la o parte, a început să-L dojenească, zicîndu-L: Fie-Ti Dumnezeu milă, să nu ți se întâmple ție aceasta.

3. Iar El, întorcîndu-Se, a zis lui Petru: Mergi înapoi, satana! Smîntea! Îmi este întru degetul tău, că ale lui Dumnezeu ci cele ale oamenilor.

4. Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cine va să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

25. Că cine va voi să se lepede de sine, sufletul îl va pierde; iar cine își va pierde sufletul pentru Mine îl va afla.

26. Pentru că cei-i va învingea omul, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul ca lumea.

(1) Mat. 16, 23, 20. 18. Marc. 8, 31. 9, 31, 10, 33. Luc. 9, 22. (2) Marc. 8, 32. (23) Marc. 8, 33. Rom. 8, 7. (24) Mat. 10, 38. (25) Luc. 9, 25. 14. 27. 1 Petr. 2, 21. (26) Marc. 8, 35. (27) Luc. 9, 24, 27, 33. Ioan 12, 25. (28) Ps. 48, 7-8. Marc. 8, 36. (29) 1, 24. 27, 33. Ioan 12, 25. (30) Phil. 24, 12. Ier. 17, 10, 32, 19. (31) 9, 25. (32) Ps. 27, 5-6, 61, 10. Phil. 24, 12. Ier. 17, 10, 32, 19. (33) 9, 25. (34) 10. Jan. 7, 10. Zah. 14, 5. Sir. 17, 18. Mat. 25, 51. Marc. 8, 33, 20. Mat. 7, 25. Luc. 22, 31-32. Ioan 1, 42, 1 Petr. 2, 4, 1 Cor. 3, 11. Ef. 2, 20. Apoc. 2, 14. (19) Mat. 18, 8. Ioan 20, 25. (20) Marc. 8, 30. Luc. 9, 21.

sau îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27. Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecare după faptele sale.

28. Adevărat grăiesc vouă: Sînt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea pînă ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în împărăția Sa.

CAP. 17

Schimbarea faței. Văderea lunaticului. A doua veste a Poimilor. Darea pentru Templu.

1. Și după șase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus într-un munte înalt, de o parte.

2. Și s-a sculat la față înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele iar vestimentațele Lui s-au făcut albe ca lumina.

(1) Mat. 16, 23, 20. 18. Marc. 8, 31. 9, 31, 10, 33. Luc. 9, 22. (2) Marc. 8, 32. (23) Marc. 8, 33. Rom. 8, 7. (24) Mat. 10, 38. (25) Luc. 9, 25. 14. 27. 1 Petr. 2, 21. (26) Marc. 8, 35. (27) Luc. 9, 24, 27, 33. Ioan 12, 25. (28) Ps. 48, 7-8. Marc. 8, 36. (29) 1, 24. 27, 33. Ioan 12, 25. (30) Phil. 24, 12. Ier. 17, 10, 32, 19. (31) 9, 25. (32) Ps. 27, 5-6, 61, 10. Phil. 24, 12. Ier. 17, 10, 32, 19. (33) 9, 25. (34) 10. Jan. 7, 10. Zah. 14, 5. Sir. 17, 18. Mat. 25, 51. Marc. 8, 33, 20. Mat. 7, 25. Luc. 22, 31-32. Ioan 1, 42, 1 Petr. 2, 4, 1 Cor. 3, 11. Ef. 2, 20. Apoc. 2, 14. (19) Mat. 18, 8. Ioan 20, 25. (20) Marc. 8, 30. Luc. 9, 21.

3. Și iată, Moise și Ihe s-au arătat lor, vorbind cu El.

4. Și, răspunzînd, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una, și lui Ihe una.

5. Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrît pe ei, și iată glas din nor zicînd: Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am bine-voit; pe Acesta ascultați-L.

6. Și, auzind, ucenicii au căzut cu fața la pămînt și s-au spălmîntat foarte.

7. Și Iisus s-a apropiat de ei, și, atingîndu-i, le-a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și, ridicîndu-și ochii, nu au văzut pe nimeni, decît numai pe Iisus singur.

9. Și pe cînd se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicînd: Nimănui să nu spuneți ceea ce ați văzut, pînă cînd Fiul Omului Se va scula din morți.

10. Și ucenicii L-au întrebat, zicînd: Pentru ce dar

zic cărturarii că trebuie să vină mai întîii Ilie?

11. Iar El, răspunzînd, a zis: Ilie într-adevăr va veni și va așeza la loc toate.

12. Eu însă vă spun vouă că Ilie a și venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el cîte au voit; așa și Fiul Omului va pătimi de la ei.

13. Atunci au înțeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.

14. Și mergînd ei spre mulțime, s-a apropiat de El un om, căzîndu-l în genunchi,

15. Și zicînd: Doamne, miluiește pe fiul meu că este lunatic și pătimește rău, căci adesea cade în foc și adesea în apă.

16. Și l-am dus la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece.

17. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic, pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd vă voi suferi pe voi? Aduceți-l aici la Mine.

(3) Marc. 9, 4. Luc. 9, 30. (4) Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. (5) Deut. 18, 15. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Luc. 5, 22; 9, 35. Ioan 5, 32. Rapi. 3, 22. 2 Petr. 1, 17. (6) Jud. 13, 20. Luc. 9, 34. 2 Petr. 1, 18. (7) Dan. 8, 18. (8) Luc. 9, 36. (9) Marc. 8, 30; 9, 9. Luc. 9, 21. (10) Mat. 3, 23. Mat. 11, 14. Marc. 9, 11. Ioan 1, 21. (11) Mat. 3, 24. Luc. 1, 16. Fapt. 3, 21. (12) Marc. 9, 12. (13) Mat. 14, 3, 10. (14) Marc. 9, 14, 17. Luc. 9, 38. (15) Marc. 9, 18, 22. (16) Luc. 9, 40. (17) Marc. 9, 19.

18. Și Iisus l-a certat și demonul a ieșit din el și copilul s-a vindecat din ceasul acela.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii de Iisus l-au zis de o parte: De ce noi n-am putut să-l scoatem?

20. Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cît un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu nepuțință.

21. Dar acest neam de demoni nu iese decît numai cu rugăciune și cu post.

22. Pe cînd străbăteau Galileea, Iisus le-a spus Fiul Omului va să fie dat în mîinile oamenilor,

23. Și-L vor omori, dar a treia zi va învia. Și ei s-au întristat foarte.

24. Venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cel ce strîng darea (pentru templu) și l-au zis: Învățămorul vostru nu plătește darea?

25. Ba, da! — a zis el. Dar intrînd în casă, Iisus i-a luat înainte, zicînd: Ce ți se pare, Simone? Regi, pămîntului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini?

26. El l-a zis: De la străini. Iisus l-a zis: Așadar, fiu sînt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smintim pe ei, mergînd la mare, aruncă undița și peștele care va ieși întîi, adică, deschizîndu-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). I-l ai și dă-l lor pentru Mine și pentru tine.

CAP. 18

Cine este mai mare în împărăția cerurilor. Puterea cheilor. De cîte ori vom ierta pe aproapele, Pilda celui ce datoră zece mi, de talanți.

1. În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus și l-au zis: Cine, oare, este mai mare în împărăția cerurilor?

2. Și chemînd la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor,

(18) Luc. 9, 42. (19) Marc. 9, 28. (20) Iov. 9, 5. Mat. 21, 21. Marc. 9, 13, 11. 23. Luc. 17, 6. (21) Marc. 9, 29. (22) Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22, 44; 24, 7. (23) Is. 53, 8. Mat. 16, 21, 20, 19. Luc. 1, 1. (24) Is. 50, 13. CAP. 18 — (1-2) Marc. 9, 33-36. Luc. 9, 46, 47, 22, 24.

3. Și a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum copiii, nu veți intra în împărăția cerurilor.

4. Deci cine se va smeri pe sine ca prunc, acesta acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește.

6. Iar cine va sminti pe unul din aceștia mici care cred în Mine, mai bine-i ar fi lui să i se atrină de gît o piatră de moară și să fie afundat în adîncul mării.

7. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului acelui prin care vine sminteala.

8. Iar dacă mina ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-l de la tine, că este bine pentru tine să intri în viață ciung sau șchiop, decît, avînd amîndouă minile sau amîndouă

picioarele, să fii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-l de la tine, că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un singur ochi, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.

10. Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, că zic vouă: Că în ceruri, în ceruri, pururea Tatăl Meu, Care este în ceruri.

11. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mintuiască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi și una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în muniș pe cele nouăzeci și nouă și căutînd se va căuta pe cea rătăcită?

13. Și dacă s-ar întîmpla s-o găsească, adevăr grăiesc vouă că se bucură de ea mai mult decît de cele nouăzeci și nouă, care nu s-au rătăcit.

(3) Mat. 19, 14. Marc. 10, 15. Luc. 18, 16-17. (4) Marc. 10, 14. 1 Cor. 14, 20. (5) Mat. 10, 40. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (6) Marc. 9, 42. Luc. 17, 1-2. Rom. 14, 13. (7) Întel. 4, 12. Mat. 26, 24. Luc. 17, 1. Rom. 14, 13. 1 Cor. 11, 19. (8) Mat. 5, 29-30. Marc. 9, 43-45. (9) Deut. 15, 5-10. Ps. 118, 37. Mat. 5, 29. Marc. 9, 47. (10) 1 Reg. 6, 16. Ps. 33, 8. Iov. 1, 6. Tob. 3, 16. Ebr. 1, 14. Apoc. 8, 2. (11) Mat. 10, 6. Marc. 2, 17. Luc. 9, 56; 19, 10. Ioan. 3, 17; 12, 47. 1 Tim. 1, 15. (12) Ier. 50, 6. Iez. 34, 4, 11. Luc. 15, 4. (13) Luc. 15, 5. 7.

14. Așfel nu este vrerea Tatălui vostru. Căci cerul, ca să piară vreunul dintr-aceștia mici.

15. De-ți va greși tie fratele tău, avert, înstră-l pe tine și el s'întoarce la tine și el s'întoarce pe fratele tău, ascultă, ascultă, ascultă pe fratele tău.

16. Iar de te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau a trei martori, să se statornicească tot cuvîntul.

17. Și de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să fii tic-tic ca un mîșcîm și ames.

18. Adevăr grăiesc vouă: Oare voi legi pe pămînt, voi fi legate și în cer, și orice cîte veți dezlega pe pămînt, voi fi dezlegate și în cer.

19. Iar să grăiesc vouă că, dacă voi dintre voi se vor împozi pe pămînt, în privința unei lucrări, pe care îl orînduiți, se va face tot de către Tatăl Meu, Care este în ceruri.

20. Că unde sînt doi sau trei adunați în numele Meu,

acolo sînt și Eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru, apropiindu-se de El, i a zis: Doamne, de cîte ori va greși fratele de mine fratele meu și-i voi ierta lui? Oare pînă de șapte ori?

22. Zis-a lui Iisus: Nu ziceu pînă de șapte ori, ci pînă de șaptezeci de ori cîte șapte.

23. De aceea, asemenea tu s-a împărăția cerurilor omului împărat care a voit să se scotocească cu slugile sale.

24. Și, începînd să se scotocească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavînd el cu ce să plătească, stăpînul său a poruncit să fie vîndut el și femea și copiii și pe toate cîte are, ca să se plătească.

26. Deci, cîzîndu-l în geamăchi, sluga aceea i se închină, zicînd: Doamne, înduiește-mă și-ti voi plăti tot.

27. Iar stăpînul slugii, aca leia, milostivindu-se de el,

(14) Luc. 12, 7-10. 2 Petr. 3, 4. (15) Lev. 19, 17. Sir. 19, 14. Luc. 17, 3. Luc. 5, 19-20. (16) Luc. 17, 6. Ioan. 8, 17. 2 Cor. 13, 1. Ebr. 10, 28. (17) 1 Cor. 5, 11. 2 Tes. 3, 6. 14. (18) Mat. 16, 19. Ioan. 20, 23. (19) 1 Ioan. 3, 22. 5, 14. (20) Luc. 24, 15. (21) Mat. 6, 12. Luc. 17, 3-4. (22) Lev. 25, 31. Mat. 6, 14. Marc. 11, 25-26. Luc. 17, 4-5. Col. 3, 13. (23) 4 Reg. 4, 1.

i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.

28. Dar, ieșind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care-i datora o sută de dinari. Și punând mîna pe el, i-l sugruma zicînd: Plătește-mi ce ești dator.

29. Deci, căzînd cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicînd: Îngăduiește-mă și îți voi plăti.

30. Iar el nu voia, ci, mergînd, l-a aruncat în închisoare, pînă ce va plăti datoria.

31. Iar celelalte slugi, văzînd deci cele petrecute, s-au intristat foarte și, venînd, au spus stăpînului toate cele întîmplate.

32. Atunci, chemîndu-l stăpînul său, îi zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.

33. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine?

34. Și minîindu-se stăpînul lui, l-a dat pe mîna chi-

nitorilor, pînă ce-i va plăti toată datoria.

35. Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta — fiecare fratelui său — din inimile voastre.

CAP. 19

Despre ăstacarea căsătoriei. Iisus binecuvîntează pe copii. Tînărul cel bogat.

1. Iar după ce Iisus a sfîrșit cuvintele acestea, a plecat din Galileea și a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan.

2. Și au mers după El mulțimi multe și i-a vindecat pe ei acolo.

3. Și s-au apropiat de El fariseii, ispitindu-L și zicînd: Se cuvine, oare, omului să-și lase femeia sa, pentru orice pricină?

4. Răspunzînd, El a zis: N-ați citit că Cel cei-ăla-cut de la început i-a făcut bărbat și femeie?

5. Și a zis: Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amîndoi un trup.

6. Așa încît nu mai sînt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu omul nu despartă.

7. El i-a zis Lui. Pentru ce dar, Moise a poruncit să se dea carte de despărțire și să o lase?

8. El le-a zis: Pentru întrușarea inimii voastre, vă a dat voie Moise să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa.

9. Iar Eu vă zic vouă că ori cine va lăsa pe femeia sa în afară de pricină de desfrîinare, și se va însura cu alta, săvîrșește adulter; și cine s-a însurat cu cea lăsată săvîrșește adulter.

10. Cînicii l-au zis: Oare astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare?

11. Iar El le-a zis: Nu toți pricep cuvîntul acesta, ci numai căroră le este dat.

12. Că sînt fameni care s-au născut așa din pîntecele mamei lor; sînt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni, și sînt fameni care

s-au făcut fameni pe ei înșiși, pentru împărăția cerurilor. Cine poate înțelege să înțeleagă.

13. Atunci I s-au adus copiii, ca să-și pună mîinile peste ei și să se roage; dar ucenicii îi certau.

14. Iar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu îi opriți să vină la Mine, că a unora ca acesta este împărăția cerurilor.

15. Și punîndu-și mîinile peste ei, S-a dus de acolo.

16. Și, iată, venînd un tînăr la El, I-a zis: Bunule învățător, ce bine să fac, ca să am viața veșnică?

17. Iar El a zis: De ce-Mă zici bun? Nimeni nu este bun decît numai Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viață, păzește poruncile.

18. El i-a zis: Care? Iar Iisus a zis: Sa nu uciži, să nu săvîrșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb;

19. Cînstoește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

(6) Marc. 10, 8. (7) Cor. 7, 10. (8) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31. Marc. 10, 4. (9) Deut. 20, 14. Marc. 10, 5. (10) Mat. 3, 52. Marc. 10, 11. (11) 16. 18. (12) Ps. 21, 19. 1 Cor. 7, 32. (13) 1 Cor. 7, 2-9. (14) 15. 56. 5. Inel. 3. 14. 1 Cor. 7, 7. (15) Marc. 10, 43. Luc. 18, 1. (16) Mat. 18, 3. Luc. 17, 16. (17) Fac. 48, 14. Marc. 10, 16. (18) Marc. 10, 17. Luc. 10, 25, 18, 18. (19) Deut. 6, 25. 1 Reg. 2, 2. Sir. 15, 15. Marc. 10, 18. Iac. 1, 17. (20) Ies. 20, 13-16. Deut. 5, 1. 20. Mat. 5, 21. Marc. 10, 19. (21) Ies. 20, 12. Luc. 18, 20.

(33) Iac. 2, 13. (35) Mat. 5, 25; 6, 12-15. Marc. 11, 25-26. CAP. 19. — (1) Marc. 10, 1. Ios. 10, 40. (2) Mat. 12, 15. (3) Marc. 10, 2. (4) Fac. 1, 27; 5, 2. Mal. 2, 14-15. Marc. 10, 6. (5) Fac. 2, 24. Marc. 10, 7-8. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31.

20. Zis-a lui tinărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. Ce-mi mai lipsește?

21. Iisus i-a zis: Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară în cer; după aceea, vino și urmează-Mă.

22. Cî, auzind cuvîntul acesta, tînărul a plecat întristat, căci avea multe averi.

23. Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Adevărat zic vouă că un bogat cu greu va intra în împărăția cerurilor.

24. Și iarăși zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decît să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu.

25. Auzind, ucenicii s-au umilit foarte, zicînd: Dar cine poate să se mîntuiască?

26. Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta e cu neputință, la Dumnezeu însă toate sînt cu putință.

27. Atunci Petru, răspunzînd, i-a zis: Iată noi am lăsat toate și Ți-am urmat Ție. Cu noi oare ce va fi?

28. Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce Mi-ați urmat Mie, la înnoirea lumii, cînd Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece troneuri, judecînd cele douăsprezece semintii ale lui Israel.

29. Și oricine a lăsat case sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau țarină, pentru numele Meu, înmîntît va lua înapoi și va moșteni viața veșnică.

30. Și mulți dinții vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întâi.

(20) Marc 10, 20. Luc 16, 9. 18, 21. (21) Mat 6, 23. Marc 10, 31-32. Luc 12, 33. Fap 2, 45. (22) Ps 61, 10. Luc 8, 25. (23) Pld 11, 23. Marc 10, 23-24. Luc 8, 24. (24) Luc 6, 24; 18, 25. (25) Marc 10, 26. Luc 18, 26. (26) Luc 8, 14. (27) Deut 33, 9. 1^a Zah 8, 6. Marc 10, 27. Luc 1, 37. 18, 27. (28) Deut 33, 9. Mat 4, 20. Marc 10, 28. Luc 5, 31. 18, 28. (29) Îngel 3, 8. Luc 22, 28-30. 1 Cor 6, 2. Apoc 3, 21. 20, 4. (30) Marc 10, 29-30. Luc 18, 29-30. (31) Mat 20, 16. Marc 10, 31. Luc 13, 30.

CAP. 20

Parabolă despre lucrătorii, totuși la vie. A treia vesteire a Fiului Omului. Fie lui Zevedeu. Cărtă pentru înțietate. Cei doi orbi.

1. Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpîn de casă, care a ieșit din casă dimineață, să tocmească lucrători pentru via sa.

2. Și învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.

3. Și ieșind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alții stînd în piață fără lucru.

4. Și le-a zis acelor: Mergeți și voi în via, și ce voi da-vă eu?

5. Iar ei s-au dus ieșind forăși pe la ceasul al șaselea și al nouălea, a făcut tot așa.

6. Ieșind pe la ceasul al unsprezecelea a găsit pe alții, stînd fără lucru, și le-a zis: De ce ați stat aici toată ziua fără lucru?

7. Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a totușit. Zis-a lor: Duceți-vă și voi în via și ce va fi cu dreptul veștii?

8. Făcîndu-se seară, stăpînul a ieșit să zică către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrătorii, și dă-le plata, începînd de la cei din urmă pînă la cei dinții.

9. Venind cei din ceasul al unsprezecelea au luat cîte un dinar.

10. Și venind cei dinții au socotit că vor lua mai mult dar au luat și ei tot cîte un dinar.

11. Și amîndu-se au luat cîte un dinar împotriva stăpînului casei.

12. Zicînd: Acesta de pe urmă nu a avut nici o muncă și nu merită cîte un dinar, noi, care am muncit o zi întreagă, nu merităm cîte un dinar?

13. Iar el, răspunzînd, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ți iac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?

14. Ia ce este al tău și pleacă. Vreai să dau ție mai mult de pe urma ca și Ție?

15. Au nu mi se cuvine mie să fac ce vreau eu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sînt bun?

16. Astfel vor fi cei de pe urmă întâi și cei dinții.

CAP. 20 - (1) Num. 9, 3. Mat 21, 33. (8) Apoc 22, 12. (15) Fac 4, 10. (16) Mat 19, 30. 22, 14. Marc 10, 31. Luc 13, 30.

urmă, că mulți sînt chemați, dar puțini aleși.

17. Și suindu-Se la Ierusalim, Iisus a luat de o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor, pe cale:

18. Iată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat pe mîna arhierilor și a cărturarilor, și-L vor osîndi la moarte;

19. Și îl vor da pe mîna păgînilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia.

20. Atunci a venit la El mama fiilor Lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinîndu-se și cerînd ceva de la El.

21. Iar El a zis ei: Ce vîești? Ea a zis Lui: Zi ca să şadă acești doi fii ai mei, unul de-a dreapta și altul de-a stînga Ta, întru împărăția Ta.

22. Dar Iisus, răspunzînd a zis: Nu știți ce cereți. Puteți, oare, să beți paharul pe care-l voi bea Eu și cu bo-

tezul cu care Eu Mă botez să vă botezați? Ei l-au zis: Putem.

23. Și El a zis lor: Paharul Meu veți bea și cu botezul cu care Eu Mă botez vă veți boteza, dar a ședea de-a dreapta și de-a stînga Mea nu este al Meu a da ci se va da celor pentru care s-a pregătît de către Tatăl Meu.

24. Și auzind cei zece, s-au miniat pe cei doi frați.

25. Dar Iisus, chemîndu-i la Sine, a zis: Știți că ocîrmuitorii neamurilor domnesc peste ele și cei mari le stăpînesc.

26. Nu tot așa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru.

27. Și care între voi va vrea să fie întîiul să vă fie vouă slugă.

28. După cum și Fiul Omului n-a venit să l se slujească, ci ca să slujească El și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.

(17) Marc. 10, 32. Luc. 18, 31. (18) Mat. 16, 21. Marc. 10, 33. Luc. 18, 31. 32. (19) Is. 53, 4. Mat. 17, 23. Marc. 10, 33-34. Luc. 9, 22. Ioan. 18, 28. 32, 19. 1. (20) Marc. 10, 35. (21) Sir. 7, 4. Marc. 10, 36-37. (22) Mat. 26, 39. 42. Marc. 10, 38. 40; 14, 35. (23) Luc. 12, 50. (24-25) Marc. 10, 41. 42. Luc. 22, 24. 25. (26) Mat. 23, 11. Marc. 9, 35. 10, 43. 1. Petr. 5, 3. (27) Marc. 10, 44. (28) Is. 53, 11. Dan. 9, 24. Mat. 26, 28. Marc. 10, 45. Ioan. 11, 51. Gal. 1, 4. Filip. 2, 7. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14.

29. Și plecînd ei din Ierusalim multe mare venea în urma Lui.

30. Și iată doi orbi, care ședeau lingă drum, auzînd că trece Iisus, au strigat zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

31. Dar mulțimea îi certa ca să tacă; ei însă și mai tare strigau, zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

32. Și Iisus, stînd, i-a chemat și le-a zis: Ce vîeți să vă fac?

33. Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcîndu-l se milă, Iisus s-a atins de ochii lor, și îndată au văzut și l-au urmat Lui.

CAP. 21

Intrarea în Ierusalim. Alungarea vinzătorilor din Templu. Smochinul neroditor. Pilda lucrătorilor celor răi.

1. Iar cînd s-au apropiat de Ierusalim și au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici,

2. Zicîndu-le: Mergeți în satul care este înaintea voastră și îndată veți găsi o asină legată și un mînz cu ea; dezlegați-o și aduceți-o la Mine.

3. Și dacă vă va zice cineva ceva, veți spune că-l trebuie Domnului; și le va trimite îndată.

4. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prorocul, care zice:

5. Spuneți fiicei Sionului: Iată împăratul tău vine la tine blînd și șezînd pe asină, pe mînz, fiul celei de sub jug.

6. Mergînd deci, ucenicii și făcînd după cum le-a poruncit Iisus,

7. Au adus asupra sa mînzul și deasupra lor și-au pus veșmintele, iar El a șezut peste ele.

8. Și cei mai mulți din mulțime își așterneau hainele pe cale, iar alții tăiau

(1) Marc. 10, 46. Luc. 18, 35. (30) Mat. 9, 27. Luc. 18, 35. (31) Marc. 10, 48. Luc. 18, 35. (32) Luc. 18, 40. 41. (33) Eccl. 11, 7. Marc. 10, 50-51. Luc. 18, 41. (34) Marc. 10, 52. Luc. 18, 43. CAP. 21 - (1) Zah. 14, 4. Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. Ioan. 12, 12. (2) Marc. 11, 2. Luc. 19, 30. (3) Marc. 11, 3. Luc. 19, 31. (5) Is. 62, 11. Zah. 14, 2. Luc. 12, 15. (6) Marc. 11, 4-6. Luc. 19, 32. (7) 4 Reg. 9, 13. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. Ioan. 12, 14. (8) Lev. 23, 40. Marc. 11, 8. Luc. 19, 36. Ioan. 12, 13.

ramuri din copaci și le aș-
terneau pe cale.

9. Iar mulțimile care mergeau înaintea Lui și care veneau după El strigau zicând: Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cei de sus!

10. Și intrând El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicând: Cine este Acesta?

11. Iar mulțimile răspundeau: Acesta este Iisus proorocul din Nazaretul Galileii.

12. Și a intrat Iisus în templu și a alungat pe toți ei care vîndeau și cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei.

13. Și a zis lor: Scris este: Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceți peștera de lăcomie.

14. Și au venit la El, în templu, orbi și schiopi și l-au făcut sănătoși.

15. Și văzînd arhiercii și cărturarii minunile pe care le făcuse și pe copiii care strigau în templu și ziceau: Osana Fiului lui David, s-au mințit.

16. Și i-au zis: Auzi ce zic aceștia? Iar Iisus le-a zis: Da. Au niciodată n-ați auzit că din gura copiilor și a celor ce sînt în ei pregătît laudă?

17. Și lăsîndu-l, a ieșit afară din cetate la Betania, și noaptea a rămas acolo.

18. Dimineața, a doua zi, se cîntă se întorcea în cetate, a lăminzî;

19. Și văzînd un smochin în cale. S-a dus la el și a găsit numai frunze, și a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată.

20. Văzînd aceasta, ucenicii s-au minunat, zicînd: Cum s-a uscat smochinul îndată?

21. Iar Iisus, răspunzînd, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă. Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoi,

ce veți face na număr, ce s-a făcut cu smochinul, ci și voi faceți astfel, de veți crede că veți pune mîna în mare, va fi așa.

Și toate cîte veți cere în numele lui Dumnezeu, veți primi.

22. Iar după ce a intrat în Ierusalim, s-a apropiat de Ieruzalem și a zis: Adevărat grăiesc vouă, batîndu-vă în piept, că tu, Ierusalime, care spui: Mă sînt eu pace și liniște, dar nu faci pace și liniște? Și cine Ți-a dat puterea a face astfel?

23. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, pe care, dacă mi-l veți spune, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea:

24. Batîndu-l lui Ioan cămărușul lui David? Din ce s-audă că batîndu-l? Iar ei au zis: Nu știm. Iar el a zis: De vom ști, nu l-am cer, ne va spune Dumnezeu. Dar, n-ați crezut lui?

25. Iar le vorbînd: De la ce om, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan de prooroc.

26. Și răspunzînd și lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a

lor și El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Și, ducîndu-se la cel dintîi i-a zis: Fiule, du-te astăzi și lucrează în via mea.

29. Iar el răspunzînd, a zis: Mă auz, Doarme, și nu s-a dus.

30. Mergînd la al doilea, i-a zis tot așa; acesta, răspunzînd, a zis: Nu vreau, auz, căndu-se, s-a dus.

31. Care dintră aceștia doi a făcut voința Tatălui? Zis-a lor Iisus: Cel dintîi. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameșii și desfrînații merg înainte a voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați crezut în el, ci vameșii și desfrînații au crezut, iar voi ați văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el.

33. Ascultați altă pildă. Era un om oarecare stăpîn al casei sale, care a sădit în grădina sa:

(9) 3 Reg. 1, 39. Ps. 117, 26. Mat. 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 13, 35, 19, 38. Ioan 12, 13. (10) Ioan 2, 13. (11) Luc. 7, 16; 24, 19. (12) Deut. 14, 23. 25. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14. (13) 3 Reg. 8, 43. Is. 56, 7. Ier. 7, 11. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (14) Is. 33, 5-6. (15) Is. 26, 11. Marc. 11, 18. (16) Ps. 8, 3. (17) Marc. 11, 11, 19. Ioan 11, 18. (18) Marc. 11, 12. (19) Ier. 8, 13. Marc. 11, 13, 14, 20-21. Luc. 13, 6-7. (21) Mat. 17, 20. Marc. 11, 23. Luc. 17, 6. Iac. 1, 6.

(22) Mat. 7, 7. Marc. 9, 23, 11, 34. Ioan 14, 13, 15, 7. 1 Ioan 3, 22. Ag. 2, 7. Mat. 7, 28. Marc. 13, 27. Luc. 20, 1-2. (24) Marc. 11, 23. Luc. 20, 3. (25) Marc. 11, 20. (26) Mat. 4, 23. Marc. 6, 30. 11, 14. (27) Luc. 20, 6. (28) Pild. 26, 4. Marc. 11, 33. Luc. 20, 7-8. (30) Ier. 32. Luc. 20, 6. (31) Pild. 26, 4. Marc. 11, 33. Luc. 20, 7-8. (32) Luc. 3, 1-13. Luc. 5, 12. (33) Is. 5, 1-7. Ier. 2, 21. Marc. 12, 1. Luc. 20, 9.

a sapat în ea teasc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

34. Cînd a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia roadele

35. Dar lucrătorii, punînd mîna pe slugi, pe una a bătut-o, pe alta a omorît-o, iar pe alta a ucis-o cu pietre

36. Din nou a trimis alte slugi, mai multe decît cele dintîi, și au făcut cu ele tot așa

37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicînd: Se vor rușina de fiul meu

38. Iar lucrătorii viei, văzînd pe fiul, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și să avem noi moștenirea lui

39. Și, punînd mîna pe el, l-au scos afară din vie și l-au ucis.

40. Deci, cînd va veni stăpînul viei, ce va face acelor lucrători?

41. I-au răspuns: Pe acești răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.

42. Zis-a lor Iisus: Au n-ați citit niciodată în Scripturi: Piatra pe care au nesocotit o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

43. De aceea vă spun că împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei.

44. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărîma, iar pe cine va cădea îl va strivi.

45. Iar arhieriei și fariseii, ascultînd pildele Lui, au înțeles că despre ei vorbește.

46. Și căutînd să-L prindă, s-au temut de popor pentru că îl socotea prooroc.

(34) Cînt. 8, 11. Luc. 20, 10. (35) Neem. 9, 26. Ier. 37, 15. Mîh. 7, 6. Mat. 5, 12; 22, 6; 23, 34, 37. Luc. 20, 10. Evr. 11, 35. (36) Mat. 22, 4. Marc. 12, 56. (37) Luc. 20, 13. (38) Fac. 37, 20. Ps. 2, 2. Mat. 26, 4, 27, 1. Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. Ioan 11, 53. (39) Marc. 12, 8. Luc. 20, 15; 22, 54. Ioan 18, 12. Evr. 13, 12. (40) Marc. 12, 9. Luc. 20, 15. (41) Luc. 20, 16; 21, 24. (42) Ps. 117, 22-23. Is. 28, 16. Zah. 3, 9. Marc. 12, 10. Luc. 14, 24; 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 4, 6-7. (44) Is. 8, 14; 60, 12. Dan. 2, 34, 44. Zbh. 12, 5. Luc. 2, 34; 20, 18. Rom. 9, 32-33. (45) Marc. 12, 12. (46) Luc. 19, 48. Ioan 6, 14; 7, 40.

CAP. 22

Parabola nunții fiului de împărat. Dinarul Cezarului. Cea mai mare poruncă din lege. Mesia: Fiul și Domnul lui David.

1. Și, răspunzînd, Iisus a venit iarăși în pîlde, zicîndu-le:

2. Împărăția cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poștiți la nuntă, dar ei n-au voit să vină.

4. Iarăși a trimis alte slugi, zicînd: Spuneți celor chemați: Iată, am pregătit ospatul meu; juncii mei și vitele îngrășate s-au juncat și toate sînt gata. Veniți la nuntă.

5. Dar ei, fără să țină seama, s-au dus: unul la țarina sa, altul la neguțătoria lui;

6. Iar ceilalți punînd mîna pe slugile lui, le-au batjocorit și le-au ucis.

7. Și auzînd împăratul de acestea, s-a umplut de minie și a trimițînd oștile sale, a

nimicit pe ucigașii aceia și cetățile lor i-au dat foc.

8. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata, dar cei poștiți n-au fost vrednici

9. Mergeți deci la răspînițiile drumurilor și pe cîți veți găsi, chemați-i la nuntă.

10. Și ieșînd slugile acelea la drumuri, au adunat pe toți cîți i-au găsit, și răi și buni, și s-a umplut casa nunții cu oaspeți

11. Iar intrînd împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici, fără haină de nuntă? El însă a tăcut

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mîini și aruncați-l în întinericul cel mai din afară. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dîntilor.

14. Căci mulți sînt chemați, dar puțini aleși

15. Atunci s-au dus fariseii și au ținut sfat ca să-L prindă pe El în cuvînt.

CAP. 22 (2) Cînt. 5, 11. Is. 25, 6. Luc. 14, 16. Apoc. 19, 7. (3) Mat. 9, 5-5. Luc. 14, 17. (4) Mat. 21, 36. (5) Luc. 14, 17-20. (6) Mat. 21, 35. (7) Luc. 14, 21. (8) Mat. 27, 43. (9) Mat. 10, 11. 13. (10) Luc. 14, 21. (11) Ps. 44, 15. (12) 1 Cor. 5, 3. Apoc. 16, 15. (13) Luc. 15, 28. (14) Mat. 20, 16. Marc. 10, 31. Luc. 14, 24. (15) Ps. 40, 7. Ier. 18, 19. Marc. 12, 13. Luc. 20, 20.

16. Și au trimis la El pe urenicii lor, împreună cu irodiani, zicînd: Învățăto- rule, știm că ești omul ade- vărului și întru adevăr în- veși calea lui Dumnezeu și nu-Ți pasă de nimeni, pen- tru că nu cauți la fața oa- menilor.

17. Spune-ne deci nouă: Ce Ți se pare? Se cuvine să dăm dajdie Cezarului sau nu?

18. Ci Iisus, cunoscînd viclenia lor, le-a răspuns: Ce Mă ispititiți, făcîrnicilor?

19. Arătați-Mi banul de dajdie. Iar ei l-au adus un dinar.

20. Iisus le-a zis: Al cu- e chipul acesta și inscripția de pe el?

21. Răspuns-au ei: Ale Cezarului. Atunci a zis lor: Dați deci Cezarului cele ce sînt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu.

22. Auzînd acestea, s-au minunat și, lăsîndu-L, s-au dus.

23. În ziua aceea, s-au a- apropiat de El saduchei, cei

ce zic că nu este înviere, și l-au întrebat.

24. Zicînd: Învățăto- rule, Moise a zis: Dacă cineva moare neavînd copii, fratele său să se căsătorească cu soția sa și să ridice urmași fratelui său.

25. Deci erau, la noi, șapte frați; și cei dintîi s-a însu- rat și a murit și neavînd urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său.

26. Asemenea și al doilea și al treilea, pînă la al șap- telea.

27. În urma tuturor a mu- rit și femeia.

28. La înviere, deci, a că- rui dintre cei șapte va fi fe- meia? Căci toți au avut-o de soție.

29. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Vă rătăciți, neștiînd Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sînt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

31. Iar despre învierea morților, au n-ăpiciat ce vi

au spus vouă de Dumnezeu, fiind

32. Ei sînt Dumnezeuul lui Adam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Ia- cob? Nu este Dumnezeuul morților, ci al viilor.

33. Iar mulțimile, ascultîndu-L, erau uimite de învă- tătura Lui.

34. Și auzînd fariseii că a- venisese și saducheiilor, s-au apropiat de El.

35. Unul dintre ei, învăță- tor de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat:

36. Învățăto- rule, care po- runcă este mai mare în Lege?

37. El i-a răspuns: Să lu- tîm pe Domnul Dumnezeuul nostru, cu toată inimă la- cu tot sufletul tău și cu tot cu- getul tău.

38. Aceasta este marea și prima poruncă.

39. Iar a doua, la fel ca a- ceași Salabești, e aproa- pîndu-Ți ca pe tine însuși.

40. În aceste două porunc- e cuprînd toată Legea și

41. Și fiind adunați fari- seii, l-a întrebat Iisus:

42. Zicînd: Ce vi se pare de- pre Hristos? Al cui Fi- este? Zis-au Lui Al lui David.

43. Zis-a lor: Cum dec- David în duh, îl numește pe El Domn? — zicînd.

44. Zis-a Domnul Domna- lui meu: Șezi de-a dreapta Mea pînă ce voi pune pe vrăjmași Tăi așternut pi- ciorelor Tale.

45. Deci dacă David îl numește pe El Domn, cum este în al lui?

46. Și nimeni nu putea să-l răspundă cuvînt și nici- na mai îndrăzuit cineva. Cînd zise că, să L ma- întrebe.

CAP. 23

Iisus mustid pe farisei. Ieru- salim și cei ce ridice pe proo- tot, și cărmărea lui.

1. Atunci a vorbit Iisus nouă alo și cîntărilor și

2. Zicînd: Artați-Mi, fa- risei, da șezi în scaunul lui Moise.

3. Iisus 3, 6. Marc. 12, 26-27. Luc. 20, 37-38. (33) Luc. 20, 39. (34) Marc. 12, 28-29. Luc. 20, 27. (35) Marc. 12, 50. (36) Lev. 19, 31. Marc. 12, 29-30. Luc. 10, 27. (40) Mat. 7, 12. Marc. 12, 29. (41) Marc. 12, 29. (42) Luc. 23, 41. (43) Marc. 12, 29. (44) Ps. 109, 1. Luc. 22, 2-43. Fept. 2, 34. Evr. 1, 33. (45) Luc. 14, 6, 20, 40. CAP. 23. — (2)

16) Marc. 12, 14. Luc. 20, 21. (17) Marc. 12, 14. Luc. 20, 22. (18-19) Marc. 12, 15. Luc. 20, 23-24. (21) Phil. 24, 21. Marc. 12, 16. 17. Luc. 20, 25. Rom. 13, 7. (23) Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. Fept. 23, 8. (24) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Rut. 4, 10. Marc. 12, 19. Luc. 20, 28. (25) Marc. 12, 20. Luc. 20, 29. (26-31) Marc. 12, 21. 26. Luc. 20, 30. 36. 1 Cor. 15, 43. 44.

1) Ios. 3, 6. Marc. 12, 26-27. Luc. 20, 37-38. (33) Luc. 20, 39. (34) Marc. 12, 28-29. Luc. 20, 27. (35) Marc. 12, 50. (36) Lev. 19, 31. Marc. 12, 29-30. Luc. 10, 27. (40) Mat. 7, 12. Marc. 12, 29. (41) Marc. 12, 29. (42) Luc. 23, 41. (43) Marc. 12, 29. (44) Ps. 109, 1. Luc. 22, 2-43. Fept. 2, 34. Evr. 1, 33. (45) Luc. 14, 6, 20, 40. CAP. 23. — (2)

3 Deci toate cite vă vor zice vouă, faceți-le și păziți-le; dar după faptele lor nu faceți, că ei zic, dar nu fac.

4 Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le miște.

5 Toate faptele lor le fac ca să fie priviți de oameni; căci își lădesc filacteriile și își măresc ciucurii de pe poale.

6 Și le place să stea în capul mesei la ospete și în băncile dinți, în sinagogi.

7. Și să li se plece lumea în piețe și să fie numiți de oameni Rabi

8. Vo. însă să nu vă numiți Rabi, că unul este învățătorul vostru: Hristos, iar voi toți sunteți frați.

9. Și tată al vostru să nu numiți pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri.

10. Nici învățători să nu vă numiți, că învățătorul vostru este unul: Hristos.

11. Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru.

12. Cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța.

13. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați.

14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mincați casele văduvelor și cu fățarnicie vă rugați îndelung; pentru această mai multă osindă veți lua.

15. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un ucenic, și dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei și îndoit decît voi.

16. Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceți: Cel ce se va jura pe templu, nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat.

17. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul?

18. Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar, cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat

19. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul?

20. Deci cel ce se jură pe altar se jură pe el și pe toate cite sînt deasupra lui.

21. Și cel ce se jură pe templu se jură pe el și pe Cel care locuiește în el.

22. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el.

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mustar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale legii

24. Călăuze oarbe care strecurăți înțarul și inghiți buculă

25. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sînt pline de răpire și de lăcomie.

26. Fariseule orb! Curățiți înăuntru partea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară

27. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mormintele cele vîrnite, care pe din afară se arată frumoase înăuntru

28. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepti oamenilor, înăuntru însă sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că 7 diți mormintele proorocilor și împodobiți pe ale dreptilor.

30. Și ziceți: De am fi fost noi în zilele părinților noștri, noi am fi fost părtași cu ei la vîrsarea singelui proorocilor.

31. Astfel, dar, mărturisăți voi înșivă că sunteți fii

(3) Deut. 17, 9. Rom. 2, 19. (4) Is. 10, 1. Luc. 11, 46. Fapt. 15, 10. (5) Num. 15, 38. Deut. 22, 12. Mat. 6, 1. Marc. 12, 38. (6) Marc. 12, 39. Luc. 11, 43; 20, 46. (7) Marc. 12, 38. (8) Ioan 13, 13. Iac. 3, 1. 1 Cor. 3, 4-7. (9) Mal. 1, 6; 2, 10. Ef. 3, 14. (10) Ioan 13, 13. (11) Mat. 20, 26. (12) Iov. 22, 29. Pild. 29, 23. Luc. 14, 11; 18, 14. (13) Iez. 22, 25. Luc. 11, 52. (14) Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. (16) Mat. 5, 33-34, 15, 14; 23, 24.

(17) 1 Petr. 1, 18. 2 Petr. 1, 9. (19) Iez. 29, 37. 1 Petr. 1, 18. 2 Petr. 1, 17. 1 Reg. 8, 13. 2 Paral. 6, 2. Ps. 25, 8, 131, 14. (22) Ps. 10, 4. Mat. 3, 34. Fapt. 7, 49. (23) Deut. 14, 22. Ps. 10, 7. Os. 6, 6. Mh. 6. Mat. 9, 13, 12, 7. Luc. 11, 42. (25) Marc. 7, 1. Luc. 11, 39. (26) Luc. 11, 41. (27) Iov. 36, 1. Luc. 11, 44. Fapt. 23, 1. (28) Luc. 11, 39-49.

ai celor ce au ucis pe prooroci.

32. Dar voi întreceți mă sura părinților voștri!

33. Serpi, pui de vipere, cum veți scăpa de osînda ghiocene?

34. De aceea, iată Eu trimis la voi prooroci și înțelepți și cărturari; dintre ei veți ucide și veți răstigni, dintre ei veți biciui în sinagogi și-l veți urmări din cetate în cetate

35. Ca să cadă asupra voastră tot singele dreptilor, răspîndit pe pămînt, de la singele dreptului Abel, pînă la singele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-au ucis între templu și altar.

36. Adevărat grăiesc vouă, voi veni și estea toate asupra acestui neam.

37. Ierusalime, Ierusalime care omori pe prooroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine; de cîte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripă, dar nu ai voit.

38. Iată, casa voastră vi se lasă pustie;

39. Căci vă zic vouă: De acum nu Mi veți mai vedea, nici cînd nu veți zice: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului

CAP. 24

Dărîmarea Ierusalimului. Venirea lui Hristos și sfîrșitul lumii. Cînd va veni ceasul acela?

1. Și ieșind Iisus din templu, s-a dus și s-au apropiat de El ucenicii Lui, ca să-l arate clădirile templului.

2. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Vedeti toate acestea? Adevărat grăiesc vouă: Nu va rămîne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească

3. Și șezînd El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicînd: Spune nouă cînd vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfîrșitului veacului?

(32) Fac. 15, 15 1 Tes. 2, 16. (33) Mat. 3, 7; 12, 34. (34) 2 Paral. 24, 21; 22; 36, 15-16. Is. 1, 21; 41, 27. 28. Mal. 5, 12. Luc. 11, 49. Fapt. 7, 52. (35) Fac. 4, 8. Ps. 101, 27. Ier. 26, 15. Luc. 11, 51 1 Ioan. 3, 12. Apoc. 18, 24. (37) Deut. 32, 11. Ps. 16, 8, 90, 7. Is. 1, 21; 31, 5. Luc. 13, 34. (39) 3 Reg. 9, 4. Ps. 117, 26. Ier. 12, 7; 22, 5. Mal. 21, 9. Luc. 13, 35. Ioan. 12, 13. CAP. 24. — (1) Marc. 13, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7-8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Marc. 13, 2. Luc. 19, 44, 21, 6-7. (3) Marc. 13, 3 4

1. Răspunzînd, le-a zis: Vedeti să nu vă amăgescă cineva

5. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sînt Hristos, și pe mulți îi vor amăgi.

6. Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; înălța seama să nu vă spernați, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfîrșitul.

7. Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție și va fi foamete și ciumă și cutremure pe alocuri

8. Dar toate acestea sînt începutul durerilor

9. Atunci vă voi da pe voi pe capșă și vă voi călca pe picioare și vă voi ucide

10. Și atunci voi trimite pe fiul omului întru numele Meu

11. Atunci mulți se vor călca

12. Și se vor călca unul pe altul

13. Și se vor călca unul pe altul

14. Și se vor călca unul pe altul

15. Și se vor călca unul pe altul

16. Și se vor călca unul pe altul

17. Și se vor călca unul pe altul

18. Și se vor călca unul pe altul

19. Și se vor călca unul pe altul

20. Și se vor călca unul pe altul

21. Și se vor călca unul pe altul

22. Și se vor călca unul pe altul

23. Și se vor călca unul pe altul

11. Și mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor amăgi pe mulți

12. Iar din pricina înmulțirii fărădelegii, iubirea multora se va răci

13. Dar cel ce va răbda pînă la sfîrșit, acela se va mîntui.

14. Și se va propovădui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, și mărturie a toate neamurile, și atunci va veni sfîrșitul

15. Deci, cînd veți vedea urâciunea pushirii ce s-a zis prin Daniel proorocul sfînt în locul cel sfînt — cine este să înțeleagă

16. Atunci cei din Iudeea să fugă în munte

17. Cel ce va fi pe casa sa să nu se coboare, ca să-și ia lucrurile din casă

18. Iar cel ce va fi în câmp să nu se întoarcă la locul, ca să-și ia haina

19. Vai de cele însărcinate și de cele ce vor da

20. Căpta în zilele acelea

(1) Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. (5) Ier. 14, 14, 29. (6) 2 Paral. 15, 6. (7) Is. 19, 2. Ag. 2, 1. Luc. 2, 10. (8) Marc. 13, 8. (9) Ps. 49, 17. Mat. 10, 17. Marc. 13, 9. Luc. 21, 10. (10) Luc. 21, 16. (11) Deut. 32, 13. (12) Marc. 13, 6. 2 Petr. 2, 1. (13) Rom. 10, 1. (14) Apoc. 2, 10. (15) Marc. 13, 14. Luc. 2, 20. (16) Marc. 13, 14. Luc. 2, 20. (17) Ier. 6, 25. Marc. 13, 14-17. (18) Marc. 13, 18. (19) Marc. 13, 18. (20) Marc. 13, 18.

20. Ruqați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici simbăta.

21. Căci va fi atunci strimtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum și nici nu va mai fi.

22. Și de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși se vor scurta acele zile.

23. Atunci de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici, sau dincolo, să nu-l credeți.

24. Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci, mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cei aleși.

25. Iată, v-am spus de mai înainte.

26. Deci, de vă vor zice voia: Iată este în pustie,

sa nu ieșiți; Iată este în cămări, să nu credeți.

27. Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului.

28. Că unde va fi stîrvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după strimtorarea acelor zile, soarele se va întunece și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor se vor zgudui.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plînge toate neamurile pămîntului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pe îngerii Săi, cu sunet mare de trâmbiță, și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor pînă la celelalte margini.

(20) Ieș 16, 29. Zah 14, 6. Marc 13, 18. (21) Dan 9, 26; 12, 1. Iou 2, 2. Marc 13, 19. (22) Is 65 8-9. Marc 13, 29. (23) Marc 13, 21. Luc 17, 21-23. (24) Deut 13, 1-3. Mat 24, 5. Marc 13, 22. Apoc 13, 13. (25) Marc 13, 21-23. (26) Luc 17, 24. (28) Iov 39, 30. Avac. 1, 8. Luc 17, 37. (29) Is 13, 10. Ier. 15, 9. Iez. 32, 7; 38, 19. Am 5, 20. Iosif 2, 10; 3, 4; 15. Avac. 1, 8. Marc 13, 24-25. Luc 21, 25-26. Apoc 6, 12. (30) Dan 7 13-14. Zah 12, 10. Marc 13, 26; 14, 62. Apoc 1 7. (31) Ps 49, 5. Mat 13, 41, 1. Cor 15, 52. 1 Tes 4, 6.

32. Învățați de la smochin pîlda. Cînd mîlăite lui se face fragedă și odrăslite frunze, cunoașteți că vara este aproape.

33. Asemenea și voi, cînd vă veți vedea toate acestea să știți că este aproape, la ușă.

34. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta, pînă ce nu vor fi toate acestea.

35. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

36. Iar de ziua și de cea a aceluia nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

37. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Căci precum în zilele acelea dinainte de potop, oamenii mincau și beau, se înmăsurau și se măritau, pînă în ziua cînd a intrat Noe în corabie,

39. Și n-au știut pînă ce a venit potopul și, i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci din doi care vor fi în țarină, unul se va lua și altul se va lăsa.

41. Din două care vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Privegheați deci, că nu știți în care zi vine Domnul vostru. + + +

43. Aceea cunoașteți, că de-ar ști stăpînul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

45. Cine, oare, este sluga credincioasă și înțeleaptă pe care a pus-o stăpînul peste slugile sale, ca să le dea hrană la timp?

(39) Marc 13, 28. 30. Luc 21 29-32. (35) Ps 118, 89. Is 40 8. Mat 5 18. Marc 13 22. Luc 21 33. 2. Petr 3 10. Lvr 1, 11. (40) Ioh 14 7. Marc 13, 32. Luc 17, 20. Fapt 1, 7. (3) Fac 7, 7. (41) 26 1. Petr 3, 20. (38) Fac 6, 2-5. Luc 17, 27. (39) 41. (42) 26 1. Petr 3, 20. (38) Fac 6, 2-5. Luc 17, 27. (39) 41. (43) Luc 17, 30-36. (44) Mat 25 13. Marc 13 33-37. (45) 10. 1 Cor 16, 13. 1 Tes 5 2, 6. (46) 10. 40, 21. 36. 2 Petr 3, 10. 1 Cor 16, 13. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (47) Luc 12 42. 2. (48) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (49) Luc 12 42. 2. (50) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (51) Luc 12 42. 2. (52) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (53) Luc 12 42. 2. (54) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (55) Luc 12 42. 2. (56) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (57) Luc 12 42. 2. (58) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (59) Luc 12 42. 2. (60) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (61) Luc 12 42. 2. (62) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (63) Luc 12 42. 2. (64) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (65) Luc 12 42. 2. (66) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (67) Luc 12 42. 2. (68) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (69) Luc 12 42. 2. (70) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (71) Luc 12 42. 2. (72) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (73) Luc 12 42. 2. (74) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (75) Luc 12 42. 2. (76) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (77) Luc 12 42. 2. (78) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (79) Luc 12 42. 2. (80) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (81) Luc 12 42. 2. (82) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (83) Luc 12 42. 2. (84) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (85) Luc 12 42. 2. (86) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (87) Luc 12 42. 2. (88) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (89) Luc 12 42. 2. (90) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (91) Luc 12 42. 2. (92) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (93) Luc 12 42. 2. (94) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (95) Luc 12 42. 2. (96) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (97) Luc 12 42. 2. (98) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15. (99) Luc 12 42. 2. (100) Luc 12, 49. 1 Tes 5 2. Apoc 16, 15.

46. Fericită este sluga aceea, pe care venind stăpînul său, o va afla făcînd așa

47. Adevărat zic vouă că peste toate avuțiile sale îl va pune.

48. Iar dacă acea slugă rea fiind, va zice în inima sa: Stăpînul meu intrzie

49. Și va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănince și să bea cu betivii.

50. Veni-va stăpînul slugii aceleia în ziua cînd nu se așteaptă și în ceasul pe care nu îl cunoaște,

51. Și o va tăia din dragătorie și pantea ei o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinț lor.

CAP. 25

Pildele celor zece fecioare și a talanților. Judecata viitoare.

1. Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care luînd candelile lor, au ieșit în întîmpinarea mirelui.

(46-48) Luc. 12, 37, 43-46. Apoc. 16, 15. (49) Ps. 49, 18. (50) Luc. 12, 46. (51) Ps. 20, 8. Mar. 8, 12, 13, 42. Luc. 12, 46. CAP. 25. (1) 5, 1 Tes. 5, 6. 2 Tes. 1, 8. (6) Mat. 24, 31. 1 Tes. 4, 16. (7) Luc. 12, 35. (10) Luc. 13, 25. Apoc. 19, 7.

2. Cinci însă dintre ele erau fără minte iar cinci înțelepte.

3. Căci cele fără minte, luînd candelile, n-au luat cu sine untdelemn.

4. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, o dată cu candelile lor.

5. Dar mirele îndrziind, au așipit toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieșiți întru întîmpinarea lui!

7. Atunci s-au deșteptat toate acele fecioare și au împodobit candelile lor.

8. Și cele fără minte au zis către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelile noastre.

9. Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicînd: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă și nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vînd și cumpărați pentru voi.

10. Deci plecînd ele ca să cumpere, a venit mirele și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa s-a închis.

11. Iar mai pe urmă, au sosit și celelalte fecioare, zicînd: Doamne, Doamne deschide-ne nouă.

12. Iar el, răspunzînd, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi.

13. Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul cînd vine Fiul Omului.

14. Și mai este ca un om care, plecînd departe, și-a chemat slugile și le-a dat o mină avuția sa.

15. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia un. I flecăruia după puterea lui, și a plecat.

16. Îndată, mergînd, cel ce luase cinci talanți a lucrat cu ei și a cîștigat alți cinci talanți.

17. De asemenea și cel ce dăa cîștigat alți doi.

18. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o cîmpie în pămînt și a așezat argintul stăpînului său.

19. După multă vreme a venit și stăpînul acelor slugi și al a făcut socoteala cu ele.

20. Și apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicînd: Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am cîștigat cu ei.

21. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am cîștigat cu ei.

23. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te am știut că ești om aspru, că seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat.

25. Și temîndu-mă, m-am dus de am ascuns talantul

(1) Luc. 13, 2. (12) Ps. 5, 4. Avac. 1, 13. Luc. 13, 25. (14) Mat. 24, 42. Marc. 13, 33, 34, 38. Luc. 12, 40; 21, 36. (15) 1 Petr. 4, 7. 1 Cor. 16, 13. 15. Apoc. 16, 15. (16) 1 Tes. 5, 1. Luc. 19, 12. (17) Rom. 12, 6. 1 Cor. 12, 7, 11. Ef. 4, 11. (18) Mat. 18, 23. Luc. 19, 15. (20) Luc. 19, 16. (21) Is. 61, 7. Dan. 12, 1. (22) Mat. 24, 43-47; 25, 31. Luc. 16, 10, 19, 17, 19. (22) Luc. 19, 18. (23) Luc. 19, 19. (24) Luc. 19, 20-21. (25) Ps. 52, 6. Luc. 19, 21.

tău în pământ; iată ai ce este al tău.

26. Și răspunzînd stăpînul său i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știi că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat?

27. Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zaraft, și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobîndă

28. Luați deci de la ei talantul și dați-l celui ce are zece talanți.

29. Căci tot celui ce are i se va da și-i va prînsol, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua.

30. Iar pe sluga netrebnică aruncați-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

31. Cînd va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți sfinții ingeri cu El, atunci va ședea pe tronul slăvei Sale.

32. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre.

33. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stînga.

34. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvîntații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.

35. Căci flămînd am fost și Mi-ați dat să mîncînc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit.

36. Gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine.

37. Atunci dreptii îi vor răspunde, zicînd: Doamne, cînd Te-am văzut flămînd și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei?

38. Sau cînd Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat?

39. Sau cînd Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine?

40. Iar Împăratul, răspunzînd, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucît ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a stînga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și ingerilor lui.

42. Căci flămînd am fost și nu Mi-ați dat să mîncînc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau;

43. Străin am fost și nu M-ați primit; gol și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicînd: Doamne, cînd Te-am văzut flămînd, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit?

45. El însă le va răspunde, zicînd: Adevărat zic vouă: Întrucît nu ați fă-

cut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut.

46. Și vor merge aceștia la osîndă veșnică, iar dreptii la viață veșnică

CAP. 26

Vestirea cea din urmă a Patimilor lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Suferințele din Ghet-simani. Trădarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Înlăjșarea înaintea arhierilor. Lepădarea lui Petru.

1. Iar după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte, a zis Iisus către ucenicii Săi:

2. Știți că peste două zile va fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit

3. Atunci arhierii și bătrînii poporului s-au adunat în curtea arhierelui, care se numea Caiafa,

4. Și împreună s-a sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleșug, și să-L ucidă.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor.

(26) Mat. 18, 32-33. Luc 19, 22. (27) Luc. 19, 23. (28) Luc. 19, 24. (29) Mat. 13, 12. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18; 19, 26. Ioan 15, 2. (30) Mat. 8, 12. 13. 42, 50, 24, 51. 2 Tes. 1, 8. (31) Zab. 14, 5. Mat. 13, 49, 16, 27. Marc. 8, 38. (Fapt. 1, 11. Iuda 1, 14. Rom. 2, 16. Apoc. 1, 7. (32) Ps. 1, 5. Iez. 20, 37-38, 34, 17. Mat. 13, 41, 49. Rom. 14, 10. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 20, 12. (33) Is. 34, 17. Zah. 10, 3. (34) Dan. 7, 22. Mat. 20, 23, 25, 21, 46. Ioan 14, 2. 1 Petr. 1, 4, 9; 3, 9. Apoc. 21, 7. (35-36) Pild. 14, 31. Is. 58, 7. Iez. 18, 7. Sir. 7, 27; 17, 17. 18. Iac. 1, 27, 2, 15. 2 Tim. 1, 18. Evr. 13, 1-2.

(40) Pild. 14, 31; 19, 17. Mat. 10, 42. Marc. 9, 41. Evr. 6, 10. (41) Ps. 6, 8. Is. 30, 33. Mat. 7, 23; 13, 40, 50. Luc. 13, 27. Apoc. 20, 10. (43) Iov. 22, 6-7. (45) Pild. 14, 31, 17, 5. Fapt. 9, 5. (46) Dan. 12, 2. Mat. 25, 21, 34. Ioan 5, 29. Rom. 2, 7. CAP. 26. (2) Iez. 12, 15. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. Ioan 13, 1. (3) Ps. 2, 1-2, 82, 3. Marc. 14, 1-2. Luc. 22, 2. Ioan 11, 47-53. Fapt. 4, 27.

6 Fiind Isus în Betania, în casa lui Simoa leprosul,

7. S-a apropiat de El o femeie având un acabastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul Lui, pe când ședea la masă.

8 Și văzând ucenicii, s-au mirat și ei, zis: De ce risipa aceasta?

9. Căci mirul acesta se putea vinde scump, și bunul să se dea săracilor.

10 Dar Isus, cunoscând gândul lor, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ea față de Mine.

11. Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna;

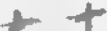
12. Că ea, turnând mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea.

13. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, cel numit Iuda

Iscarioteanul, ducându-se la ahieriei,

15. A zis: Ce voiți să-mi dați și eu ll voi da în mîinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți.

16. Și de atunci căuta un preț potrivit ca să l dea în mîinile lor.

17. În cea din urmă zi a Azimelor, au venit ucenicii la Isus și L-au întrebat: Unde voiești să-Ți pregătim să mâncăm Paștile?

18. Iar El a zis: Mergeți în cetate, la cutare și spuneți-i: Învățătorul zice: Timpul Meu este aproape; la tine vreau să fac Paștile cu ucenicii Mei.

19. Și ucenicii au făcut precum l-a poruncit Isus și au pregătit Paștile.

20. Iar cînd s-a făcut seară, a șezut la masă cu cei doisprezece ucenici.

21. Și pe cînd mînceau, Isus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Și ei, înfrîntîndu-se foarte, au început să-I zică

fiecare: Nu cumva eu sînt, Iisus?

23. Iar El, răspunzînd, a zis: Cel ce a înțeles că nu mînc în blid, acela Mă va vinde.

24. Fiul Omului merge precum este scris despre El: Văz, însă, acelaș om pînă cînd Fiul Omului se vinde. Iar tîine era de omul acela că nu se născu.

25. Și Iuda, cel ce L-a vîndut, răspunzînd a zis: Nu cumva sînt eu, Învățătorule? Răspuns a lui: Tu ai zis.

26. Iar pe cînd mînceau, Isus, luînd mine și băcînăvîntînd, a frînt și lîm ucenicilor, a zis: Luați, mîncăți, acesta este trupul Meu.

27. Și luînd paharul și mulțumînd, le-a dat, zicînd: Beji dintru acesta toți.

28. Că aceasta este sîngele Meu, al Legii celei noi care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Și vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al vieții pînă

în ziua aceea cînd îl voi bea cu voi, nou, în împărăția lui acii Mea.

30. Și după ce au cîntat la ne, au ieșit la Muntele Mîilor.

31. Atunci Isus le-a zis: Voi toți vă veți smulți întru Mine în noaptea aceasta, căci scris este: Bate-voi păstorul și se vor risipi oile lui.

32. Dar du ă întruera Mea voi merge mai înainte de a înălțarea Mea.

33. Iar Petru, răspunzînd, i-a zis: Dacă toți se vor smulți întru Mine, eu năcortăz că nu mă voi smulți.

34. Zis i-a Isus: Ade-vărat zic ție că în noaptea aceasta, mai înainte de a cîna corosul, de trei ori te vei lepada de Mine.

35. Petru i-a zis: Și ce ar fi să morăz întru Mine, na mă voi lepada de Tine. Și toți ucenicii au zis la fel.

36. Atunci Isus a ieșit împreună cu ei la un loc

(6-10) Mat. 21, 17. Marc. 14, 3-5. Luc. 7, 37. Ioan 11, 2; 12, 3. 7. (11) Deut. 15, 11. Marc. 14, 12. Ioan 12, 8; 13, 33; 14, 19. (12) Marc. 14, 8. Ioan 12, 7. (13) Pil. 10, 7. (14) Mat. 10, 4. Marc. 14, 10. Luc. 22, 3. (15) Ioan 12, 4, 13, 2, 27. (16) Zah. 11, 12. Mat. 27, 3. Luc. 22, 5. (17-20) Ies. 12, 6, 15. Ps. 40, 9. 10. Pil. 1, 18. Marc. 14, 11-17. Luc. 22, 6. 14. (21) Ps. 40, 9. Marc. 14, 18. Ioan 13, 2, 21. (22) Marc. 14, 19. Ioan 13, 22. (23) Ps. 40, 9, 14, 14-15. Marc. 14, 20. Luc. 22, 21. Ioan 13, 28. 26. (24) Ps. 21, 15. 53. Dan. 9, 26. Marc. 9, 12, 14, 21-22. Luc. 2, 27, 24, 25. 27. Ioan 17, 12. Eapl. 17, 2. 26. 22. 1 Cor. 15, 3. 2. 27. 24, 25. 27. Luc. 22, 9. 25. Ioan 6, 53. 1. Cor. 10, 2. (25) Marc. 6, 41. 4. 22. 23. Luc. 22, 9. 25. Ioan 6, 53. 1. Cor. 10, 16; 11, 25. 25, 15, 3. (26) Ies. 53, 8. Lev. 17, 23. Zah. 9, 11. Mat. 10, 16; 11, 25. 25, 15, 3. (27) Marc. 14, 25. Luc. 22, 18. (28) 2 Reg. 15, 30. Marc. 14, 26. Luc. 22, 39. (29) Zah. 13, 7. Mat. 11, 6. Marc. 14, 27. Ioan 16, 32. (30) Mat. 28, 7. 16. Marc. 14, 28, 16, 7. Mat. 28, 14, 27. Ioan 16, 32. (31) Mat. 28, 7. 16. Marc. 14, 28, 16, 7. Ioan 21, 1. (32) Marc. 14, 29. (33) Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. Ioan 13, 38. (34) Marc. 14, 31. Luc. 22, 38. (35) Fac. 22, 5. Marc. 14, 32. Luc.

(6-10) Mat. 21, 17. Marc. 14, 3-5. Luc. 7, 37. Ioan 11, 2; 12, 3. 7. (11) Deut. 15, 11. Marc. 14, 12. Ioan 12, 8; 13, 33; 14, 19. (12) Marc. 14, 8. Ioan 12, 7. (13) Pil. 10, 7. (14) Mat. 10, 4. Marc. 14, 10. Luc. 22, 3. (15) Ioan 12, 4, 13, 2, 27. (16) Zah. 11, 12. Mat. 27, 3. Luc. 22, 5. (17-20) Ies. 12, 6, 15. Ps. 40, 9. 10. Pil. 1, 18. Marc. 14, 11-17. Luc. 22, 6. 14. (21) Ps. 40, 9. Marc. 14, 18. Ioan 13, 2, 21. (22) Marc. 14, 19. Ioan 13, 22.

ce se cheamă Ghetsamin
s. a zis ucenicilor. Sedeți
aici, până ce Ma voi duce
acolo și Mă voi ruga

37. Și luind cu Sine pe
Petru și pe cei doi fi ai
lui Zevedeu, a început a
Se întrista și a Se mîhni

38. Atunci le a zis: În-
tristat este sufletul Meu
pînă la moarte. Rămîneți
aici și privegheați impre-
ună cu Mine

39. Și mergînd puțin ma-
inainte, a căzut cu fața la
pămînt, rugîndu se și zî-
cînd: Părinte Meu, de este
cu puțință, treacă de la
Mine paharul acesta! Însă
nu precum voiesc Eu, ci
precum Tu voiești.

40. Și a venit la ucenici și
i-a găsit dormind și i-a zis lui
Petru: Așa, n-ai putut un
ceas să privegheai cu Mine!

41. Privegheați și vă ru-
gați, ca să nu intrați în ispi-
tă. Căci diavolul este osîrdui-
tor, dar trupul, neputincios.

42. Iarăș, ducîndu-Se, a
dona oară, S-a rugat, zî-
cînd: Părinte Meu, dacă

nu este cu puțință să trea-
că acest pahar, ca să nu-l
beau, facă se voia Ta.

43. Și venind iarăși, i-a
aflat dormind, căci ochii lor
erau îngreșiți.

44. Și, lăsîndu-i, S-a dus
iarăși și a treia oară S-a
rugat, același cuvînt zîcînd.

45. Atunci a venit la uce-
nici și le-a zis: Dormiți de
acum și vă odihniți! Iată
s-a apropiat ceasul și Fiul
Omului va fi dat în mîini
le păcătoșilor.

46. Sculați vă să mergem,
întă s-a apropiat cel ce
M-a vîndut.

47. Și pe cînd vorbea în-
că, iată a sosit Iuda, unul
dintre cei doisprezece, și
împreună cu el multime
multă, cu săbii și cu cio-
mege, de la arhieriei și de la
bătrîni poporului.

48. Iar vînzătorul le-a dat
semn, zîcînd: Pe care L-voi
săruta, Acela este: puneți
mina pe El.

49. Și îndată apropiîndu-se
de Iisus, a zis: Bucură-Te, În-
vîțătorule! Și L-a sărutat.

22, 39 Ioan 18, 1. (37) 2 Reg 15, 30. Ps 14, 3. Mat. 4, 21. Marc. 14.
33. Ioan 2, 27 (38) Ps 4, 6, 12. Marc 14, 34. Luc. 22, 40. (39) Mat
20, 22. Marc. 14, 35-36. Luc. 22, 41-42. Ioan 5, 30; 6, 38. Filip. 2,
8. Evr 3, 7-8. (40) Ier 12 5. Marc 14, 37. Luc. 22, 45. (41) Marc
13, 33; 14, 38. Luc. 22, 40, 46. Ef 6, 18. (42) Mat 20, 22. Marc 14,
39. (43-46) Marc. 14, 40-42. (47) Marc 14, 43. Luc. 22, 47. Ioan 18, 3
Fapt. 1, 16. (48) Marc 14, 44. Luc. 22, 47. (49) 2 Reg. 20, 9. Marc. 14, 45

50. Iar Iisus i-a zis: Tre-
buie, pentru ce ai venit?
Atunci ei, apropiîndu-se, au
pus mîinile pe Iisus și L-au
prins.

51. Și iată, unul dintre cei
ce erau cu Iisus, întinzînd
mîna, a tras sabia și, lo-
vînd pe sluga arhieriei lui,
i-a tăiat urechea.

52. Atunci Iisus i-a zis:
Întoarce sabia ta la locul
tău, că toți cei ce scot sabia,
de sabia vor pieri.

53. Sau ți se pare că nu pot
să roq pe Tatăl Meu și să-Mă
trîmită acum mai mult de do-
oisprezece leq. ani de ingeri?

54. Dar cum se vor îm-
plini Scripturile, că așa tre-
buie să fie?

55. În ceasul acela a zis
Iisus mulțimilor: Ca la un
tilhar ați ieșit cu săbii și
cu ciomege, ca să Mă prin-
deți. În fiecare zi ședeam
în templu și învățam și n-ați
pus mîna pe Mine.

56. Dar toate acestea s-au
făcut ca să se îplinească

Scripturile proorocilor. A-
tunci toți ucenicii, lasîndu-L,
au fugit.

57. Iar cei care au prins
pe Iisus L-au dus la Cafafa
arhierul, unde erau adunați
cartararii și bătrîni.

58. Iar Petru lî urma de
departe pînă a ajuns la
curtea arhierelui și, intrînd
măuntru, ședea cu slugile,
ca să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhierii, bătrîni
și tot sinedrul căutau mă-
turtare mincinoasă împotriva
lui Iisus, ca să-L omoare.

60. Și n-au găsit, deși ve-
niseră mulți martori minci-
noși. Mai pe urmă însă au
venit doi, și au spus:

61. Acesta a zis: Pot să
dărim templul lui Dumnezeu
și în trei zile să-l clădesc.

62. Și, sculîndu-se, arhie-
reul i-a zis: Nu răspunzi
nimic la ceea ce mărturisesc
aceștia împotriva Ta?

63. Dar Iisus tăcea. Și ar-
hierul i-a zis: Te jur pe
Dumnezeul cel viu, să ne

22, 48 Ioan 13, 27 (51) Marc 14,
(50) Ps 40, 9. Marc. 14, 46. Luc. 22, 49-50. Ioan 18, 10. (52) Fac 9, 6. Num. 35, 33
> Reg. 2, 35. Luc. 22, 51. Apoc. 13, 10. (53) 4 Reg. 6, 17. Dan. 7,
10. Luc. 24, 26. (54) Ps 21. Dan 9, 26. Mat. 26, 24. Luc. 24, 25. (55)
Marc. 14, 48. Luc. 22, 52. (56) Ps 21, 17. Ping. 4, 20. Marc. 14,
50. Ioan 16, 32. (57-58) Lev 4, 15. Marc. 14, 53-54. Luc. 22, 54. 55.
Ioan 18, 12-15. 24. (59) Ps 26, 16, 34, 11. Marc. 14, 55. (60) Deut.
19, 15. 18, 3. Reg. 21, 13. Ps 26, 16, 34, 11; 93. 21. Marc. 14, 57. Fapt.
6, 11-13. (61-62) Mat. 27, 40. Marc. 14, 58-60. Ioan 2, 19. (63) Lev.
5, 1. 3. Reg. 22, 16. Is 53, 7. Mat. 27, 12. Marc. 14, 61. Luc. 22, 67.

spui no ă de ești Tu. Fiul
tosul. Fiul lui Dumnezeu.

64. Iisus i a răspuns: Tu
zi zis. Și vă spun încă. De
ac m veți vedea pe Fiul
Omului șezând (s-a aplecat)
paterni și venind pe norii
cerului.

65. Atunci arhiereul și-a
sfîșiat hainele, zicînd: A
hulit! Ce ne mai trebuie
martori? Iată acum ați au-
zit hula lui.

66. Ce vi se pare? Iar ei,
răspunzînd, au zis: Este vi-
novat de moarte.

67. Și a scuturat în pra-
zul lui, bătîndul cu pa-
mî, iar unii îi dădeau palme,

68. Zicînd: Proorocește ne,
Hristoase, cine este cel ce
Te-a lovit.

69. Iar Petru ședea afară,
în curte. Și o slujnică s-a
apropiat de el, zicînd: Și
tu erai cu Iisus Galileeanul.

70. Dar el s-a lepădat în-
întea tuturor, zicînd: Nu
știu ce zici.

71. Și ieșind el la poartă
l-a văzut alții și a zis celor

de acolo: Și acesta era cu
Iisus Nazarineanul.

72. Și iarăși s-a lepădat
ca înainte. Nu cunosc pe
omul acesta.

73. Iar după puțin, apro-
piindu-se cei ce stăteau aco-
lo au zis lui Petru: Cu ade-
vărăt s tu ești dintre ei,
căci și graiul tău te vădește.

74. Atunci el a început a
se blestema și a se jura:
Nu cunosc pe omul acesta.
Și îndată a cîntat cocoșul.

75. Și Petru și-a adus a-
minte cuvîntul lui Iisus
care zisese: Mai înainte de
a cînta cocoșul, de trei ori te
vei lepăda de Mine. Și ieșind
afară, a plîns cu amar.

CAP. 27

*Iisus înaintea lui Pilat. Iuda
se spînzură. Iisus și Baraba.
Iisus dat spre moarte. Biciui-
rea, batjocorirea, răstignirea,
moartea și înmormîntarea.*

1. Iar făcîndu-se diminea-
ța, tot amăruen și batjocu-
poporului au fiint sfat în-
patrii lui Iisus, ca să-l
moare.

2. Și, legîndu-l, L-au dus
și L-au predat dregătorului
Pontu Pilat.

3. Atunci Iuda, cel ce L-a
vîndut, vazînd că a fost osîn-
dit s-a căit și a adus înă-
poi arhiereilor și bătrînilor
cei treizeci de arginți,

4. Zicînd: Am greșit vîn-
zînd sînge nevinovat. Fi-
au zis. Ce ne prîiește po-
noi? Tu vei vedea.

5. Și el, aruncînd arginții
în templu, a plecat și du-
cîndu-se, s-a spînzurat.

6. Iar arhiereii, luînd ba-
nii, au zis: Nu se cuvine
să i punem în vistieria tem-
plului, deoarece sînt preț de
sînge.

7. Și ținînd ei sfat, au cam-
părit cu ei țarina Olarului,
pentru îngroparea străinilor.

8. Pentru aceea s-a numit
țarina aceea, Țarina Singe-
lui, pînă în ziua de astăzi.

9. Atunci s-a împlinit cu-
vîntul spus de Ieremia proo-
rocul, care zice: S-au luat
cei treizeci de arginți, pre-
țul celui prețuit, pe care
l-au prețuit fiii lui Israel,

10. Și i-au dat pe Țarina
Olarului după cum mi a
spus mie Domnul.

11. Iar Iisus stătea înă-
întea dregătorului. Și L-a
întrebat dregătorul, zicînd:
Tu ești regele iudeilor? Iar
Iisus i-a răspuns: Tu zici.

12. Și la învîntul de aduse
lui de către arhierei și bă-
trîni, nu răspundea nimic.

13. Atunci l-a zis Pilat:
Nu auzi cite mărturisesc ei
împotriva ta?

14. Și nu i-a răspuns
lui nici un cuvînt, înct dreg-
ătorul se amu foarte.

15. La sărbătoarea Paști-
lor, dregătorul avea obicei-
ul să elibereze multum un
întemnițat pe care-l voiau.

16. Și aveau atunci un vi-
novat vestit, care se nu-
mea Baraba.

17. Deci adunați fiind ei,
Pilat le-a zis: Pe cine vîiți
să vi-l eliberez, pe Baraba
sau pe Iisus, care se zice
Hristos?

18. Că știa că din invidie
L-au dat în mîna lui.

Fapt. 8, 32-33 (64) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. Marc. 14, 62.
Ioan 1, 5, 6, 62. Fapt. 1, 11. Rom. 14, 11. 1 Tes. 4, 16. Apoc. 1, 7.
(65) 4 Reg. 18, 37; 19, 1. 1 Ezd. 9, 5. Fapt. 14, 14. (56) Lev. 24, 16.
Ier. 26, 11. Marc. 14, 64. Ioan 19, 7. (67) Ps. 21, 7. Is. 50, 6; 53,
3. Marc. 14, 65-69. Luc. 22, 63-65. Ioan 18, 16-17; 19, 3. (72-75)
Jud. 12, 5-6. Marc. 14, 70-72. Luc. 22, 58-62. Ioan 13, 38; 18, 25.
27. CAP. 27. (1) Ps. 2, 1-2. Mih. 2, 1. Marc. 15, 1. Luc. 22, 66;
23, 1. Ioan 18, 24.

(2) Mat. 20, 19. Marc. 15, 1. Luc. 23, 1. Ioan 18, 28. (3) Mat. 26,
31-33. (4) Int. 2, 13. (5) 2 Reg. 17, 23. Ier. 32, 7. Zah. 11, 13.
Fapt. 1, 18. (8) Fapt. 1, 19. (9) Ier. 32, 9. Zah. 11, 12-13. (11)
Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. (12) 1 Im. 6, 13. (13) Ps. 37,
13-14. Is. 53, 7. Mat. 26, 63. Marc. 15, 3. Luc. 23, 9. Ioan 19, 9. (14)
Marc. 15, 4. (14-18) Mat. 21, 11. Marc. 15, 5. Luc. 23, 17-19.
Ioan 18, 59.

19. Și pe cînd stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvînt: Nimic să nu-I faci Dreptului aceluia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El.

20. Însă arhiererii și bătrînii au așîtat mulțimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă.

21. Iar dregătorul, răspunzînd, le-a zis: Pe cine din cei doi, voîți să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba.

22. Și Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Toti au răspuns: Să fie răstignit!

23. A zis iarăși Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau și ziceau: Să fie răstignit!

24. Și văzînd Pilat că nimic nu folosește, cîmăimare tulburare se face, luînd apă și-a spălat minile înaintea mulțimit, zicînd: Nevinovat sînt de sîngele

Dreptului acestuia. Voi veți vedea.

25. Iar tot poporul a răspuns și a zis: Sîngele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

26. Atunci le a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit și L-a dat să fie răstignit.

27. Atunci ostașii dregătorului, ducînd ei pe Iisus în pretorju, au adunat în jurul Lui toată cohorta.

28. Și dezbrăcîndu-L de hainele Lui, I-au pus o hlamidă roșie

29. Și împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap și în mîna Lui cea dreaptă trestie; și, ingenunchînd înaintea Lui, își băteau joc de El, zicînd: Bucură-Te, regele iudeilor!

30. Și scripînd asupra Lui, au luat trestia și-L băteau peste cap

31. Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească

32. Și ieșînd, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acestal au alit să ducă crucea Lui.

33. Și venînd la locul numit Golgota care înseamnă: Locul Căpătîinii,

34. I-au dat să bea vin amestecat cu lere; și, gustînd, nu a voit să bea.

35. Iar după ce L-au răstignit, au împărțit hainele Lui, aruncînd sorți, ca să se împlinească ceea ce s-a zis de proorocul: Împărțit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămașa Mea au aruncat sorți.

36. Și ostașii, șezînd, îl păzeau acolo.

37. Și deasupra capului au pus vîna Lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor.

38. Atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tîlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

39. Iar trecătorii îl huleau, lătinîndu și capelele,

40. Și zicînd: Tu, Cel ce dărim templul și în trei

zile îl zidești, mintuiește-Te pe Tine Însuși! Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!

41. Asemenea și alții erei, bătîndu-și joc de El, cu cărturarilor și cu bătrînii, ziceau:

42. Pe alții i-a mintuit, iar pe Sine nu poate să Se mintuiească! Dacă este regele lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, și vom crede în El.

43. S-a încrezut în Dumnezeu: Să L scape acum, dacă L vrea pe El! Căci a zis: Sînt Fiul lui Dumnezeu.

44. În același chip îl ocărau și tîlharii cei împreună-răstigniți cu El.

45. Iar de la ceasul al șaselea, s-a făcut întuneric peste tot pămîntul, pînă la ceasul al nouălea.

46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicînd: Eli, Eli, lama sabahani! adică: Dumnezeu Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?

19) Fac. 40, 5. (20) Ps. 21, 12-13. Marc. 15, 11. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. Fapt. 3, 14. (21-23) Inj. 2, 20. Marc. 15, 9-14. Luc. 23, 17-23. Ioan 18, 39. (24) Deut. 19, 10, 21, 6. Luc. 23, 24. (25) Deut. 19, 20. 2 Reg. 1, 16. 3 Reg. 2, 32. Ps. 108, 14. Fapt. 5, 28. (26) Is. 53, 5-6. Marc. 15, 15. Luc. 23, 25. Ioan 19, 1, 16. (27-28) Jud. 9, 24. Ps. 21, 17. Marc. 15, 16-17. Luc. 23, 11. (29-31) Jud. 16, 25. Is. 53, 1-7. Marc. 15, 17-20. Luc. 23, 11. Ioan 19, 2-16.

(32-33) Num. 19, 3. Marc. 15, 21-22. Luc. 23, 26, 33. Ioan 19, 17. Evr. 13, 12. (34-35) Ps. 21, 20; 68, 25. Mat. 27, 48. Marc. 15, 22. 24. Luc. 23, 34-36. Ioan 19, 23. (36) Mat. 27, 54. (37) Marc. 15, 26. Luc. 23, 38. Luc. 19, 19. (38) Is. 53, 12. Marc. 15, 27. Luc. 23, 32. Ioan 19, 18. (39) Ps. 21, 7, 68, 24, 108, 25. Marc. 15, 29. Luc. 23, 35. (40-42) Mat. 26, 61. Marc. 14, 58, 15, 30. 32. Luc. 23, 35-37. Ioan 2, 19. (43) Ps. 21, 8. Inj. 2, 13, 18. (44) Dan. 3, 15; 6, 21. Marc. 15, 32. Luc. 23, 39. (45) Am. 8, 9. Luc. 23, 44. (46) Ps. 21, 1. Marc. 15, 34. Evr. 5, 7.

47. Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, au zis: „Ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta”.

48. Și unul dintre ei, abergind îndată și luind un băț, s-a umplindu-l de otet și punându-l într-o trestie îi da să bea.

49. Iar ceilalți ziceau: „Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mintuiască”.

50. Iar Iisus strigând iarăși cu glas mare, Și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma templului s-a sfîșiat în două de sus pînă jos, și pămîntul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat;

52. Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat.

53. Și ieșind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfîntă și s-au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzînd cutremurul și cele întimplate, s-au înfricoșat foarte, zicînd: „Cu ade-

vărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta”.

55. Și erau acolo multe femei, fiind de departe, care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-L.

56. Între care era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov și a lui Iosif, și mama fiilor lui Zevedeu.

57. Iar făcîndu-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care și el era un ucenic al lui Iisus.

58. Acesta, ducîndu-se la Pilat a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea.

59. Și Iosif, luînd trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat de în.

60. Și l-a pus în mormîntul nou al său, pe care l săpase în stîncă, și, prăvălînd o piatră mare la ușa mormîntului, s-a dus.

61. Iar acolo era Maria Magdalena și cealaltă Marie, șezînd în fața mormîntului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat,

63. Zicînd: „Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acesta a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi scula”.

64. Deci, poruncește ca mormîntul să fie păzit pînă a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L lăse și să spună poporului: „S-a sculat din morți. Și va li răscăirea de pe urmă mai rea decît cea dintîi”.

65. Pilat le-a zis: „Aveți grijă; mergeți și întăriți cum știți”.

66. Iar ei, ducîndu-se, au întărit mormîntul cu strojă încetîndu-l piatră.

CAP. 28

Învierea lui Hristos. Arătările Minuitorului. Porunca botezului.

1. După ce a trecut sîmbătă, cînd se lumina de ziua întâi a săptămîinii (Duminică), a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormîntul.

2. Și iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer și venind, a prăvălit piatră și se dea deasupra ei.

3. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămîntea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau și s-au făcut ca morți.

5. Iar îngerul, răspunzînd, a zis femeilor: „Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit îl căutați”.

6. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.

7. Și degrabă mergînd, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea. Iată v-am spus vouă.

8. Iar plecînd ele în grabă de la mormînt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.

(47) Marc. 15, 35. (48) Ps. 68, 25. Mat. 27, 34. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36. Ioan 19, 28-29. (49-57) Ier. 26, 31. 1 Reg. 1, 1. 2 Paral. 3, 14. Dan. 3, 25. Intel. 2, 17. Mat. 28, 1. Marc. 15, 36-43. Luc. 23, 36-51. Ioan 19, 30-38. Ebr. 10, 20. (58-61) Mat. 28, 1. Marc. 15, 44-47. Luc. 23, 52-55.

(65) Mat. 16, 21; 17, 25, 20, 19; 26, 61. Marc. 8, 31; 10, 34. Luc. 9, 22, 18, 35. 24, 6. Ioan 2, 19, 7, 12. (66) Ps. 40, 8. Dan. 6, 18. CAP. 28. (1) Mat. 27, 56. Marc. 16, 1. Luc. 23, 56. (2) Mat. 20, 1. (3) Marc. 16, 3. 5. Luc. 24, 4. Ioan 20, 11-12. (4) 1. Ioan 20, 6. Marc. 16, 5. Luc. 24, 5. (5) Dan. 10, 6. Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (6) Marc. 16, 5. Luc. 24, 5. (7) Mat. 26, 32. Marc. 14, 28, 16. 7. Luc. 24, 6. Ioan 21, 1. Fapt. 1, 3, 10. 40-41. 1. Cor. 15, 5. (8) Jud. 13, 22. Marc. 16, 8. Luc. 24, 9, 10, 22.

9. Dar cînd mergeau ele să vestească ucenîcilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicînd: Bucurați-vă! Iar ele, apropiîndu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat.

10. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.

11. Și plecînd ele, iată unui din strajă, venînd în cetate, au vestit arhierilor toate cele împlinite.

12. Și, adunîndu-se ei împreună cu bătrîni și, tinînd sfat, au dat bani mulți oș-
fașilor,

13. Zicînd: Spuneți că ucenicii Lui, venînd noaptea, L-au furat, pe cînd noi dormeam;

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca și pe voi fără gri-
jă vă vom face.

15. Iar ei, luînd arginți, au făcut precum au fost învățați. Și s-a răspîndit cuvîntul acesta între Iudei, pînă în ziua de azi.

16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus.

17. Și văzîndu-L, I s-au închinat, ei care se îndoi-
seră

18. Și apropiîndu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicînd: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pămînt

19. Drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh,

20. Învăzîndu-le să păzească toate cîte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului. Amin.

(9) Marc. 16, 9-10. Luc. 8, 2. Ioan 20, 14. (10) Ioan 20, 17. Evr. 2, 11. (16) Mat. 26, 32; 28, 7. Marc. 14, 28. (17) Luc. 24, 52. (18) Ps. 8, 6. Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27. Luc. 1, 32; 10, 22. Ioan 3, 31, 35, 5, 22; 13, 2; 17, 2. 1 Petr. 3, 22. Rom. 14, 9. 1 Cor. 15, 24. Ef. 1, 10, 22. Filip. 2, 9. Col. 1, 16. Evr. 2, 8. Apoc. 17, 14, 19, 16. (19) Is. 52, 10. Marc. 16, 15. Luc. 24, 47. Ioan 15, 16. Fapt. 2, 38. 1 Ioan 5, 7. Rom. 10, 18. Col. 1, 23. (20) Mat. 18, 20. Ioan 14, 18.

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ MARCU

CAP. 1

Ioan Botezătorul și Iisus Hristos. Ispitirea. Predica. Primii ucenici. Primele vindecări.

1. Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris în proorocie (la Maleahi) și Isaia: Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feței Tale care va pregăti calea Ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.

4. Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor.

5. Și ieșeau la el tot înșu-
tul Iudeii și toți cei din Je-

rusalim și se botezau de către el, în râul Iordan, măr-
turisîndu-și păcatele

6. Și Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cîngătoare de piele împrejurul mijlocului și mîncă lăcuste și miere sălbatică.

7. Și propovăduia, zicînd: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să-I dezleg cureaua încălțămintelor.

8. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfînt.

9. Și în zilele acelea Iisus a venit din Nazaretul Galileii și S-a botezat în Iordan, de către Ioan.

10. Și îndată, ieșînd din apă, a văzut cerurile des-

CAP. 1. — (2) Mat. 3, 1. Mat. 11, 10. Luc. 7, 27. (3) Is. 40, 3. Mat. 3, 3. Luc. 3, 4. Ioan 1, 23. (4) Mat. 3, 1. Luc. 3, 3. Ioan 1, 31, 3, 23. Fapt. 13, 24. (5) Mat. 3, 5-6. Luc. 7, 29. (6) Lev. 11, 22. Mat. 3, 4. Luc. 7, 33. (7) Mat. 3, 11. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15, 27. Fapt. 13, 25. (8) Is. 44, 3. Ioil 3, 1. Mat. 3, 11. Ioan 1, 26. Fapt. 1, 5; 2, 4; 10, 45; 11, 15. 1 Cor. 12, 13. (9-10) Mat. 3, 13-16.

chise și Duhul ca un porumbel coborîndu-se peste El.

11. Și glas s-a făcut din ceruri: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

12. Și îndată Duhul L-a minat în pustie.

13. Și a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de satana. Și era împreună cu fiarele, și îngerii îi slujeau.

14. După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicînd: S-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu. Pocățiți-vă și credeți în Evanghelie.

16. Și umblînd pe țărmă Marea Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, frațele lui Simon, aruncînd mrejele în mare, căci ei erau pescari.

17. Și le-a zis Iisus: Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni.

18. Și îndată, lăsînd mrejele, au mers după El.

19. Și mergînd puțin mai înainte, a văzut pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, frațele lui. Și ei erau în corabie, dregîndu-și mrejele.

20. Și i-a chemat pe ei îndată. Iar ei, lăsînd pe tatăl lor Zevedeu în corabie, cu lucrătorii, s-au dus după El.

21. Și venind în Capernaum și îndată intrînd sîn băta în sinagogă, îi învăța.

22. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci El îi învăța pe ei ca Cel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor.

23. Și era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare,

24. Zicînd: Ce ai cu noi, Iisuse Nazarine? Ai venit ca să ne pierzi? Te știm cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

25. Și Iisus l-a certat, zicînd: Taci și ieși din el.

26. Și scuturîndu-l duhul cel necurat și strigînd cu glas mare, a ieșit din el.

27. Și s-au spălmîntat toți, lucit se întrebau între ei, zicînd: Ce este aceasta? O învățătură nouă și cu putere; că și duhurilor necurate le poruncește, și I se supun.

28. Și a ieșit vestea despre El îndată pretîrîndu-se în toată împrejurimea Galileii.

29. Și îndată ieșind ei din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea, prinsă de friguri, și îndată l-a vorbit despre ea.

31. Și apropiîndu-se a ridicat-o, apucînd-o de mînă și au lăsat-o frigurile și ea le slujea.

32. Iar cînd s-a făcut seară și soarele apusese, au adus la El pe toți bolnavii și demonizații.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. Și a tămăduit pe mulți care pătimeau de felurite boli și demoni mulți a alungat. Iar pe demoni nu-i lăsa să vorbească, pentru că l-știau că El e Hristos.

35. Și a doua zi, foarte de dimineață, sculîndu-Se, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu și se ruga acolo.

36. Și a mers după El Simon și cei ce erau cu el.

37. Și aflîndu-L, l-au zis: Toți Te caută pe Tine.

38. Și El a zis lor: Să mergem în altă parte, prin cetățile și satele învecinate, ca să propovăduiesc și acolo, căci pentru aceasta am venit.

39. Și venind propovăduia în sinagogile lor, în toată Galileea, alungînd pe demoni.

40. Și un lepros a venit la El, rugîndu-L și îngenunchînd și zicînd: De voiești poți să mă curețești.

41. Și făcîndu-l se milă, a întins mîna și S-a atins de el și i-a zis: Voiesc, curățește-te.

42. Și îndată s-a depărtat lepra de la el și s-a curățat.

43. Și poruncîndu-i cu asprime, îndată l-a alungat,

44. Și i-a zis: Vezi, nimănu-i să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului.

Luc 3, 21-22. Ioan 1, 32. (11) Ps 2, 6. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Marc. 9, 7. Luc 3, 22, 9, 35. Ioan 6, 27. (12) Mat. 4, 1. Luc. 4, 1. (13) Mat. 4, 2, 11. Luc. 4, 2. (14) Mat. 3, 2; 4, 11. 22. Luc. 4, 11-15, 31; 5, 2. 11. Ioan 4, 43. Gal. 4, 4-6. Ef. 1, 10. (22) Is. 50, 4. Mat. 7, 28. 29. Luc. 2, 47; 4, 32. (23) Luc. 4, 33. (24) Dan. 9, 24. Mat. 8, 29. Marc. 5, 7. Iac. 2, 19. (25-26) Marc. 1, 34; 9, 20. 25.

(27) Marc. 2, 12. 6, 2. Fapt. 17, 19. (28-32) Mat. 8, 14-16. Luc. 4, 38-40. (34) Marc. 3, 11-12. Luc. 4, 41. Fapt. 16, 16-18; 19, 15. (35) Luc. 4, 42, 5, 16. (38) Is. 61, 1-3. Luc. 4, 43. Ioan 6, 28, 37, 4. (39) Mat. 4, 23. Luc. 4, 44. (40) Mat. 8, 2. Luc. 5, 12. (41) Mat. 8, 3. Luc. 5, 15. (44) Lev. 13, 2; 14, 2. Mat. 8, 4, 9, 30. Luc. 5, 14; 17, 14.

lui și ada, pentru curățirea ta, cele ce a rânduit Moise spre mărturie lor.

45. Iar el, ieșind, a început să propovăduiască multe și să răspundească cuvintul, încît Iisus nu mai putea să intre pe față în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii, și veneau la El de pretutindeni.

CAP. 2

Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei. Postul Smulgerea spicelor în zi de sîmbătă.

1. Și intrînd iarăși în Capernaum, după cîteva zile s-a auzit că este în casă.

2. Și îndată s-au adunat mulți, încît nu mai era loc, nici înaintea ușii, și le graia lor cuvintul.

3. Și au venit la El, aducînd un slăbănog, pe care-l purtau patru înși.

4. Și neputînd ei, din pricina mulțimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul.

5. Și văzînd Iisus credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sînt păcatele tale!

6. Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședeau și cugetau în inimile lor:

7. Pentru ce vorbește Acela astfel? El hulește. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscînd Iisus cu duhul Lui, că așa cugetau ei în sine, le-a zis lor: De ce cugetați acestea în inimile voastre?

9. Ce este mai ușor a zice slăbănogului: Iertate îți sînt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă?

10. Dar, ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pămînt, a zis slăbănogului:

11. Zic ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s-a sculat îndată și, luîndu-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încît erau toți uimiți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.

13. Și iarăși a ieșit la mare și toată mulțimea venea la El și îi învăța.

14. Și trecînd, a văzut pe Levi al lui Alfeu, șezînd la vamă, și i-a zis: Urmează-Mi. Iar el, sculîndu-se, l-a urmat.

15. Și cînd ședea El în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși ședeau la masă cu Iisus și cu ucenicii Lui. Că erau mulți și-I urmau.

16. Iar cărturarii și fariseii, văzîndu-L că mănîncă împreună cu vameșii și păcătoșii, ziceau către ucenicii Lui: De ce mănîncă și bea învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

17. Dar, auzînd, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși la pocăință.

18. Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor posteau și au venit și l-au zis Lui: De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?

19. Și Iisus le-a zis: Pot, oare prietenii mirelui să postească cît timp este mirele cu ei? Cîtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească.

20. Dar vor veni zile, cînd se va lua mirele de la ei și atunci vor posti în acele zile.

21. Nimeni nu coase la haină veche petic dintr-o bucată de stofă nouă, iar de nu, peticul nou va trage din haina veche și se face o ruptură și mai rea.

22. Nimeni, iarăși, nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar de nu, vinul nou sparge burdufurile și vinul se varsă și burdufurile se strică; încît vinul nou trebuie să fie în burdufuri noi.

23. Și pe cînd mergea El într-o sîmbătă prin semănături, ucenicii Lui în drumul lor, au început să smulgă spice.

24. Și fariseii li ziceau: Vezi, de ce fac sîmbăta ce nu se cavine?

25. Și Iisus le-a răspuns: Au niciodată n-ați citit ce

(45) Mat. 9, 31. Luc. 5, 15. CAP. 2. — (1) Mat. 9, 1. (3) Mat. 9, 2. Luc. 5, 18. (5) Is. 43, 25. Luc. 7, 48. (7) Mat. 9, 3. Luc. 5, 21; 7, 49. (8) Mat. 9, 4. Luc. 5, 22. Ioan 2, 24-25; 6, 64. (9) Mat. 9, 5. Luc. 5, 23. (10) Mat. 9, 6. Ioan 3, 8. (11) Mat. 9, 6. (12) Mat. 9, 7-8. Marc. 1, 27.

(14) Mat. 9, 9. Luc. 5, 27-28. (15) Mat. 9, 10. Luc. 5, 29. (16) Mat. 9, 11. (17) Mat. 9, 12-13; 18, 11. Luc. 5, 31-32; 19, 10. 1 Tim. 1, 15. (18) Mat. 9, 11, 14. Luc. 5, 33. (19) Is. 62, 5. Mat. 9, 14. Luc. 5, 34. Ioan 3, 29. (20) Mat. 19, 15. Luc. 5, 33. (21) Mat. 9, 16. Luc. 5, 36. (22) Mat. 9, 17. Luc. 5, 37-38. (23) Deut. 23, 25. Mat. 12, 1. Luc. 6, 1. (24) Is. 20, 10. Mat. 12, 2. Luc. 6, 2. Ioan 5, 10. (25) 1 Reg. 21, 3-5. Mat. 12, 3. Luc. 6, 3.

a făcut David, când a avut nevoie și a flămînzit, el și cei ce erau cu el?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, și a mîncat pîinile punerii înaintea pe care nu se cuvenea să le mînce decât numai preoții, și a dat și celor ce erau cu el?

27. Și le zicea lor: Simbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru simbăta.

28. Astfel că Fiul Omului este domn și al simbetei.

CAP. 3

Vindecarea celui cu mîna uscată și alte vindecări. Alegerea celor 12 Apostoli. Păcatul împotriva Sfîntului Duh. Mama și frații lui Iisus.

1. Și iarăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om avînd mîna uscată.

2. Și îl pîneau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca simbăta, ca să-L învinuiască.

3. Și a zis omului care avea mîna uscată: Ridică-te în mijloc!

4. Și a zis lor: Se cuvine, simbăta, a face bine sau a face rău, a mîntui un suflet sau a-l pierde? Dar ei tăceau;

5. Și privindu-i pe ei cu minie și înstrîstîndu-Se de învinșoșarea inimii lor, a zis omului: Întinde mîna ta! Și a întins-o, și mîna lui s-a făcut sănătoasă.

6. Și ieșind, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii, împotriva Lui ca să-Lucidă.

7. Iisus, împreună cu ucenicii Lui, a plecat înspre mare și mulțime multă din Galileea și din Iudeea L-a urmat.

8. Din Ierusalim, din Iudameea, de dincolo de Iordan, dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, care, auzind cîte făcea, a venit la El.

9. Și a zis ucenicilor Săi să-I fie pusă la îndemină o corăbioară, ca să nu-L imbulzească mulțimea;

10. Iar dacă vindecase pe cineva de ceea năvălea, a zis: Lui, ca să se atîngă.

11. Toți cîți erau bolnavi și plini de duhurile cele necărate, cînd îl vedeau, cădeau la picioarele Lui și strigau, zicînd: Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și El le certa mult ca să nu-L dea pe față.

13. Și S-a suit pe munte, și chemat la Sine pe cîți voia, și au venit la El.

14. Și a rîndit pe cei doi, pe care i-a numit: Petru, ca să fie cu El și să-l trimită să profețiască.

15. Și să aibă putere să vindecă bolile și să alunge demonii.

16. Deci a rîndit pe cei doi să plece pe Simon, care era la pus numele Petru.

17. Pe Iacov al lui Zebedee, și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele Boanergheș, adică fîcîtorii de ură;

18. Și pe Andrei și pe Fiul lui Iona, și pe Bartolomeu, și pe Matei, și pe Toma și pe Iacov.

19. Și pe Iuda Iscariotea, cel care L-a trădat.

20. Și a venit în casa sa, și a început să le vorbească.

21. Și a zis: Auzind ai Săi, auziți ca să-I prîndă, că ziceau: Și-a ieșit din fire.

22. Iar cădurarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că are pe Beelzebul și că cu domatul demonilor, alungă demonii.

23. Și chemîndu-l la Sine, le-a vorbit în plîd: Cum poate satana să alunge pe satana?

24. Dacă împărăție se va dezbină în sine, aceea împărăție nu mai poate dăinui.

25. Și dacă o casă se va dezbină în sine, casa aceea nu va mai putea să se țină.

26. Și dacă satana s-a sculat împotriva sa înșiși și s-a dezbinat, nu poate să dăinuiască, ci are sfîrșit.

27. Dar nimeni nu poate, intrînd în casa celui tare,

covălnici în Alfer și pe lada, și pe Simon Cananeul.

19. Și pe Iuda Iscariotea, cel care L-a trădat.

20. Și a venit în casă, și iarăși mulțimea s-a adunat, încît ei nu puteau nici să mînce.

21. Și auzînd ai Săi, auziți ca să-I prîndă, că ziceau: Și-a ieșit din fire.

22. Iar cădurarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că are pe Beelzebul și că cu domatul demonilor, alungă demonii.

23. Și chemîndu-l la Sine, le-a vorbit în plîd: Cum poate satana să alunge pe satana?

24. Dacă împărăție se va dezbină în sine, aceea împărăție nu mai poate dăinui.

25. Și dacă o casă se va dezbină în sine, casa aceea nu va mai putea să se țină.

26. Și dacă satana s-a sculat împotriva sa înșiși și s-a dezbinat, nu poate să dăinuiască, ci are sfîrșit.

27. Dar nimeni nu poate, intrînd în casa celui tare,

(26) Ies. 29, 32-33. Lev. 8, 31; 24, 9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Luc. 6, 4. (28) Mat. 12, 8. Luc. 6, 5. CAP. 3. - (1) Mat. 12, 9. Luc. 6, 6. (2) Ps. 36, 32. Luc. 13, 14; 14, 1. (4) Pild. 27, 22. Mat. 12, 12-13. Ioan 5, 10. (5) 3 Reg. 13, 6. Mat. 12, 12-13. Luc. 6, 10. (6) Mat. 12, 14, 22. 15. Ioan 10, 39. (7) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25; 12, 15. Luc. 6, 17. Ioan 6, 1. (8) Mat. 4, 25. (9) Luc. 5, 3.

(10) Mat. 14, 36. (11) Mat. 16, 16. Marc. 1, 34. Luc. 4, 41. (12) Mat. 12, 16. Marc. 5, 43. (13) Marc. 6, 7. Luc. 6, 12-13. (14) Mat. 10, 1. Luc. 6, 13. 9, 1. (16) Mat. 10, 2; 16, 8. Ioan 1, 42. (17) Ps. 36, 3, 67, 34. (18) Mat. 10, 3. (19) Mat. 10, 4. (20) Pild. 8, 34. Marc. 4, 31. (21) Ioan 7, 5; 10, 20. (22) Mat. 9, 34, 12, 14. Luc. 11, 15. (23) Mat. 9, 34, 10, 25; 12, 24. Luc. 11, 15. Ioan 7, 20; 8, 48, 52; 10, 20. (24) Mat. 12, 25. Luc. 11, 17. (26) Luc. 11, 18. (27) Is. 49, 24. Mat.

să i răpească lucrurile, de
nu va lega întâi pe cel ta-
re, și atunci va jeli casa
lui.

28. Adevărat grăiesc vouă
că toate vor fi iertate fiilor
oamenilor, păcatele și hule-
le cite vor fi hulit;

29. Dar cine va huli în
potriiva Duhului Sfânt nu
are iertare în veac, ci este
vinovat de osînda veșnică.

30. Pentru că ziceau: Are
duh necurat.

31. Și au venit mama Lui
și frații Lui și, stînd afară,
au trimis la El ca să-L
cheme.

32. Iar mulțimea ședea
împrejurul Lui. Și i-au zis
unii: Iată mama Ta și frații
Tăi și surorile Tale sînt
afară. Te caută.

33. Și, răspunzînd lor, le-a
zis: Cine este mama Mea
și frații Mei?

34. Și privind pe cei ce
ședeau în jurul Lui, a zis:
Iată mama Mea și frații
Mei.

35. Că oricine va face vo-
ia lui Dumnezeu, acesta es-
te fratele Meu și sora Mea
și mama Mea.

12, 29. Luc. 11, 21 (28-31) Mat. 12, 31-33, 46. Luc. 8, 19; 12, 10.
1 Ioan 5, 16. Evr. 10, 26 (32-35) Ps. 100, 6. Mat. 12, 47-50. Luc.
8, 20-21. Ioan 15, 14. Evr. 2, 11. CAP. 4 - (1-6) Mat. 13, 1-6.
Luc. 8, 4-6 (7) Mat. 13, 7. Luc. 8, 7. (8) Fac. 26, 12. Mat. 13, 8.

CAP. 4

*belurile pilde despre împă-
răția cerurilor. Potolirea fur-
tunii pe mare.*

1. Și iarăși a început Iisus
să învețe, lîngă mare,
și s-a adunat la El mulțime
foarte multă, încît El a in-
trat în corabie și ședea pe
mare, iar toată mulțimea
era lîngă mare, pe uscat.

2. Și-i învăța multe în
pilde, și în învățătura Sa
le zicea:

3. Ascultați: Iată, ieșit-a
semănătorul să semene.

4. Și pe cînd semăna el,
o sămînță a căzut lîngă ca-
le și păsările cerului au ve-
nit și au mîncat-o.

5. Și alta a căzut pe loc
pietros, unde nu avea pă-
mint mult, și îndată a răsă-
rit, pentru că nu avea pă-
mint mult.

6. Și cînd s-a ridicat soa-
rele, s-a veștejit și neavînd
rădăcină, s-a uscat.

7. Ală sămînță a căzut în
spini, a crescut, dar spinii
au înăbușit-o și rod n-a dat.

8. Și altele au căzut pe
pămîntul cel bun și, înăl-

(îndu-se și crescînd, au dat
roade și au adus: una trei-
zeci, alta șaizeci, alta o sută.

9. Și zicea: Cine are u-
rechile de auzit să audă.

10. Iar cînd a fost singur,
cei ce erau pe lîngă El, îm-
preună cu cei doisprezece,
li întrebau despre pilde.

11. Și le-a răspuns: Voa-
vă e dat să cunoașteți tai-
na împărăției lui Dumne-
zeu, dar pentru cei de afară
totul se face în pilde,

12. Ca uitîndu-se, să pri-
vească și să nu vadă, și,
îzînd, să nu înțeleagă ca-
re e mîna să se întorcă și
să fie iertați.

13. Și le-a zis: Nu pri-
cepeți pilda aceasta? Dar
cum veți înțelege toate pil-
dele?

14. Semănătorul seamănă
cuvîntul.

15. Cele de lîngă cale sînt
aceia în care se seamănă
cuvîntul, și, cînd îl aud,
îndată vine satana și ia cu-
vîntul cel semănat în ini-
mile lor.

16. Cele semănate pe loc
pietros sînt aceia care,
cînd aud cuvîntul, îl pri-
mesc îndată cu bucurie,

17. Dar n-au rădăcină în
ei, ci tin pînă la un timp;
apoi, cînd se întîmplă strîm-
tore sau prigoană pentru
cuvînt, îndată se smintesc.

18. Și cele semănate între
spini sînt cei ce ascultă
cuvîntul.

19. Dar grijile veacului și
înselăciunea bogăției și po-
fetele după celelalte, pătrun-
zînd în ei, înăbușă cuvîn-
tul și îl fac neroditor.

20. Iar cele semănate pe
pămîntul cel bun sînt cei ce
aud cuvîntul și-l primesc și
aduc roade: unul treizeci,
altul șaizeci și altul o sută.

21. Și le zicea: Se aduce
oare făclia ca să fie pusă sub
obroc sau sub pat? Oare nu
ca să fie pusă în sfeșnic?

22. Căci nu e nimic as-
cuns ca să nu se dea pe
față; nici n-a fost ceva tăi-
nuit, decît ca să vină la
arătare.

Luc 8, 8. Ioan 15, 5. Col. 1, 6 (9-10). Mat. 11, 15, 13, 9-10. Luc.
8, 8-9 (11) Mat. 11, 25, 13, 11, 16, 17. Luc. 8, 10. 1 Cor. 2, 10,
5, 12. Col. 4, 5. 1 Tes. 4, 12. 1 Tim. 3, 7 (12) Is. 6, 9-10. Ier. 5, 21.
Mat. 13, 14. Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8 (13).
Mat. 13, 18. Ioan 3, 10, 12 (14-15) Mat. 13, 18-19. Luc. 8, 11-12.
Mat. 13, 35. Ier. 23, 31. Mat. 13, 35. Luc. 8, 13 (17-21) Inj. 8,
(18) Is. 42, 20. Ier. 23, 31. Mat. 13, 35. Luc. 8, 13-16, 12, 5. 1 Tim. 6, 9 (22).
Mat. 5, 15, 13, 21-23. Luc. 8, 13-16, 12, 5. 1 Tim. 6, 9 (22).
Mat. 10, 26. Luc. 8, 17; 12, 2.

23. Cine are urechi de auzit, să audă

24. Și le zicea: Luați seama la ce auziți: Cu ce măsură măsurați, vise va măsura; iar vouă celor ce ascultați, vise va da și vă va pironosi

25. Căci celui ce are i se va da; dar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua

26. Și zicea: Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămânța în pământ,

27. Și doarme și se scoală, noaptea și ziua, și să mînța răsare și crește, cum nu știe el

28. Pămîntul rodește de lui sine: mai întilniți pai, apoi spic, după aceea griu deplin în spic.

29. Iar cînd rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerișul.

30. Și zicea: Cum vom asemana împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă o vom închipui?

31. Cu grăuntele de muștar care, cînd se seamănă

în pămînt, este mai mic decît toate semințele de pe pămînt

32. Dar, după ce s-a semănat, crește și se face mai mare decît toate legumele și face ramuri mari, încît sub umbra lui pot să se lăcuiească mîștrăloșii

33. Și cu multe pilde ca acestea le grăia cuvîntul după cum puteau să înțeleagă

34. Iar fără pildă nu le grăia; și ucenicilor Săi le lămuria toate, deosebi.

35. Și în ziua aceea, cînd s-a inserat, a zis către ei: Să trecem pe lărmul corăbii.

36. Și lăzind ei mulțimea, L-au luat cu ei în corabie, așa cum era, căci erau cu El și alte corăbii.

37. Și s-a pornit o furtună mare de vînt și valurile se prăvăleau peste corabie, încît corabia era aproape să se uieze

38. Iar Iisus era la partea dîndărăt a corăbiei, dormind pe căpîtu L-au des-

teptat și l-au zis: Învățătorule, nu-ți este grijă că vom mori?

39. Și El, sculîndu-Se, a cerut vîntul și a poruncit mării: Taci! Incetează! Și vîntul s-a potolit și s-a făcut liniște mare.

40. Și le a zis lor: Pentru ce sînteți așa de fricoși? Cum de nu aveți credință?

41. Și s-au înfricoșat cu frică mare și ziceau unul către altul: Cine este, oare, Acesta, că și vîntul și marea I se supun?

CAP. 5

Demonizatul din sinutul Gadarenilor. Frica lui Iair și temeiul bolnavă de doisprezece ani.

1. Și a venit de cealaltă parte a mării în sinutul Gadarenilor

2. Iar după ce a ieșit din corabie, îndată L-a întîlnit, din moaiminte, un om cu duh necurat,

3. Care își avea locuința în moaiminte, și nimeni nu putea să l lege nici măcar de lanțuri

4. Pentru că de multe ori fiind legat în obezi și în lanțuri, el rupea lanțurile, și obeziile le sfărîma, și nimeni nu putea să-l potolească;

5. Și neîncetat noaptea și ziua era prin morminte și prin muni, strigînd și tăindu-se cu pietre.

6. Iar, văzîndu-L de departe pe Iisus, a alergat și s-a închinat Lui

7. Și strigînd cu glas puternic, a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preainalt? Te jure pe Dumnezeu să nu mă chinuiești.

8. Căci îi zicea: Ieși duh necurat din omul acesta.

9. Și l-a întrebat: Care îți este numele? Și l-a răspuns: Legiune este numele meu, căci sîntem mult.

10. Și îl rugau mult să nu i trîmba afară din acel tînut.

11. Iar acolo, lîngă munte, era o turmă mare de porci, care păstea

12. Și L-au rugat, zîcînd: Trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm în ei

(23) Mat. 11, 15; 13, 9; 25, 30. Marc. 4, 9; 7, 16. Luc. 8, 8; 14, 35. Apoc. 2, 7; 3, 6; 13, 9. (24) Mat. 7, 2; 13, 12-24; 25, 29. Luc. 6, 38, 8, 18, 19, 26. (27) Mat. 13, 25. (28) Fac. 1, 11. Luc. 13, 26. (29) Apoc. 14, 15. (30-32) Mat. 13, 31-32. Luc. 13, 18-19. (33) Mat. 13, 34. Ioan 16, 12. (34-35) Mat. 8, 18, 23; 13, 34. Luc. 8, 22. (37) Iona 1, 4. Mat. 8, 24. Luc. 8, 23. (38) Ps. 9, 32; 76, 9. Iona 1, 5-6. Mat. 8, 25. Luc. 8, 24.

(39) Iov. 26, 12. Ps. 88, 9. Iona 1, 15. Mat. 8, 26. Luc. 8, 24. (40) Mat. 8, 26. Luc. 8, 25. (41) Ps. 64, 7. 88, 6. 106, 25. Mat. 8, 27. Luc. 8, 28. CAP. 5 (1-7) Mat. 8, 26, 28-29. Luc. 8, 26-29. (8-11) Mat. 8, 30. Luc. 8, 29-32. (12-14) Mat. 8, 31-32. Luc. 8, 32-35.

13. Și El le-a dat voie. Atunci, ieșind, duhurile necurate au intrat în porci și turma s-a aruncat de pe țărmul înalt, în mare. Și erau ca la două mii și s-au înecat în mare.

14. Iar cei care-i pășteau au fugit și au vestit în cetate și prin sate. Și au venit oamenii să vadă ce s-a întâmplat.

15. Și s-au dus la Iisus și au văzut pe cel demonizat, șezând jos, îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legiune de demoni, și s-au înfricoșat.

16. Iar cei ce au văzut le-au povestit cum a fost cu demonizatul și despre porci.

17. Și ei au început să-L roage să se ducă din hotelerele lor.

18. Iar intrând El în corabie, cei ce fusese demonizat îl ruga ca să-l ia cu El.

19. Iisus însă nu l-a lăsat, ci i-a zis: Mergi în casa ta, la ai tăi, și spune-le cîte ti-a făcut ție Domnul și cum te-a miluit.

20. Iar el s-a dus și a început să vestească în Deca-

pole cîte i-a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecind Iisus cu corabia iarăși de partea cealaltă, s-a adunat la El mulțime multă și era lângă mare.

22. Și a venit unul din maimarii sinagogilor anume, Iair, și văzindu-L pe Iisus, a căzut la picioarele Lui,

23. Și L-a rugat mult, zicînd: Fiica mea este pe moarte, ci, venind pune mîinile peste ea, ca să scape pe și să trăiască.

24. Și a mers cu el. Și mulțime multă îl urma pe Iisus și îl imbulzea.

25. Și era o femeie care avea, de doisprezece ani, curgere de sînge.

26. Și multe îndurase de la mulți doctori, cheltuin-du-și toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai mult mergînd înspre mai rău.

27. Auzind ea cele despre Iisus, a venit în mulțime și pe la spate s-a atins de haina Lui.

28. Căci își zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca!

29. Și îndată izvorul sîngelui ei a încetat și ea a simțit în trup că s-a vindecat de boală.

30. Și îndată, cunoscînd Iisus în Sine puterea ieșită din El, întorcîndu-Se către mulțime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele?

31. Și l-au zis ucenicii Lui: Vezi mulțimea imbulzindu-Te și zici: Cine s-a atins de Mine?

32. Și se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta.

33. Iar femeia, înfricoșîndu-se și tremurînd, știînd ce i se făcuse, a venit și a căzut înaintea Lui și l-a mărturisit tot adevărul.

34. Iar El i-a zis: Flică, credința ta te-a mîntuit, mergi în pace și fi sănătoasă de boala ta!

35. Încă vorbind El, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicînd: Fiica ta a murit. De ce mai superi pe învățătorul?

36. Dar Iisus, auzind cuvîntul ce s-a grăit, a zis

mai-marelui sinagogi: Nu te teme. Crede numai.

37. Și n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decît numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și au venit la casa mai-marelui sinagogii și a văzut tulburare și pe cei ce plîngeau și se tingiau mult.

39. Și intrînd, le-a zis: De ce vă tulburați și plîngeți? Copila n-a murit, ci doarme.

40. Și-L luau în ris Iar El, scoțîndu-i pe toți afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce îi însoțeau și a intrat unde era copila.

41. Și apucînd pe copilă de mîna, i-a grăit: Talită kumi, care se înalță-te! Flică, ție zic, scoală-te!

42. Și îndată s-a sculat copilă și umbla, căci era de doisprezece ani. Și s-au mirat îndată cu uimire mare.

43. Dar El le-a poruncit, cu stăruință, ca nimeni să nu afle de aceasta. Și le-a zis să-i dea copilei să mănince.

(15-16) Luc. 8, 35-36. (17) Mat. 8, 34. Luc. 8, 37. Fapt. 16, 39. (18) Luc. 8, 37-38. (19-20) Luc. 8, 39 (21-23) Mat. 9, 1, 18. Luc. 8, 40-42. (24) Mat. 9, 19. Luc. 8, 42. (25) Lev. 15, 25. Mat. 9, 20. Luc. 8, 43. (26, Luc. 8, 43. (27) Mat. 9, 20. Luc. 8, 44. (28) Mat. 9, 21

(29-37) Sir. 23, 15. Mat. 9, 22. Luc. 6, 19, 8, 44. 50, 17. 19. (38, Luc. 50, 10. Mat. 9, 23. Luc. 8, 25. (39) Mat. 9, 24. Luc. 8, 52. Ioan 11, 11. (40) Mat. 9, 24. Luc. 8, 53-54. Fapt. 9, 40. (41, Marc. 7, 14. Luc. 8, 54. (42) Mat. 9, 25. Luc. 8, 55. (43) Mat. 8, 4, 9, 30, 12, 16; 17, 9. Marc. 3, 12. Luc. 5, 14; 8, 56.

CAP. 6

Proorocul disprețuit în patria lui. Trimțterea celor doisprezece. Uciderea lui Ioan. Săturarea celor cinci mii. Iisus umblă pe mare.

1. Și a ieșit de acolo și a venit în patria Sa, iar ucenicii Lui au mers după El.

2. Și, fiind simbată, a început să învețe în sinagogă. Și mulți, auzindu-L, erau uimiți și ziceau: De unde are El acestea? Și ce este înțelegiunea care I s-a dat Lui? Și cum se fac minuni ca acestea prin minile Lui?

3. Au nu este Acesta țeslarul, fiul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosi și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sînt, oare, surorile Lui aici la noi? Și se sminteau întru El.

4. Și le zicea Iisus: Nu este prooroc disprețuit, decît în patria sa și între rudele sale și în casa sa.

5. Și n-a putut acolo să facă nici o minune, decît că, punîndu-Și minile peste puțini bolnavi, i-a vindecat.

6. Și se mira de necredința lor. Și străbătea satetele dimprejur, învățînd.

7. Și a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită doi cîte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

8. Și le-a poruncit să nu ia nimic cu ei, pe cale, ci numai toiag. Nici pîine, nici traistă, nici bani la cîngăloare;

9. Ci să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și le zicea: În orice casă veți intra, acolo să rămîneți; pînă ce veți ieși de acolo.

11. Și dacă într-un loc nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, spre mărțurie lor. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi Sodomei și Gomorei, în ziua judecării, decît cetății aceleia.

12. Și ieșind, ei propovăduiau să se pocăiască.

13. Și scoteau mulți demoni și ungeau cu untde-

lemn pe mulți bolnavi și i vindecau.

14. Și a auzit regele Irod căci numele lui Iisus se făcuse cunoscut, și zicea că Ioan Botezătorul s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

15. Alții însă ziceau că este Ilie și alii că este prooroc, ca unul din prooroci.

16. Iar Irod, auzind zicea: Este Ioan, căruia eu am pus în taie capul; el s-a sculat din morți.

17. Căci Irod, trimțtînd l-a prins pe Ioan și l-a legat, în temniță, din pricina Irodiadei, femeii lui Iliu, fratele său, pe care o iubea de-o ție.

18. Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ți este înțaduit să ții pe femeia fratelui tău.

19. Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea.

20. Căci Irod se temea de Ioan, știîndu-l bărbat drept și sfînt, și-l ocrotea. Și ascultîndu-l, multe făcea și cu drag îl asculta.

21. Și fiind o zi cu bun prilej, cînd Irod, de ziua sa de naștere, a făcut ospăț dragăților lui și căpetenilor țășarii și fruntașilor din Galileea,

22. Și fiica Irodiadei, înțrînd și jucînd, a plăcut lui Irod și celor ce sedeau cu el la masă, iar regele a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi și îți voi da.

23. Și s-a jurat el: Orice vei cere de la mine îți voi da, pînă la jumătate din reșea. I mer.

24. Și ea, reșino, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar Irodiada i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul.

25. Și înțrînd îndată, cu grabă, la rege, i-a cerut zicînd: Vreau să-mi dai îndată pe tipșie, capul lui Ioan Botezătorul.

26. Și regele s-a mîhnit adînc dar pentru jurămint și pentru cei ce ședeau cu ella masă, n-a voit s-o întristeze.

27. Și îndată trimțtînd regele un paznic, a poruncit a-i aduce capul.

28. Și acela, mergînd, i-a lăsat capul în temniță, l-a

CAP. 6 - (1) Mat. 13, 54. Luc. 4, 16. (2) Mat. 7, 28. Marc. 1, 27. Ioan 7, 15. (3) Mat. 13, 55-57. Luc. 4, 22. Ioan 6, 42; 7, 27. (4) Ier. 12, 6. Mat. 13, 57. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (5) Fac. 19, 22. Mat. 13, 58. (6) Mat. 9, 35. Luc. 13, 22. (7-8) Mat. 10, 1, 9-10. Luc. 9, 1-3; 10, 4; 22, 35. (9-11) Mat. 10, 10-15. Luc. 9, 3-5; 10, 1-2. Euph. 12, 8, 13, 51; 18, 6. (12) Luc. 9, 6. (13) Marc. 16, 18. Iac. 5, 14.

(14-17) Mat. 14, 1-3; 16, 14. Luc. 3, 19, 9, 7-9, 19, 23, 8. (18) Ier. 18, 16; 20, 21. Mat. 14, 4. (20) Mat. 14, 5; 21, 26. (21) Fac. 40. (22) Mat. 14, 6. (23) Est. 5, 3, 7, 2. (24) Mat. 14, 7. (25) Mat. 14, 8. (26-29) Mat. 14, 9-12.

adus pe tîpsie și l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale

29. Și auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan și l-au pus în mormînt.

30. Și s-au adunat apostoli la Iisus și l-au spus Lui toate cîte au făcut și au învățat.

31. Și El le-a zis: Veniți voi înșivă de o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. Căci mulți erau care veneau și mulți care se duceau și nu mai aveau timp nici să mănînce.

32. Și au plecat cu corabia spre un loc pustiu, de o parte.

33. Și i-au văzut plecînd și mulți au înțeles și au alergat acolo pe jos de prin toate cetățile și au sosit înaintea lor.

34. Și ieșind din corabie, Iisus a văzut mulțime mare și l-a făcut milă de ei, căci erau ca niște oi fără păstor, și a început să-i învete multe

35. Dar făcîndu-se tirziu, ucenicii Lui, apropiindu-se, l-au zis: Locul e pustiu și ceasul e tirziu;

36. Slobozește-i, ca mergînd prin cetățile și prin satele dimprejur, să și cumpere ce să mănînce.

37. Răspunzînd, El le-a zis: Dați-le voi să mănînce. Și ei l-au zis: Să mergem noi să cumpărăm piini de două sute de dinari și să le dăm să mănînce?

38. Iar El le-a zis: Cîte piini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și, după ce au văzut, l-au spus: Cinci piini și doi pești.

39. Și El le-a poruncit să-i așeze pe toți cete, cete, pe iarbă verde

40. Și au șezut cete, cete, cîte o sută și cîte cincizeci.

41. Și luînd cele cinci piini și cei doi pești, privînd la cer, a binecuvîntat și a frînt piinile și le-a dat ucenicilor, ca să le pună înaintea, asemenea și cei doi pești l-a împărțit tuturor.

42. Și au mîncat toți și s-au săturat.

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărîmituri și cu ce-a rămas din pești.

44. Iar cei ce au mîncat piinile erau cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pe ucenicii Lui să intre în corabie și să meargă înaintea lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, pînă ce El va slobodi mulțimea.

46. Iar după ce i-a slobodit, s-a dus în munte ca să se roage.

47. Și făcîndu-se seară, era corabia în mijlocul mării, iar El singur pe țarm.

48. Și i-a văzut cum se chinuiau vîslînd, căci vîntul le era împotrivă. Și către a patra strajă a nopții a venit la ei umblînd pe mare și voia să treacă pe lângă ei.

49. Iar lor, văzîndu-l umblînd pe mare, li s-a părut că este nălucă și au strigat.

50. Căci toți L-au văzut și s-au tulburat. Dar îndată El a vorbit cu ei și le-a zis: Îndrăzniți! Eu sînt; nu vă temeți!

51. Și S-a suit la ei în corabie și s-a potolit vîntul. Și erau peste măsură de niști în sinea lor;

52. Căci nu priceuseră nimic de la minunea plinilor, deoarece inima lor era învîrtosată.

53. Și trecînd marea, au venit în tinutul Ghenizare-tului și au tras la țarm.

54. Și ieșind ei din corabie, îndată L-au cunoscut.

55. Și străbăteau tot tinutul acela și au început să-l aducă pe bolnavi pe păuri, acolo unde auzeau că este El

56. Și oriunde intra în sate sau în cetăți sau în satele, puneau la răspîntii pe cei bolnavi, și-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și cîți se atingeau de El se vindeau.

(30) 31, Mat 14, 13. Marc. 3, 20. Luc. 9, 10. (33) Mat 14, 13. Luc. 9, 11. (34) Is. 13, 14. Iez. 34, 5. Mat. 9, 36; 14, 14. Marc. 8, 2. Luc. 9, 11. (35-36) Mat. 14, 15. Luc. 9, 12. (37) Num. 11, 13, 22. 4 Reg. 4, 43. Mat. 14, 16. Luc. 9, 13. Ioan 6, 7. (38) Mat. 14, 17; 15, 34. Marc. 8, 5. Luc. 9, 15. Ioan 6, 9. (39) Mat. 14, 19. Luc. 9, 16. Ioan 6, 10. (40) Luc. 9, 15. (41) 1 Reg. 9, 13. Mat. 14, 19. Marc. 8, 7. Luc. 9, 16. Ioan 6, 11.

(42) 43) Mat. 14, 20-22. Marc. 8, 8, 17. Luc. 9, 17. Ioan 6, 10-17. (44) Mat. 14, 23. Luc. 6, 12; 9, 18. (47) Mat. 14, 23. Ioan 6, 16-17. (48) Mat. 14, 21-25. Luc. 24, 28. Ioan 6, 19. (49) Mat. 14, 26. Luc. 24, 17. (50) Ioan 6, 19-20. (51) Mat. 14, 32. Marc. 4, 39. (52) Marc. 8, 17. 21. (53) Mat. 14, 34. (54) Mat. 14, 35. (55) Mat. 4, 21; 14, 35. Luc. 6, 17-19. (56) Mat. 9, 20-21; 14, 36. Marc. 5, 27-28.

CAP. 7

Iisus osîndeşte poruncile născocite de farisei. Femeia cananeancă şi fiica ei. Vindecarea celui surd şi mut.

1. Şi s-au adunat la El fariseii şi unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim.

2. Şi văzînd pe unii din ucenicii Lui că mîinîcă cu mîinile necurate, adică nespălate, cîrteau;

3. Căci fariseii şi toţi iudeii, dacă nu şi spală mîinile pînă la cot, nu mîinîcă; şi alte multe sînt pe care au primit să le ţină spălarea paharelor şi a uciroarelor şi a vaselor de aură şi a pînelor;

4. Şi cînd vîn din piaţă, dacă nu se spală nu mîinîcă; şi alte multe sînt pe care au primit să le ţină spălarea paharelor şi a uciroarelor şi a vaselor de aură şi a pînelor;

5. Şi L-au întrebat pe El fariseii şi cărturarii. Pentru ce nu amblă teacul tău după datina bătrînilor, ci mîinîcă cu mîinile nespălate?

6. Iar El le-a zis: Bine a proorocit Isaia despre voi, făţarnicilor, precum este

scris: Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine.

7. Dar în zadar Mă cinstesc, învăţînd învăţătură care sînt porunci omeneşti.

8. Căci, lăsînd porunca lui Dumnezeu, ţineţi datina omenească a pălării uciroarelor şi a paharelor şi altelor care sînt multe, pe care le faceţi.

9. Şi le zicea lor: Bine, aţi lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să ţineţi datina voastră.

10. Căci Moise a zis: Cîinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta şi cel ce va grai de rău pe tatăl său, sau pe mama sa, cu moarte să se sfîrşească.

11. Voi însă ziceţi: Dacă un om va spune tatălui sau mamei: Corban!, adică: Cu ce te sîi fi putut ajuta este daruit lui Dumnezeu.

12. Nu l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa.

13. Şi astfel desfiinţaţi cuvinţul lui Dumnezeu cu datina voastră pe care singuri

vi dat o. Şi faceţi multe minatoare cu acestea.

14. Şi chemînd iarăşi mulţimea la El, le zicea: Ascultaţi-Mă toţi şi înţelegeţi.

15. Nu este nimic din afară de om care, intrînd în el, poate să-l spurce. Dar rele ce ies din om — acestea sînt care îl spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit să audă.

17. Şi cînd a intrat în camera de la mîlume, L-au înconjurat ucenicii despre această pildă.

18. Şi El le-a zis: Aşadar, voi sînteţi nepricepuţi? Nu înţelegeţi, oare, că tot ce intră în om, din afară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pîntece, şi iese afară, pe calea sa, bucatele fiind foarte curate.

20. Dar zicea că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om.

21. Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele rele, desfrînările, ho-tuile, uciderile.

22. Adulterul, lăcomiile, vicleniile, înşelăciunea, ne-ruşinarea, ochiul pizmaş, hula, trufia, uşurătatea.

23. Toate aceste rele ies dinăuntru şi spurcă pe om.

24. Şi ridicîndu-Se de acolo, s-a dus în hotarele Tiru-lui şi ale Sidonului şi, intrînd într-o casă, voia ca nimeni să nu ştie, dar n-a putut să rămînă tănuît.

25. Căci îndată auzînd despre El o femeie, a cărei fiică avea duh necurat, a venit şi a căzut la picioarele Lui.

26. Şi femeia era păgînă, de neam din Fenicia Sirei. Şi îl ruga să alunge demoni din fiica ei.

27. Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întâi să se salure copiii. Căci nu este bine să iei pîinea cop'lor şi s-o arunci cîinilor.

28. Ea însă a răspuns şi i-a zis: Da, Doamne, dar şi cîinii, sub masă, mîinîcă din rămîniturile cop'ilor.

29. Şi Iisus i-a zis: Pentru acest cuvînt, merq. A eşit demonul din fiica ta.

CAP. 7 — (1) Mat. 15, 1. (2) Mat. 15, 2. Luc. 11, 38. (3) Mat. 15, 2; 23, 35. (4) Pild. 23, 26. Is. 29, 13. Mat. 15, 7-8. (5) Mat. 15, 9. Tit 1, 14. (6) Mat. 23, 25. Luc. 11, 39. (7) Mat. 15, 3. (8) Is. 20, 12; 21, 17. Lev. 20, 9. Deut. 5, 16; 27, 16. Pild. 20, 20. Sir. 3, 7-8. Mat. 15, 4. Ef. 6, 1-3. (11) Pild. 28, 24. Mat. 15, 5; 23, 35. (12) Mat. 15, 6. (13) Mat. 15, 6.

(14) Mat. 15, 10. (15) Mat. 15, 11. Rom. 14, 17. Tit 1, 15. (16) Mat. 11, 15. Marc. 4, 9. (17-20) Mat. 15, 15-18. (21) Fac. 6, 5; 22, 21. Pild. 2, 14. Ier. 17, 9. Mat. 15, 19. (22-26) Mat. 15, 19-22. (27-31) Iosua 21, 44-45. Mat. 15, 26-29.

30. Iar ea, ducându-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieșise.

31. Și, ieșind din părțile Tirusului, a venit, prin Sidon, la marea Galileii, prin mijlocul hotarelor Decapolei.

32. Și l-au adus un surd, care era și gingav, și l-au rugat ca să-și pună mîna peste el.

33. Și luîndu-l din mulțime, la o parte, și-a pus degetele în urechile lui și, scuipînd, s-a atins de limba lui.

34. Și privind la cer, a suspinat și a zis lui: Effa-ta!, ceea ce înseamnă: Deschide-te!

35. Și urechile lui s-au deschis, iar legătura limbii lui îndată s-a dezlegat, și vorbea bine.

36. Și le poruncește să nu spună nimănui. Dar, cu cît le poruncește, cu atît mai mult ei îl vesteau.

37. Și erau uimiți peste măsură, zicînd: Toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă și pe muți să vorbească.

(33) Ioan 9, 6. (37) Is. 35, 5-6. Sir 39, 21. Mat. 11, 5; 15, 31. CAP. 8. - (1) Mat. 15, 32. (2) Mat. 15, 32. Marc. 6, 34. (3) Mat. 15, 32. (4) Num. 11, 22. Mat. 15, 33. (5) Mat. 15, 34. Marc. 6, 38. (6) Mat. 15, 35-36.

CAP. 8

Săturarea celor patru mîi. Acest neam cere semn. Păziți-vă de farisei și de Irod. Vindecarea unui orb. Mărturisirea lui Petru. Întîia vestire a Patimilor.

1. În zilele acelea, fiind iarăși mulțime multă și neavînd ce să mănînce, Iisus, chemînd la Sine pe ucenici, le-a zis:

2. Milă îmi este de mulțime, că sînt trei zile de cînd așteaptă lingă Mine și n-au ce să mănînce.

3. Și de-i voi slobozi flămînzii la casa lor, se vor is-tovi pe drum, că unul dintre ei au venit de departe.

4. Și ucenicii Lui l-au răspuns: De unde va putea cineva să-i sature pe aceștia cu pîine, aici în pustie?

5. El însă i-a întrebat: Cîte pîini aveți? Răspuns-au Lui: șapte.

6. Și a poruncit mulțimii să șadă jos pe pămînt. Și, luînd cele șapte pîini, a mulțumit, a frînt și a dat ucenicilor Săi, ca să le pună

înainte. Și ei le-au pus mulțimii înainte.

7. Și aveau și puțin peș-țișori. Și binecuvîntîndu-i, a zis să-i pună și pe aceștia înainte lor.

8. Și au mîncat și s-au să-turat și au luat șapte coșuri cu rămășițe de fărîmituri.

9. Și ei erau ca la patru mîi. Și i-a slobozit.

10. Și îndată intrînd în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și au ieșit fariseii și se sfădeau cu El, cerînd de la El semn din cer, ispitin-du-L.

12. Și Iisus, suspinînd cu duhul Său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevărat grăiesc vouă că nu se va da semn acestui neam.

13. Și lăsîndu-l, a intrat iarăși în corabie și a trecut de cealaltă parte.

14. Dar ucenicii au uitat să ia pîine și numai o pîine aveau cu ei în corabie.

15. Și El le-a poruncit, zicînd: Vedeți, păziți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod.

16. Și vorbeau între ei, zicînd: Aceasta o zice, fiindcă n-avem pîine.

17. Și Iisus, înțelegînd, le-a zis: De ce gîndiți că n-aveți pîine? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Atît de învîrtoșată este inima voastră?

18. Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți și nu vă aduceți amînte?

19. Cînd am frînt cele cinci pîini, la cei cinci mîi de oameni, atunci cîte coșuri pline de fărîmituri ați luat? Zis-au Lui: Douăsprezece.

20. Și cînd cu cele șapte pîini, la cei patru mîi de oameni, cîte coșuri pline de fărîmituri ați luat? Iar ei au zis: Șapte.

21. Și le zicea: Tot nu pricepeți?

22. Și au venit la Betsaida. Și au adus la El un orb și l-au rugat să se atingă de el.

(1) Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. (8) 3 Reg. 4, 44. Ps. 36, 16. Mat. 15, 37. Marc. 6, 42. 43, 8. 20. Ioan 6, 12. (9) Mat. 15, 38. (10) Mat. 15, 39. (11) Mat. 12, 38; 16, 4. Luc. 11, 16. Ioan 6, 50. (12) Mat. 12, 39. (13-14) Mat. 16, 4-6. (15) Mat. 16, 11. 16, 4. Luc. 11, 29. Ioan 4, 48. (16) Mat. 16, 7. (17) Mat. 16, 8. Marc. 6, 52; 8, 21. (18) Luc. 12, 1. (19) Mat. 16, 7. (20) Mat. 14, 20. Marc. 6, 43. Luc. 9, 17. Ioan 6, 12-13. (21) Mat. 15, 37; 16, 10. Marc. 8, 8. (22) Mat. 16, 11. Marc. 6, 52; 8, 17.

23. Și luind pe orb de mină, l-a scos afară din sat și, scapînd în ochii lui și punîndu-și minile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24. Și el, ridicîndu-și ochii, a zis: zăresc oamenii; îi văd ca pe niște copaci umblînd.

25. După aceea a pus iarăși minile pe ochii lui, și el a văzut bine și s-a îndreptat, căci vedea toate, lămurit.

26. Și l-a trimis la casa sa, zicîndu-i: Să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat.

27. Și a ieșit Iisus și ucenicii Lui prin satele din preajma Cezareii lui Filip. Și pe drum întreba pe ucenicii Săi, zicîndu-le: Cine zice oamenii că sînt?

28. Ei au răspuns Lui, zicînd: Unii spun că ești Ioan Botezătorul, alții că ești Ilie, iar alții că ești unul dintre proroci.

29. Și El i-a întrebat: Dar voi cine ziceți că sînt Eu? Răspunzînd, Petru a zis Lui: Tu ești Hristosul.

(23) Ioan 9, 6. (27) Mat. 16, 13. Luc. 9, 18. (28) Mat. 14, 2; 16, 4. Luc. 9, 13. (29) Mat. 16, 15-16. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. (30) Mat. 16, 20; 17, 9. Luc. 9, 21. (31) Mat. 16, 21; 17, 22, 23; 27, 63. Marc. 9, 31; 10, 33-34. Luc. 9, 22, 44; 24, 7. (32) Mat. 16, 22. (33) Mat. 16, 23. (34) Mat. 10, 38; 16, 24. Luc. 9, 23; 14, 27. (35) Mat. 10, 39; 16, 25. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 35.

30. Și El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

31. Și a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să pătîmească multe și să fie defăimat de bătrîni, de arhierii și de cărturari și să fie omorît, iar după trei zile să învieze.

32. Și spunea acest cuvînt pe față. Și luîndu-l Petru de o parte, a început să L. dojenească.

33. Dar El, întorcîndu-Se și uitîndu-Se la ucenicii Săi, a certat pe Petru și i-a zis: Mergi, înapoia mea, satana! Căci tu nu cugești cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

34. Și chemînd la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine vrea să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

35. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa.

36. Căci ce-i folosește omului să-și câștige lumea în schimb, dacă și pierde sufletul?

37. Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru totu-l său?

38. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta deslușit și răscătos, și Fiul Omului se va rușina de el, cînd va veni întru slava Tatălui său cu sînții îngeri.

CAP. 9

Ascimbarea la Iafă. Vînderea luncicului. A doua vestire a Patimilor. Cearta pentru locul întîii. Prilejul de păcat.

1. Și le zicea lor: Ade-vărat grăiesc vouă că sînt aici, am cer ce stau aici cîte zile voi gusta moartea pînă ce voi vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru păcate.

2. Și după șase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și i-a dus într-un munte înalt, de o par-

te, pe ei singuri, și S-a schimbat la față înaintea lor.

3. Și vestimintele Lui s-au făcut strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nu poate înălbi așa pe pămînt înălbiților.

4. Și l'a arătat Ilie împreună cu Moise și vorbeau cu Iisus.

5. Și răspunzînd Petru, a zis lui Iisus: Întîi, domnule, mire este ca noi să fim aici; și să facem trei colibe: ție una și lui Moise una și lui Ilie una.

6. Căci nu știa ce să spună, fiindcă erau înspăimîntați.

7. Și s-a făcut un nor mare în umbra, iar un glas din nor a venit zicînd: Acesta este Fiul Meu cel iubit pe Acesta să Lascuțiți.

8. Dar, deodată, părăsind ei împrejur, n-au mai văzut pe nimeni decît pe Iisus, singuri cu ei.

9. Și coborîndu-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, decît numai cînd

(36) Mat. 16, 26. Luc. 9, 25. (37) Ps. 48, 7-8. Mat. 16, 28. (38) Mat. 10, 32. (39) Luc. 9, 28, 12, 8-9. 1. Ioan 2, 23. Rom. 1, 16. (40) Mat. 17, 1. Luc. 9, 27-28. (41) Dan. 7, 9. Mat. 17, 2, 23, 3. (42) Luc. 9, 29. (43) Mat. 17, 3. Luc. 9, 30. (44) Ps. 132, 1. Mat. 17, 4. (45) Luc. 9, 33. (46) Marc. 1, 11. Luc. 9, 35. 2. Petr. 1, 17. (47) Mat. 17, 9. Luc. 9, 36.

Fiul Omului va învia din morți.

10. Iar ei au ținut cuvântul, întrebându-se între ei: Ce înseamnă a învia din morți?

11. Și L-au întrebat pe El zicînd: Pentru ce zic fariseii și cărturarilor că trebuie să vină mai întâi Ilie?

12. Iar El le-a răspuns Ilie, venind întâi, va așeza iarăși toate. Și cum este scris despre Fiul Omului că va să pătimească multe și să fie defăimat.

13. Dar vă zic vouă că Ilie a și venit și i-au făcut toate cîte au voit, precum s-a scris despre el.

14. Și venind la ucenici, au văzut mulțime mare împrejurul lor și pe cărturari sfădindu-se cu ei.

15. Și îndată toată mulțimea, văzîndu-L, s-a spăimîntat și, alergînd, l se închina.

16. Și Iisus a întrebat pe cărturari: Ce vă sfădiți între voi?

17. Și l-a răspuns Lui unul din mulțime: Învățătorule,

am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut.

18. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pămînt și face spume la gură și scrișnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.

19. Iar El, răspunzînd lor, a zis: O, neam necredincios pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine.

20. Și l-au adus la El. Și văzîndu-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, și, căzînd la pămînt, se zvîrcolea spumegînd.

21. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Cîtă vreme este de cînd i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie.

22. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi.

23. Iar Iisus i-a zis: De poți crede, toate sînt cu putință celui ce crede.

24. Și îndată strigînd tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.

25. Iar Iisus, văzînd că mulțimea dă năvală, a ceretat duhul cel necurat zicîndu-l: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el!

26. Și răcnînd și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încît mulți ziceau că a murit.

27. Dar Iisus, apucîndu-l de mînă, l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare.

28. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim?

29. El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decît numai cu rugăciune și cu post.

30. Și, ieșînd ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva.

31. Căci învaja pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mîinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia.

32. Ei însă nu înțelegeau cuvîntul și se temeau să-L întrebe.

33. Și au venit în Capernaum. Și fiind în casă, i-a întrebat: Ce vorbești între voi pe drum?

34. Iar ei tăceau, fiindcă pe cale se întrebaseră unii pe alții cine dintre ei este mai mare.

35. Și șezînd jos, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: Dacă cineva vrea să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor.

36. Și, luînd un copil, l-a pus în mijlocul lor, și, luîndu-l în brațe, le-a zis:

37. Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din acești copii pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește, nu pe Mine Mă primește, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

38. Și l-a zis Ioan: Învățătorule, am văzut pe cineva scoțînd demoni în numele Tău, care nu merge după noi, și l-am oprit, pentru că nu merge după noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu-l oprești, căci nu e nimeni ca-re, făcînd vreo minune, în numele Meu, să poată, de-

(11) Mat. 3, 23. Mat. 11, 14; 17, 10. (12) Ps. 21, 7. Is. 53, 2-3, 7. Dan. 7, 13, 9. 26. Mat. 3, 24. Mat. 17, 11-12; 26, 24. Iac. 1, 17. Filip. 2, 7. (13) Mat. 3, 24. Mat. 11, 14. (14) Mat. 17, 14. Luc. 9, 37. (17) Mat. 17, 14. Luc. 9, 38. (18) Mat. 17, 15. Luc. 9, 39. (19) Mat. 17, 17. Luc. 9, 41. (20) Luc. 9, 42. (22) Mat. 17, 15. (23) Mat. 17, 20; 21, 22. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Luc. 17, 5.

(28) Mat. 17, 19. (29) Mat. 17, 21. (31) Mat. 16, 21; 17, 22. Marc. 8, 31; 10, 33. 34. Luc. 9, 22, 44; 18, 34; 24, 7. (32) Luc. 9, 45. Ioan 12, 16. (34) Mat. 18, 1. Luc. 9, 46; 22, 24. (35) Mat. 20, 26. Marc. 10, 43. 44. Luc. 9, 48; 22, 26. (36) Mat. 18, 2-5. Luc. 9, 47-48. (37) Mat. 10, 40, 18. 5. Luc. 9, 48; 10, 16. Ioan 12, 44. (38) Num. 11, 28. Luc. 9, 49. (39) 1 Cor. 12, 3.

graba să Mă vorbească de rău.

40. Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi.

41. Iar oricine vă va da să beți un pahar de apă, în numele Miei, fiindcă sateți ai lui Hristos, adevărat zic vouă că nu-și va pierde plata sa.

42. Și cine va sminti pe unul din aceștia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui decât să-l lege de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare.

43. Și de te smintește nimeni, tai-o că mai bine îți este să intri ciung în viață, decît, amîndouă mințile avînd, să te duci în gheena, în focul cel nestîns,

44. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește piciorul tău, tai-l, că mai bine îți este ție să intri fără un picior în viață, decît avînd amîndouă picioarele, să fii asvîrît în gheena, în focul cel nestîns,

46. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

(40) Mat. 12, 30 (41) Mat. 10, 42; 25, 40. (42) Mat. 18, 6. Luc. 17, 1-2. (43) Deut. 13, 6-8. Mat. 5, 29-30; 18, 8. (44) Is. 34, 10; 66, 24. Sir. 7, 18. (45) Mat. 18, 8. (47) Mat. 9, 29; 18, 9. (48) Is. 66, 24. (49) Lev. 2, 13. Iez. 43, 24. (50) Mat. 5, 13. Luc. 14, 34. Rom. 12, 18, 14, 19. 2 Cor. 13, 11. Ef. 4, 29. Col. 4, 6. Evr. 12, 14. CAP. 10. — (1) Mat. 19, 1.

47. Și de te smintește ochiul tău, scoate-l, că mai bine îți este ție cu un singur ochi să intri în împărăția lui Dumnezeu, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.

48. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Căci fiecare (om) va fi sărat cu foc, după cum orice pîntă va fi sărată cu sare.

50. Bună este sarea; dacă însă sarea își pierde puterea, ce o veți drege? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții.

CAP. 10

Despre despărțirea soților. Iisus binecuvîntează pe copii. Tîndrul cel bogat. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Bartimeu.

1. Și sculîndu-Se de acolo, a venit în hotarele Iudeii, de cealaltă parte a Iordanului, și mulțimile s-au adunat iarăși la El și iarăși le învăța, după cum obisnuia.

2. Și apropiîndu-se farisei, îi întrebau, ispitindu-L, dacă este îngădui unui bărbat să se lase femeia.

3. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise?

4. Iar ei au zis: Moise a dat voie să i se scrie cartă de despartă și să o lase.

5. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Pentru învîrtoșarea inimii voastre, v-a scris poînca aceasta;

6. Dar de la începutul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu.

7. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa.

8. Și vor fi amîndoi un trup; așa că nu mai sînt doi, ci un trup.

9. Deci ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Dar în casă ucenicii lui au întrebat iarăși despre aceasta.

11. Și El le-a zis: Oricine va lăsa pe femeia sa și va

lua alta, săvîrșește adulter cu ea.

12. Iar femeia, de și va lăsa bărbatul ei și se va mărita cu altul, săvîrșește adulter.

13. Și aduceau la El copiii, ca să-și pună mințile peste ei, dar ucenicii cereau pe cei care aduceau.

14. Iar Iisus, văzînd, s-a mîhnit și le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu i opriți, căci a înora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15. Adevărat zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea.

16. Și, luîndu-i în brațe, i-a binecuvîntat, punîndu-și amîne peste ei.

17. Și cînd ieșea El în drum, alergînd la El unul și ingenunchînd înaintea Lui, îi întreba: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

(1) Mat. 19, 3. (2) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31; 19, 7. Luc. 16, 18. (3) Deut. 31, 27. Iez. 2, 4. Mat. 19, 8. (4) Fac. 1, 27; 5, 2. Mat. 19, 4. (5) Fac. 2, 24. Mat. 19, 5. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (6) Fac. 2, 24. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (7) Mat. 19, 6. 1 Cor. 8, 10. (8) Ps. 1, 5. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (9) Mat. 19, 6. 1 Cor. 8, 10. (10) Ps. 1, 5. (11) Mat. 5, 32; 19, 8. Luc. 16, 18. Rom. 7, 3. (12) Mat. 19, 13. (13) Mat. 18, 15. (14) Mat. 18, 3. 4. Luc. 18, 16. 1 Petr. 2, 2. 1 Cor. 14, 20. (15) Mat. 11, 25; 18, 3. (16) Mat. 19, 15. Marc. 9, 36. (17) Mat. 19, 16. Luc. 18, 18.

18. Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu.

19. Știi poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb, să nu înșeli: pe nimeni, cînteste pe ta tîi tîu și pe mama ta.

20. Iar el I-a zis: Învățătorule, acestea toate le-am păzit din tinerețile mele.

21. Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis: Un lucru îți mai lipsește: Mergi, vîde tot ce ai, dă săracilor și vei avea comoară în cer; și apoi, luînd crucea, vino și urmează Mie.

22. Dar el, întristîndu-se de cuvîntul acesta, a plecat mîhnit, căci avea multe bogății.

23. Și Iisus, uitîndu-se în jur, a zis către ucenicii Săi: Cît de greu vor intra cei bogăți în împărăția lui Dumnezeu!

24. Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele Lui. Dar

Iisus, răspunzînd iarăși, le-a zis: Fiilor, cît de greu este celor ce se încred în bogății să intre în împărăția lui Dumnezeu!

25. Mai lesne este cămăile să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăția lui Dumnezeu!

26. Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alții: Și cine poate să se mintuiască?

27. Iisus privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sînt cu putință.

28. Și a început Petru a-l zice: Iată, noi am lăsat toate și Ți-am urmat.

29. Iisus a răspuns: Ade-vărat grăiesc vouă: Nu este nimeni care și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau țarine pentru Mine și pentru Evanghelie,

30. Și să nu la însuțit — acum, în vremea aceasta, de pușoniri — case și frați și surori și mame și copii și țarine, iar în veacul ce va să vină: viață veșnică.

31. Și mulți din cei dinții vor fi pe urmă și din cei de pe urmă întii.

32. Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți și cei ce mergeau după El se temeau. Și luînd la Sine, iarăși, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să i se întimplie:

33. Că, iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osîdi la moarte și-L vor da în mîna păgînilor.

34. Și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui, și-L vor omori, dar după trei zile va învia.

35. Și au venit la El Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, luîndu-l: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine.

36. Iar El le-a zis: Ce voiți să vă fac?

37. Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta, și altul de-a stînga Ta, întru slava Ta.

38. Dar Iisus le-a răspuns: Nu știți ce cereți! Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu?

39. Iar ei I-au zis: Putem. Și Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veți bea, și cu botezul cu care Mă botez vă veți boteza.

40. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stînga Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătît.

41. Și auzind cei zece, au început a se minia pe Iacov și pe Ioan.

42. Și Iisus, chemîndu-l la Sine, le-a zis: Știți că cei ce se socotesc cîrmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpînesc.

43. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va

(18) Mat. 19, 17. Luc. 18, 19. (19) Ieg. 20, 13-17. Deut. 5, 17-21. Mat. 5, 21, 27; 19, 18. Luc. 18, 20. Rom. 13, 9. (20) Mat. 19, 20. Luc. 18, 21. (21-22) Mat. 6, 19; 19, 21-22. Luc. 18, 22-23. (23) Pild. 11, 28. Mat. 19, 23. Marc. 4, 18-19. Luc. 18, 14, 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 17. (24) Iov 31, 24. Ps. 51, 7; 61, 10. Pild. 11, 28. 1 Tim. 6, 17. (25-26) Mat. 19, 24-25. Luc. 18, 25-26. (27) Iov 10, 13; 42, 2. Mat. 19, 26. Marc. 14, 36. Luc. 1, 37; 18, 27. (28-29) Mat. 4, 20; 19, 27-29. Luc. 9, 11, 18, 29.

(30) 32) Iov 42, 10. Mat. 19, 29-30; 20, 16-17. Luc. 13, 30. 18, 30-31. (33) Mat. 16, 21; 17, 22-23. 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22. 44; 18, 31. (34) Mat. 20, 19; 27, 63. Marc. 8, 31, 9, 31. Luc. 18, 31. (35-37) Mat. 20, 20-21. (38-40) Mat. 20, 22-23. (41) Mat. 20, 24. Luc. 22, 24-25. (42) Mat. 20, 25. Luc. 22, 25. (43) Mat. 20, 26. Marc. 9, 35. Luc. 9, 48, 22, 26.

vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru,

44. Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie totu-ror slugă.

45. Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți

46. Și au venit în Ierihon. Și ieșind din Ierihon El, ucenicii Lui și multime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, ședea jos, pe marginea drumului.

47. Și, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!

48. Și mulți îl certau ca să tacă, el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluiește-mă!

49. Și Iisus, oprindu-Se, a zis: Chemați-l! Și l-au chemat pe orb, zicându-i: În-drăznește, scoală-te! Te cheamă

50. Iar orbul, lepădând haina de pe el, a sărit în picioare și a venit la Iisus.

51. Și l-a întrebat Iisus, zicându-i: Ce voiești să-ți

fac? Iar orbul l-a răspuns: Învățătorule, să văd iarăși.

52. Iar Iisus i-a zis: Mergi, credința ta te-a mîntuit. Și îndată a văzut și urma lui Iisus pe cale.

CAP. 11

Intrarea în Ierusalim. Smochinul necoditor. Curățirea templului. Puterea credinței.

Botezul lui Ioan

1. Și cînd s-au apropiat de Ierusalim, la Betfaghe și la Betania, lângă Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenicii Săi,

2. Și le-a zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră și, intrînd în el, îndată veți afla un minz legat, pe care n-așezut pînă acum nici un om. Dezlegați-l și aduceți-l

3. Iar de vă va zice cineva: De ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el și îndată îl va trimite aici.

4. Deci au mers și au găsit minzul, legat la o poartă, afară la răspintie, și l-au dezlegat.

5. Și unul din cei ce stăteau acolo, le-au zis: De ce dezlegați minzul?

6. Iar ei le-au spus: Pentru că le zisese Iisus, și i-au lăsat.

7. Și au adus minzul la Iisus și și-au pus hainele pe el și Iisus a șezut pe el.

8. Și mulți își așterneau hainele pe cale, iar alții așterneau ramuri, pe care le tăiau de prin grădini.

9. Iar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau pe urmă strigau, zicînd: Osana! Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului

10. Binecuvîntată este împărăția ce vine a părintelui nostru David! Osana întru numele lui Dumnezeu de sus!

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privînd toate în jur și vremea fiind spre seară, a ieșit spre Betania cu cei doisprezece

12. Și a doua zi, ieșind el din Betania, El află minz.

13. Și văzînd de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; și, ajun-

gînd la smochin, n-a găsit nimic decît franze. Căci nu era timpul smochinelor.

14. Și, vorbind, i-a zis: De acum înaintea, rod din tine nimeni în veac să nu mănînce. Și ucenicii Lui ascultau.

15. Și au venit în Ierusalim. Și, intrînd în templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani și scaunele vinzătorilor de porumbei le-a răsturnat.

16. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu.

17. Și-i învăța și le spunea: Nu este, oare, scris: Casa Mea casă de rugăciune se va chema, pentru toate neamurile? Voi însă ați făcut din ea peșteră de tîlhari.

18. Și au auzit arhierii și cărturarii. Și cântau cum sa-L pîrădă. Căci se temeau de El pentru că toată mulțimea era uirîită de învățătura Lui.

19. Iar cînd s-a făcut seară, au ieșit afară din cetate.

(44) Mat. 20, 27. Marc. 9, 35, 1. Petr. 5, 3. (45) Mat. 20, 28. Ioan 13, 14-15, 1. Petr. 5, 3. Filip. 2, 7. Tit. 2, 14. (46-52) Mat. 20, 29-34. Luc. 17, 19; 18, 35-43. CAP. 11. — (1) Mat. 21, 1. Luc. 19, 29. Ioan 12, 12. (2) Mat. 21, 2. Luc. 19, 30. (3) Mat. 21, 3. Luc. 19, 31. (4-6) Mat. 21, 6. Luc. 19, 32-34.

(7) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Luc. 19, 35. Ioan 12, 14. (8) Mat. 21, 8. Luc. 19, 36. Ioan 12, 13. (9) Ps. 117, 26. Zah. 4, 7. Mat. 21, 9. Ioan 12, 13. (10) Mat. 21, 9. Luc. 13, 35, 19, 38. (11) Mat. 21, 17. (12-13) Mat. 21, 18-19. Luc. 13, 6. (15) Mat. 21, 12. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14. (16) 15, 55, 7. Ier. 7, 11. Mat. 21, 13. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (18) Mat. 21, 15, 45. Marc. 12, 12. Luc. 19, 47-48.

20. Dimineața, trecînd pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini.

21. Și Petru, aducîndu-și aminte, i-a zis: Învățătorule, iată smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat.

22. Și, răspunzînd, Iisus le-a zis: Aveți credință în Dumnezeu.

23. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-vă lui orice va zice.

24. De aceea vă zic vouă: Toate cîte cereți, rugîndu-vă, să credeți că le-ați primit și le veți avea.

25. Iar cînd stați de vă rugați, iertați orice aveți împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greșelile voastre.

26. Că de nu iertați voi, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta vouă greșelile voastre.

(20) Mat. 21, 19. (21) Mat. 21, 20. Ebr. 6, 8. (23) Mat. 17, 20; 21, 21. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Ier. 29, 13. Mat. 7, 7; 21, 22. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 7. Iac. 1, 5-6. (25) Sir. 28, 2, 7. Mat. 5, 23-24; 6, 14. Ef. 4, 32. Col. 3, 13. (26-27) Mat. 6, 15; 21, 23. Luc. 20, 1. (28) Ier. 2, 14. Mat. 21, 23. Luc. 20, 2. (29-30) Mat. 21, 24-25. Luc. 20, 3-4. (31-33) Mat. 21, 26-27. Luc. 20, 6-8.

27. Și au intrat iarăși în Ierusalim. Și pe cînd se plimba Iisus prin templu, au venit la El arhieriei, cărturarii și bătrîni.

28. Și I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ți-a dat Ție puterea acestă, ca să le faci?

29. Iar Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu un cuvînt; răspundeți-Mi și vă voi spune și Eu cu ce putere fac acestea:

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeți-Mi!

31. Și ei vorbeau între ei, zicînd: De vom zice: Din cer, va zice: Pentru ce, dar n-ați crezut în el?

32. Iar de vom zice: De la oameni — se temeau de mulțime, căci toți socoteau că Ioan era într-adevăr prooroc.

33. Și răspunzînd, au zis lui Iisus: Nu știm. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

CAP. 12

Pilda lucrătorilor cărora li s-a dat via pe mîndă. Dinarul dașdiei, învierea morților și marea poruncă din Lege. Domnul și Fiul lui David. Banul văduvei.

1. Și a început să le vorbescă în pilde: Un om a cadut o vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea leusc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

2. Și la vreme, a trimis la lucrători o slugă, ca să ia de la ei din roadele viei.

3. Dar ei, punînd mîna pe el, l-au bătut și l-au dat drumu fără nimic.

4. Și a trimis la ei, iarăși, alți slugă, dar și pe acela, lovindu-l cu pietre, i-au smurt capul și l-au ocărît.

5. Și a trimis alți. Dar și pe acela l-au ucis; și pe mulți alții: pe unii bătîndu-i, iar pe alții ucigîndu-i.

6. Mai avea și un fiu iubit al său și în cele din

urmă i-a trimis la lucrători, zicînd: Se vor rușina de fiul meu.

7. Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și moștenirea va fi a noastră.

8. Și prinzîndu-l l-au omorît și l-au aruncat afară din vie.

9. Ce va face acum stăpînul viei? Va veni și va pierde pe lucrători, iar via o va da altora.

10. Oare nici scriptura aceea n-ați citit-o: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului?

11. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

12. Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Căci înțeleseseră că împotriva lor zisese pilda aceea. Și lăsîndu-L, s-au dus.

13. Și au trimis la El pe unii din farisei și din iro-

CAP. 12. — (1) Ps. 79, 8. Clnt. 8, 11. Is. 5, 14; 5, 1. Ier. 2, 21. Mat. 21, 33. Luc. 20, 9. (2-3) Mat. 5, 12; 21, 34-35; 23, 34. Luc. 20, 10-11. (4) Luc. 20, 11. (5-6) Mat. 21, 36-37. Luc. 20, 12-13. (7) Ps. 2, 1. Luc. 20, 14. (8-9) Mat. 21, 39-41. Luc. 20, 15. Mat. 21, 38. 26, 3. Luc. 20, 14. (10-11) Ps. 117, 22-23. Is. 8, 14; 28, 16. Mat. 21, 15. 16. Ebr. 13, 12. (12) Ps. 117, 22-23. Ier. 2, 7. Rom. 9, 33. 1 Cor. 3, 11. 42. Luc. 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 33. 1 Cor. 3, 11. (12) Mat. 14, 5, 21, 45. Marc. 11, 18. Luc. 20, 19. Ioan 7, 25, 30, 44. (13-16) Ps. 40, 7-8. Ier. 9, 3. Avac. 1, 15. Mat. 22, 15-21. Luc. 20, 20-24.

diani, ca să-L prindă în cu-
vînt

14. Iar ei, venind, I-au zis: În-ățător de, știm că spui adevărul și nu-ți pasă de nimeni, fiindcă nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da dașdie Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

15. El însă, cunoscînd fă-
țărnicia lor, le-a zis: Pentru
ce Mă ispițiți? Aduceți-Mi
un dinar ca să-L văd.

16. Și I-au adus. Și-a în-
trebat Iisus: Al cui e chi-
pul acesta și inscripția de
pe el? Iar ei I-au zis: Ale
Cezarului.

17. Iar Iisus a zis: Dați
Cezarului cele ale Cezaru-
lui, iar lui Dumnezeu cele
ale lui Dumnezeu. Și se mi-
rau de El.

18. Și au venit la El sa-
ducheii care zic că nu este
înviere și-L întrebau zi-
cînd:

19. Învățătorule, Moise
ne-a lăsat scris, că de va
muri fratele cuiva și va lăsa
femeia fără copil, să-l fra-

tele sîn pe femeia lui și să
ridice rîmăș fratelui.

20. Și erau șapte frați. Și
cel dintîi și-a luat femeie,
dar, murind, n-a lăsat ur-
maș.

21. Și a luat-o pe ea al
doilea, și a murit, nelăsînd
urmaș. Tot așa al treilea.

22. Și a luat-o totuși șapte
și n-au lăsat urmaș. În ur-
ma tuturor a murit și fe-
meia.

23. La înviere, cînd vor
învia, a căruia dintre ei va
fi femeia? Căci toți șapte
au avut-o soție.

24. Și le-a zis Iisus: Oare
nu pentru aceasta rălăciți,
neștiînd Scripturile, nici pu-
terea lui Dumnezeu?

25. Căci, cînd vor învia
oîn morți, nici nu se mai
însoară, nici nu se maimă-
rită, ci sînt ca îngerii în ce-
luri.

26. Iar despre morți, că
vor învia, n-ai citit, oare,
în cartea lui Moise, cînd i-a
vorbit Dumnezeu din ruș,
zicînd: Eu sînt Dumnezeu
lui Avraam și Dumnezeu
lui Isaac și Dumnezeu
lui Iacov?

(17) Ieș. 22, 28, 1 Reg. 15, 30. Mat. 22, 21. Luc. 20, 25. Rom. 15, 7. (18) Mat. 22, 23. Luc. 20, 27. Fapt. 23, 8. (19) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Mat. 22, 24. Luc. 20, 28. (20-24) Mat. 22, 25-29. Luc. 20, 29-33. (25) Mat. 22, 30. Luc. 20, 36. 1 Cor. 15, 42. (26) Ieș. 3, 6. Mat. 23, 31-32. Luc. 20, 37.

27. Dumnezeu nu este
Dumnezeul celor morți, ci
al celor vii. Mult rălăciți.

28. Și, apropiindu-se unul
din cărturari, care îi auzise
vorbind între ei și, văzînd
că bine le-a răspuns, L-a
întrebat: Care poruncă este
într-ia dintre toate?

29. Iisus i-a răspuns că
într-ia este: Ascultă Israele,
Domnul Dumnezeu
nostru este singurul Domn.

30. Și: Să iubești pe Do-
nul Dumnezeu tău din toa-
tă inima ta, din tot sufletul
tău, din tot cugetul tău și
din toată puterea ta. Aceas-
ta este cea dintîi poruncă.

31. Iar a doua e aceasta:
Să iubești pe aproapele tău
ca pe tine însuși. Mai mare
decît acestea nu este altă
poruncă.

32. Și i-a zis cărturarul:
Duce, învățătorule Adevă-
rat ai zis că unul este Dum-
nezeu și nu este altul afară
de El.

(27-28) Mat. 22, 32-36. Luc. 10, 25, 20, 38. (29) Deut. 6, 4. Iac. 2, 19. Ef. 4, 6. (30) Deut. 6, 5. Mat. 22, 37-38. Luc. 10, 27. (31) Ieș. 19, 18. Mat. 5, 43; 22, 39-40. Ioan. 13, 34. Iac. 2, 8. 1 Petr. 1, 22. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tes. 4, 9. (32) Deut. 4, 35; 6, 4. Is. 45, 6, 46, 9. Luc. 20, 39. (33) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. (34) Mat. 22, 46. (35) Mat. 22, 41. Luc. 20, 41. (36) 2 Reg. 23, 2. Ps. 109, 1. Luc. 20, 42. Evr. 1, 13. (37) Mat. 22, 44-45.

33. Și a-l iubi pe El din
toată inima, din tot sufletul,
din tot cugetul și din toată
puterea și a iubi pe aproa-
pele tău ca pe tine însuși
este mai mult decît toate
arderile de tot și decît toate
jertfele.

34. Iar Iisus, văzîndu-l că
a răspuns cu înțelepciune,
i-a zis: Nu ești departe de
împărăția lui Dumnezeu. Și
nimeni nu mai îndrăznea
să-L mai întrebe.

35. Și învățînd Iisus în
templu, grația zicînd: Cum
zic cărturarii că Hristos este
Fiul lui David?

36. Însuși David a zis în-
tru Duhul Sfînt: Zis a Do-
nul Domnului meu: Șezi
de-a dreapta Mea pînă ce
voi pune pe vrăjmașii Tăi
așternut picioarelor Tale.

37. Deci Însuși David îl
numește pe El Domn; de-
unde dar este fiul lui? Și
mult-mea cea multă îi as-
colta cu bucurie.

38. Și le zicea în învățătura Sa: Luați seama la cărturarii cărora le place să se plimbe în haine lungi și să li se plece lumea în piețe,

39. Și să stea în băncile dinții în sinagogi și să stea în capul mesei la ospete.

40. Ei, care secătuiesc casele văduvelor și de ochii lumii se roagă îndelung; își vor lua mai multă osindă.

41. Și șezînd în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulțimea aruncă bani în cutie. Și mulți bogăți aruncau mult.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani, adică un codrant

43. Și chemînd la Sine pe ucenicii Săi, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decît toți ceilalți

44. Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe cînd ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată avuția sa.

CAP. 13

Iisus vorbește despre dărmarea Ierusalimului și despre a doua venire a Fiului Omului. Îndemnuri la priveghere.

1. Și ieșind din templu, unul dintre ucenicii Săi i-a zis: Învățătorule, privește ce fel de pietre și ce clădiri!

2. Dar Iisus a zis: Vezi aceste mari clădiri? Nu va rămîne piatră de piatră care să nu se risipească.

3. Și șezînd pe Muntele Măslinilor, în fața templului, îl întrebau, de o parte, Petru, Iacov, Ioan și cu Andrei:

4. Spune-ne nouă cînd vor fi acestea? Și care va fi semnul cînd va fi să se împlinească toate acestea?

5. Iar Iisus a început să le spună: Vedeți să nu vă înșele cineva.

6. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd că sint Eu, și vor amăgi pe mulți.

7. Iar cînd veți auzi de războaie, și de zvonuri de războaie, să nu vă tulburați. Căci trebuie să fie, dar încă nu va fi sfîrșitul.

8. Și se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, vor fi cutremure pe alocuri și foamete. Dar acestea sînt începutul durerilor.

9. Luați seama la voi înșivă. Că vă vor da în adunări și veți fi bătuiți în sinagogi și veți sta înaintea conducătorilor și a regilor, pentru Mine, spre mărturie lor.

10. Ci mai întîi Evanghelia trebuie să se propovăduască la toate neamurile.

11. Iar cînd vă vor duce ca să vă predea, nu vă îngrijii dinainte ce veți vorbi, ci să vorbiți ceea ce se va da vouă în ceasul acela. Căci nu voi sînteți cei care veți vorbi, ci Duhul Sfînt.

12. Și va da frate pe frate la moarte și tată pe copil și copiii se vor răzvrăti împotriva părinților și îi vor ucide

13. Și veți fi urși de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă la urmă, acela se va mîntui

14. Iar cînd veți vedea urciunea pustirii, stînd unde nu se cuvine — cine citește să înțeleagă — atunci cel ce vor fi în Iudeea să fugă în munți,

15. Și cel ce pe acoperis să nu se coboare în casă, nici să intre ca să-și ia ceva din casa sa,

16. Și cel ce va fi în țară să nu se întoarcă îndărăt, ca să-și ia haina.

17. Dar vai celor ce vor avea în pintece și celor ce vor alăpta în zilele acelea!

18. Rugați-vă, dar, ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Căci în zilele acelea va fi necaz cum nu a mai fost pînă acum, de la începutul făpturii, pe care a zidit-o Dumnezeu, și nici nu va mai fi.

(38) Mat. 23, 5, 7. Luc. 11, 43. (39) Mat. 23, 6. Luc. 11, 43; 20, 46. (40) Ier. 22, 25. Mat. 23, 14. Luc. 20, 47. (41) 4 Reg. 12, 9. Luc. 21, 1. (42) Luc. 21, 2. (43) Luc. 21, 3. 2 Cor. 8, 12. (44) Marc. 14, 8. Luc. 21, 4. CAP. 13. — (1) Mat. 24, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7. Mat. 24, 2. Luc. 19, 44; 21, 6. (3) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (4) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (5) Ier. 29, 8. Mat. 24, 4. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 1 Tes. 2, 3. 2 Tes. 2, 3. (6) Ier. 14, 14. Mat. 24, 5, 11. Luc. 21, 8.

(7) Mat. 24, 6. Luc. 21, 9. (8) 2 Paral. 15, 6. Mat. 24, 7-8. (9) Mat. 10, 17, 24, 9. Ioan 15, 20, 16, 2. Apoc. 2, 10. (10) Mat. 24, 14. (11) Mat. 10, 19. 20. Luc. 12, 11, 21, 15. Ioan 16, 13. Fapt. 2, 4. (12) Ier. 38, 21. Mih. 7, 6. Mat. 10, 21. Luc. 21, 16. (13) Dan. 12, 12. Mat. 24, 15. Luc. 21, 17. Apoc. 2, 10. (14) Dan. 9, 27. Mat. 24, 15. 16. Luc. 21, 20-21. (15-18) Mat. 24, 17-20. Luc. 17, 30-31; 21, 23; 24, 29. (19) Dan. 9, 26; 12, 1. Ioil. 2, 2. Mat. 26, 21.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul zilele acelea, n-ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care i-a ales, a scurtat acele zile.

21. Și atunci dacă vă va zice cineva: Iată, aci este Hristos, sau Iată acolo, să nu credeți.

22. Se vor scula hristoși mincinoși și prooroci minci noși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, pe cei aleși.

23. Dar voi luați seama Iată dinainte v-am spus vouă toate

24. Ci în acele zile, după necazul acela, soarele se va întunece și luna nu-și va mai da lumina ei.

25. Și stelele vor cădea din cer și puterile care sînt în ceruri se vor clătina.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă și cu slavă.

27. Și atunci El va trimite pe îngeri și va aduna pe ale-

și Săi din cele patru vînturi, de la marginea pămîntului pînă la marginea cerului.

28. Învățați de la smochin pilda: Cînd mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, cunoașteți că vara este aproape.

29. Tot așa și voi, cînd veți vedea împlinindu-se aceste lucruri, să știți că El este aproape, lîngă uși.

30. Adevărat grătesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea

31. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

32. Dar despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl

33. Luați aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți cînd va fi acea vreme.

34. Este ca un om care a plecat în altă țară și, lăsîndu-și casa, a dat puterea în mîna slugilor, dînd fiecă-

(20-21) Mat. 24, 22-23. Luc. 17, 21-23; 21, 8. (22) Deut. 13, 1-3. Mat. 24, 24. (23) Mat. 24, 25. 2 Pet. 3, 7. 1 Tes. 3, 4. (24) Is. 13, 10, 34, 4. Iez. 32, 7. Ioil. 2, 10; 3, 4; 4, 15. Sof. 1, 15. Mat. 24, 29. Luc. 21, 25. (25) Mat. 24, 29. Luc. 21, 26. (26) Dan. 7, 13. Mat. 16, 27; 24, 30. Marc. 14, 62. Luc. 21, 27. Fapt. 1, 11. Apoc. 1, 7. (27-30) Mat. 24, 31-34. Luc. 21, 29-32. (31) Ps. 101, 27; 118, 89. Is. 40, 8. Mat. 24, 33. Luc. 21, 33. (32) Mat. 24, 36. (33) Mat. 24, 42; 25, 13. Luc. 12, 40; 21, 36. Rom. 13, 11. (34-35) Mat. 24, 42, 45. Luc. 19, 12.

ma lucrul lui, iar portarul lui i-a poruncit să vegheze

35. Vegheați, dar, că nu știți cînd va veni stăpînul casei: sau seara, sau la miezul nopții, sau la cîntatul cocoșilor, sau dimineața.

36. Ca nu cumva venind lîră veste, să vă aile pe voi dormind

37. Iar ceea ce vă zic acum, zic tuturor. Privegheați!

CAP. 14

Îngerea din Betania. Cina cea de Taină. Ghetsimani. Prinderea. Întășișarea la Calala. Lepădarea lui Petru.

1. Și după două zile erau Paștile și Azimile. Și arhierii și cărturarii căutau cum să-L prindă cu vicleșug, ca să-L omoreze.

2. Dar ziceau: Nu la sărbătoare, ca să nu fie tulburare în popor.

3. Și fiind El în Betania, în casa lui Simon Leprosul, și sezînd la masă, a venit o femeie avînd un alabastru, cu mir de nard curat, de mare preț, și, spărgînd

vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus.

4. Dar erau unii mîhnîți între ei, zicînd: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir?

5. Căci putea să se vîndă acest mir cu peste trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și cărteau împotriva ei.

6. Dar Iisus a zis: Lăsați-o. De ce îi faceți supărare? Lucru bun a făcut ea cu Mine.

7. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi și, ori cînd vojiți, puteți să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna

8. Ea a făcut ceea ce aveam de făcut: mai dinainte a uns trupul Meu, spre înmormîntare.

9. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei.

10. Ier. Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la arhieriei ca să i-L dea pe Iisus.

11. Și, auzînd ei, s-au bucurat și au făgăduit să-i

CAP. 14 - (1) Mat. 26, 2. Luc. 22, 1-2. Ioan. 11, 47, 55; 13, 1. (2) Mat. 26, 5. (3) Mat. 26, 6-7. Luc. 7, 37. Ioan. 11, 2, 12, 1, 3. (4) Mat. 26, 8. 10. Ioan. 12, 4-7. (7) Deut. 15, 11. Mat. 26, 11. Ioan. 12, 8. (8-9) Ps. 31, 31. Mat. 26, 12-13. (10-11) Mat. 26, 14-16. Luc. 22, 4-6.

dea bani. Și el căuta cum să-L dea lor, la timp potrivit.

12. Iar în ziua cea dintâi a Azimelor, cînd jertfeau Paștile, ucenicii Lui L-au întrebat: Unde voiești să mergem să gătim, ca să mănînci Paștile?

13. Și a trimis doi din ucenicii Lui, zicîndu-le: Mergeți în cetate și vă va înîtîmpina un om, ducînd un urcioc cu apă; mergeți după el.

14. Și unde va intra, spuneți stăpînului casei că învătătorul zice: Unde este odaia în care să mănînc Paștile împreună cu ucenicii Mei?

15. Iar el vă va arăta un foisor mare așternut gata. Acolo să pregătiți pentru noi.

16. Și au ieșit ucenicii și au venit în cetate și au găsit așa precum le-a spus și au pregătit Paștile.

17. Iar făcîndu-se seară, a venit cu cei doisprezece

18. Pe cînd ședeau la masă și mîncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă că

unul dintre voi, care mîncîncă împreună cu Mine, Mă va vinde.

19. Ei au început să se întristeze și să-L zică, unul cite unul: Nu cumva sînt eu?

20. Iar El le-a zis: Unul dintre cei doisprezece, care întinge cu Mine în blid.

21. Că Fiul Omului merge precum este scris despre El; dar vai de omul acela prin care este vîndut Fiul Omului. Bine era de omul acela dacă nu s-ar fi născut.

22. Și, mîncînd ei, a luat Iisus pline și binecuvîntînd, a frînt și le-a dat lor și a zis: Luați, mîncăți, acesta este Trupul Meu.

23. Și luînd paharul, mulțumînd, le-a dat și au băut din el toți.

24. Și a zis lor: Acesta este Sîngele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă.

25. Adevărat grăiesc vouă că de acum nu voi mai bea din rodul vitei pînă în ziua aceea cînd îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

26. Și după ce au cîntat cîntări de laudă, au ieșit la Muntele Măslinilor.

27. Și le-a zis Iisus: Toți vă veți sminti, că scris este: Bate-voi păstorul și se vor risipi oile;

28. Dar după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru l-a zis: Chiar dacă toți se vor sminti întru Tine, totuși eu nu.

30. Și i-a zis Iisus: Adevărat grăiesc ție: Că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

31. El însă spunea mai stăruitor: Și de-ar fi să mor cu Tine, nu Te voi tăgădui. Și tot așa ziceau toți.

32. Și au venit la un loc al cărui nume este Ghetsi-mani, și acolo a zis către ucenicii Săi: Ședeți aici pînă ce Mă voi ruga.

33. Și a luat cu El pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și a început a Se tulbura și a Se mîhni.

34. Și le-a zis lor: Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici și privegheați.

35. Și mergînd puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt și Se ruga, ca de este cu putință, să treacă de la El ceasul (acesta)

36. Și zicea: Avva Părinte, toate sînt Ție cu putință. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu te voiesc Eu ci ceea ce voiești Tu.

37. Și a venit și i-a găsit dormind și a zis lui Petru: Simone, dormi? N-ai avut tărie ca să veghezi un ceas?

38. Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osîrduitor, dar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergînd, s-a rugat, același cuvînt zicînd 40. Și iarăși venind, i-a găsit dormind, căci ochii lor erau îngreunați și nu știau ce să-I răspundă.

41. Și a venit a treia oară și le-a zis: Dormiți de a-

(12) Ies. 12, 14. Deut. 16, 5-6. Mat. 26, 17. Luc. 22, 7. (13-14) Mat. 26, 18. Luc. 22, 8-11. (15) Luc. 22, 12. (16-17) Mat. 26, 19-20. Luc. 22, 13-14. (18) Ps. 40, 9. Mat. 26, 20-21. Luc. 22, 21. Ioan 13, 21. (19-21) Mat. 26, 22-24. Luc. 22, 19-22. Ioan 13, 26-27. (22) Mat. 26, 26. Luc. 22, 19. 1 Cor. 11, 23-24. (23-25) Mat. 26, 27-29. Luc. 22, 18-20.

(26) Mat. 26, 30. Luc. 22, 39. Ioan 18, 1. (27) Zah. 13, 7. Mat. 26, (28-30) Mat. 26, 33-34; 28, 7, 10. Marc. 14, 50. Ioan 16, 32. (31-35) Mat. 26, 33-38; 21, 1. (36) Mat. 26, 39. Marc. 10, 42. (37) Mat. 26, 40. Luc. 22, 41. (38) Mat. 26, 41. (39) Mat. 26, 42. (40-44) Jud. 16, 21. Mat. 26, 43-48.

cum și vă odihniți! E gata! A sosit ceasul. Iată Fiul Omului este dat în minile păcătoșilor.

42 Sculați-vă să mergeți, cel ce M-a vîndut s-a apropiat.

43 Și îndată, încă vorbind El, a venit Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, și cu el mulțime cu săbii și cu ciomege, de la arhierii, de la cărturari și de la bătrîni.

44 Iar vînzătorul le dăduse semn, zicînd: Pe care-l voi săruta, Acela este. Prin-deți-L și duceți-L cu pază.

45 Și venind îndată și apropiindu-se de El, a zis Lui: Învățătorule! Și L-a sărutat.

46 Iar el a pus mîna pe El și L-a prins.

47 Unul din cei ce stăteau pe lîngă El, scoțînd sabia, a lovit pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea.

48 Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Ca la un tilhar ați ieșit cu săbii și cu toaiege, ca să Mă prindeți.

49. În fiecare zi eram la voi în templu, învățînd, și nu M-ați prins. Dar acestea sînt ca să se împlinească Scripturile.

50. Și, lăsîndu-L, au fugit toți.

51. Iar un tînăr mergea după El, înfășurînd într-o haină, pe trupul gol, și au pus mîna pe el.

52. El însă, smulgîndu-se din pinzătură, a fugit gol.

53. Și au dus pe Iisus la arhierii și s-au adunat acolo toți arhierii și bătrîni și cărturarii.

54 Iar Petru, de departe, a mers după El, pînă a intrat înăuntru în curtea arhierelui și ședea împreună cu slugile, încălzindu-se la foc.

55. Arhierii și tot sine-driul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-L dea la moarte, dar nu găseau.

56. Că mulți mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau.

57. Și ridicîndu-se unii, au dat mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicînd:

58. Noi L-am auzit zicînd: Voi dărima acest templu făcut de mînă, și în trei zile altul, nefăcut de mînă, voi clădi.

59. Dar nici așa mărturia lor nu era la fel.

60. Și, sculîndu-se în mijlocul lor, arhierul L-a întrebat pe Iisus, zicînd: Nu răspunzi nimic la tot ce mărturisesc împotriva Ta aceștia?

61. Iar El tăcea și nu răspundea nimic. Iarăși L-a întrebat arhierul și L-a zis: Fști tu Hrisosul, Fiul Celui binecuvîntat?

62. Iar Iisus a zis: Eu sînt și veți vedea pe Fiul Omului șezînd de-a dreapta Celui Atotputernic și venind pe norii cerului.

63. Iar arhierul, sfîșîindu-și hainele, a zis: Ce trebuință mai avem de mărtori?

64. Ați auzit hukă. Ce vi se pare vouă? Iar ei toți au judecat că El este vinovat de moarte.

65. Și unii au început să-L scuipă și să-L acopere fața și să-L bată cu pumnii și să-L zică: Proorocește! Și slugile îl băteau cu palmele.

66. Și Petru fiind jos în curte, a venit una din slugile arhierelui,

67. Și, văzîndu-l pe Petru, încălzîndu-se, s-a uitat la el și a zis: Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. El însă a tăgăduit, zicînd: Nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și a ieșit afară înaintea curții; și a cîntat cocoșul.

69. Iar slugnica, văzîndu-l, a început iarăși să spună celor de față că acesta este dintre ei.

70. Iar el a tăgăduit iarăși. Și după puțin timp, cei de față ziceau iarăși lui Petru: Cu adevărat ești dintre ei, căci ești și galileian și vorbirea ta scaseamănă.

71. Iar el a început să se tlescome și să se jure: Nu știu pe omul acesta despre care ziceți.

Luc 22, 47. Ioan 18, 3. (45) 2 Reg. 20, 9. Mat. 26, 49. (46-48) Mat. 26, 50-55. Luc. 22, 50-52. Ioan 18, 10. (49) Iov 19, 13. Ps. 21, 17, 68, 12; 87, 9. Is. 53, 12. Mat. 26, 53. Luc. 22, 53; 24, 44. (50) Iov 19, 13-14. Ps. 87, 9. Mat. 26, 56. Marc. 14, 27. (53-54) Mat. 26, 57-58. Luc. 22, 54. Ioan 18, 12, 13, 15. (55) Ps. 26, 16; 34, 11. Dan. 6, 6. Mat. 26, 59. Fapt. 6, 13. (56-57) Ps. 108, 1. Mat. 26, 60.

(58) Mat. 26, 61. Marc. 15, 29. Ioan 2, 19. (60) Mat. 26, 62. (61) Is. 53, 1. Mat. 26, 63. Luc. 22, 67. Fapt. 8, 32. Evr. 1, 5. (62) Dan. 7, 13-14. Mat. 24, 30, 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 22, 69. 2 Tes. 1, 10. (63) Mat. 24, 65. (64) Ier. 26, 11. Mat. 26, 65-66. Ioan 19, 7. (65) 2 Paral. 18, 23. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Luc. 22, 65-64. (66-68) Ier. 12, 5. Mat. 26, 69. 70. Luc. 22, 66-67. Ioan 18, 16-17. (69-71) Mat. 26, 71. 74. Luc. 22, 58. 60. Ioan 18, 25.

72. Și îndată cocoșul a clătat a doua oară. Și Petru și-a adus aminte de cuvântul pe care i-l spusese Iisus: Înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și a început să plîngă.

CAP. 15

Iisus înaintea lui Pilat. Judecata și osînda. Cununa de spinii. Răstignirea și înmormîntarea.

1. Și îndată dimineața, arhierii, fiind sfat cu bătrînii, cu cărturarilor și cu tot sinedriul și legînd pe Iisus, L-au dus și L-au predat lui Pilat.

2. Și L-a întrebat Pilat: Tu ești regele iudeilor? Iar El, răspunzînd, i-a zis: Tu zici.

3. Iar arhierii îi învinuiau de multe.

4. Iar Pilat L-a întrebat: Nu răspunzi nimic? Iată cîte spun împotriva Te.

5. Dar Iisus nimic n-a mai răspuns, încît Pilat se mira.

6. Iar la sîrbătoarea Paștilor, le elibera un însemnat pe care-l cereau ei.

7. Și era unul cu numele Baraba închis împreună cu niște răzvrătiți, care în răsccoală săvîrșiseră ucidere.

8. Și mulțimea, venind sus, a început să ceară lui Pilat să le facă precum obișnuia pentru ei.

9. Iar Pilat le-a răspuns, zicînd: Voiți să vă eliberez pe regele iudeilor?

10. Fiindcă știa că arhierii îl dăduseră în mîna lui din invidie.

11. Dar arhierii au ațîțat mulțimea ca să le elibereze mai degrabă pe Baraba.

12. Iar Pilat, răspunzînd iarăși, le-a zis: Ce voi face deci cu cel pe care ziceți că este regele iudeilor?

13. Ei iarăși au strigat: Răstignește-L!

14. Iar Pilat le-a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai mult strigau: Răstignește-L!

15. Și Pilat, vrînd să facă pe voia mulțimii, le-a eliberat pe Baraba, iar pe

Iisus, biciuindu-L, L-a dat ca să fie răstignit.

16. Iar ostașii L-au dus înăuntru curții, adică în pretoriu și au adunat toată cohorta.

17. Și L-au îmbrăcat în purpură și, împletindu-l o cunună de spini, l-au pus-o pe cap.

18. Și au început să se plece în fața Lui, zicînd: Bucură-Te, regele iudeilor!

19. Și-L băteau peste cap cu o trestie și-L sculpaui și, cîzînd în genunchi, l se închinau.

20. Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele Lui. Și L-au dus afară ca să-L răstignească.

21. Și au silit pe un trecător, care venea din țară, pe Simon Cirineul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea Lui.

22. Și L-au dus la locul zis Golgota, care se tîlmăcește «locul Căpățîni».

23. Și l-au dat să bea vin amestecat cu smîrnă, dar El n-a luat.

24. Și L-au răstignit și au împărțit între ei hainele Lui, aruncînd sorți pentru ele, care ce să ia.

25. Iar cînd L-au răstignit, era ceasul al treilea.

26. Și vina Lui era scrisă deasupra: Regele iudeilor.

27. Și împreună cu El au răstignit doi tîlhari: unul de-a dreapta și altul de-a stînga Lui.

28. Și s-a împlinit Scriptura care zice: Cu cei fără de lege a fost socotit.

29. Iar cei ce treceau pe acolo îl huleau, clătîindu-și capetele și zicînd: Huu! Cel care dărim templul și în trei zile îl zidești.

30. Mintulește-Te pe Tine însuși, coborîndu-Te de pe cruce!

31. De asemenea și arhierii, batjocorîndu-L între ei, împreună cu cărturarilor ziceau: Pe alții a mințit, dar pe Sine nu poate să Se mintuiească!

32. Hristos, regele lui Israel, să Se coboare de pe cruce, ca să vedem și să

(72) Mat. 26, 74-75. Marc. 14, 30. Luc. 22, 60-62. Ioan 18, 27. CAP. 15. — (1) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Luc. 22, 66; 23, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 3, 13. (2) Mat. 27, 11. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Tim. 6, 13. (3-4) Mat. 27, 12-13. (5) Is. 53, 7. Mat. 27, 14. Ioan 19, 6-10. Mat. 27, 15-18. Luc. 23, 17. 20. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. Fapt. 3, 14. (12-15) Mat. 27, 22. 26. Luc. 23, 20. 25. Ioan 18, 39-40; 19, 1, 16.

(16-21) Mat. 27, 27-33. Luc. 23, 26. Ioan 19, 2-3. (22) Mat. 27, 33. Luc. 23, 33. Ioan 19, 17. Evr. 13, 12. (23) Ps. 68. 25. Plîng. 3, 19. Mat. 27, 34. Ioan 19, 28. (24) Ps. 21, 20. Mat. 27, 35. Luc. 23, 34. Ioan 19, 23-24. (26-27) Mat. 27, 37-38. Luc. 23, 32-33. 38. Ioan 19, 18. 19. (28) Is. 53, 12. Luc. 22, 37. (29) Ps. 21, 7-9. Plîng. 3, 14. 15. Mat. 26, 61; 27, 39-40. Marc. 14, 58. Ioan 2, 19. (30-33) Mat. 27, 40-45. Luc. 23, 35-44.

credem. Și cei împreună răstigniți cu El li ocărau

33. Iar cînd a fost ceasul al șaselea, întineric s-a făcut peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea.

34. Și la al nouălea ceas, a strigat Iisus cu glas mare: Eloi, Eloi, lama sabah-tani, care se tîlmăcește: Dumnezeu Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo, auzind, ziceau: Iată, îl strigă pe Ilie.

36. Și, așergînd, unul a înmuiat un burete în oțet, l-a pus într-o trestie și l-a dat să bea, zicînd: Lăsați să vedem dacă vine Ilie ca să-L coboare

37. Iar Iisus, scoțînd un strigăt mare, și-a dat duhul.

38. Și catapeteasma templului s-a rupt în două, de sus pînă jos

39. Iar sutașul care stătea în fața Lui, văzînd că astfel și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat omul Acesta era Fiul lui Dumnezeu!

40. Și erau și femei care priveau de departe; între ele: Maria Magdalena, Ma-

ria, mama lui Iacov cel Mic și a lui Iosi, și Salomea,

41. Care, pe cînd era El în Galileea, mergeau după El și li slujeau, și multe altele care se suiseră cu El la Ierusalim.

42. Și făcîndu-se seară, hîncă era vineri, care este înaintea sîmbetei,

43. Și venind Iosif cel din Arimateea, sfetnic ales, care te aștepta și îl împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s-a mirat că a și murit și, chemînd pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult

45. Și aflînd de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și Iosif, cumpărînd giulgiu și coborîndu-L de pe cruce, l-a înfășurat în giulgiu și l-a pus într-un mormînt care era săpat în stîncă, și a prăvălit o piatră la ușa mormîntului.

47. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosi, priveau unde L-au pus.

(34) Ps. 21. 1. Mat. 27. 46. (35) Mat. 27. 47. (36) Ps. 68. 25. Mat. 27. 48. Ioan 19. 29. (37-43) Mat. 27. 50-58. Luc. 23. 46-52. 24. 2. Ioan 19. 25. 30. 38. (45) Mat. 27. 58. Ioan 19. 38. (46-47) Mat. 27. 59-61. Luc. 23. 53-55. Ioan 19. 40. 42.

CAP. 16

Învierea Domnului. Trei zădărnici. Porunca bolezuului înăltarea la cer.

1. Și după ce a trecut ziua sîmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomea au cumpărat miroasme, ca să vină să-L ungă

2. Și dis de-dimineață, în prima zi a săptămînii (Duminică), pe cînd răsărea soarele, au venit la mormînt

3. Și ziceau între ele: Căci nu va prăvăli nouă piatră de la ușa mormîntului

4. Dar, ridicîndu-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte

5. Și, intrînd în mormînt, au văzut un tîmăr sezînd în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmînt alb, și s-au spăi

6. Iar el le-a zis: Nu vă înspăimîntați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus

7. Dar mergeți și spuneți

Luc. 24. 1. Ioan 20. 1. (4) Luc. 24. 3-5. Ioan 20. 7. (5) Mat. 26. 7. 32. 28. 7. (6) Mat. 28. 5. 6. Luc. 24. 5-6. (7) Mat. 26. 7. 32. 28. 7. (8) Mat. 28. 8. Luc. 24. 9. (9) Mat. 28. 9. Luc. 24. 10. 22. Ioan 20. 11. 14. (10) Luc. 24. 10. 22. Ioan 20. 11. 14. 13. 33. 35. (11) Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 11. 14. 13. 33. 35.

8. Și ieșind, au fugit de la mormînt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimeni nimic n-au spus căci se temeau

9. Și înviînd dimineața, în ziua cea dintîi a săptămînii (Duminică) El s-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni

10. Aceea, mergînd, a vestit pe cei ce fusese cu El și care se tînguiau și plîngeau

11. Și ei, auzind că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut.

12. După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină

13. Și aceia, mergînd, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. La urmă, pe cînd cei unsprezece sedeau la masă, li S-a arătat și i-a monstrat pentru necredința și împie-

(15) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (16) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (17) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (18) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (19) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (20) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (21) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (22) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (23) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (24) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (25) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (26) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (27) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (28) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (29) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (30) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (31) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (32) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (33) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (34) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (35) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (36) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (37) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (38) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (39) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (40) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (41) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (42) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (43) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (44) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (45) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (46) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (47) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (48) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (49) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (50) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (51) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (52) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (53) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (54) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (55) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (56) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (57) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (58) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (59) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (60) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (61) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (62) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (63) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (64) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (65) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (66) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (67) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (68) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (69) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (70) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (71) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (72) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (73) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (74) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (75) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (76) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (77) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (78) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (79) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (80) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (81) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (82) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (83) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (84) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (85) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (86) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (87) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (88) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (89) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (90) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (91) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (92) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (93) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (94) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (95) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (96) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (97) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (98) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (99) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1. (100) Mat. 28. 1. Luc. 24. 36. 41. Ioan 20. 1.

trirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat

15. Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura.

16. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osindi

17. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne. În numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi,

18. Șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-iva vătăma, peste cei bolnavi își vor pune minile și se vor face sănătoși.

19. Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și înălțarea cuvântului, prin semnele care urmau. Amin.

(15) Is. 2, 3, 52, 10. Mat. 28, 19. Ioan 15, 16. Col. 1, 23. (16) Ioan 3, 15, 18, 36; 12, 48. Fapt. 2, 38; 16, 30. 31. 1. Petr. 3, 21. Rom. 10, 9, (17) Luc. 10, 17. Fapt. 2, 4, 5, 16; 8, 7; 10, 46; 16, 18; 19, 6, 12. 1 Cor. 12, 10. (18) Luc. 9, 6; 10, 19; 13, 13. Fapt. 28, 5, 8. Iac. 5, 14. (19) Ps. 109, 1. Luc. 24, 51. Fapt. 1, 9. Ef. 1, 20. Evr. 1, 13. (20) Fapt. 14, 3. 1 Cor. 3, 6; 15, 10. Evr. 2, 4.

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ LUCA

CAP. 1

Gavriil binevestește lui Zaharia și Mariei. Cîntarea Mariei. Nașterea lui Ioan Botezătorul. Cîntarea lui Zaharia.

1. Deoarece mulți s-au încercat să alcătuiască o istorisire despre faptele deplin adevărite între noi,

2. Așa cum ni le-au lăsat cei ce le-au văzut de la început și au fost slujitori ai Cuvîntului,

3. Am găsit și eu cu cale, preaputernice Teofile, după ce am urmărit toate cu de-amănuntul de la început, să ți le scriu pe rînd,

4. Ca să te încredințezi despre temeinicia învățăturii pe care ai primit-o.

5. Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia din ceata preotească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron și se numea Elisabeta.

6. Și erau amîndoi dreptî înaintea lui Dumnezeu, umblînd fără prihană în toate poruncile și rînduielile Domnului.

7. Dar nu aveau nici un copil, deoarece Elisabeta era stearpă și amîndoi erau înaintați în zilele lor.

8. Și pe cînd Zaharia slujea înaintea lui Dumnezeu, în rîndul săptămînii sale,

9. A ieșit la sorti, după obiceiul preoției, să tîmîieze intrînd în templul Domnului

CAP. 1. — (1—2) Ioan 15, 27. 1. Petr. 5, 1. 2. Petr. 1, 16. 1. Ioan 1, 1. Evr. 2, 3. (3) Fapt. 1, 1. (5) 1. Paral. 24, 5, 10, 19. Neem. 12, 4, 17. (6) Fac. 7, 1; 17, 1. 3. Reg. 9, 4. 4. Reg. 20, 3. 2. Paral. 15, 17. Iov 1, 1. 8. Ps. 118, 5. (7) Fac. 16, 1; 25, 21. 1. Reg. 1, 2. (8) 1. Paral. 24, 19. 2. Paral. 8, 14; 31, 2. (9) Ies. 50, 7. Lev. 16, 17. 1. Reg. 2, 28. 1. Paral. 24, 19. 2. Paral. 29, 1. Evr. 9, 6.

10. Iar toată mulțimea poporului, în ceasul tămțierii, era afară și se ruga.

11. Și i s-a arătat îngerul Domnului, stînd de-a dreapta altarului tămțierii

12. Și văzîndu-l, Zaharia s-a tulburat și frică a căzut peste el.

13. Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan.

14. Și bucurie și veselie vei avea și, de nașterea lui, mulți se vor bucura.

15. Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici altă băutură amănitoare și încă din pîntecele mamei sale se va umple de Duhul Sfînt.

16. Și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și va merge înaintea Lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copil și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor, ca să

gătească Domnului un popor pregătit.

18. Și a zis Zaharia către înger: După ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sînt bătrîn și femeia mea înaintată în zilele ei.

19. Și îngerul, răspunzînd, i-a zis: Eu sînt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Și am fost trimis să grăiesc către tine și să îți binevestesc acestea.

20. Și iată vei fi mut și nu vei putea să vorbești pînă în ziua cînd vor fi acestea, pentru că n-ai crezut în cuvintele mele, care se vor împlini la timpul lor.

21. Și poporul aștepta pe Zaharia și se mira că întîrzie în templu

22. Și ieșind, nu putea să vorbească. Și ei au înțeles că a văzut vedenie în templu; și el le făcea semne și a rămas mut.

23. Și cînd s-au împlinit zilele slujirii lui la templu, s-a dus la casa sa.

24. Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit și cinci luni s-a tăinuț pe sine, zicînd:

(10) Lev. 16, 17. (11) Ier. 30, 1. (12) Jud. 6, 22; 13, 6, 20. Dan. 10, 7. Luc. 2, 9. Fapt. 10, 3. (13) Jud. 6, 23. Luc. 1, 60, 63. Fapt. 10, 31. (14) Luc. 1, 58. Ioan 5, 35. (15) Num. 6, 3. Jud. 13, 14. Ier. 1, 5. Mat. 11, 9. Luc. 7, 33. Gal. 1, 15. (17) Is. 40, 3. Mal. 3, 1, 24. Mat. 11, 14. Marc. 1, 3; 9, 12. Luc. 1, 76. Ioan 1, 23. (18) Fapt. 17, 17. (19) Dan. 8, 16; 9, 21. (20) Ier. 3, 26. Luc. 1, 64. (24) Sir. 42, 24.

25. Că așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a născut să ridică dintre oameni ocară mea.

26. Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cealaltă din Galileea, al cărei nume era Nazaret,

27. Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

28. Și intrînd îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei.

29. Iar ea, văzîndu-l, s-a tulburat de cuvîntul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

30. Și îngerul i a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată vei lua în pîntece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus

32. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, părintele Său,

33. Și va împărăti peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfîrșit.

34. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Și răspunzînd, îngerul i-a zis: Duhul Sfînt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfîntul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrînețea ei și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită steapă

37. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință.

38. Și a zis Maria Iată roaba Domnului. Fie mie

(20) 1 Reg. 1, 11. Is. 42, 1, 54, 4. (27) Mat. 1, 18. Luc. 2, 4. (28) Jud. 6, 12. Luc. 1, 42, 11, 27. (31) Fac. 16, 11. Is. 9, 14, 54, 5. (32) 1 Reg. 2, 21. (33) 2 Reg. 7, 12. 2 Paral. 17, 14. Ps. 11, 21, 25. 25. Luc. 2, 21. (34) 2 Reg. 7, 12. 2 Paral. 17, 14. Ps. 11, 21, 25. 25. Luc. 2, 21. (35) 1 Reg. 11, 38-39. 1 Para. 22, 10. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. 2 Reg. 7, 16. 3 Reg. 11, 38-39. 1 Para. 22, 10. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 7. Ier. 23, 5. Dan. 2, 44; 5, 33. 6, 27. 7, 14, 27. Mih. 4, 7. Ezech. 1, 8, 12, 28. (35) Jud. 11, 29. Dan. 9, 24. Mat. 1, 20. Ioan 1, 14. (36) Is. 54, 6. (37) Fac. 18, 14. Iov. 42, 2. Ier. 32, 17, 27. Zah. 8, 14. (38) Mat. 19, 26. Marc. 10, 27. Luc. 18, 27. Rom. 4, 21. (38) 2 Reg. 7, 28.

după cuvîntul tău! Și în-gerul a plecat de la ea.

39. Și în acele zile, sculîndu-se Maria, s-a dus în grabă în Orîni, o cetate a semîinței lui Iuda.

40. Și a intrat în casa lui Zaharia și a salutat pe Elisabeta

41. Iar cînd a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pîntecele ei și Elisabeta s-a umplut de Duh Sfînt,

42. Și cu glas mare a strigat și a zis: Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelelui tău.

43. Și de unde mie aceea, ca să vină la mine Măica Domnului meu?

44. Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pîntecele meu.

45. Și fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul

46. Și a zis Maria: Mărește sufletul meu pe Domnul,

(39) Iosua 20, 7; 21, 11. (42) Iud. 5, 24. Luc. 1, 28. (45) Ioan 20, 29. (46) Ier. 15, 2. Ps. 33, 2, 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 48. (47) 1 Reg. 2, 1. Ps. 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 48. (48) Fac. 30, 13. Mal. 3, 11-12. Luc. 11, 27. (49) Ps. 70, 20; 110, 2; 125, 3. (50) Ier. 20, 6. Ps. 102, 17. (51) 2 Reg. 15, 34. Ps. 32, 10; 76, 14. Is. 51, 9; 52, 10. (52) Iov 5, 11. Ps. 112, 6-7; 146, 6. Is. 14, 2-6; 66, 2. (53) 1 Reg. 2, 5. Ps. 21, 29; 33, 11. Mal. 3, 6. (54) Deut. 7, 7. Ps. 97, 3. Is. 30, 18; 41, 8. Ier. 23, 3; 31, 3, 23. Luc. 1, 72. (55) Fac. 17, 19; 22, 13. Ps. 131, 11-12. Mih. 7, 25.

47. Și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mîntuitorul meu.

48. Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor fericii toate neamurile

49. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic și sfînt este numele Lui.

50. Și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El

51. Făcut-a tărie cu brațul Său, risipit-a pe cei mindri în cugetul inimii lor.

52. Coborît-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți,

53. Pe cei blămînzîi i-a umplut de bunătăți și pe cei bogați i-a scos afară, deșerti.

54. A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, ca să-și aducă aminte de mila Sa.

55. Precum a grăit către părinții noștri, în Avraam și semîinței lui, în veac.

56. Și a rămas Maria în preună cu ea ca la trei luni; și s-a înapoiat la casa sa.

57. Și după ce s-a împlinit vremea să nască, Elisabeta a născut un fiu.

58. Și au auzit vecinii și rudele ei că Domnul a mărit mila Sa față de ea și se bucurau împreună cu ea.

59. Iar cînd a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul și-l numeau Zaharia, după numele tatălui său.

60. Și răspunzînd, mama lui a zis: Nu! Ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către ea: Nimeni din rudenția ta nu se cheamă cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui său cum ar vrea el să fie numit.

63. Și cerînd o tăbliță, el a scris, zicînd: Ioan este numele lui. Și toți s-au mirat.

64. Și îndată i s-a deschis gura și limba și vorbea, binecuvîntînd pe Dumnezeu.

65. Și frica i-a caprîns pe toți care locuiau împrejurul lor; și în toată cetatea Orîni din Iudeea s-au vestit toate aceste cuvinte.

66. Și toți care le auzeau le puneau la inimă, zicînd: Ce va fi, oare, acest copil? Căci mîna Domnului era cu el.

67. Și Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfînt și a proorocit, zicînd:

68. Binecuvîntat este Domnul Dumnezeu lui Israel, că a cercetat și a făcut răscumpărare poporului Său;

69. Și ne-a ridicat putere de mîntuire, în casa lui David, slujitorul Său,

70. Precum a grăit prin gura sfinților Săi prooroci din veac;

71. Mîntuire de vrăjmașii noștri și din mîna tuturor celor ce ne urăsc pe noi.

72. Și să facă milă cu părinții noștri, ca ei să-și aducă aminte de legămîntul Său cel sfînt;

(58) Luc. 1, 14. (59) Fac. 17, 12. Lev. 12, 3. (60) Luc. 1, 13. (63) Luc. 1, 13. (64) Luc. 1, 20. (66) 3 Reg. 18, 46. Ps. 79, 18. Ier. 3, 22. Rapt. 11, 21. (67) Iod. 3, 1. 2 Petr. 1, 21. (68) Ps. 40, 13, 71, 18; 110, 9. Mat. 1, 21. Luc. 7, 16. (69) 1 Reg. 2, 1. Ps. 74, 11; 88, 16-17; 131, 17. Ier. 29, 21. Zah. 12, 8. (70) Ps. 71, 4. Is. 35, 4. Ier. 23, 6; 30, 8-10. (71) Ps. 105, 10. (72) Fac. 17, 7; 22, 16; 26, 3. Lev. 26, 42. 2 Reg. 7, 15. Ps. 97, 3; 110, 3. Ier. 31, 33. Ier. 16, 60. Dan. 9, 9. Evt. 6, 13.

73. De jurământul cu care s-a jurat către Avraam, părintele nostru,

74. Ca, fiind izbăviți din mina vrăjmașilor, să ne dea nouă fără frică,

75. Să-I slujim în sfînte-nie și în dreptate, înaintea feței Sale, în toate zilele vieții noastre

76. Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului, ca să găsești căile Lui.

77. Să dai poporului Său cunoștința mîntuirii întru iertarea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea milei Dumnezeuului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi. Răsăritul cel de Sus,

79. Ca să lumineze pe cei care șed în întuneric și în umbra morții și să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie pînă în ziua arătării lui către Israel

CAP. 2

Nașterea lui Hristos. Tăierea împrejur și aducerea în templu. Simeon și Ana. Iisus, la doisprezece ani, vine la Ierusalim.

1. În zilele acelea a ieșit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea.

2. Această înscriere s-a făcut întâi pe cînd Quirinius ocîrma Siria.

3. Și se duceau toți să se înscrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s-a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numește Betleem, pentru că el era din casa și din neamul lui David,

5. Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată.

6. Dar pe cînd erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască,

7. Și a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle.

căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.

8. Și în ținutul acela erau păstori, stînd pe cîmp și lucind de strajă noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată îngerul Domnului a stăut lîngă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și ei s-au înfricoșat cu frică mare.

10. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul;

11. Că vi s-a născut azi Mîntuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta vă va fi semnul: Veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, lăudînd pe Dumnezeu și zicînd:

14. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoinți!

15. Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, pă-

torii vorbeau unii către alții: Să mergem dar pînă la Betleem, să vedem cuvîntul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut

16. Și, grăbindu se, au venit și au aflat pe Maria și pe Iosif și pe Prunc, culcat în iesle

17. Și văzîndu-L, au vestit cuvîntul grăit lor despre acest Copil.

18. Și toți cîți auzeau se miraau de cele spuse lor de către păstori

19. Iar Maria păstra toate aceste cuvînte, punîndu-le în inima sa

20. Și s-au întors păstorii slăvind și lăudînd pe Dumnezeu, pentru toate cite au ziseră și văzuseră precum li se spusese.

21. Și cînd s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur, L-au pus numele Iisus, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămislî în pîntece

22. Și cînd s-au împlinit zilele curățirii lor, după Le-

(73) 1 Para. 16, 16. Ps. 104. 9. Mih. 7, 20. Eyr. 6, 15, 17. (74) Rom. 8, 15. Eyr. 2, 15; 9, 14. (75) 1 Petr. 1, 15. Ef. 4, 24. Col. 1, 22. (76) Is. 40, 5. Mat. 3, 1; 4, 5. Mat. 3, 3. 11, 10. Luc. 1, 17. (78) Ier. 23, 5. Zah. 3, 8. 6. 12. Ma. 3, 20. (79) Is. 9, 1, 43, 8, 49, 9. 66. 2-3. Mat. 4, 16. Fapt. 26, 18. (80) Reg. 2, 21. Mat. 3, 1. Luc. 2, 40. CAP. 2 - (4) I. Reg. 16, 1-4. Luc. 1, 27. Ioan. 42. (5) Mat. 1, 18. (7) Is. 9, 6. Mat. 1, 25; 2, 1. 2. Cor. 8, 9.

(9) Luc. 1, 11-12. (10) Is. 40, 1. (11) Is. 9, 6. Mat. 3, 16-21, 2, 2. (12) Iud. 6, 17. Is. 7, 11. (13) Fac. 28, 12; 32, 1-2. Ps. 102, 20-21; 148, 1. 2. Is. 44, 23, 49, 13, 57, 19. Mih. 4, 5. Apoc. 5, 11. (14) 4, 2, 4, 44, 23, 49, 13, 57, 19. Mih. 4, 3. Luc. 1, 79, 19, 38. Rom. 5, 1. Ef. 1, 12. 17; 2, 17. (15) Ps. 110, 2-3. (16) Mat. 2, 11. (17) Fac. 37, 11. (21) Fac. 17, 10. (22) Lev. 12, 3. Mat. 1, 21. 25. Luc. 1, 31. (22) Lev. 12, 2-6.

gea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în Legea Domnului, că orice întâi-născut de parte bărbătească să fie închinat Domnului,

24. Și să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.

25. Și iată era un om în Ierusalim, cu numele Simeon; și omul acesta era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mîngîierea lui Israel, și Duhul Sfînt era asupra lui.

26. Și lui i se vestise de către Duhul Sfînt că nu va vedea moartea pînă ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Și din îndemnul duhului a venit la templu; și cînd părinții au adus înăuntru pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după obiceiul Legii,

28. El L-a primit în brațele sale și a binecuvîntat pe Dumnezeu și a zis:

29. Acum, slobodește pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul Tău, în pace;

30. Că ochii mei văzură mîntuirea Ta,

31. Pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor;

32. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.

33. Iar Iosif și mama Lui se mirau de ceea ce se vorbea despre Prunc.

34. Și i-a binecuvîntat Simeon și a zis către Maria, mama Lui: Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stîmî împotriviri.

35. Și prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gîndurile din multe inimi.

36. Și era și Ana prooroacă, fiica lui Fanuel, din se-

minția lui Așer, ajunsă la adînci bătrînețe și care trăise cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria sa.

37. Și ea era văduvă, în vîrsta de optzeci și patru de ani, și nu se depărta de templu, slujind noaptea și ziua în post și în rugăciuni.

38. Și venind și ea în acel ceas, lăuda pe Dumnezeu și vorbea despre Prunc tuturor celor ce așteptau mîntuire în Ierusalim.

39. După ce au săvîrșit toate, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar Copilul creștea și Se întărea cu duhul, umplîndu-Se de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era asupra Lui.

41. Și părinții Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoare Paștilor, la Ierusalim.

42. Iar cînd a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii

43. Și sfîrșindu se zilele, pe cînd se întorceau ei, Copilul Iisus a rămas în Ierusalim și părinții Lui nu știau.

44. Și socotind că este în ceata călătorilor de drum, au venit cale de o zi, căutîndu-L printre rude și printre cunoscuți.

45. Și, negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim, căutîndu-L.

46. Iar după trei zile L-au aflat în templu, șezînd în mijlocul învățătorilor, ascultîndu-i și întrebîndu-i.

47. Și toți care îl auzeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui.

48. Și, văzîndu-L, rămaseseră uimiți, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă așa? Iată tatăl Tău și eu, Te-am căutat îngrijorați.

49. Și El a zis către ei: De ce era să Mă căutați? Care, nu știți, că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?

50. Dar ei n-au înțeles cuvîntul pe care l-a spus lor.

51. Și a coborît cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte

(23) Ies. 13, 2-12; 22, 29; 34, 19. Num. 3, 13; 8, 16; 18, 15. (24) Lev. 5, 7; 12, 6-8; 14, 22. (25) Luc. 2, 38; 24, 21. (26) Ps. 88, 48. Ebr. 11, 5. (27) Fac. 46, 30. Inel. 4, 7. Filip. 1, 23. (30) Fac. 49, 18. 1 Reg. 2, 1. Ps. 97, 3. Is. 52, 10. Luc. 3, 6. Tit. 2, 11. (31) Is. 11, 10. (32) Is. 9, 1; 42, 6; 49, 6; 60, 1. Mat. 4, 16. Ioan 9, 5. Psalt. 13, 47, 26, 28. (34) Is. 8, 14, 52, 14. Mat. 21, 44. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 32-33. 2 Cor. 2, 16. (35) Ioan 19, 25. (36) Ps. 91, 14.

(37) Ps. 25, 8. 1 Tim. 5, 5. (38) Luc. 2, 25, 24, 21. (40) 1 Reg. 2, 21. Luc. 1, 80; 2, 52. (41) Ies. 23, 15, 17; 34, 25. Deut. 16, 1. (42) Deut. 16, 6. (46) Is. 53, 2. (47) 5 Reg. 10, 8. Mat. 7, 28. Marc. 1, 22. Luc. 4, 22. 32. Ioan 1, 15. (49) Mat. 3, 1. (50) Luc. 9, 45, 18, 34. (51) Fac. 37, 11.

52. Și Iisus sporea cu înțelepciunea și cu vîrsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni

CAP. 3

Predica lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui despre Hristos. Botezul și spîta neamului lui Iisus.

1. În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu, pe cînd Pontiu Pilat era procurator al Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Itureii și al ținutului Trabanitidei, iar Lisaniis, tetrarh al Abilencii.

2. În zilele arhieriei lor Anna și Caiafa, a fost cîntat lui Dumnezeu, către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Și a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinței, spre iertarea păcatelor.

4. Precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia prorocul: Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți

calea Domnului, dreptă facți cărările Lui.

5. Orice vale se va umple și orice munte și orice deal se va pleca; căile cele strimbe se vor face drepte și cele colțuroase, drumuri netede.

6. Și toată făptura va vedea mîntuirea lui Dumnezeu.

7. Deci zicea Ioan mulțimilor care veneau să se boteze de el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mînia ce va să fie?

8. Faceți, dar, roade vrednice de pocăință și nu în cepeți a zice în voi înșivă: Avem tată pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fiu lui Avraam.

9. Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

10. Și mulțimile îl întrebau, zicînd: Ce să facem, deci?

11. Răspunzînd, Ioan le zicea: Cel ce are două haine

să dea celui ce nu are și cel ce are bucate să facă asemenea.

12. Și au venit și vameșii să se boteze și i au spus învățătorule, noi ce să facem?

13. El le-a răspuns: Nu faceți nimic mai mult peste ce vă este rînduit.

14. Și îl întrebau și oslasii, zicînd: Dar noi ce să facem? Și le-a zis: Să nu așapriți pe nimeni, nici să minuiți pe nedrept, și să fiți mulțumiți cu solda voastră.

15. Iar poporul fiind în așteptare și întrebîndu-se totuși despre Ioan în cugetele lor: Nu cumva el este Hristosul?

16. A răspuns Ioan tuturor, zicînd: Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic să-l dezleg cureaua încălțămintelor. El vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc.

17. A Cărui lopată este în mîna Lui, ca să curețe aria și să adune grîul în jîrnița Sa, iar pleava o va arde cu foc nestins.

18. Încă și alte multe îndemnînd, propovăduia poporului vestea cea bună.

19. Iar Irod tetrarhul, murtrînd fiind de el pentru Irodia, femeia lui Filip fratele său, și pentru toate retele pe care le-a făcut Irod,

20. A adăugat la toate și aceasta, încît a închis pe Ioan în temniță.

21. Și după ce s-a botezat tot poporul, botezîndu-Se și Iisus și rugîndu-Se, s-a deschis cerul,

22. Și S-a coborît Duhul Sfînt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

23. Și Iisus Însuși; era ca de treizeci de ani cînd a început (să propovăduiască), fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli.

24. Fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif.

25. Fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai

(52) 1 Reg. 2, 21, 26 Luc. 1, 80; 2, 40. CAP. 3. — (2) Ioan 1, 6. (3) Mat. 3, 1-2 Marc. 1, 4 (4) Ps. 97, 3 Is. 40, 3 5 Mat. 3, 3 Marc. 1, 3 Luc. 2, 30 Ioan 1, 23 Mt. 2, 11 (7) 9) Mat. 3, 10, 19, 8 11. Ioan 8, 39, 15 6 (10) Fapt. 2, 37 (11) Luc. 11, 41 Iac. 2, 15-16. 1 Ioan 3, 17; 4, 20. 2 Cor. 8, 14

(12) Mat. 21, 31 22. Luc. 7, 29 (14) Ies. 23, 1 Lev. 9, 11 (15) Ioan 1, 20 (16) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8 Ioan 1, 15, 26 Fapt. 1, 5, 2, 3 (17) Mîh. 4, 12 Mat. 3, 12, 13 30. (19) Mat. 4, 3 Marc. 6, 17 (20) Mat. 4, 12 (21) Mat. 3, 13 16 Marc. 1, 10 Ioan 1, 32 (22) Ps. 2, 6 Mat. 3, 17, 17, 5 Marc. 1, 11 Luc. 3, 55 Ioan 1, 32 (23) Mat. 13, 55 Marc. 6, 3 Luc. 4, 22 Ioan 6, 41

26. Fiul lui Iosua, fiul lui Matatia, fiul lui Semein, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,

27. Fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salattiel, fiul lui Neri,

28. Fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,

29. Fiul lui Iosua, fiul lui Eliezer, fiul lui Lorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi.

30. Fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim

31. Fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David.

32. Fiul lui Iesei, fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Sala, fiul lui Naason,

33. Fiul lui Aminadav, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,

34. Fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul lui Tara, fiul lui Nahor,

35. Fiul lui Serug, fiul lui Ragav, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala,

36. Fiul lui Cainam, fiul lui Artaxad, fiul lui Sim, fiul lui Noe, fiul lui Lameh.

37. Fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iaret, fiul lui Maleleil, fiul lui Cainam,

38. Fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul lui Dumnezeu.

CAP. 4

Ispita din muntele Carantaniei. Iisus începe să predice în Capernaum și în Nazaret, vindecă pe soacra lui Petru și pe alții.

1. Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan și a fost dus de Duhul în pustie,

2. Timp de patruzeci de zile, fiind ispitit de diavolul. Și în aceste zile nu a mâncat nimic; și, sfârșindu-se ele, a flămânzit.

3. Și I-a zis diavolul: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine.

4. Și a răspuns Iisus către el: Scris este că nu nu mai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.

5. Și suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărățiile lumii.

6. Și I-a zis diavolul: Tine tu voi da toată stăpânirea aceasta și strălucirea lor, căci mi-a fost dată mie și eu o dau cui voiesc;

7. Deci dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.

8. Și răspunzînd, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satana, căci scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și numai Lui Unuia să-I slujești.

9. Și L-a dus în Ierusalim și L-a așezat pe aripa templului și I-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos;

10. Căci scris este: Că în cerșii Săi va porunci, pentru Tine, ca să Te păzească;

11. Și Te vor ridica pe mîni, ca nu cumva să ieși de piatră piciorul Tău.

12. Și răspunzînd, Iisus i-a zis: S-a spus. Să nu ispitesti pe Domnul Dumnezeuul tău.

13. Și diavolul, sfîrșind toată ispita, s-a îndepărtat de la El, pînă la o vreme

14. Și S-a întors Iisus în puterea Duhului în Galileea și a ieșit vestea despre El în toată împrejurimea.

15. Și învăța în sinagogaile lor, slăvit fiind de toți.

16. Și a venit în Nazaret, unde fusese crescut, și, după obiceiul Său, a intrat în ziua sîmbetei în sinagogă și S-a sculat să citească.

17. Și I s-a dat cartea prorocului Isaia. Și, deschizînd El cartea, a găsit locul unde era scris

18. Duhul Domnului este peste Mine pentru care M-a uns să binevestesc săracilor. M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsăți,

19. Și să vestesc anul plăcut Domnului

20. Și închizînd cartea și dînd o slujitorului a șezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau atinși asupra Lui.

(31) 2 Reg. 5, 14. Zah. 12, 13. (32) Is. 11, 1. (34) Fac. 11, 24-26. (35) Fac. 11, 20-22. (36) Fac. 5, 28-29; 6, 10; 11, 10. (37) Fac. 5, 12. (38) Fac. 5, 3. CAP. 4. (1) Iud. 13, 25. Mat. 4, 1. Marc. 1, 12. (2) Ies. 34, 28. 3 Reg. 18, 12; 19, 8. Mat. 4, 2. Marc. 1, 13. (3) Mat. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Injcl. 16, 26. Mat. 4, 4.

(5) Iez. 4, 2. Mat. 4, 8. (6) Mat. 4, 9. (7) Mat. 4, 9. (8) Deut. 6, 13, 18, 20. Iosua 24, 14. Mat. 4, 10. (9) Iez. 8, 5. Mat. 4, 5. (10) Ps. 70, 3. 90, 11. 12. Mat. 4, 6. (11) Deut. 6, 16. Mat. 4, 7. (12) Mat. 4, 12, 23. Marc. 1, 14. Ioan. 4, 43. (16) Mat. 4, 13; 15, 54. Marc. 6, 1. (18) Lev. 25, 41. Is. 42, 7; 61, 12. Zah. 4, 6. Luc. 7, 22. Fapt. 10, 38. (19) Is. 61, 2, 2. Cor. 6, 2.

21. Și El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre.

22. Și toți îl încuviințau și se mirau de cuvintele harului care ieșeau din gura Lui și ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?

23. Și El le-a zis: Cu adevărat lmi veți spune această pildă. Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Căte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă și aici în patria Ta.

24. Și le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa.

25. Și adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, cind s-a închis cerul trei ani și șase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul.

26. Și la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decît la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.

27. Și mulți leproși erau în Israel în zilele prooroci

lui Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curățat, decît Neeman Sirianul.

28. Și toți, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de minie.

29. Și sculîndu-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus pînă pe sprinceană muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie;

30. Iar El, trecînd prin mijlocul lor, S-a dus.

31. Și S-a coborît la Capernaum, cetate a Galileii, și îi învăța simbăta.

32. Și erau nimiți de învățătura Lui, căci cuvîntul Lui era cu putere.

33. Iar în sinagogă era un om, avînd duh de demon necurat, și a strigat cu glas tare:

34. Lasă! Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te știu cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

35. Și l-a certat Iisus, zicînd: Taci și ieși din el. Iar demonul, aruncîndu-l în mijlocul sinagogii, a ieșit din el, cu nimic vătămîndu-l.

(22) Ps 44, 2-3. Cînt 5, 16. Mat 13, 54. Marc 6, 1, 3. Luc 2, 47, 5, 23. Ioan 6, 42; 7, 27. (23) Sir 18, 20. (24) Mat 13, 57. Marc 6, 4. Ioan 4, 44. (25) 3 Reg 17, 9. Isac 5, 17. (26) 3 Reg 17, 10. (27) 4 Reg 5, 14. (31) Mat 4, 13. Marc 1, 21. (32) Mat 7, 28-29. Marc 1, 22. Luc 2, 47. Ioan 7, 46. Tit 2, 15. (33-34) Marc 1, 23-24.

36. Și frică îi s-a făcut tuturor și spuneau unii către alții, zicînd: Ce este acest cuvînt? Că poruncește duhurilor necurate, cu stăpînire și cu putere, și ele ies.

37. Și a ieșit vestea despre El în tot locul din împrejurimi.

38. Și sculîndu Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era prinsă de friguri rele și L-au rugat pentru ea.

39. Și El, plecîndu-Se asupra ei, a certat frigurile și frigurile au lăsat-o. Iar ea, îndată sculîndu-se, le sluzea;

40. Dar apunînd soarele, tot cîți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punîndu-Și mîinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoși.

41. Din mulți ieșeau și demoni, care strigau și ziceau: Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certîndu-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, că știau că El este Hristosul.

42. Iar făcîndu-se ziua, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu; și mulțimile îl căutau și au venit pînă la El.

și-L țineau ca să nu plece de la ei.

43. Și El a zis către ei: Trebuie să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, fiindcă pentru aceasta am fost trimis.

44. Și propovăduia în sinagogile Galileii.

CAP. 5

Pescuirea minunată. Vindecarea unui leproș și a unui slăbănog. Chemarea lui Levi Despre post.

1. Pe cînd multimea îl imbulzea, ca să asculte cuvîntul lui Dumnezeu, și El se dea lîngă lacul Ghenizaret.

2. A văzut două corăbii oprite lînga tîrm, iar pescarii, coborînd din ele, spălau mrejele.

3. Și urcîndu-Se într-una din corăbii care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puțin de la uscat. Și, șezînd în corabie, învăța, din ea, mulțimile.

4. Iar cînd a încetat de-a vorbi, i-a zis lui Simon: Mină la adînc și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți.

(18) Mat 8, 14. Marc 1, 29. (39) Mat 8, 15. (40) Mat 8, 16. Marc 1, 32. (41) Mat 8, 29. Marc 1, 34; 5, 11. (42) Marc 1, 35. (43) Marc 1, 38. (44) Marc 1, 39. CAP 5. (1) Num 34 11. Iosua 11, 2. Mat 4, 18. Marc 1, 16. (2) Mat 4, 18. (4) Ioan 21, 6.

5. Și, răspunzînd, Simon a zis. Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvîntul Tău, voi arunca mrejele.

6. Și făcînd ei aceasta, au prins multime mare de pește, că li se rupeau mrejele.

7. Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amîndouă corăbiile, încît erau gata să se afunde.

8. Iar Simon Petru, văzînd aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicînd: Ieși de la mine, Doamne, că sînt om păcătos.

9. Căci spaima îl cuprinsese pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pescuitul peștilor pe care îi prinseseră.

10. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni.

11. Și trăgînd corăbiile la țarm, au lăsat totul și au mers după El.

12. Și pe cînd erau într-una din cetăți, iată un om plin de lepră; văzînd pe Iisus, a căzut cu fața la pămînt și l-a rugat zicînd: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești.

13. Și întinzînd El mîna, s-a atins de lepros, zicînd: Voiesc, fii curățat! Și îndată s-a dus lepra de pe el.

14. Iar Iisus i-a poruncit să nu spună nimănui, ci, mergînd, arată-te preotului și, pentru curățirea ta, du jertfa, precum a orînduit Moise, spre mărturie lor.

15. Dar și mai mult străbătea vorba despre El și mulțimi multe se adunau, ca să asculte și să se vindece de bolile lor.

16. Iar El se retrăgea în locuri pustii și se ruga.

17. Și într-una din zile Iisus învăța și de față ședeau farisei și învățători ai Legii, veniți din toate satele Galileii, din Iudeea și din Ierusalim. Și puterea Domnului se arăta în tămăduiri.

(8) 2 Reg. 6, 9. 3 Reg. 17, 18. Iov 42, 5. (10) Mat. 4, 19. Marc. 1, 17. (11) Mat. 4, 20, 19, 27. Marc. 1, 18, 10, 28. Luc. 18, 28. (12) Mat. 8, 2. Marc. 1, 40. (13) Mat. 8, 3. Marc. 1, 41. (14) Lev. 12, 2-5, 14, 3-4. Mat. 8, 4, 12, 16. Marc. 1, 43-44, 5, 43. Luc. 8, 36, 17, 14. (15) Mat. 4, 25. Marc. 1, 45; 3, 7. Luc. 6, 17. Ioan 6, 2. (16) Mat. 14, 23. Marc. 1, 35; 6, 46. Luc. 4, 42.

18. Și iată niște bărbați care-l slăbănog și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea Lui;

19. Dar negăsind pe unde să-l ducă, din pricina mulțimii, s-au suit pe acoperișul, printre cărămizi, l-au lăsat cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzînd credința lor, El le-a zis: Omule, iertate îți sînt păcatele tale.

21. Iar fariseii și cărturarii au început să circescască, zicînd: Cine e Acesta care grăiește hule? Cine poate să ierte păcatele decît unul Dumnezeu?

22. Iar Iisus, cunoscînd gîndurile lor, răspunzînd a zis către ei: Ce cugetați în inimile voastre?

23. Ce este mai ușor? A zice: Iertate sînt păcatele tale, sau a zice: Scoală și umblă?

24. Iar ca să știți că Fiul Omului are pe pămînt putere să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Îie îți zic: Scoală-te, ia patul tău și mergi la casa ta.

(18) Mat. 9, 2. Marc. 2, 3. (20) Luc. 7, 48. (21) Is. 43, 25, 44, 22. Mat. 9, 3. Marc. 2, 6-7. Luc. 7, 49. (22) Ps. 139, 2. Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Luc. 6, 8. Ioan 2, 24. (23-27) Mat. 9, 5-9. Marc. 2, 9-14. Ioan 5, 8. (29) Mat. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 15, 1. (30-31) Mat. 9, 11-12. Marc. 2, 16-17. (32) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. Mat. 6, 6. 8. Mat. 9, 13. Marc. 2, 17. Luc. 15, 17.

25. Și îndată, ridicîndu-se înaintea lor, luînd patul pe care zăcuse, s-a dus la casa sa, slăvînd pe Dumnezeu.

26. Și uimire i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu și, plini de frică, ziceau: Am văzut astăzi lucruri minunate.

27. Și după aceasta a ieșit și a văzut un vameș, cu numele Levi, care ședea la vamă, și i-a zis: Vino după Mine.

28. Și, lăsînd toate, el s-a sculat și a mers după El.

29. Și i-a făcut Levi un ospăț mare în casa sa. Și era multime multă de vameși și de alții care ședeau cu ei la masă.

30. Dar fariseii și cărturarii lor murmurau către acenici. Lui, zicînd: De ce mincați și beți împreună cu vameșii și cu păcătoșii?

31. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi.

32. N-am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși la pocăință.

CAP. 6

33. Iar ei au zis către El: Ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, de asemenea și ai fariseilor, iar ai Tăi mănincă și beau.

34. Iar Iisus a zis către ei: Puteți, oare, să faceți pe fiii nunții să postească, cît timp Mirele este cu ei?

35. Dar vor veni zile cînd Mirele se va lua de la ei; atunci vor posti în acele zile.

36. Le-a spus Ior și o pilă: Nimeni, rupînd petec de la haină nouă, nu-l pune la haină veche, altfel rupe haina cea nouă, iar petecul luat din ea nu se potrivește la cea veche.

37. Și nimeni nu pune vin nou în burduri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile; și se varsă și vinul și se strică și burdufurile.

38. Ci vinul nou trebuie pus în burduri noi și împreună se vor păstra.

39. Și nimeni, bînd vin vechi, nu vrea de cel nou, căci zice: E mai bun cel vechi.

Smulgerea spiceilor. Cel cu mina uscată, vindecat, sim-băta. Alegerea celor doispre-zece apostoli. Predica pe munte.

1. Intr-o sîmbătă, a doua după Paști, Iisus mergea prin semănături și ucenicii Lui smulgeau spice, le frecau cu mîinile și mîncau.

2. Dar unii dintre farisei au zis: De ce faceți ce nu se cade a face sîmbătă?

3. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: Oare n-ați citit ce a făcut David, cînd a flămînzît el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pî-nile punerii înainte și a mîncat și a dat și însoțitorilor săi, din ele, pe care nu se cuvine să le mîncească decât numai preoții?

5. Și le zicea: Fiul Omului este Domn și al sîmbetei.

6. Iar în altă sîmbătă, a intrat El în sinagogă și în-văța. Și era acolo un om a

cu o mîna dreaptă era uscată.

7. Dar carturarii și fariseii li pîndeau de-l va vindeca sîmbăta, ca să-l găsească vîna.

8. Însă El știa gîndurile lor și a zis omului care avea mîna uscată: Scoală-te și stai în mijloc. El s-a așcutat și a stat.

9. Atunci Iisus a zis către ei: Vă întreb pe voi, ce se cade sîmbăta: a face bine sau a face rău? A scăpa un suflet sau a-l pierde?

10. Și privind împrejur pe toți aceștia, i-a zis: Întinde mîna ta. Iar el a făcut așa și mîna lui s-a făcut la loc sănătoasă, ca și cealaltă.

11. Ei însă s-au umplut de mînie și vorbeau unii cu alții ce să facă cu Iisus.

12. Și în zilele acelea, Iisus a ieșit la munte ca să se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

13. Și cînd s-a făcut ziua a chemat la Sine pe ucenicii Săi și a ales din ei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli.

14. Pe Simon, cărui a i-a zis Petru, și pe Andrei, fra-tele lui, și pe Iacov, și pe Ioan, și pe Filip, și pe Var-tolomeu,

15. Și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Simon numit Zilotul,

16. Și pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut trădător.

17. Și coborînd împreună cu ei, a stat în loc șes, El și mulțime multă de ucenici ai Săi și mulțime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim și de pe tîmurl Tirului și al Sîdonului, care veniseră ca să-L asculte și să se vindece de bolile lor.

18. Și cei chinuți de dă-huri acurate se vindecau.

19. Și toată mulțimea cău-ta să se atingă de El ca pu-tere ieșea din El și-l vindeca pe toți.

20. Și El, ridicîndu-și ochii spre ucenicii Săi, zicea: Fericiți voi cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți voi care flă-mînzîți acum, că vă veți să-

(33) Is. 58, 3. Mat. 9, 14. Marc. 2, 18. Luc. 18, 12. (34) Is. 62, 5. Mat. 9, 15. Marc. 2, 19. (35-38) Mat. 9, 15-17. Marc. 2, 20-22. (39) Sir. 9, 13. CAP. 6. — (1) Deut. 16, 9, 23, 24-25. Mat. 12, 1. Marc. 2, 23. (2) Ies. 20, 10, 23. 12. Mat. 12, 2. Marc. 2, 25. Ioan 5, 10. (3) 1 Reg. 21, 1-5. Mat. 12, 3-4. Marc. 2, 25. (4) Ies. 29, 32. Lev. 8, 31; 24, 5, 8-9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Marc. 2, 26. (5) Mat. 12, 8. Marc. 2, 28. (6) Mat. 12, 9-10. Marc. 3, 1. Ioan 9, 16.

(7) Mat. 12, 10. Luc. 13, 14. (10) Mat. 12, 13. Marc. 3, 5. (11) Mat. 12, 14. (12) Mat. 14, 23. Marc. 6, 46. (13) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13-14. (14) Luc. 9, 1. (15-16) Mat. 10, 3-4. Marc. 3, 18-19. Iuda 1, 1. (17-19) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25. 14, 35-36. Marc. 5, 7, 8, 5, 30. (20) Ps. 50, 18. 57, 15. Mat. 5, 3. Iac. 2, 5. (21) Ps. 125, 6. Is. 55, 1; 61, 2, 65, 13; 66, 10. Mat. 5, 4. Luc. 1, 53. Apoc. 7, 16, 21, 4.

tura. Fericiți cei ce plîngeți acum, că veți rîde

22. Fericiți veți fi cînd oamenii, vă vor uzi pe voi și vă vor izgoni dintre ei, și vă vor batjocori și vor lepăda numele vostru ca rău din pricina Fiului Omului

23. Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți, că, iată, plata voastră multă este în cer; pentru că tot așa făceau prorocilor părinții lor

24. Dar vai vouă bogătilor, că vă luați pe pămînt mîngîierea voastră

25. Vai vouă celor ce sînteți sătui acum, că veți flămînzii. Vai vouă celor ce astăzi rîdeți, că veți plînge și vă veți tînguî

26. Vai vouă, cînd toți oamenii vă vor vorbi de bine. Căci tot așa făceau prorocilor mincinoși părinții lor.

27. Iar vouă celor ce ascultați vă spun: Iubiți pe vrăjmași voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi;

28. Binecuvîntați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă fac neacazuri.

29. Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt; pe cel ce-ți ia haina, nu-l împiedica să-ți ia și cămașa;

30. Oricui îți cere, dă-i; și de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi

31. Și precum voieți să vă faceă vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea;

32. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei.

33. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii aceleși lucru fac.

34. Și dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai.

(22) Mat. 5, 11-12. Ioan. 16, 2. 1. Petr. 2, 19. (23) 2. Paral. 36, 16. Neem. 9, 26. Is. 35, 10. Mat. 5, 12. (24) Sir. 31, 8. Mat. 19, 24. Luc. 12, 21. 16, 25. Iac. 5, 1. (25) Pild. 14, 13. Is. 5, 11; 65, 13. Iac. 4, 9; 5, 1. (26) Is. 30, 10. Ioan. 7, 7. (27) Is. 25, 4. Pild. 25, 21-22. Mat. 5, 44. (28) Luc. 25, 34. Fapt. 7, 60. Rom. 12, 14, 19. (29) Pild. 20, 22. Is. 50, 6. Sir. 4, 5. Mat. 5, 39-40. Rom. 12, 17. (30) Deut. 15, 7-11. Pild. 21, 26. Mat. 5, 42. Luc. 6, 34. (31) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Mat. 7, 12. Rom. 13, 8, 10. Gal. 5, 14. (32) Mat. 5, 46. (34-35) Deut. 15, 7-8. Is. 58, 4. Mat. 5, 42-54.

35. Ci iubiți pe vrăjmași voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei ne-mulțumitori și răi.

36. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osîndiți și nu veți fi osînditi; iertați și veți fi iertați.

38. Dați și vi se va da. Luna vor în sinul vostru o măsură bună, îndesată, clătînată și cu vîrf, căci cu ce măsura veți măsura, cu aceeași vi se va măsura.

39. Și le-a spus și pildă. Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amîndoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai presus decît învățătorul său; dar orice ucenic desăvîrșit va fi ca învățătorul său.

41. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar birna

din ochiul tău nu o ieși în seamă?

42. Sau cum poți să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzînd tu birna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău

43. Căci nu este pom bun care să facă roade rele și, iarăși, nici pom rău care să facă roade bune.

44. Căci fiecare pom se cunoaște după roadele lui. Că nu se adună smochine din mărarînt și nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul bun, din vistieria cea bună a inimii sale, scoate cele bune, pe cînd omul rău, din vistieria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. Căci din prisosul inimii grăiește gura lui

46. Și pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun?

(36) Is. 34, 6. Lev. 11, 44. Ps. 102, 8-13. Mat. 5, 48. Ef. 5, 1. (37) Mat. 6, 4. 7, 1-2. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1. 1. Cor. 4, 5. (38) Ps. 78. (39) Pild. 19, 17. Eccl. 11, 1. Sir. 14, 16. Mat. 7, 2. Marc. 4, 24. (40) Mat. 7, 3, 18, 9, 15. 42, 19; 56, 11. Mat. 5, 14. Rom. 2, 19. (41) Mat. 7, 3, 18, 9, 15. 42, 19; 56, 11. Mat. 5, 14. Rom. 2, 19. (42) Pild. 18, 17. Mat. 7, 4-5. (43-45) 10. 24. Ioan. 13, 16, 15, 20. (46) Pild. 18, 17. Mat. 7, 4-5. (47) Os. 1, 32. 8. Sir. 18, 20. Mat. 7, 16-20, 12, 33-35. Iac. 5, 12. (48) Os. 8, 2. Mal. 1, 6. Mat. 7, 21-22, 25, 11. Luc. 13, 25. Fapt. 19, 13. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13.

47. Oricine vine la Mine și aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cu cine se aseamănă:

48. Asemenea este unui om care, zidindu-și casa, a săpat, a adăncit și i-a pus temelie pe piatră, și venind apele mari și puihoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintească, fiindcă era bine clădită pe piatră

49. Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pământ fără temelie, și izbind în ea puihoiul de ape îndată a căzut și prăbușirea acelei case a fost mare.

CAP. 7

Sluga sutașului. Tînărul din Nain. Trimișii lui Ioan Botezătorul și ungerea lui Iisus de către femeia păcătoasă

1. Și după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte ale Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș, care era la el în cinste fiind bolnavă, eră să moară

3. Și auzind despre Iisus a trimis la El bătrîni ai iu-

delor, rugîndu-l să vină și să vindece pe sluga lui.

4. Iar ei, venind la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicînd: Vrednic este să-i faci lui aceasta,

5. Căci iubeste neamul nostru și el ne-a zidit el-nagoga

6. Iar Iisus mergea cu ei. Și nefiind El acum departe de casă, a trimis la El prieteni, zicîndu-l: Doamne, nu Te osteni, că nu sînt vrednic ca să intri sub acoperămintul meu.

7. De aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tine. Ci spune cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea,

8. Căci și eu sînt om pus sub stăpînire avînd sub mine ostași, și zic acestuia: Du-te, și se duce, și altuia: Vino, și vine, și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus, auzind acestea, S-a mirat de el și, întorcîndu-Se, a zis mulțimii care venea după El: Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atîta credință;

10. Și întorcîndu-se cei trimiși acasă, au găsit sluga sănătoasă

(47) Mat. 7, 24. Inc. 1, 1, 22. Rom. 2, 13. (48) Ps. 39, 2-3. Mat. 2, 24-25. (49) Mat. 7, 26-27. CAP. 7. - (1-2) Pild. 14, 35. Mat. 8, 5. (6-10) Ps. 40, 3. Mat. 8, 8-10.

11. Și după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain și El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime.

12. Iar cînd S-a apropiat de poarta cetății, iată scoleau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și multime mare din cetate era cu ea.

13. Și, văzînd-o, Domnul, S-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plînge!

14. Și apropiîndu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Fiică, ție îți zic, scoală-te

15. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și i-a dat mamei lui

16. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu n-a cercetat pe poporul Său.

17. Și a ieșit cuvîntul acesta despre El în toată Iudeea și în toată împrejurime.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea.

19. Și chemînd la sine pe doi dintre ucenicii săi, Ioan i-a trimis către Domnul, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

20. Și ajungînd la El, bărbații au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

21. Și în acel ceas El a vindecat pe mulți de boli și de răni și de duhuri rele și multor orbi le-a dăruit vederea.

22. Și răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și cele ce ați auzit: Orbi văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviează și săracilor li s-a binevestește.

23. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine

Lez. 31, 4. Marc. 5, 41. Luc. 8, 54. Ioan 11, 13. Ept. 9, 40. (14) 4, 17. (16) Luc. 1, 68. 24, 19. Ioan 4, 19, 6, 14. (17) Mat. 9, 18. (18) Mat. 11, 2. (19) Fac. 49, 10. Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Is. 29, 24. Dan. 9, 24-25. Mat. 1, 2. 3. Ioan 6, 14. (22) Ps. 145, 8. Is. 29, 35. 5; 42, 7; 61, 1. Mat. 11, 4-5, 15, 20-21. Luc. 4, 18. Ioan 1, 3. 2, 5, 36, 10, 25. (23) Is. 8, 14. Mat. 11, 6. 1. Petr. 2, 8. Rom. 9, 32.

24. Iar, după ce trimișii lui Ioan au plecat, El a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce ați ieșit să priviți, în pustie? Oare trestie clătinată de vânt?

25. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine scumpe și petrec în desfătare sînt în casele regilor.

26. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare prooroc? Da! Zic vouă: și mai mult decît un prooroc.

27. Acesta este cel despre care s-a scris: Iată trimis înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care va găti calea Ta, înaintea Ta.

28. Zic vouă: Între cei născuți din femei, nimeni nu este mai mare decît Ioan; dar cel mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decît el.

29. Și tot poporul auzind și vameșii s-au încredințat de dreptatea lui Dumnezeu, botezîndu-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar fariseii și învățătorii de lege au călcat voia lui Dumnezeu în ei înșiși, nebotezîndu-se de el.

31. Cu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sînt ei asemenea?

32. Sînt asemenea copiilor care șed în piață și strigă unii către alții, zicînd: V-am cîntat din fluiet și n-ați jucat; v-am cîntat de jale și n-ați plîns.

33. Căci a venit Ioan Botezătorul, nemîncînd pîine și negustînd vin, și ziceți: Are demon!

34. A venit și Fiul Omului, mîncînd și bînd, și ziceți: Iată om mincacios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor!

35. Dar înțelepciunea a fost găsită dreptă de către toți fiii ei.

36. Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mîncească cu el. Și intrînd în casa fariseului, a șezut la masă.

37. Și iată era în cetate o femeie păcătoasă și, aflînd că șade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir.

38. Și, stînd la spate, înghințînd picioarele Lui, plîngînd, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui, și cu părul capului ei le ștergea. Și sărutînd picioarele Lui și le ungea cu mir.

39. Și văzînd, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: Acesta, de-ar fi prooroc, ar ști cine e și ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă.

40. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Simone, am să-ți spun ceva. Învățătoarele, spune, zise el.

41. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci.

42. Dar, neavînd ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amîndoi. Deci care dintre ei îl va iubi mai mult?

43. Simon, răspunzînd, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult îar. El i-a zis: Drept ai judecat.

44. Și întorcîndu-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta și apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a u-

dat picioarele și le-a șters cu părul ei.

45. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de cînd am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.

46. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele.

47. De aceea îți zic: Iertate sînt păcatele ei, cele multe, căci mult a iubit îar, cui se iartă puțin, puțin iubește.

48. Și a zis ei: Iertate îți sînt păcatele.

49. Și au început cei ce ședeau împreună la masă să zică în sine: Cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Iar către femeie a zis: Credința ta te-a mîntuit; mergi în pace.

CAP. 8

Pilda semănătorului. Mama și trații lui Iisus. Potolirea furtunii. Demonizatul din țînutul Gherghesenilor. Fiica lui Iair. Femeia bolnavă de doisprezece ani.

1. Și după aceea Iisus umbla prin cetăți și prin sate, propovăduind și bine-

(24-26) Mat. 11, 7-9; 14, 5; 21, 25. Luc. 1, 76. (27) Mat. 3, 1. Mat. 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 1, 76. (28-29) Mat. 11, 11; 21, 31. Marc. 1, 5. Luc. 3, 12. (30) Fapt. 13, 46; 20, 27. (31-35) Sir. 39, 29. Mat. 9, 11; 11, 16-19. Marc. 1, 6. Luc. 1, 15. (37) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 11, 2; 12, 3.

(39) Luc. 15, 2. (44) Fapt. 43, 24. (46) Ps. 22, 6. (48) Mat. 9, 2. Marc. 2, 5. Luc. 5, 20. (49) Mat. 9, 3. Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. (50) Luc. 8, 48, 17, 19. CAP. 8. (7) Luc. 4, 43.

28. Și văzînd pe Iisus, strigînd, a căzut înaintea Lui și cu glas mare a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, Celui Preaînalt? Rogu-Te, nu mă chinui

29. Căci porunca duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulți ani îl stăpînea, și era legat în lanțuri și în obezi, păzindu-l, dar el, sfărîmînd legăturile, era minat de demon, în pustie.

30. Și l-a întrebat Iisus, zicînd: Care-ți este numele? Iar el a zis: Legiune. Căci demoni mulți intraseră în el

31. Și-L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adînc.

32. Și era acolo o turmă mare de porci, care pășteau pe munte. Și L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; și le-a îngăduit

33. Și, ieșind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe țărîm în lac și s-a înecat.

34. Iar păzitorii văzînd ce s-a întîmplat, au fugit și au vestit în cetate și prin sate.

35. Și au ieșit să vadă ce s-a întîmplat și au venit la Iisus și au găsit pe omul din care ieșiseră demonii, îmbrăcat și întreg la minte, șezînd jos, la picioarele lui Iisus, și s-au înfricoșat.

36. Și cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizatul

37. Și L-a rugat pe El toată mulțimea din ținutul Gherghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinși de frică mare. Iar El, intrînd în corabie, S-a înolărat.

38. Iar bărbatul din care ieșiseră demonii îl ruga să rămînă cu El. Iisus însă i-a dat drumul, zicînd:

39. Întoarce-te în casa ta și spune cît bine ți-a făcut Île Dumnezeu. Și a plecat, vestind în toată cetatea cîte îi făcuse Iisus.

40. Și cînd S-a întors Iisus, L-a primit mulțimea, căci toți îl așteptau.

41. Și iată a venit un bărbat, al cărui nume era Iair și care era mai-marele sinagogii. Și cîzînd la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui.

42. Căci avea numai o fiică, ca de doisprezece ani, și ea era pemoarte. Și, pe cînd se ducea El, mulțimile îl impresurau.

43. Și o femeie, care de doisprezece ani avea scurgeri de sînge și cheltuisese cu doctorii toată averea ei, și de nici unul nu putuse să fie vindecată,

44. Apropoiindu-se pe la spate, s-a atins de poalele hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea sîngelui ei.

45. Și a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduind, Petru și ceilalți care erau cu El, au zis: Învățătorule, mulțimile Te împulzesc și Te strîmtoarează și Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de Mine?

46. Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit o putere care a ieșit din Mine.

47. Și femeia, văzîndu-se vădită, a venit tremurînd și, cîzînd înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată.

48. Iar El i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mîntuit. Mergi în pace.

49. Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicînd: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe învățătorul

50. Dar Iisus, auzînd, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi.

51. Și venind în casă, n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decît numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilului, și pe mamă.

52. Și toți plîngeau și se tînguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plîngeți; n-a murit, ci doarme.

53. Și rideau de El, știind că a murit.

54. Iar El, scoțînd pe toți afară și apucînd-o de mîna, a strigat, zicînd: Copilă, scoală-te!

55. Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănînce.

56. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întîmplat

(25-30) Mat. 8, 26-29. Marc. 4, 40-41; 5, 1-9. (31) Apoc. 20, 1-3. (32-38) Mat. 8, 50-54. Marc. 5, 11-18. Fapt. 16, 39. (39) Ps. 49, 24; 125, 2-3. Marc. 5, 19-20. (41) Mat. 9, 18. Marc. 5, 22.

(43-44) Mat. 9, 20-22. Marc. 5, 25-29. (45-47) Marc. 5, 30-35. Luc. 6, 19. (48) Mat. 9, 22. Marc. 5, 34. Luc. 7, 50, 17, 19. (49-51) Marc. 5, 35-37. (52-53) Mat. 9, 24. Marc. 5, 38-40. Ioan 11, 11. (54) Mat. 9, 25. Marc. 5, 40-41. Luc. 7, 14. Ioan 11, 43. (55-56) Num. 16, 22. Mat. 8, 4; 9, 25-30. Marc. 5, 42-43, 7, 36. Luc. 5, 14.

vestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprezece erau cu El.

2 Și unele femei care fuseseră vindecate de duhuri rele și de boli: Maria, numită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni,

3 Și Ioana, femeia lui Huza, un îconom al lui Irod, și Suzana și multe altele care le slujeau din avuții lor

4 Și adunându-se mulțime multă și venind de prin cetăți la El, a zis în pildă:

5 Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și semănând el, una a căzut lângă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mîncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală

7. Și alta a căzut între spinii și spinii, crescînd cu ea, au înăbușit-o.

8. Și alta a căzut pe pămîntul cel bun și, crescînd, a făcut rod înalt. Acestea

zicînd, striga: Cine are urechi de auzit să audă.

9. Și ucenicii Lui îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta?

10. El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzînd, să nu vadă și, auzînd, să nu înțeleagă.

11. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămînța este cuvîntul lui Dumnezeu

12. Iar cea de lângă drum sînt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvîntul din inima lor, ca nu cumva, crezînd, să se mintuiască.

13. Iar cea de pe piatră sînt aceia care, auzind cuvîntul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred pînă la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă.

14. Cea căzută între spinii, sînt cei ce aud cuvîntul, dar umblînd cu grijiile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc.

15. Iar cea de pe pămînt bun sînt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvîntul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.

16. Nimeni, aprinzînd făclia, n-o ascunde sub un vas, sau n-o pune sub pat, ci o așază în sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina

17. Căci nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe față și nimic tainic, care să nu se cunoască și să nu vină la arătare.

18. Luați seama deci cum vedeți: Celui ce are și se vede; iar de la cel ce nu are, și ce i se pare că are se va lua de la el.

19. Și au venit la El mama Lui și frații Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulțimii.

20. Și l-a vestit: Mama! și frații Tăi stau afară și voiesc să Te vadă.

21. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Mama Mea și frații Mei sînt aceștia care ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc

22. Și într-una din zile a intrat în corabie cu ucenicii Săi și a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte a lacului. Și au plecat.

23. Dar, pe cînd ei văseau, El a adormit. Și s-a lăsat pe lac o furtună de vînt, și corabia se umplea de apă și erau în primejdie.

24. Și, apropiindu-se, L-au desteptat, zicînd: Învățătorule, învățătorule, pierim! Iar El, sculîndu-Se, a certat vîntul și valul apei și ele au încetat și s-a făcut liniște

25. Și le-a zis: Unde este credința voastră? Iar ei, temîndu-se, s-au mirat, zicînd unii către alții: Oare cine este Acesta, că poruncește și vînturilor și apei, și-L ascultă?

26. Și au ajuns cu corabia în ținutul Gherghesenilor, care este în fața Galileii

27. Și ieșind pe uscat, L-a întîmpinat un bărbat din cetate, care avea demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el și în casă nu mai locuia, ci prin mormînte

(2) Mat. 27, 55, 28, 9. Marc. 15, 40; 16, 9. Luc. 25, 49. Ioan 20, 14. (4-7) Zah. 11, 9, 13, 8. Mat. 13, 2-7. Marc. 4, 1-7. (8) Fac. 26, 12. Mat. 11, 15; 13, 8. Marc. 4, 8. Luc. 8, 15. Ioan 15, 5. Col. 1, 6. (9) Mat. 13, 10. Marc. 4, 10. (10) Ps. 24, 13. Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 11, 2-3. Mat. 13, 13-14. Marc. 4, 11-12. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (11-12) Mat. 13, 18-19. Marc. 4, 13. Ioan 3, 10. (13) Is. 58, 2. Iez. 33, 31. Mat. 13, 20-21. Marc. 4, 16. (14) Ier. 4, 3. Mat. 13, 22. Marc. 4, 18; 10, 23. Luc. 18, 23. 1 Tim. 6, 9.

(15) Mat. 5, 15, 13, 23. Marc. 4, 20. 21. Luc. 8, 8, 11, 33. (17), 19. (18) Mat. 10, 26. Marc. 4, 22. Luc. 12, 2. (18-19) Pild. 2, 2. Mat. 12, 40. (20) Mat. 12, 25. (21) Marc. 4, 31. (22) Luc. 19, 26. (23) Mat. 13, 22. (24) Luc. 13, 32-35. (25) Ioan 1, 14. (26) Iona 2, 1. (27) Mat. 8, 24. Marc. 4, 37. (28) Iov. 7, 12. Ps. 88, 10. 106, 29. Mat. 8, 25. Marc. 4, 38.

CAP. 9

Trimiterea celor doisprezece Apostoli. Săturarea celor cinci mii de oameni. Mărturisirea lui Petru. Întîia și a doua vestire a Patimilor Schimbarea la față. Vindecarea copilului demonizat Care este întîiul între Apostoli ? Urmarea lui Iisus.

1. Și chemînd pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpînire peste toți demonii și să vindece bolile

2. Și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi.

3. Și a zis către ei : Să nu luați nimic pe drum, nici toiag, nici traistă, nici pîine, nici bani și nici să nu aveți cîte două haine.

4. Și în orice casă veți intra, acolo să rămîneți și de acolo să plecați

5. Și cîți nu vă vor primi, ieșind din acea cetate scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor.

6. Iar ei, plecînd, mergeau prin sate binevestind și vindecînd pretutîndeni.

7. Și a auzit Irod tetrarhul toate cele făcute și era nedumerit, că se zicea de către unii că Ioan s-a sculat din morți ;

8. Iar de unii că Ilie s-a arătat, iar de alții, că un prooroc dintre cei vechi a înviat.

9. Iar Irod a zis : Lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine este dar Acesta despre care aud asemenea lucruri ? Și căuta să-L vadă

10. Și, întorcîndu-se apostolii, I-au spus toate cîte au făcut. Și, luîndu-i cu Sine, S-a dus de o parte într-un loc pustiu, aproape de cetatea numită Betsaida

11. Iar mulțimile, aflînd, au mers după El și El, primindu-le, le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu, iar pe cei care aveau trebuință de vindecare, îi făcea sănătoși.

12. Dar zîna a început să se plece spre seară. Și, venind la El, cei doisprezece I-au spus : Dă drumu mul-

țimii să se ducă prin satele și prin sătulețele împrejur, ca să poposească și să-și gătească mîncare, că aici sîntem în loc pustiu.

13. Iar El a zis către ei : Dați-le voi să mînce. Iar ei au zis : Nu avem mai mult decît cinci pîini și doi pești, afară numai dacă, ducîndu-ne noi, vom cîmpăra merinde pentru tot poporul acesta.

14. Căci erau ca la cinci mii de bărbați. Dar El a zis către ucenicii Săi : Așezați-i jos, în cete de cîte cincizeci de inși.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pe toți.

16. Iar Iisus, luînd cele cinci pîini și cei doi pești și privind la cer, le-a binecuvîntat, a frînt și a dat ucenicilor, ca să pună mulțimii înainte.

17. Și au mîncat și s-au saturat toți și au luat ceea ce le-a rămas, douăsprezece coșuri de fărîmituri.

18. Și cînd se ruga El singur, erau cu El ucenicii. Și i-a întrebat, zicînd : Cine zic mulțimile că sînt Eu ?

19. Iar ei, răspunzînd, au zis : Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, iar alții că a înviat un prooroc din cei vechi

20. Și El le-a zis : Dar voi cine ziceți că sînt Eu ? Iar Petru, răspunzînd, a zis : Cristosul lui Dumnezeu.

21. Iar El, certîndu-i, le-a poruncit să nu spună nimănui aceasta,

22. Zicînd că Fiul Omului trebuie să pătîmească multe și să fie defăimat de către bătrîni și de către arhierii și de către cănturari și să fie omorît, iar a treia zi să învieze.

23. Și zicea către toți : Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în ficare zi și să Mi urmeze Mie ;

24. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde ; iar cine s. va pierde sufletul pentru Mine, acela îl va mîntui.

25. Că ce folosește omului dacă va cîștiga lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi ?

CAP. 9 (7, Mat 10 Marc 3, 15 14 6 7 Luc. 6, 13 12-4) Mat 10 7, 9 11 Marc 6 8-10 Luc 10 4-8, 22, 35. (5) Mat 10, 14 Marc 6, 11 Luc 10 10-11 Fapt. 13 51, 18, 6. (6) Marc 6, 12, 15, 18. Luc 5, 14 (7-9) Mat 14 1-2, 11 ; 16, 14. Marc 6, 14-16 Luc 18 19 23, 8 (10-15) Mat 14 15-19. Marc 6. 32-38 Ioan 6, 2-9

(14-16) Rut 2, 14. Mat. 14, 17, 19, 21. Marc. 6. 39-41. Ioan 6. 10-11. (17) Rut 2, 14. 4 Reg. 4, 44. Mat 14, 20. Marc 6, 42 ; 8, 19. Ioan 6, 12-13. (18-19) Mat 14, 1-2 ; 16 15. Marc. 6 14, 46. 8, 27-28. Luc. 9. 7. (20) Mat 14, 33 ; 16, 15-16. Marc. 5, 7, 15. 29. Ioan 1, 49 ; 6, 69 ; 11, 27. Fapt. 8, 37 ; 9, 20. 1 Ioan 4, 13. 5, 5. Eyr. 1, 2-5. (21) Eccl. 3, 7. Mat. 16, 20 ; 17, 9. Marc 8, 30. (22) Mat. 16, 21 ; 17, 22-23 ; 20, 17-19. Marc. 8, 31 ; 9, 31, 10, 33. Luc. 9, 44, 17, 25 ; 18, 31. (23-27) Mat. 10, 32-39 ; 16, 24-28. Marc. 8,

26. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, de acesta și Fiul Omului se va rușina, când va veni întru slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Cu adevărat însă vă spun vouă: Sînt unii, din tre cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, pînă ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Iar după cuvintele acestea, ca la opt zile, luînd cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, S-a suit pe munte, ca să se roage.

29. Și pe cînd se ruga El, chipul feței Sale s-a făcut albul și îmbrăcămintea Lui albă strălucind.

30. Și iată doi bărbați vorbeau cu El, care erau Moise și Ilie.

31. Și care, arătîndu-se întru slavă, vorbeau despre sfîrșitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu el erau îngreuiți de somn; și desleptîndu-se, au văzut slava Lui și pe cei doi bărbați stînd cu El.

34-39 9, 1-2 Luc. 12, 8-9, 14, 12 (28-34) Mat. 17, 1-4, 6 Marc 9, 2-5, 2 Petr. 1, 16, (35) Deut 18, 35 Is 42, 1 Mat. 3, 17; 17, 5, Marc 1, 11; 9, 7 Luc. 5, 22 Ioan 6, 27 Fapt 3, 22-23, 2 Petr. 1, 17

33. Și cînd s-au despărțit ei de El, Petru a zis către Iisus: Învățătorule, bine este ca noi să fim aici și să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie, neștiind ce spune.

34. Și, pe cînd vorbea el acestea, s-a făcut un nor și l-a acoperit; și ei s-au spăimîntat cînd au intrat în nor.

35. Și glas s-a făcut din nor, zicînd: Acesta este Fiul Meu cel ales, de El să ascultați!

36. Și cînd a trecut glasul, S-a aflat Iisus singur. Și ei au tăcut și nimănui n-au spus nimic, în zilele acelea, din cele ce văzuseră.

37. În ziua următoare, cînd s-au coborît din munte, L-a întâmpinat mulțime multă.

38. Și iată un bărbat din mulțime a strigat, zicînd: Învățătorule, rogu-mă Ție, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el;

39. Și iată un duh îl apucă și îndată strigă și-l zguduie cu spume și abia pleacă de la el, după ce l-a zdrobit

27; 17, 33 Ioan 12, 23, 2 Tim. 2, 2-5, 2 Petr. 1, 16, (35) Deut 18, 35 Is 42, 1 Mat. 3, 17; 17, 5, Marc 1, 11; 9, 7 Luc. 5, 22 Ioan 6, 27 Fapt 3, 22-23, 2 Petr. 1, 17

40. Și m-am rugat de ucenicii Țăi ca să-l alunge, și n-au putut.

41. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic! Pînă cînd voi fi cu voi și vă voi suferi? Adă aici pe fiul tău.

42. Și, apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pămînt și l-a zguduit. Iar Iisus, a certat pe duhul cel necurat și a vindecat pe copil și l-a dat tatălui lui.

43. Iar toți au rămas uimiți de marea lui Dumnezeu. Și mirîndu-se toți de toate cîte făcea, a zis către ucenicii Săi:

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea. Căci Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvîntul acesta, căci era ascuns pentru ei ca să nu-l pricapa și se temeau să-L întrebe despre acest cuvînt.

46. Și a intrat gînd în inima lor: Cînd dintre ei ar fi mai mare?

(42) Mat. 17, 18, Marc 9, 20, 27; 17, 33, Ioan 12, 23, 2 Tim. 2, 2-5, 2 Petr. 1, 16, (35) Deut 18, 35 Is 42, 1 Mat. 3, 17; 17, 5, Marc 1, 11; 9, 7 Luc. 5, 22 Ioan 6, 27 Fapt 3, 22-23, 2 Petr. 1, 17

47. Iar Iisus cunoscînd cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lingă Sine,

48. Și le-a zis: Oricine va primi pruncul acesta, în numele Meu, pe Mine Mă primește; iar oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Căci cel ce este mai mic între voi toți, acesta este mare.

49. Iar Ioan, răspunzînd, a zis: Învățătorule, am văzut pe unul care, în numele Tău, scoate demoni și l-am oprit, pentru că nu-Ți urmează împreună cu noi.

50. Iar Iisus a zis către el: Nu-l oprești; căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi.

51. Și cînd s-au împlinit zilele înălțării Sale, El S-a hotărît să meargă la Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea Lui, și ei, mergînd, au intrat într-un sat de sa marineni, ca să facă pregătiri pentru El.

53. Dar ei nu L-au primit, pentru că El se îndreptă spre Ierusalim.

(44) Mat. 16, 21, 17, 22, 20, 18, 31, 24, 27 (45) Marc 9, 22; 18, 31, 24, 27 (46-47) Mat. 18, 1-2 Marc 9, 32 Luc. 2, 50; 18, 34 Ioan 12, 16 (48) Mat. 10, 40-42 18, 5 Marc 9, 37 Luc. 10, 4, 8 (49) Num. 11, 27 Marc 9, 38 16 Luc. 12, 44, 13, 20 1 Tes. 4, 8 (50) Mat. 12, 50 Luc. 11, 23 Fapt 1, 18 (51) Marc. 16, 19 Luc. 24, 47 Fapt 1, 2 (52-53) Ioan 4, 4, 9

55 Iar El, întorcându-Se, i-a cerut și le-a zis: Nu știți, oare, fili cărnii duh sînteți? Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mîntuiască.

58 Și i-a zis Iisus: Vul-
pile au vizuini și pășările
cerului caibari; dar Fiul
Omului n-are unde să-și
plece capul.

60. Iar El i-a zis : Lasă mor-
ții să-și îngroape morții
lor, iar tu mergi de vestește
împărăția lui Dumnezeu.

14, 4 Reg. 1, 10, 12 (56, Mat
Ioan 3, 17, 12 47 1 Tim. 1, 15
4, 9, 8 22 (61) 3 Reg 19 20 (1
2 22 F.p. 3, 13 CAP. 19. (1
1 (2) Mat. 9 57 58 Ioan 4. 15
Mat 10 4 Marc. 6 8 Luc 9 5 2

67 Iar Iisus a zis către el: Numeni care pune mîna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru înmăpărăția lui Dumnezeu.

Trimitea și înapoierea celor șaptezeci (și doi) de tucenici. Văi de cetățile rele. Iisus se bucură cu duhul. Pilda samarineanului milos-tiv. Marta și Maria.

2. Și Luca către ei: Secerîșul este mult, dar lucrătorii sînt puțini; rugați deci pe Domnul secerîșului, ca să scoată lucrători la secerîșul Său.

4. Nu purtați pungă, nici
traistă, nici încălțăminte; și
pe nimeni să nu salutați pe
cale.

12; 10, 6 18, 11 Luc 19 10.
(57 59) Mat 3, 1; -21. (60) Mat
2, Fac. 19, 26. Pl¹³ 26, 11. 2 Petr.
1 Mat 10 1. Marc 1, 13. Luc. 9,
(31) Mat 10, 16. (4) 4 Reg. 4, 29.
35

11 Și praful care s-a lăsat de picioarele noastre din călătoria voastră, îl scuturăm vouă. Dar aceasta să știți, că s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu.

19 Iată, Ț-am dat putere
să călcați peste serpi și

(9) Mat. 10, 11-12. Marc 6 10. (7) Lev 9, 13 Num 18, 31. Deut. 5, 18.
 (10) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (11) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (12) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (13) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (14) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (15) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (16) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (17) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (18) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (19) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.
 (20) Mat. 10, 10-11 Marc 6, 10. 1 Cor 9, 4. 1 Tim 5, 18.

peste scorpion, și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu va va vătăma.

20 Dar nu vă bucurați de aceasta că duhurile vă se pleacă, ci va bucurați că numele voastre sînt scrise în ceruri.

21. În acest ceas, El S-a bucurat în Duhul Sfînt și a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și de cei pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Așa, Părinte, căci așa a fost înaintea Ta, bunvointă Tu.

22 Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și ni meni nu cunoaște cine este Fiul, decît numai Tatăl, și cine este Tatăl, decît numai Fiul și căruia voiește Fiul să i descopere.

23 Și întorcîndu-Se către ucenici, de o parte a zis: Fericiți sînt ochii care văd cele ce vedeți voi!

24 Căci zic vouă: Mulți prooroci și regi au voit să

vadă ceea ce vedeți voi, dar n-au văzut, și să audă ceea ce auziți, dar n-au auzit.

25. Și iată, un învățător de lege s-a ridicat, ispitindu-l, și zicînd: Învățătorule, ce sa fac ca să moștenesc viața de veci?

26. Iar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citești?

27. Iar el, răspunzînd, a zis: Să iubesc pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși.

28. Iar El i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei trăi.

29. Dar el, voind să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tilhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au ră-

nit, au plecat, lăsîndu-l aproape mort.

31. Din întîmplare un preot cobora pe calea aceea, și, văzîndu-l, a trecut pe alături.

32. De asemenea și un levit, ajungînd în acel loc și văzînd, a trecut pe alături.

33. Iar un samaritean, mergînd pe cale, a venit la el și, văzîndu-l, i s-a făcut milă.

34. Și, apropiîndu-se, i-a legat rănile, turnînd pe ele untdelemn și vin, și, punîndu-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, scoțînd doi dinari i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grijă de el și, ce vei mai cheltui, eu, cînd mă voi întoarce, îți voi da.

36. Care dintre acești trei ti se pare că a fost aproapele celui cazut între tilhari?

37. Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Și Iisus i-a zis: Mergi și fă și tu asemenea.

38. Și pe cînd mergeau ei, El a intrat într-un sat, și o femeie, cu numele Marta, l-a primit în casa ei.

39. Și ea avea o soră ce se numea Maria, care, așe-

zîndu-se la picioarele Domnului, asculta cuvîntul Lui.

40. Iar Marta se silea cu multă slujire și, apropiîndu-se, a zis: Doamne, au nu socotești că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute.

41. Și răspunzînd, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijеști și pentru multe te silești.

42. Dar un lucru trebuie: căci Maria parteacea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea.

CAP. 11

Rugăcunea domnească.
Semnul lui Iona Căvîntare împotriva fariseilor și a cărturarilor

1. Și pe cînd se ruga Iisus într-un loc, cînd a încetat unul dintre ucenicii Lui Ieremias a zis: Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat Ioan pe ucenicii lui.

2. Și le-a zis: Cînd rugați, ziceți: Tatăl nostru care ești în ceruri, sfînt, că se numele Tău Viețuiește, că se numele Tău Făcîtoruiește, că se voia în pream în cer așa și pe pămînt.

20) Ies. 32, 32 Ps. 68, 32 Is. 4, 3 Dan. 12, 1 Filip. 4, 3. Efr. 12, 25.
Apoc. 5, 5, 13, 8 (21) Is. 29, 14, 32 4, 44, 18. Mat. 11, 25-26 1 Cor.
1, 21, 2 Cor. 4, 3 (22) Mat. 11, 27, 28, 18 Ioan. 1, 18, 3, 35, 5, 27, 6,
44, 10, 15, 17 2 (23) Mat. 13, 16 (24) Is. 64, 1 Ioan. 3, 26 1 Petr.
4, 10 (25) Mat. 19, 16, 22 35 Marc. 12, 28 (27) Lev. 19, 18 Deut.
6, 5 10, 17 Mat. 22, 37 Marc. 12, 29-30 Rom. 13, 9 (28) Lev. 18,
5 Neem. 9, 29 Iez. 20, 11 Rom. 10, 5

(31) Fapt. 10, 28 (38) Ioan. 11, 1; 12, 2 (40) Sir. 11, 10-12.
Ps. 26, 6 Mat. 6, 33 CAP. 11. - (1) Mat. 6, 9-10 (2) Ps. 110.
Mat. 6, 9.

3. Pîinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă în fiecare zi.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi înșine iertăm tuturor celor ce ne greșesc nouă. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

5. Și a zis către ei: Cine dintre voi avînd un prieten și se va duce la el în miez de noapte și-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei pîini.

6. Că a venit, din cale, un prieten la mine și n-am ce să-i pun înaintea.

7. Iar acela, răspunzînd dinăuntru, să-i zică: Nu mă da de osteneală. Acum ușa e încuiată și copiii mei sînt în pat cu mine. Nu pot să mă scol să-ți dau.

8. Zic vouă: Chiar dacă, sculîndu-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar pentru îndrăzneala lui, sculîndu-se, îi va da cît îi trebuie.

9. Și Eu zic vouă: Cereți și vi se va da; și tot și

veți afla; bateți și vi se va deschide.

10. Că oricine cere va, și cel ce caută găsește, și cel care bate i se va deschide.

11. Și care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul pîine, oare, îi va da piatră? Sau dacă îi va cere pește, care îi va da, în loc de pește, șarpe?

12. Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpion?

13. Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați fiilor voștri daruri bune, cu cît mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfînt celor care îl cer de la El!

14. Și a scos un demon, și acela era mut. Și cînd a ieșit demonul, mutul a vorbit, iar mulțimile s-au minunat.

15. Iar unii dintre ei au zis: Cu Beelzebul, căpetenia demonilor, scoate pe demoni.

16. Iar alții, ispitindu-L, cereau de la El semn din cer.

(3) Ps. 30, 8. Mat. 6, 1. (4) Ps. 31, 5. Mat. 6, 12-13. 1. Petr. 5, 8. 2. Petr. 2, 9. 1. Cor. 10, 13. Ef. 4, 32. (8) Luc. 18, 5. (9) 1. Cor. 12-13. Mat. 7, 7; 21, 27. Marc. 11, 24. Ioan 14, 13; 15, 7; 16, 23. Jac. 1, 5-6. 1. Ioan 3, 22; 5, 14-15. (10) Pil. 8, 17. Mat. 7, 9. (11) Int. 19, 10. Mat. 7, 9. (12) Mat. 7, 10. (13) Fac. 8, 21. Mat. 7, 11. (14) Int. 19, 10. Mat. 7, 9. (15) Mat. 9, 32-34, 12, 22. 24. Marc. 11, 14. 17. (16) Mat. 12, 23. 28. 16. 1. Marc. 3, 24-26; 8, 11. Ioan 2, 25, 6, 30. 1. Cor. 1, 22.

17. Dar El, cunoscînd gîndurile lor, le-a zis: Orice împărăție, dezbinîndu-se în sine, se pustiește și casă peste casă cade.

18. Și dacă satana s-a dezbinat în sine, cum va mărta împărăția lui? Fiindcă i-a scot pe demoni.

19. Iar dacă Eu scot demonii cu Beelzebul, fiil voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.

20. Iar dacă Eu, cu degetul lui Dumnezeu, scot pe demoni, totă a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Cînd cel tare și înarmat fiind, își păzește curtea, avuțiile lui sînt în pace.

22. Dar cînd unul mai tare decît el vine asupra lui, îl înfrînge, și ia toate avuțiile pe care se bizuia, iar prazile de la el le împarte.

23. Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; și cel ce nu adună cu Mine pierde.

24. Cînd duhul cel necură ieșe din om, umblă prin locuri

curi fără apă, căutînd odihnă, și, negăsind, zice: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit.

25. Și venind, o află măturată și împodobită.

26. Atunci merge și ia cu el alie șapte duhuri mai rele decît el și, intrînd, locuiește acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului aceleia mai rele decît cele dintîi.

27. Și cînd zicea El acestea, o femeie din mulțime, ridicînd glasul l-a zis: Fericit este pîntecele care Te-a purtat și fericiți sînt sîni! pe care i ai sînt!

28. Iar El a zis: Așa este dar fericiți sînt și cei care ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc.

29. Iar, îngrămădindu-se mulțimile, El a început a zice: Neamul acesta este un neam viclean; cere semn dar semn nu i se va da decît semnul proorocului Ionă.

30. Căci precum a fost Ionă un semn pentru Ninivă

(19) Mat. 12, 27. (20) 1. Cor. 8, 9. Dan. 2, 44. 7, 14. 27. Mat. 12, 28. (21) Ioan 3, 8. (22) Mat. 12, 19. Marc. 3, 27. (23) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (24) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (25) Mat. 2, 45. (26) Mat. 12, 44. (27) Mat. 1, 28, 48. (28) Ps. 8, 32; 119, 20. (29) Evr. 10, 26. (30) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (31) Ps. 8, 32; 119, 20. (32) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (33) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (34) Mat. 12, 40. (35) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (36) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (37) Ps. 8, 32; 119, 20. (38) Evr. 10, 26. (39) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (40) Ps. 8, 32; 119, 20. (41) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (42) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (43) Mat. 12, 40. (44) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (45) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (46) Ps. 8, 32; 119, 20. (47) Evr. 10, 26. (48) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (49) Ps. 8, 32; 119, 20. (50) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (51) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (52) Mat. 12, 40. (53) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (54) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (55) Ps. 8, 32; 119, 20. (56) Evr. 10, 26. (57) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (58) Ps. 8, 32; 119, 20. (59) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (60) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (61) Mat. 12, 40. (62) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (63) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (64) Ps. 8, 32; 119, 20. (65) Evr. 10, 26. (66) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (67) Ps. 8, 32; 119, 20. (68) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (69) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (70) Mat. 12, 40. (71) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (72) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (73) Ps. 8, 32; 119, 20. (74) Evr. 10, 26. (75) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (76) Ps. 8, 32; 119, 20. (77) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (78) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (79) Mat. 12, 40. (80) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (81) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (82) Ps. 8, 32; 119, 20. (83) Evr. 10, 26. (84) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (85) Ps. 8, 32; 119, 20. (86) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (87) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (88) Mat. 12, 40. (89) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (90) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (91) Ps. 8, 32; 119, 20. (92) Evr. 10, 26. (93) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (94) Ps. 8, 32; 119, 20. (95) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (96) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (97) Mat. 12, 40. (98) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (99) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (100) Ps. 8, 32; 119, 20. (101) Evr. 10, 26. (102) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (103) Ps. 8, 32; 119, 20. (104) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (105) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (106) Mat. 12, 40. (107) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (108) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (109) Ps. 8, 32; 119, 20. (110) Evr. 10, 26. (111) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (112) Ps. 8, 32; 119, 20. (113) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (114) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (115) Mat. 12, 40. (116) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (117) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (118) Ps. 8, 32; 119, 20. (119) Evr. 10, 26. (120) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (121) Ps. 8, 32; 119, 20. (122) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (123) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (124) Mat. 12, 40. (125) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (126) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (127) Ps. 8, 32; 119, 20. (128) Evr. 10, 26. (129) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (130) Ps. 8, 32; 119, 20. (131) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (132) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (133) Mat. 12, 40. (134) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (135) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (136) Ps. 8, 32; 119, 20. (137) Evr. 10, 26. (138) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (139) Ps. 8, 32; 119, 20. (140) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (141) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (142) Mat. 12, 40. (143) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (144) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (145) Ps. 8, 32; 119, 20. (146) Evr. 10, 26. (147) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (148) Ps. 8, 32; 119, 20. (149) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (150) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (151) Mat. 12, 40. (152) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (153) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (154) Ps. 8, 32; 119, 20. (155) Evr. 10, 26. (156) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (157) Ps. 8, 32; 119, 20. (158) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (159) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (160) Mat. 12, 40. (161) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (162) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (163) Ps. 8, 32; 119, 20. (164) Evr. 10, 26. (165) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (166) Ps. 8, 32; 119, 20. (167) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (168) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (169) Mat. 12, 40. (170) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (171) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (172) Ps. 8, 32; 119, 20. (173) Evr. 10, 26. (174) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (175) Ps. 8, 32; 119, 20. (176) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (177) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (178) Mat. 12, 40. (179) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (180) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (181) Ps. 8, 32; 119, 20. (182) Evr. 10, 26. (183) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (184) Ps. 8, 32; 119, 20. (185) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (186) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (187) Mat. 12, 40. (188) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (189) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (190) Ps. 8, 32; 119, 20. (191) Evr. 10, 26. (192) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (193) Ps. 8, 32; 119, 20. (194) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (195) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (196) Mat. 12, 40. (197) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (198) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (199) Ps. 8, 32; 119, 20. (200) Evr. 10, 26. (201) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (202) Ps. 8, 32; 119, 20. (203) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (204) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (205) Mat. 12, 40. (206) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (207) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (208) Ps. 8, 32; 119, 20. (209) Evr. 10, 26. (210) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (211) Ps. 8, 32; 119, 20. (212) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (213) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (214) Mat. 12, 40. (215) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (216) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (217) Ps. 8, 32; 119, 20. (218) Evr. 10, 26. (219) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (220) Ps. 8, 32; 119, 20. (221) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (222) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (223) Mat. 12, 40. (224) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (225) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (226) Ps. 8, 32; 119, 20. (227) Evr. 10, 26. (228) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (229) Ps. 8, 32; 119, 20. (230) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (231) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (232) Mat. 12, 40. (233) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (234) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (235) Ps. 8, 32; 119, 20. (236) Evr. 10, 26. (237) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (238) Ps. 8, 32; 119, 20. (239) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (240) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (241) Mat. 12, 40. (242) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (243) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (244) Ps. 8, 32; 119, 20. (245) Evr. 10, 26. (246) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (247) Ps. 8, 32; 119, 20. (248) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (249) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (250) Mat. 12, 40. (251) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (252) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (253) Ps. 8, 32; 119, 20. (254) Evr. 10, 26. (255) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (256) Ps. 8, 32; 119, 20. (257) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (258) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (259) Mat. 12, 40. (260) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (261) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (262) Ps. 8, 32; 119, 20. (263) Evr. 10, 26. (264) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (265) Ps. 8, 32; 119, 20. (266) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (267) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (268) Mat. 12, 40. (269) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (270) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (271) Ps. 8, 32; 119, 20. (272) Evr. 10, 26. (273) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (274) Ps. 8, 32; 119, 20. (275) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (276) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (277) Mat. 12, 40. (278) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (279) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (280) Ps. 8, 32; 119, 20. (281) Evr. 10, 26. (282) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (283) Ps. 8, 32; 119, 20. (284) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (285) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (286) Mat. 12, 40. (287) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (288) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (289) Ps. 8, 32; 119, 20. (290) Evr. 10, 26. (291) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (292) Ps. 8, 32; 119, 20. (293) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (294) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (295) Mat. 12, 40. (296) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (297) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (298) Ps. 8, 32; 119, 20. (299) Evr. 10, 26. (300) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (301) Ps. 8, 32; 119, 20. (302) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (303) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (304) Mat. 12, 40. (305) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (306) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (307) Ps. 8, 32; 119, 20. (308) Evr. 10, 26. (309) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (310) Ps. 8, 32; 119, 20. (311) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (312) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (313) Mat. 12, 40. (314) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (315) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (316) Ps. 8, 32; 119, 20. (317) Evr. 10, 26. (318) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (319) Ps. 8, 32; 119, 20. (320) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (321) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (322) Mat. 12, 40. (323) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (324) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (325) Ps. 8, 32; 119, 20. (326) Evr. 10, 26. (327) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (328) Ps. 8, 32; 119, 20. (329) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (330) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (331) Mat. 12, 40. (332) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (333) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (334) Ps. 8, 32; 119, 20. (335) Evr. 10, 26. (336) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (337) Ps. 8, 32; 119, 20. (338) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (339) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (340) Mat. 12, 40. (341) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (342) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (343) Ps. 8, 32; 119, 20. (344) Evr. 10, 26. (345) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (346) Ps. 8, 32; 119, 20. (347) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (348) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (349) Mat. 12, 40. (350) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (351) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (352) Ps. 8, 32; 119, 20. (353) Evr. 10, 26. (354) Ps. 78, 21. Luc. 1, 28, 48. (355) Ps. 8, 32; 119, 20. (356) Ioan 2, 1. Mat. 2, 23. Luc. 8, 2. (357) 1. Cor. 1, 22. Apoc. 1, 3. (358) Mat. 12, 40. (359) 1. Cor. 10, 24, 15. 4. Reg. 19, 35. 15. 44. 25, 53, 12. 1. Cor. 10, 25. (360) Mat. 11, 30. Luc. 9, 40. (361) Ps. 8, 32; 119, 20. (36

teni așa va fi și Paul Omul semn pentru acest neam

31. Regina de la miazăzi se va ridica la judecată cu nărbatii neamului acestuia și-i va osindi, pentru că a venit de la marginile pământului, ca să asculte înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult decât Solomon este aici

32. Bărbații din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osindi, pentru că s-au pocăit la propovăduirea lui Ionă; și iată, mai mult decât Iona este aici

33. Nimeni, aprinzând fackie, nu o pune în loc ascuns nici sub obroc, ci în sfesnic, ca acela care intră să vadă lumina

34. Luminaătorul trupului e ochiul tău. Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat; dar când ochiul tău e rău, atunci și trupul tău e întunecat

35. Ia seama deci ca lumina din tine să nu fie întuneric.

36. Așadar, dacă tot trupul tău e luminat, neavînd

nici o parte întunecată, luminat va fi în întregime, ca și cînd te luminează făclia cu strălucirea ei.

37. Și pe cînd Iisus vorbea, un fariseu îl ruga să prinzească la el; și, intrînd, a șezut la masă.

38. Iar fariseul s-a mirat văzînd că El nu S-a spălat înainte de masă.

39. Și Domnul a zis către el: Acum, voi, fariseilor, curățiți partea din afară a paharului și a blidului, dar lăuntruul vostru este plin de răpire și de viclenie.

40. Nebunilor! Oare, cel ce a făcut partea din afară n-a făcut și partea dinăuntru?

41. Dați mai înțu milostenie cele ce sînt în lăuntruul vostru și, iată, toate vă vor fi curate.

42. Dar vai vouă, fariseilor! Că dați zeciuială din izmă și din untarită și din toate legumele și lăsați la o parte dreptatea și iubirea de Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.

43. Vai vouă, fariseilor! Că iubiți scaunele din față

în sinagoși și închinăciunile în prefe

44. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sinteți ca mormintele ce nu se văd, și oamenii, care umblă peste ele, nu le știu.

45. Și răspunzînd, unul dintre învățătorii de Lege l-a zis: Învățătorule, acestă zicînd, ne mustri și pe noi!

46. Iar El a zis: Vai și vouă, învățătorilor de Lege! Ca împovărați pe oameni cu sarcini anevoare de purtat, iar voi nu atingeți sarcinile nici cel puțin cu un deget.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele proorocilor pe care părinții voștri i-au ucis.

48. Așadar, mărturisiți și încuviințați faptele părinților voștri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le clădiți mormintele.

49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Voi trimite la ei prooroci și apostoli și dintre ei vor ucide și vor prigoni,

50. Ca să se ceară de la neamul acesta singele tutu-

ror proorocilor, care s-a vărsat de la facerea lumii,

51. De la singele lui Abel pînă la singele lui Zaharia, care a pient între altar și templu. Adevărat vă spun: Se va cere de la neamul acesta

52. Vai vouă, învățătorilor de Lege! Că ați luat cheia cunoștinței; voi înșivă n-ați intrat, iar pe cei ce vorau să intre i-ați împiedicat

53. Iar ieșind El de acolo, cărturarilor și farisei au început să L unască groaznic și să-L silească să vorbească despre multe,

54. Pîndindu-L și căutînd să prîndă ceva din gura Lui, ca să-L găsească vină.

CAP. 12

Să ne ferim de fățarnicie, de șovăială și de lăcomie. Îndemnuri la veghere și la îngăduință Semnele vremii.

1. Și în același timp, adunîndu-se mulțime de mai și mii de oameni încît se călcau unii pe alții, Iisus a început să vorbească înțu ca

(31) 3 Reg. 10, 1, 4 2 Paral. 9, 1. Mat. 12, 42. (32) Iona 3, 5. Mat. 12, 41 (33) Mat. 5, 15. Marc. 4, 21. Luc. 8, 16. (34) Mat. 6, 22. (35) Mat. 6, 23 (38) Mat. 15, 2. Marc. 7, 2-3. (39) Mat. 15, 3; 23, 25. Marc. 7, 8. Fil. 1, 15. (41) Is. 58, 7. Dan. 4, 24. Sir. 4, 1-2; 28, 15. (42) Mat. 23, 23 (43) Mat. 23, 6 7. Marc. 12, 38 39. Luc. 20, 46

(44) Mat. 23, 27. (46) Mat. 23, 4. Fapt. 15, 10. (47) Mat. 23, 29. Ioan. 15, 22. (49) 2 Paral. 36, 15 16. Neem. 9, 26. Pld. 1, 20 8 12. Ma. 10, 16, 23, 34 (51) Pac. 4, 8 2 Paral. 24, 21 22. Mat. 23, 35 (52) Mat. 23, 35. (54) Injel. 2, 12 CAP. 12. - (1) Mat. 16, 6-18. Marc. 8, 15.

tre ucenici! Săi Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este fățărnicia.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere și nimic ascuns care să nu se cunoască.

3. De aceea, cîte ați spus la întuneric se vor auzi la lumină; și ceea ce ați vorbit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperișuri.

4. Dar vă spun vouă, prietenii Mei: Nu vă temeți de cei careucid trupul și după aceasta n-au ce să mai facă.

5. Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: Temeți-vă de acela care, după ce a ucis, are putere să arunce în gheena; da, vă zic vouă, de acela să vă temeți.

6. Nu se vînd oare cinci vrăbii cu doi bani? Și nici una dintre ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru, toți sînt numărați. Nu vă temeți; voi sînteți mai de preț decît multe vrăbii.

8. Și zic vouă. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea ingerilor lui Dumnezeu.

9. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea ingerilor lui Dumnezeu.

10. Oricui va spune vreun cuvînt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta.

11. Iar cînd vă vor duce în sinagogi și la dregători și la stăpîniri nu vă îngrijii cum sau ce veți răspunde, sau ce veți zice.

12. Că Duhul Sfînt vă va învăța chiar în ceasul acela, ce trebuie să spuneți.

13. Zis-a Lui cineva din mulțime: Învățătorule, zi frateiui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iar El i-a zis: Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?

15. Și a zis către ei: Ve-deți și păziți-vă de toată încomoda, căci viața cuiva nu stă în prisosul avuțiilor sale.

16. Și le-a spus lor aceas-ta: pildă, zicînd: Unui om boșat i-a rodit din belșug turina.

17. Și el cugeța în sine, zicînd: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele?

18. Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica jînițele mele și mai mari le voi zidi și voi strînge acolo tot grîul și bunătățile mele;

19. Și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strîns pentru mulți ani; odihnește-te, mîncîncă, bea, veselește-te.

20. Iar Dumnezeu i-i zis: Nebune! în această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi?

21. Așa se întîmplă cu cel ce și adună comori sieși și nu se îmbogățește în Dumnezeu.

22. Și a zis către ucenicii Săi. De aceea zic vouă:

Nu vă îngrijiiți pentru viața voastră ce veți mîncă, nici pentru trupul vostru cu ce veți îmbrăca.

23. Viața este mai mult decît hrana și trupul decît îmbrăcămintea.

24. Priviți la corbi, că nici nu scamănă, nici nu seceră; ei n-au cămară, nici jîniță, și Dumnezeu îi hrănește. Cu cît mai de preț sînteți voi decît păsările!

25. Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?

26. Deci dacă nu puteți să faceți nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiiți de celelalte?

27. Priviți la crini cum cresc: Nu torc, nici nu țes. Și zic vouă că nici Solomon, în toată mîndria lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

28. Iar dacă iarba care este azi pe câmp, iar mîine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, cu cît mai mult de voi, puțin credincioșilor.

(2) Iov 12, 22. Mat. 10, 26. Marc. 4, 22, 8, 15. Luc. 8, 17. (3) Mat. 10, 27. (4) Ps. 3, 6. Is. 8, 12, 51. 7. Ier. 1, 8. Mat. 10, 28. (5) Ps. 118, 120. Fvr. 10, 31. (6) Mat. 10, 29. (7) 1 Reg. 14, 45. 2 Reg. 14, 11. 3 Reg. 1, 52. Mat. 10, 30. Luc. 21, 18. (8) Mat. 10, 32. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 1 Ioan. 2, 23. 2 Tim. 2, 12. (9) Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 2 Tim. 2, 12. (10) Mat. 12, 31. Marc. 9, 28-29. 1 Ioan. 38. Luc. 9, 26. 2 Tim. 2, 12. (11) Mat. 10, 19. Mat. 13, 11. Luc. 21, 14. Ioan. 16, 13. (12) 2 Reg. 23, 2. Mat. 10, 20. Ps. 4, 8.

1) Mat. 4, 4. Marc. 4, 19. 1 Tim. 6, 9. (16) Ps. 143, 13. (17) Ecc. 11, 1-3. Is. 30, 1. (19) Ps. 61, 10. Is. 22, 5. Sir. 5, 1, 11, 17. Iac. 5, 5. 1 Cor. 13, 32. (20) Iov 20, 22. Ps. 38, 8, 9: 48, 20-22: 51, 7. Ier. 17, 11. Int. 15, 8. Sir. 14, 15. Iac. 4, 14. (21) Mat. 6, 20. Luc. 6, 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 18. (22) Ps. 64, 23. Mat. 6, 25. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (23) Mat. 6, 25. (24) Iov 38, 41. Ps. 103, 27-28. Mat. 6, 26. (25-29) Ecc. 9, 11. Mat. 6, 27-31.

29. Și voi să nu căutați ce veți minca sau ce veți bea și nu lăsați îngrâșărați.

30. Căci toate acestea păgînii lumii le caută; dar Tatăl vostru știe că aveți nevoie de acestea;

31. Căutați mai întîi împărăția Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.

32. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru e binevoitor să vă dea voastră împărăția.

33. Vindeți averile voastre și dați milostenie, faceți-vă punct care nu se învechește, comoară neîmpuținată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică.

34. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și facilele voastre aprinse.

36. Și voi fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpînul lor cînd se va întoarce de la nuntă, ca, venind și aflînd, îndată să deschidă.

37. Fericite sînt slugile acelea pe care, venind, stăpînul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le va pune la masă și, apropiindu-se le va sluji.

38. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sînt acelea.

39. Iar aceasta să știți, că, de ar ști stăpînul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să se spargă casa.

40. Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru: Doamne, către noi spui pilda aceea sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Cine este iconomul credincios și înțelept pe care stăpînul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grîu?

43. Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpînul, o va găsi făcînd așa.

44. Adevărat vă spun că o va pune peste toate averile sale.

45. Iar de va zice sluga că în inima sa: Stăpînul meu doarme, și nu va începe să bată pe slugi și pe slujnice, și să mînințe, și să bea și să se îmbete.

46. Veni-vă stăpînul slugii aceleia în ziua în care ea nu se așteaptă și în ceasul în care ea nu știe și o va tăia în două, iar partea ei va pune-o cu cei necredincioși.

47. Iar sluga aceea care a știut voia stăpînului și nu s-a pregătît, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult.

48. Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puțin. Și oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere.

49. Foc am venit să arunc pe pămînt și cît aș vrea să fie acum aprins!

50. Și cu botez am a Mă boteza, și cîtă nerăbdare am pînă ce se va îndeplini!

51. Vi se pare că am venit să dau pace pe pămînt? Vă spun că nu, ci dezbinare.

52. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Dezbinați vor fi: tatăl împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și, înca împotriva mamei, soacra împotriva norii sale și nora împotriva soacrei.

54. Și zicea și mulțimilor: Cînd vedeți un nor ridicîndu-se dinspre apus, îndată ziceți că vine ploaie mare; și așa este.

55. Iar cînd suflă vîntul de la miazăzi, ziceți că va fi arșită, și așa este.

56. Rătăcnictorii! Fața pămîntului și a cerului știți să o deosebiți dar vremea aceeașta cum de nu o deosebiți?

57. De ce, dar, de la voi însă nu judecați ce este drept?

58. Și cînd mergi cu pîrîsul tau la dregător, dă-i sîmț să te scapi de el pe cale, ca nu cumva să te tîrască la judecator, și judecătorul să te dea în mîna

(37) Mat 6, 32 (3) 3 Reg 3, 15 Mat 6, 33 Marc 10, 30 (32) Is 41, 14 (33) Eccl. 11, 1. Mat 6, 20; 19, 21. Luc 11, 41, 16, 9; 18, 22. Fapt 2, 45. 1 Tim 6, 19 (34) Mat 6, 21. (35) Is 12, 11. 1er 1, 17. Mat 25, 7. 1 Petr. 1, 13. Ef. 3, 16, 6, 14. (37) Mat 24, 46 (39) Eccl. 9, 12. Mat 24, 43. Marc 13, 32. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 2. Apoc 3, 3, 16, 15, (40) Mat 24, 44. 25, 13. Marc. 13, 33. Luc 21, 36 (42-45) Mat 24, 45-48, 25, 21. 1 Cor. 4, 2.

(41) Mat 24, 50. 51. (47) Deut 25, 2. Am 3, 2 (48) Is 17, 1. 1 Tim 1, 13. (49) Mat 20, 12-23. Marc 10, 38 (51) Mh 6, 6. Mat 10, 34. (53) Mh. 7, 6. Mat 10, 35. (54) Mat 16, 2 (56) Mat 18, 2. Ioan 4, 54. (58) Fapt 25, 8. Mat 5, 25.

temnicherului, iar temnicherul să te arance în temniță
59. Zic ție: Nu vei ieși de acolo, până ce nu vei plăti și cel din urmă ban.

CAP. 13

Pilda Galileienilor. O femeie vindecată în ziua sîmbetei. Pilde și cuvinte despre împărăția lui Dumnezeu. Ierusalimul și jalea-i viitoare.

1. Și erau de față în acel timp, unii care-l vesteau despre gagleienii al căror singe Pilat l-a amestecat cu jertile lor.

2. Și El, răspunzînd, le-a zis: Credeți, oare, că acești gagleieni au fost ei mai păcătoși, decît toți galileienii, fiindcă au suferit acestea?
3. Nu! Zic vouă; dar dacă nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

4 Sau acei optsprezece inși, peste care s-a surpat turnul în Siloam și i-a ucis, gîndiți, oare, că ei au fost mai păcătoși decît toți oamenii care locuiau în Ierusalim?

5. Nu! zic vouă; dar de nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

6. Și le-a spus pilda aceea:

sta: Cineva avea un smochin, sădit în via sa, și a venit să caute rod în el, dar n-a găsit.

7. Și a zis către vier: Iată, trei ani sînt de cînd vin și caut rod în smochinul acesta și nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar?

8. Iar el, răspunzînd, a zis: Doamne, lasă-l și anul acesta, pînă ce îl voi săpa împrejur și voi pune gunoi.

9. Poate va face rod în viitor; iar de nu, îl vei tăia.

10. Și învăța Iisus într-una din sinagogi simbăta.

11. Și iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputință și care era gîrbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum;

12. Iar Iisus, văzînd-o, a chemat-o, și i-a zis: Femeie, ești dezlegată de neputința ta.

13. Și și-a pus mîinile asupra ei, și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinagogii, minîindu-se că Iisus a vindecat-o simbăta, răspunzînd, zicea mulțimii: Șase zile sînt în care trebuie să se lucreze; venind deci în-

tr-acestea, vindecați-vă, dar nu în ziua sîmbetei!

15. Iar Domnul i-a răspuns și a zis: Făjarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, simbăta boul sau, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape?

16. Dar aceasta, fiindcă a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sîmbetei?

17. Și zicînd El acestea, s-au rușinat toți cei ce erau împotriva Lui, și toată mulțimea se bucura de faptele strălucite săvîrșite de El.

18. Deci zicea: Cu ce este asemenea împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna?

19. Asemenea este grăunțelui de muștar pe care, lîndu-l, un om l-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s-a făcut copac, iar păsările cerului s-au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a zis: Cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatu-lui pe care, lîndu-l, femeia l-a ascuns în trei măsurile de făină, pînă ce s-a dospit totul.

22. Și mergea El prin cetăți și prin sate, învățînd și călătorînd spre Ierusalim.

23. Și i-a zis cineva Doamne, puțin sînt, oare, cei ce se mîntuiesc? Iar El le-a zis:

24. Siliți-vă să intrați prin poarta cea strîmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor putea.

25. După ce se va scula stăpînul casei și va incuia ușa și veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicînd: Doamne, deschide-ne! și el, răspunzînd, vă va zice: Nu vă știu de unde sunteți.

26. Atunci voi veți începe să ziceți: Am mîncat înaintea ta și am băut și în pietele noastre ai învățat.

27. Și el vă va zice: Vă spun: Nu știu de unde sunteți. Depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptății.

28. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților, cînd

(59) Mat 5, 26. CAP. 13. — (6) Is. 5, 2. Jer. 8, 13. Mat 21, 19. Marc. 11, 13-14. (7) Mat 21, 19. (13) Marc 16, 18. (14) Ies 20, 9. Deut. 5, 13. Mat 12, 10. Marc. 3, 2. Luc 6, 7; 14, 3. Ioan 5, 10.

(15) Luc. 14, 5. (18) Mat 13, 31. Marc. 4, 30. (19) Mat 13, 32. (20) Mat 9, 35. (21) Marc 6, 6. (22) Sir Marc 4, 31. (23) Mat 7, 34. (24) Mat 7, 35. (25) Luc 8, 21. (26) Ps 5, 4-6. (27) Ps 14, 5. (28) Mat 7, 23. (29) Luc 13, 25. (30) Cor. 8, 3. (31) Tim 2, 19. (32) Mat 8, 11-12; 13, 42; 24, 51.

ve., vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacov și pe toți proorocii în împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.

29 Și vor veni de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi și vor șede la masă în împărăția lui Dumnezeu.

30 Și iată, sînt unii de pe urma care vor fi întâi, și sînt alții întâi care vor fi pe urma.

31. În ceasul acela au venit la El unii din farisei, zicîndu I. Ieși și du-Te de aici, că Irod vrea să Te ucidă.

32 Și El le-a zis: Mergînd, spuneți vulpii acestuia: Iată, alung demoni și fac vindecări, astăzi și mîine, iar a treia zi voi sfîrși.

33. Însă și astăzi și mîine și în ziua următoare merg, fiindcă nu este cu putință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34 Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de cîte ori am

voit să adun pe fiii tăi, cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar n-ai voit.

35. Iată vi se lasă casa voastră pustie, că adevărat grăiesc vouă. Nu Mă veți mai vedea pînă ce va veni vremea cînd veți zice: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului!

CAP. 14

Bolnavul de idropică vindecat simbăta. Îndemn la smerenie și la milostenie. Pilda despre cîna cea mare. Lepădarea de sine.

1. Și cînd a intrat El în casa unuia dintre capetaniile fariseilor simbăta, ca să mănînce și ei li pindeau,

2. Iată un om, bolnav de idropică era înaintea Lui.

3. Și, răspunzînd, Iisus a zis către învățătorii de lege și către farisei, spunînd: Cuvine-se a vindeca simbăta ori nu?

4. Ei însă au tăcut. Și luîndu-l, l-a vindecat și i-a dat drumu.

5. Și către ei a zis: Care dintre voi, de-i va cădea liul sau boul în fîntînă nu-l va scoate îndată în ziua simbetei?

6. Și n-au putut să-l răspundă la acestea.

7. Și luînd seama cum își alegeau la masă cele dinții locuri, a spus celor chemați o pildă, zicînd către ei:

8. Cînd vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în locul cel dinții, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cinste decît tine.

9. Și venind cel care te-a chemat pe tine și pe el, îi va zice: Dă acestuia locul. Și atunci, cu rușine, te vei duce să te așezi pe locul cel mai de pe urmă.

10. Ci, cînd vei fi chemat, mergînd așează-te în cel din urmă loc, ca atunci, cînd va veni cel ce te-a chemat, el să-ți zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cîntea în fața tuturor celor care vor șede împreună cu tine.

11. Căci, oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța.

12. Zis-a și celui ce-L chemase: Cînd faci prînz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogați, ca nu cumva să te cheme și ei, la rîndul lor, pe tine, și să-ți fie ca răsplată.

13. Ci, cînd faci un ospăt, cheamă pe săraci, pe nepuțințioși, pe schiopi, pe orbi,

14. Și fericit vei fi că nu pot să-ți răsplătească. Căci îi se va răsplăti la învierea dreptilor.

15. Și auzînd acestea, unul dintre cei ce ședeau cu El la masă l-a zis: Fericit este cel ce va prîzni în împărăția lui Dumnezeu!

16. Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți;

17. Și a trimis la ceasul cînei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sînt gata.

(29) Fac. 28, 14. Is. 2, 3; 49, 6; 60, 3. Mal. 1, 11. Mat. 8, 11. (30) Mat. 19, 30; 20, 16. Marc. 10, 31. Fapt. 10, 45; 28, 28. (32) Cînt. 2, 15. (34) Mat. 23, 37. (35) Lev. 26, 31-32. Ps. 68, 29; 117, 26. Is. 1, 7. Dan. 9, 27. Mih. 3, 12. Mat. 21, 9; 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 19, 38. Ioan. 12, 13. CAP. 14. — (1) Marc. 3, 2. (3) Mat. 12, 10. Marc. 3, 2. Luc. 13, 14.

(5) Is. 23, 5. Deut. 22, 4. Mat. 12, 11. Luc. 13, 15. (6) 2 Reg. 3, 11. Mat. 22, 45. 46. (8-10) Pild. 25, 6-7. (11) Iov. 22, 29. Ps. 17, 29. Pild. 29, 25. Mat. 23, 12. Luc. 18, 14. Iac. 4, 6. 1 Pet. 5, 5. Filip. 2, 3. (12) Pild. 3, 27-28. Tob. 4, 7. (13) Neem. 8, 10. Iov. 31, 17. (14) Pild. 3, 9. Tob. 4, 16. Sir. 14, 13. (15) Pild. 19, 17. Mat. 13, 40, 1. Pild. 3, 9. Tob. 4, 16. Sir. 14, 13. (16-17) Pild. 9, 1-5. Is. 25, 6. Mat. 22, 4. (18) Apoc. 19, 7, 9. (16-17) Pild. 9, 1-5. Is. 25, 6. Mat. 22, 4. 2-3. Apoc. 19, 7-9.

18. Și au început totți, cîte unul, să-și ceară iertare. Cel dintîi i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă.

19. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă.

20. Al treilea a zis: Femele mi-am luat ș. de aceea nu pot veni.

21. Și întorcîndu-se, sluga a spus stăpînului să i-acescă. Atunci, mînîndu-se, stăpînul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe schiopi adu aici.

22. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Și a zis stăpînul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa.

24. Căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cîna mea.

25. Și mergeau cu El mulțimi multe; și, întorcîndu-Se, a zis către ele:

26. Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă și pe femeie și pe copii și pe frați și pe surori, chiar și sufletul său însuși, nu poate să fie ucenicul Meu.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu.

28. Că cine dintre voi vrînd să zidească un turn nu stă mai întîi și-și face socoteala cheltuielii, dacă are cu ce să-l isprăvească?

29. Ca nu cumva, punîndu-l temelie și nepunînd să-l termine, toți cei care vor vedea să înceapă a-l lua în ris.

30. Zicînd: Acest om a început să zidească, dar n-a putut isprăvi.

31. Sau care rege, plecînd să se bată în război cu alt rege, nu va sta întîi să se sfătuiască, dacă va putea să întîmpine cu zecemii pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solia și se roagă de pace.

(19) Ps 143, 14. (21) Mat 22, 7. 1 Cor 1, 27-28. (26) Mat 21, 45; 22, 8-9. 14. (29) Deut 31, 9. Mat 10, 37. Rom 9, 13. Apoc 12, 11. (27) Mat 10, 38, 15. 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23. 2 Tim 3, 12.

33. Așadar oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu.

34. Bună este sarea, dar dacă și sarea se va strica, cu ce va fi dreaș?

35. Nici în pămînt, nici în gunoi, nu este de folos, ci o aruncă afară. Cine are urechi de auzit să audă.

CAP. 15

Pilda despre oala rea pierdută, despre drahma cea pierdută și despre fiul risipitor.

1. Și se apropiau de El toți vameșii și păcătoșii, ca să-L asculte.

2. Și fariseii și cărturarii cirteau, zicînd: Acesta primește la Sine pe păcătoși și mînîncă cu ei.

3. Și a zis către ei pilda aceasta, spunînd:

4. Care om dintre voi, avînd o sută de oi și pierzînd din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și se duce după cea pierdută, pînă ce o găsește?

5. Și găsiînd-o, o pune pe umerii săi, bucurîndu-se;

6. Și sosind acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicîndu-le: Bucurați-vă cumine, că am găsit oala cea pierdută.

7. Zic vouă: Că așa și în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește, decît pentru nouăzeci și nouă de drepi, care n-au nevoie de pocăință.

8. Sau care femeie, avînd zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumina și nu mîtură casa și nu caută cu grijă pînă ce o găsește?

9. Și găsiînd-o, cheamă prietenele și vecinele sale, spunîndu-le: Bucurați-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem.

10. Zic vouă, așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.

11. Și a zis: Un om avea doi fii.

12. Și a zis cel mai tînăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Și el le-a împărțit averea.

(34) Mat 5, 13. Marc. 9, 50. CAP. 15. — (1) Luc. 5, 29. (2) Mat 11, 19. Fapt. 11, 3. Gal 2, 12. (4) 1ez. 34, 12, 16. Mat 18, 12. (5) Mat 18, 13. (6) 1 Petr. 2, 10, 25. (7) 2 Paral. 36, 23. Luc 5, 31-32.

13. Și nu după multe zile, admirând toate, fiul cel mai tinăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și a risipit averea, trăind în desfrinare.

14. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă.

15. Și ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelor țări, și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii.

16. Și dorea să-și sature pantecele din roșcovele pe care le mincau porcii, însă nimeni nu-i dădea.

17. Dar venindu-și în sine a zis: Citi argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pînă iar eu pier aici de foamete!

18. Sculîndu-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune. Tată, am greșit la cer și înaintea ta;

19. Nu mă simt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.

20. Și, sculîndu-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său, și s-a făcut milă și, aler-

gînd, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat.

21. Și i-a zis fiul: Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai simt vrednic să mă numesc fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți degrabă haina lui cea dinții și-l îmbracăți și dați înel în mîna lui și încălțăminte în picioarele lui;

23. Și aduceți vițelul cel îngrășat și-l junghiați și, mîncînd, să ne veselim.

24. Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat, și au început să se veselească.

25. Iar fiul cel mare era la țarină. Și cînd a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cîntece și jocuri.

26. Și, chemînd la sine pe una dintre slugi, a întrebât ce înseamnă acestea.

27. Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit, și tatăl tău a junghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos.

28. Și el s-a mințit și nu voia să intre; dar tatăl lui, ieșînd, îl ruga.

29. Însă el, răspunzînd, a zis tatălui său: Iată de atî-

tea ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Dar cînd a venit acest fiu al tău, care ți-a mincat averea cu desfrîinatele, ai ieșit pentru el vițelul cel îngrășat.

Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sînt.

32. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.

CAP. 16

Parabola despre iconomul necredincios. Parabola despre bogatul nemulțumit și despre săracul Lazăr.

1. Și zicea și către ucenici: Săi! Eră un om bogat care avea un iconom și a fost pus în probă de el, căci nu se putea încredința.

2. Și chemîndu-l, i-a zis: Ce este acesta ce are despre tine? Dă-mi socoteala de iconomia ta, căci nu poți să fii iconom.

3. Iar iconomul a zis în sine: Ce voi face că stăpînul meu îmi ia iconomia de la mine? Să sap, nu pot; să cerșesc, mi-e rușine.

4. Știu ce voi face, ca să mă primească în casele lor, cînd voi fi scos din iconomie.

5. Și chemînd la sine, unul cîte unul, pe datornicii stăpînului său, a zis celui dintîi: Cît ești dator stăpînului meu?

6. Iar el a zis: O sută de masuri de untdelemn. Iar iconomul i-a zis: Ia-ți zapisul și, sezîna, scrie degrabă cîinci zeci.

7. După aceea a zis altelea: Dar tu, cît ești dator? El i-a spus: O sută de masuri de grau. Zis-a iconomul: Ia-ți zapisul și scrie optzeci.

8. Și a lăudat stăpînul pe iconomul cel nedrept, căci a lucrat înțelepțeste. Căci filii veacului acestuia sînt mai înțelepți în neamul lor decît filii luminii.

9. Și Eu vă zic vouă: Faceți-vă prieteni cu bogăția nedreaptă, ca atunci, cînd veți parăsi viața să vă primească ei în corturile cele veșnice.

(13) Pild 24, 3 (14) Pild 5, 11 (18) Os 14, 3 Am 4, 12 (20) Is. 49, 15 Iez 16, 6 10 (24) Luc 15, 32 Ef 2, 1 5, 14 Col 2, 13 Apoc. 7, 1

(1) Luc 15, 14 CAP 16. - (2) Ier 4, 22 (6) Iez 45, 10 11, 14 (10) Dan 12, 36 Ef 5, 8-9 1 Tes 5, 5 (9) Ecl 11, 2 Sir 40, 26 Ma 6, 19 20 20-21, Luc 31, 41 1 Tim 6, 17 19.

10. Cel ce este credincios în foarte puțin și în mult e credincios; și cel ce e nedrept în foarte puțin și în mult este nedrept.

11. Deci dacă n-ai fost credincios în bogăția nedreaptă, cine va va încredința pe cea adevărată?

12. Și dacă în ceea ce este străin nu ai fost credincios, cine vă va da ceea ce este al vostru?

13. Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpâni. Fiindcă sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona

14. Toate acestea le auzeau și fariseii, care erau iubitori de arginți și-L luau în bătaie de joc.

15. Și El le-a zis: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepti înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce la oameni este înalt, uricune este înaintea lui Dumnezeu

16. Legea și proorocii au fost pînă la Ioan; de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare se silește spre ea

17. Dar mai lesne e să treacă cerul și pământul, decît să cadă din Lege un corn de literă

18. Oricine-și lasă femeia sa și ia pe alta săvîrșește adulter; și cel ce ia pe cea lăsată de bărbat săvîrșește adulter.

19. Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit.

20. Iar un sărac, anume Lazăr, stătea înaintea porții lui, plin de bube,

21. Poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar și cîinii venind, lîngeau bucele lui

22. Și a murit săracul și a fost dus de către îngeri în sinul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost înmormîntat.

23. Și în iad, ridicîndu-și ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sinul lui.

24. Și el, strigînd, a zis: Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și ude vârful degetului în ulei și să-mi racorească limba, căci mă chinuiesc în această văpăie.

25. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că am primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum el se mînjie, iar tu te chinuiești.

26. Și peste toate acestea, ține noi și voi să-ți întiriți prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici de acolo să treacă la noi.

27. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu.

28. Căci am cinci frați, să le spună lor acestea, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.

29. Și i-a zis Avraam: Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi.

31. Și i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise și de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți

CAP. 17

Despre sminteli, furtare și credință. Vindecarea celor zece leproși. Cînd va veni împărăția lui Dumnezeu.

1. Și a zis către ucenicii Să... Cu neputință este să nu vină smintelile, dar voi acelaia prin care ele vin

2. Mai de folos i-ar fi dacă i s-ar lega de gît o piatră de moară și ar fi aruncată în mare, decît să sminteaască pe unul din acesti mici.

3. Luați aminte la voi înșivă. De-ți va greși fratele tău, dojenește-l și dacă se va pocăi, iartă-l

4. Și chiar dacă îți va greși de șapte ori și de șapte ori se va întoarce către tine, zicînd: Mă căiesc — iartă-l.

5. Și au zis apostolii către Domnul: Sporește-ne credința

(10) Mat. 25, 21. Luc. 19, 17. (11) Mat. 6, 24. (14) 1 Tim. 6, 10. (15) 1 Reg. 16, 7. Ps. 7, 10. Pild. 17, 3. Ier. 11, 20, 17, 10, 22, 12. Luc. 19, 9. (16) Mat. 4, 17: 11, 12-13. (17) Ps. 101, 26-28. Is. 40, 8. 51, 6. Mat. 5, 18. Luc. 21, 33. 1 Petr. 1, 24-25. (18) Deut. 24, 1. Mat. 5, 32. 19, 9. Marc. 10, 11. 1 Cor. 7, 10. (19) Sir. 11, 4; 14, 14. 18, 52.

(24) Zah. 14, 12. (25) Iov. 21, 7, 15. Ps. 36, 37; 125, 6. Luc. 6, 24. (29) Ioan. 5, 39, 45. Ept. 15, 21; 17, 11. CAP. 17. — (1) Mat. 18, 6. Marc. 9, 42. 1 Cor. 11, 19. (2) Mat. 18, 6. Marc. 9, 42. (3) Luc. 19, 17. Sir. 19, 14. Mat. 18, 15, 21. Luc. 3, 19-20. (4-5) Mat. 18, 22.

6. Iar Domnul a zis: De ati avea credință cum un graunte de muștar, ati zice: a estu. si comor. Dezrădăci-nează-te și te sădește în mare, și va va asculta.

7. Cine dintre voi, avind o slugă la arat sau la pascut tarne, il va zice cind se intoarce din țarină: Vino îndată și șezi la masă?

8. Oare, nu-i va zice: Pregătește-mi ca să cinez și, încingându-te, slăjește-mi, până ce voi mânca și voi bea, și după aceea vei mânca și vei bea și tu.

9. Va mulțumi, oare, slugii că a făcut cele poruncite? Cred că nu.

10. Așa și voi, cind veți face toate cele poruncite vouă să ziceți: Sinteam slugi ne trebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem.

11. Iar pe cind Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei, și al Galileii,

12. Intrînd într-un sat, L-au întîmpinat zece leproși care stăteau departe,

13. Și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, învătătorule, fie-Ți milă de noi.

14. Și văzîndu-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe cînd ei se duceau, s-au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzînd că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la pămînt la picioarele lui Iisus, mulțumindu-l. Și acela era samarinean.

17. Și răspunzînd, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sînt?

18. Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decît numai acesta, care este de alt neam?

19. Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mîntuit.

20. Și fiind întrebat de fariisei, cînd va veni împărăția lui Dumnezeu, le-a răspuns și a zis: Împărăția lui Dumnezeu nu va veni în chip vădit.

21. Și nici nu vor zice: Iată-o aici sau acolo. Căci,

întă, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru.

22. Zis-a către ucenici: Veni-vor zile cînd veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului, și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: Iată-l acolo; ată, aici; nu va duceți și nu vă luați după el.

24. Căci după cum fulgerul, fulgerînd dintr-o parte de sub cer, luminează pînă la cealaltă parte de sub cer așa va fi și Fiul Omului în zilele acestea.

25. Dar mai întîi El trebuie să sufere multe și să fie ucis și apoi să învie din morți și să judece de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, tot așa va fi și în zilele Fiului Omului.

27. Mîncau, beau, se însurau și se măritau pînă în ziua cînd intră Noe în corabie și a venit potopul și i-a luat pe toți.

28. Tot așa precum a fost în zilele lui Lot mîncau, beau, cumpărau, vindeau, aveau și zideau,

29. Iar în ziua în care a fesiș Lot din Sodoma a plo-

uat din cer foc și pucioasă și i-a nimicit pe toți.

30. La fel va fi în ziua în care se va arăta Fiul Omului.

31. În ziua aceea, cel care va fi pe acoperișul casei, și lucrurile lui în casă, să nu se coboare ca să le ia; de asemenea, cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Cine va căuta să-si scape sufletul, il va pierde; iar cine il va pierde, acela il va dobîndi.

34. Zic vouă. În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul va rămîne, iar celalalt va fi lăsat.

35. Două vor merge împreună; una va fi luată și alta va fi lăsată.

36. Doi vor fi în ogor cînd se va lua stîlpul se va lăsa.

37. Și răspunzînd, ucenicii: I-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi stîlpul acolo se vor aduna și vulturii.

(6) Mat 17, 20 (21) Marc 9, 23, 11, 23 (8) Luc 1, 37 (9) Ioan 13, 4 (10) Iov 22, 3, 35, 7 (11) Cor 9, 16 (12) Ioan 4, 4, (12) Lev 13, 46 (14) Lev 13, 2, 14, 2-5, 10, 4 Reg 5, 10 Mat 8, 4 Marc 1, 43-44 Luc 5, 14 (18) Iosua 7, 19, 2 Paral 30, 8, 32 (19) Mat 9, 22 Marc 5, 30, 34, 10 (20) Luc 7, 50, 8, 48, 18, 42 (21) Mat 24, 23 Marc 13, 21 Luc 17, 23.

(22) Mat 9, 15 (23) Mat 24, 23 Marc 13, 21 Luc 17, 21 (24) Mat 24, 27 (25) Mat 16, 21; 17, 22, 20, 18, Marc 8, 31, Luc 9, 22 (26) Mat 7, 7 Mat 24, 37 (27) Petr 1, 20 (28) Fac 7, 7 Mat 24, 38 (29) Mat 19, 14, 24 Iez 16, 49 Mat 24, 38 (30) Luc 19, 16 (31) Mat 13, 35 (32) Luc 19, 26 Inj 10 (33) Mat 10, 39, 16 (34) Marc 9, 35 Luc 9, 24 Ioan 12, 25 (35) Mat 24, 40-41 (37) Iov 39, 30 Avac 1, 8 Mat 24, 28.

CAP. 18

Pildele văduva stăruitoare vameşul şi fariseul. Iisus cheamă pe copil la Sine. Primejdiile bogăţiei. A treia vestire a Patimilor. Vindecarea orbului din Ierihon.

1. Şi le spunea o pildă cum trebuie să se roage totdeauna şi să nu-şi piardă nădejdea.

2. Zicînd: Într-o cetate era un judecător care de Dumnezeu nu se temea şi de om nu se ruşina.

3. Şi era, în cetatea aceea, o văduvă care venea la el zicînd: Fă-mi dreptate faţă de potrivă cu mine.

4. Şi un timp n-a voit, dar după acestea a zis: Intru şi eu. Deşi de Dumnezeu nu mă tem şi de om nu mă ruşinez.

5. Totuşi, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca să nu vină mereu să mă supere.

6. Şi a zis Domnul: Auziţi ce a spune judecătorul, cel nedrept?

7. Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate alezilor Săi care strigă către El ziua şi noaptea şi pentru care El răzda îndelung?

8. Zic vouă că le va face dreptate în curînd. Dar, Fiul Omului, cînd va veni, va găsi, oare, credinţă pe pămînt?

9. Către unii care se credeau că sînt drepi şi prizeni cu dreptate pe ceilalţi, a zis pilda aceasta.

10. Doi oameni s-au suit la templu, ci să se roage: unul fariseu şi celălalt vameş.

11. Fariseul, stînd, aşa se ruga în sine: Dumnezeu, îţi mulţumesc că nu sînt ca ceilalţi oameni, răvatori, nedrepti, adulteri, sau ca şi acest vameş.

12. Postesc de două ori pe săptămînă, dau zecuiulă din toate cîte cîştig.

13. Iar vameşul, departe stînd, nu voia nici ochii să-şi ridice către cer, ci-şi bătea pieptul, zicînd: Dumnezeu, fii milostiv mie, păcătosului!

CAP. 18. (1) Sr 10, 2. Luc 21, 76. Rom. 12, 17. Ef. 6, 18. Col. 3, 2. 1. Tes. 5, 17. 1. Tim. 2, 8. 2. Pet. 3, 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

14. Zic vouă că acesta s-a coborît mai îndreptat la camera sa, decît acela. Fiindcă oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smeri pe sine se va înalţă.

15. Şi aduceau la El şi pruncii, ca să se atingă de el. Iar Iisus, văzînd, îi certau.

16. Iar Iisus i-a chemat la Sine, zicînd: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci împărăţia lui Dumnezeu este a unor ca.

17. Adevărat grăiesc vouă: Cine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un prunc nu va intra în ea.

18. Şi l-a întrebat un drept zicînd: Bunule, în viaţă, ce să fac ca să moştenească viaţa de veci?

19. Iar Iisus i-a zis: Pentru ce Mă numeşti bun? Nimeni nu este bun, decît Dumnezeu.

20. Ştiţi poruncile: Să nu porţezi adulter, să nu

ucidă, să nu furi, să nu mărturiseşti strîmb, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta.

21. Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinereţile mele.

22. Auzînd, Iisus i-a zis: Încă una îţi lipseşte: Vinde toate cîte ai şi le împarte săracilor, şi vei avea comoră în ceruri; şi vino de urmează Mie.

23. Iar el, auzînd acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat.

24. Şi văzîndu-l întristat, Iisus a zis: Cît de greu vor intra cei ce au averi în împărăţia lui Dumnezeu!

25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechiuşul acului, decît să intre bogatul în împărăţia lui Dumnezeu.

26. Zis-au cei ce ascultau: Şi cine poate să se mîntuiască?

27. Iar El a zis: Cele ce sînt cu neputinţă la oameni sînt cu putinţă la Dumnezeu.

28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

28 Iar Petru a zis: Iată, noi, lăsând toate ale noastre, am urmat Ție.

29 Și El le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nici unul care a lăsat casă, sau femeie, sau frați, sau părinți, sau copii, pentru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.

31. Și luând la Sine pe cei doisprezece, a zis către ei: Iată ne suim la Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise prin prooroci despre Fiul Omului.

32. Căci va fi dat păginiilor și va fi batjocorit și va fi ocărit și scuipat.

33. Și, după ce-l vor biciui, îl vor ucide; iar a treia zi va învia.

34. Și ei n-au înțeles nimic din acestea, căci cuvântul acesta era ascuns pentru ei și nu înțelegeau cele spuse.

35. Și când s-a apropiat Iisus de Ierihon, în orb ședea lângă drum, cerșind.

36. Și, auzind e, mulțimea care trecea, întreba ce e aceasta.

37. Și i-au spus că trece Iisus Nazarineanul.

38. Și el a strigat, zicând: Doamne, Fiul lui David, fie-Ți milă de mine.

39. Și cei care mergeau înainte îl ceteră ca să-l lase. Iar el cu mult mai mult striga: Fiule al lui David, fie-Ți milă de mine!

40. Și oprindu-Se, Iisus, a poruncit să-l aducă la El; și apropiindu-Se, l-a întrebat.

41. Ce vorești să ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd!

42. Și Iisus i-a zis: Vezi! Credința ta te-a mântuit.

43. Și îndată a văzut și mergea cuprins, slăvind pe Dumnezeu. Și tot poporul, care văzuse, a dat laudă lui Dumnezeu.

(28) Deut. 33, 9 Mat. 4, 20 19, 27 Marc. 10, 28 Luc. 5, 11.
(29) Deut. 33, 9 Mat. 19, 29 Marc. 10, 29 (30) Iov. 42, 10 Mat. 19, 29 (31) Mat. 16, 21, 20 18 Marc. 10, 32-33 Luc. 9, 22, 44 (32) Ps. 21, 7. Is. 53, 7 Inel. 2, 19 Mat. 20, 18 (34) Marc. 9, 31 Luc. 2, 50, 9, 45 Ioan. 10, 6 12, 18, 18, 32 (35-39) Ps. 145, 8 Mat. 9, 27; 20, 29 31 Marc. 10, 46 48 (40) Mat. 9, 28, 20 52 Marc. 10, 49 (41) Mat. 9, 31, 20 33 Marc. 10, 52 (42) Luc. 16, 19 (43) Mat. 20, 34

CAP. 19

Zaheu. Pilda minelor. Intrarea în Ierusalim. Iisus deplînge Ierusalimul și alungă pe vinzătorii de la templu.

1. Și intrînd, trecea prin Ierihon,

2. Și iată un bărbat, cu numele Zaheu, și acesta era mai marele vameșilor și era bogat.

3. Și căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentru că era mic ce statură.

4. Și alergînd el înainte, s-a suit într-un smochin, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă.

5. Și cînd a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: Zaheu, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămîn.

6. Și a coborît degrabă și l-a primit, bucurîndu-se.

7. Și văzînd, toți mormurau, zicînd că a intrat să găzduiască la un om păcătos.

8. Iar Zaheu, stînd, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă

am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrii.

9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mîntuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam.

10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mîntuiască pe cel pierdut.

11. Și ascultînd ei acestea, Iisus, adăugînd, le-a spus o pildă, fiindcă El era aproape de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu se va arăta îndată.

12. Deci a zis: Un om de neam mare s-a dus într-o țară îndepărtată, ca să-și ia domnie și să se întoarcă.

13. Și chemînd zece slugi ale sale, le-a dat zece mîne și a zis către ele: Neguțatorii ca ele pînă ce vin!

14. Dar cetățenii lui îl urau și au trimis solii în urma lui zicînd: Nu voim ca acesta să domnească peste noi!

15. Și cînd s-a întors el, după ce l-a se domnie, a zis să fie chemate slugile acelea, cărora le dăduse bani, ca să știe cine ce a neguțat.

CAP. 19 — (5) Cînt. 4, 16 (6) Ps. 118, 32 (8) Ies. 22, 1 Lev. 6, 5 Num. 5, 7, 1 Reg. 12, 3 (10) Mat. 9, 12 10, 6; 15, 24, 18, 11 Marc. 2, 17 1 Tim. 1, 15 (11) Fapt. 1, 6 (12) Mat. 23, 14 Marc. 13, 34 (14) Ioan. 1, 11 (15) Mat. 23, 19

16. Și a venit cea dintâi, zicînd: Doamne, mîna ta a adus cîștig zece mine.

17. Și i-a zis stăpînul: Bine slugă bună, fiindcă fa-tu puțin ai fost credincioasă, să ai stăpînire peste zece cetăți.

18. Și a venit a doua, zicînd: Mîna ta, stăpîne, a mai adus cinci mine.

19. Iar el a zis și acesteia: Să ai și tu stăpînire peste cinci cetăți.

20. A venit și cealaltă zicînd: Doamne, iată mîna ta, pe care am păstrat-o într-un ștergar.

21. Că mă temeam de tine, pentru că ești om aspru: iei ce nu ai pus și seceri ce n-ai semănat.

22. Zis-a lui stăpînul: Din cuvintele tale te voi judeca, slugă viclenă! Ai știut că eu sînt om aspru: iată ce nu am pus și seceri ce nu am semănat.

23. Pentru ce deci n-ai dat banul meu schimbătorilor de bani? Și eu, venind laș, l-am luat cu dobîndă.

24. Și a zis celor ce stăteau de față: Luați de la el

mîna și dați-o celui ce are zece mine.

25. Și el a zis lui Doamne, acela are zece mine.

26. Zic vouă: Că oricui are i se va da, iar de la cel ce nu are și ceea ce are i se va lua.

27. Iar pe acei vrămași ai mei, care n-au voit să domnesc peste ei, aduceți-i aici și tăiați-i în fața mea.

28. Și zicînd acestea, mergea înainte, suindu-Se la Ierusalim.

29. Iar cînd S-a apropiat de Betfaghe și de Betania, către muntele care se zice Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenici,

30. Zicînd: Mergeți în satul dinaintea voastră și, intrînd în el, veți găsi un mînz legat pe care nimeni dintre oameni n-a șezut vreodată. Și, dezlegîndu-l, aduceți-l.

31. Și dacă vă va intra ba cîeva: Pentru ce-l dezlegați?, veți zice așa: Pentru că Domnul are trebuință de el.

32. Și, plecînd, cei trimiși au găsit precum le-a spus.

(16) Mat 25, 20 (17) Luc 12, 13 (18) Mat 25, 21 (19) Luc 16, 10 (20) Mat 25, 22 (21) Mat 25, 24 (22) Luc 16, 16 (23) Mat 25, 25 (24) Luc 15, 6 (25) Mat 12, 37 (26) Luc 23, 26 (27) Mat 12, 41 (28) Luc 19, 12 (29) Mat 22, 7 (30) Luc 22, 13 (31) Mat 21, 1-6 (32) Marc 11, 1-6

33. Pe cînd aceștia de la Betfaghe minzul, ad zis stăpînului către el: De ce dezlegați mînzul?

34. Iar el a răspuns: Pentru că are trebuință de el Domnul.

35. Și l-au adus la Iisus și, aruncîndu-și hainele lor pe mînz, l-au ajutat pe Iisus să urce pe el.

36. Iar, pe cînd mergea, El, asterneau hannele lor pe cele.

37. Și apropiîndu-se de Muntele Măslinilor, zicînd mulțimei ucenicilor: Intrîndu-se, a început să blesteme pe Iamnezee, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuse.

38. Zicînd: Binecuvîntat este împăratul care vine în numele Domnului! Pace în cer și slavă întru cei de sus.

39. Dar unii farisei din Ierusalim au zis către El: Împăratule, ceartă-ți ucenicii!

40. Și El, răspunzînd, a zis: Zic vouă: Dacă vor face aceștia, pietrele vor striga.

41. Și cînd S-a apropiat, văzînd cetatea, a plîns pentru ea, zicînd:

42. Dacă ai fi cunoscut și tu, în zina aceasta, cele ce sînt spre pacea ta! Dar acum ascunse sînt de ochii tăi.

43. Căci vor veni zile peste tine, cînd dușmanii tăi vor săpa șanț în jurul tău și te vor impresiona și te vor strîmtoarea din toate părțile.

44. Și te vor face una cu pămîntul, și pe cei în toi care sînt în tine, și nu vor lăsa în tine pătri pe pătri, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrînd în templu, a început să scoată pe cei ce vindeau și cumpărau în el,

46. Zicîndu-le: Scris este: Și va fi casa Mă a casă de rugăciune, dar voi ati făcut din ea peșteră de tîlhar.

(33-34) Marc 11, 3-6 (35) 4 Reg 9, 13 (36) Mat 21, 7 (37) Marc 11, 7 (38) Luc 19, 37 (39) Mat 21, 8 (40) Marc 11, 9 (41) Luc 2, 14, 33, 35 (42) Ier 12, 13 (43) Luc 19, 41 (44) 4 Reg 9, 11 (45) Ier 8, 7 (46) Epl 1, 9 (47) Deut 28, 42 (48) Iov 36, 13 (49) 3 Ier 6, 6 (50) Ier 21, 22 (51) Am 3, 11 (52) Luc 21, 6 (53) 3 Reg 9, 7 (54) Mih 3, 12 (55) Mat 24, 12 (56) Marc 13, 2 (57) Luc 21, 6 (58) Mat 21, 12 (59) Ier 11, 15 (60) Ier 14, 15 (61) 5 Reg 8, 29 (62) Is 56, 7 (63) Ier 7, 11 (64) 1 Mac 7, 37 (65) Mat 21, 13 (66) Marc 11, 17

47. Și era în fiecare zi în templu și învăța. Dar arhierii și cărturarii și fruntașii poporului căutau să-L piardă.

48. Și nu găseau ce să-L facă, căci tot poporul se ținea după El, ascultându-L.

CAP. 20

De unde a fost botezul lui Ioan? Pilda viei celei date lucrătorilor răi. Dinarul Cezarului. Învierea morților. A) cui lui este Hristos?

1. Și într-una din zile, pe cînd Iisus învăța poporul în templu și binevestea, au venit arhierii și cărturarii, împreună cu bătrînii,

2. Și, vorbind, au zis către El: Spune nouă, cu ce putere faci acestea, sau cine este Cel ce Ți-a dat această putere?

3. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, și spuneți-Mi:

4. Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni?

5. Și ei cugetau în sinea lor, zicînd: Dacă vom spu-

ne: Din cer, va zice: Pentru ce n-ați crezut în el?

6. Iar dacă vom zice: De la oameni, tot poporul ne va uide cu pietre, căci este încredințat că Ioan a fost proroc.

7. Și au răspuns că nu știu de unde

8. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea

9. Și a început să spună către popor pilda aceasta: Un om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor și a plecat departe pentru multă vreme.

10. Și la timpul potrivit, a trimis la lucrători o slugă ca să-i dea din rodul viei. Lucrătorii însă, bătînd-o, au trimis-o fără nimic

11. Și a trimis apoi o altă slugă, dar ei, bătînd-o și pe ucera și batjocorînd-o, au trimis-o fără nimic.

12. Și a trimis apoi pe a treia; iar ei, rînind-o și pe aceea, au alungat-o.

13. Și stăpînul viei a zis: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iubit; poate se vor rușina de el

14. Iar lucrătorii, văzîndu-l, s-au vorbit între ei și zis: Acesta este moștenirea noastră; să-l omorîm ca moștenirea să fie a noastră

15. Și, scoțîndu-l afară din vie, l-au ucis. Ce va face, decît aceștia stăpînii?

16. Va veni și va pierde pe lucrătorii aceia, iar viața va da altora. Iar ei, zicînd, au zis: Să nu se în-

17. El însă, privind la ei și zis: Ce înseamnă, de i scriptura aceasta: Piatra pe care n-au lăsat-o în seamă zădărnici, aceasta a ajuns în capul stîlpului

18. Oricine va călca pe această piatră, va călca pe Dumnezeu și va zdrobi

19. Iar cărturarii și arhierii s-au pus să-l ucidă pe El, în ceasul acela, dar el a ieșit de prin templu și a ieșit din templu, căci el a înțeles că Iisus spusese: Piatra va călca pe Dumnezeu

20. Și pîndindu-L, l-au trimis iscoade, care se prefăceau că sunt însoțitori, ca să-l pînda în cuvînt și să-L dea în mâinile lor

21. Și l-au întrebat, zicînd: Învățătorule, știi că vorost și nu, drept și necușat la fața omului ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu

22. Se cuvine ca noi să dăm de judecată la tine?

23. Dar Iisus, cu o vicleșugă a zis către ei: De ce Mă ispășiți?

24. Arătați-Mi un dinar. Al cui chip și scrie pe el? Ei au zis: Ale Cezarului

25. Și Iisus a zis către ei: Asadar, dați celor ce sînt ale Cezarului, Cezarului, și celor ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și națiunile se pot prinde la război întru căutarea lui Dumnezeu, și nu știu ce fac

(19) Ps 2, 2, 8. Mat. 21, 38. Marc. 12, 7. Ioan 11, 53. Evr. 1, 2 (5-16) Mat. 21, 39-41. Marc. 12, 8-9. Evr. 13, 12 (17). Ps 117, 1-28. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10. Ept. 4, 11, 1 Petr. 2, 6 Rom. 9, 33 (18) Is. 8, 14. Dan. 2, 34-35. Zah. 12, 3. Mat. 21, 44 (19-21) Iud. 16, 2. Ier. 18, 21. Mat. 22, 15-16. Marc. 12, 12-14 (22-24) Mat. 22, 17-20. Marc. 12, 14-16. (25) Mat. 17, 27, 22, 21. Marc. 12, 17. Rom. 13, 7

(47) Mat. 21, 45. Marc. 11, 18. Ioan 7, 19. (48) Mat. 14, 5; 21, 46. Marc. 11, 18. CAP. 20. — (1) Mat. 14, 5, 21, 23-27. Marc. 11, 27-33. (9) Ps 79, 8. Is. 5, 1-7. Ier. 21, 21. Mat. 21, 33. Marc. 12, 1. (10-13) Os. 5, 4. Mat. 21, 34-37. Marc. 12, 2-6.

27 Și apropiindu-se unu dintre saducheni care zice că nu este înviere. L-au întrebat:

28 Zicînd: Învățătorule, Moise a scris pentru noi: Dacă moare fratele cuva, avînd femeie și cîna n-are copii, să ia fratele lui o femeie și să ridice un copil pentru fratele său.

29 Erau deci șapte frați. Și cel dintîi, luîndu-și femeie, a murit fără copil.

30 Și a luat-o al doilea, și a murit și el fără copil.

31. A luat-o și al treilea; și tot așa toți șapte n-au lăsat copii și au murit.

32. La urmă a murit și femeia.

33 Deci femeia, la înviere, a căruia dintre ei va fi soție, căci toți șapte au avut-o de soție?

34. Și le-a zis lor Iisus: Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită;

35. Iar cei ce se vor învrednici să dobîndească

veacul acela și învierea cea din morți: nici nu se însoară, nici nu se mărită.

36 Căci nici să moară nu mai pot, căci sînt la fel cu îngerii și sînt fiii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.

37 Iar că morții înviază a arăbat chiar Moise la rugă, cînd numește Domnul pe Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov.

38 Dumnezeu deci nu este Dumnezeu al morților ci al viilor: căci toți trăiesc în El.

39 Iar unii dintre scriitori, răspunzînd, au zis: Învățătorule bine ai zis.

40 Și nu mai cutează să-L întrebe nimic.

41. Iar El i-a întrebat: Cum se zice dar, că Hristos este Fiul lui David?

42 Căci însuși David spune în Cartea Psalmilor: Zis-a Domnul Domnului meu: Sezi de-a dreapta Mea.

(27) Mat 22, 23. Marc 12, 18. Euf 23, 8. (28) Fac 38, 8. Deut 25, 5. Mat 22, 24. Marc 12, 19. (29-35) Mat 22, 25-30. Marc 12, 20-25. (36) Mat 22, 30. Marc 12, 25. 1 Ioan 3, 2. Rom 8, 23. (37) Ier. 3, 6, 16. Mat 22, 31-32. Marc 12, 26. (38) Mat 22, 32. Marc 12, 27. Rom. 6, 10. (39-41) Mat 22, 42. 45-46. Marc 12, 32-33. (42) Ps 109, 1. Mat. 22, 44. Marc. 12, 36. Euf 2, 34.

43. Pînă ce voi pune pe piatră cea de temelie: piatra cea de temelie: Tău așternut pe piatră.

44. Deci David îl numește Domn; și cum este fiul lui David?

45 Și ascultînd tot poporul, a zis ucenicilor:

46. Păziți-vă de cărturari: cărona le place să se plimbe în haine lungi, care înlocuiesc ploacăniile în piețe și scaunele cele dintr-o sinagogă și locurile cele dintr-o biserică.

47. Mîncînd casele văduvelor și de ochii lumii rugîndu-se îndelung; aceștia vor lua mai mare osîndă.

CAP. 21

Banul văduvei. Cuvîntarea lui Iisus despre dărîmarea Ierusalimului și a doua Sa venire.

1 Și privind, a văzut pe un bogat, arîcînd darurile lor în vistieria templului.

2. Și a văzut și pe o văduvă săracă aruncînd acolo doi bani.

3 Și a zis: Adevărat vă spun că această văduvă săracă a aruncat mai mult decît toți.

4. Căci toți aceștia din prîsosul lor au aruncat la daruri, aceasta însă din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru viață.

5 Iar unii vorbind despre templul, că este împodobit cu pietre frumoase și cu podoa-be, El a zis:

6. Vor veni zile cînd, din cele ce vedeți, nu va rămîne piatră pe piatră care să nu se risipească.

7. Și ei L-au întrebat, zicînd: Învățătorule, cînd oare, vor fi acestea? Și care este semnul cînd au să fie acestea?

8. Iar El a zis: Vedeți să nu fiți amăgiți căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sînt, și vremea s-a apropiat. Nu mergeți după ei.

(43-47) Mat 22, 44-45, 23, 5. 14. Marc. 11, 36-40. Luc 11, 43. CAP. 21. - (1) 4 Reg 12, 9. Marc 12, 41. (2) 4) 3 Reg. 17, 1. Marc. 12, 42-44; 14, 8. 2 Cor 8, 12. (5) Mat. 24, 1. Marc 13, 1. (6) 3 Reg 9, 7-8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Mat. 24, 2. Marc. 13, 1. Luc 19, 43-44. (7) Mat. 24, 3. Marc. 13, 3. 4. (8) Ier. 14, 4, 23, 21. Mat. 24, 4. 5. Marc 13, 5-6. 1 Ioan 2, 18, 4, 1. Ef 6, 2. Tes 2, 3.

9 Iar când veți auzi de războaie și de războaie, nu vă înspăimântați; căci trebuie să fie astfel, dar surșii nu s'au făcut încă.

10 Atunci le-a zis: Se va războia peste neamuri și împărății, peste reșate.

11 Și vor fi cutremururi și foamete și războaie și semne de cer și semne de pământ.

12 Dar, mai înainte ca toate acestea să vină, voi trebuie să stați pe gard, să vă rugați, să vă treziți, pentru că nu știți ziua în care va veni Fiul Omului.

13 Și acum eu vă spun aceste lucruri.

14 Pentru căci în zilele voastre să se găsească înaintea voastră războaie.

15 Căci Fiul Omului va veni ca fulger și înfăptuiește, căreia nu vă puteți împotrivi, nici să vă scutiți de el, nici să vă puneți pe scut.

16 Și atunci va fi și de pustiit și de frânt și de neamuri și de reșate, și vor veni foamete și războaie.

17 Și vor fi urt de toate națiunile Mele.

18 Și pe atunci capul vostru nu va fi rănit.

19 Prin războaie va fi în voi foamete, sălățele voastre vor fi înșelate.

20 Iar când veți vedea în cerul semne de pământ, să știți că s'au apropiat pășărea din cer.

21 Atunci cei din cer să fugă și cei din pământ să se ascundă în groturi și în peșteri, din el și de pământ, din cer și din pământ.

22 Căci acestea sunt zile de război, ca să se înfăptuiască toate cele scrise.

23 Dar voi să stați pe gard, căci nu știți ziua în care va veni Fiul Omului. 24 Și atunci, în acele zile, dacă vă veți afla în străinătate, să nu vă împotriviți nimic, nici să vă puneți pe scut.

24 Și vor cădea de ascuțit sabii și voi fi dușmani la toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până ce se vor împlini vremurile neamurilor.

25 Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pământ spaimă întru neamuri și nedumerire din pricina vălurilor mari și el va fi rănit.

26 Și oamenii vor muri de foame și de așteptarea celor ce au să vină peste lume, căci pînă la cerurilor se vor clătina.

27 Și atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere și cu slavă multă.

28 Iar când vor începe să fie acestea, prindeți-vă și ridicăți capetele voastre, pentru că răsămpărarea voastră se apropie.

29 Și eu vă spun o pildă: Vedeti smochinul și toți copacii.

30 Când înfrunzesc acestea, văzându-i, de la voi în-

vă știți că vara este aproape.

31 Așa și voi, cînd veți vedea făcîndu-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32 Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea.

33 Cerul și pămîntul vor trece, dar cavintele Mele nu vor trece.

34 Luați seama la voi înșivă, să nu se îngreuneze inimile voastre de mîncare și de blutură și de grinde vieți, și ziua aceea să vină peste voi fără de veste.

35. Ca o cursă; căci va veni peste toți cei ce locuiesc pe fața întregului pămînt.

36 Priveșteți dar în totdeauna, și gîndu-vă căsă vă întăriți să scăpați de toate acestea care a să vină și să stați înaintea Fiului Omului.

(25, Is 13, 10, Iez. 32, 7, Am. 5, 20, 8, 9, Ios 2, 10, 3, 4; 4, 15 Sof. 1, 15, Mat. 24, 29, Marc. 13, 24, 2 Petr. 3, 10, (26) Iez. 38, 19, Mat. 24, 29, Marc. 13, 25, Luc. 12, 40, (27) Dan. 7, 10, 13, Mat. 16, 27, Marc. 13, 26, Fapt. 1, 11, Apoc. 1, 7; 14, 4, (28) Is. 11, 11-12, Rom. 8, 23, (29-32) Cînt. 2, 13, Mat. 24, 32-34, Marc. 13, 28-30, (33) Ps. 102, 27, 118, 192, Is. 40, 8; 51, 6, Mat. 5, 18; 24, 35, Marc. 13, 31, Luc. 16, 17, (34) Mat. 24, 42; 25, 13, Marc. 13, 33, Luc. 12, 40, 1 Petr. 4, 7, Rom. 13, 11, 13, Gal. 5, 21, Ef. 5, 18, 1 Tes. 5, 6, (35) Ecl. 9, 2, Is. 24, 17, 2 Petr. 3, 10, 1 Tes. 5, 3, Apoc. 3, 3, (36) Inj. 5, 1, Mat. 24, 42; 25, 13, Marc. 13, 33, Luc. 13, 1.

(9-14) Is. 11, 2, Mat. 10, 17, 18, 24, 3, 12, Marc. 13, 7, 11, Luc. 12, 11-12, Ioan. 15, 20, 17, 1, 13, 14, 17, 18, 19, Marc. 13, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

37 Și ziua era în templu și învăța, iar noaptea, ieșind, o petrecea pe muntele ce se cheamă al Măslinilor.

38 Și tot poporul venea din-ae-dimineată la El în templu, ca să-L asculte.

CAP. 22

Isus vindut de Iuda. Cîntărea de taină. Despre înfrîntate. Suferințele din grădina Ghetsimani. Prinderea și aducerea la Caiata. Lepădarea lui Petru.

1. Și se apropia sărbătoarea Azimelor, care se cheamă Paști.

2. Și arhierii și cănturarii căutau cum să-L omoreze; căci se temeau de popor.

3. Și a intrat satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

4. Și, ducindu-se, el a vorbit cu arhierii și cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mîinile lor.

5. Și ei s-au bucurat și s-au învoit să-i dea bani.

6. Și el a primit și căuta priiei să-L dea lor fără știrea multimii.

7. Și a sosit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească Paștile.

8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan zicînd: Mergeți și ne pregătiți Paștile, ca să mîncăm.

9. Iar ei l-au zis: Unde voplești să pregătim?

10. Și El le-a zis: Iată, cînd veți intra în cetate, vă va întâmpina un om ducînd un urcior cu apă; mergeți după el în casa în care va intra.

11. Și spuneți stăpînului casei: Învățătorul își zice: Unde este încăperea în care să mîncine Paștile cu ucenicii Mei?

12. Și acela vă va arăta un foișor mare, așternut; acolo să pregătiți.

13. Iar, e., ducîndu-se, au aflat precum le spusese și au pregătit Paștile.

14. Și cînd a fost ceasul S-a așezat la masă, și apostolii împreună cu El.

15. Și a zis către ei: Cu ce am dorit să mînc cu voi acest Paști, mai înainte de patima Mea.

16. Căci zic vouă că de acum nu l voi mai mîca pînă cînd nu va l desăfrîșit în împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luînd paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta împărțiți-l între voi;

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul vitei, pînă ce nu va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luînd pîinea, mulțumind, a frînt și le-a dat lor, cînd Acesta este trupul Meu care se dă pentru voi; această să faceți spre pomenirea Mea.

20. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicînd: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sîngele Meu, care se varsă pentru voi.

21. Dar iată, mîna celui ce Mă vînde este cu Mine la masă.

22. Și Fiul Omului merge precum a fost orînduit, dar vai omului acela care prin care este vindut!

23. Iar ei au început să se întrebe, unul pe altul, cine dintre ei ar fi acela, care avea să facă această?

24. Și s-a iscat între ei și neînțelegere: cine dintre ei se pare că e mai mare?

25. Iar El le-a zis: Regii neamurilor domnesc peste ele și cei ce le stăpînesc se numesc nefăcători.

26. Dar între voi să nu fie astfel: ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tînăr, și căpetenia ca acela care slujește.

27. Căci cine este mai mare: cel care stă la masă, sau cel care slujește? Oare, nu cel ce stă la masă? Iar Eu, în mijlocul vostru, sînt ca unul ce slujește.

28. Și voi sînteți aceia care ați rămas cu Mine în încerrările Mele.

29. Și Eu vă rînduiesc vouă împărățiile, precum Mi-a rînduit Mie Tatăl Meu,

(37) S. e. 6, 37. Luc. 22, 39. Ioan 8, 1-2. CAP. 22 - (1) Iez. 12, 15. Mat. 26, 2. Marc. 11, 1, 14, 1. Ioan 13, 1. (2) 3 Reg. 18, 17. Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Ioan 11, 47. Fapt. 4, 27. (3-4) Mat. 26, 14, 15. Marc. 14, 2-10. Ioan 13, 2, 27. (5) Zah. 13, 12. Mat. 26, 15. Marc. 14, 11. (6) Mat. 26, 16. Marc. 14, 11. (7) Deut. 16, 1. Mat. 26, 17. Marc. 14, 12. (9-14) Mat. 26, 17-20. Marc. 14, 12-18. Luc. 19, 32. Ioan 13, 12.

(16) Fapt. 10, 41. (17-20) Mat. 26, 26-29. Marc. 14, 22-25. 1 Cor. 10, 16; 11, 21, 23. (21) Ps. 40, 9. Mat. 26, 21-23. Marc. 14, 18. Ioan 13, 18, 26. (22-27) Mat. 18, 1; 26, 24-28. Marc. 9, 35-35; 10, 41, 45; 14, 19-21. Luc. 9, 46-48; 12, 37. Ioan 13, 4, 22-23, Fapt. 2, 23; 4, 28. Filip. 2, 7. (28) Luc. 18, 28. (29) Iez. 16, 13.

30 Ca să mâncați și să beți la masa Mea, în împărăția Mea și să ședeți pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31. Și a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu;

32 Iar Eu m-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecând, întorcându-te, întărește pe frații tăi.

33. Iar el i-a zis: Doamne, cu tine sunt gata să merg și în temniță și la moarte.

34. Iar Iisus i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cădea astăzi cocoșul, până ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoști.

35. Și le-a zis: Cînd v-am trimis pe voi, fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic.

36 Și El le-a zis: Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, și cel

ce nu are sabie să-și vîndă haina și să ș. cumpere.

37 Căci vă spun că trebuie să se împlinească întru Mine Scriptura această: Și ca cei fără de lege să se scoțit, căci cere despre Mine adăjuns la sfîrșit.

38 Iar ei au zis: Doamne, iată aici de-a săbii. Zis-a lor: Sînt deajuns.

39 Și, ieșind, s-a dus după obicei în Muntele Mislilor, și ucenicii l-au urmat.

40. Și cînd a sosit în acest loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41. Și El s-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră și, îngenunchind, Se ruga.

42 Zicînd Părinte, de voiești, trecă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Eu, ci voi: Fiul să se facă.

43 Iar un înger din cer s-a arătat Lui și L-a întărit.

44. Iar El, fiind în chin de moarte, mai stăruitor Se ruga. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sînge care picurau pe pămînt.

(30) Mat 19, 28 1 Cor. 6, 2 Apoc 3, 21; 20, 4 (31), 1 Petr 5, 8, 2 Cor 2, 11 (32), Mat 18, 18 Ioan 17, 15 (33-34) Mat 26, 34-35 Marc 14, 30-31 Ioan 13, 37-38 (35) Ps 83, 12 Mat 13, 9 Marc 6, 8 Luc 9, 3; 10, 4 (37) Is 53, 12 Marc 15, 28 (39-42) Mat 6, 13, 26, 30, 76 41 Marc 14, 26 57 58 Luc 21, 31, 22, 46 Ioan 5, 30, 6, 38 18, 1 (44) P. Ing. 1, 12 Ebr 5, 7.

45 Și, ridicîndu-Se din rugăciune a venit la ucenicii Lui și i-a aflat adormiți de întristare.

46. Și le-a zis: De ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47 Și vorbind El, iată o mulțime și cel ce se numea Iuda, unul dintre cei douăsprezece, venea în fruntea ei. Și el s-a apropiat de Iisus, ca să-L sărute.

48. Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sîntere vinzi pe Fiul Omului?

49 Iar cei din preajma Lui, văzînd ce avea să se întîmple, au zis: Doamne, dacă vom lovi cu sabie?

50 Și unul dintre ei, care lovit pe sluga arhierelui, și a tăiat urechea dreaptă.

51. Dar Iisus, răspunzînd, a zis: Iisus, pînă aici. Și atîrnîndu-Se de tîrcheala, l-a vindecat.

52. Și către arhiered, către capetenile templului și către batrîni care veniseră asupra Lui, Iisus a zis: Ca la un tîlhar ați ieșit, cusații și cu toale.

53 În toate zilele fiind cu voi în templu, n-ați întins mîini asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru și stăpînirea întinerului.

54. Și, prinzîndu-L, L-au dus și L-au băgat în casa arhierelui. Iar Petru îl urma de departe.

55. Și, aprinzînd ei foc în mijlocul curții și șezînd împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor.

56. Și o slujnică, văzîndu-l șezînd la foc, și uitîndu-se bine la el, a zis: Și acesta era cu El.

57 Iar el s-a lepădat, zicînd: Femeie, nu-L cunosc.

58 Și după puțin timp, văzîndu-l, un altul, i-a zis: Și tu ești dintre ei. Petru însă a zis: Omule, nu sînt.

59 Iar cînd a trecut ca un ceas, un altul susținea zicînd: Cu adevărat și acesta era cu El, căci este galileian.

60 Și Petru a zis: Omule, nu știu ce spui. Și îndată, încă vorbind el, a căntat cocoșul.

61. Și întorcîndu-Se, Domnul a privit spre Petru; și Petru și-a adus aminte de

(45) Mat 26, 40 Marc 14, 37 (46) Mat 26 41 Marc 14 38 Luc 22, 40 (47) Mat 26 47-48 Marc 14, 43-44 Ioan 18, 3 (50-61) Mat 26, 54, 52-75 Marc 14, 30, 47-72 Ioan 13 38, 18, 10 26.

cuvîntul Domnului, cum îi zisese că, mai înainte de a cînta cocoșul astăzi, tu te vei lepăda de Mine de trei ori.

62. Și ieșind afară, Petru a plîns cu amar.

63. Iar bărbații care îl păzeau pe Iis. s. îl batjocoreau, bătîndu-L.

64. Și acoperindu-L fața, îl întrebau, zicînd: Proorocește cine este cel ce Te-a lovit?

65. Și hîlindu-L, multe altele spuneau împotriva Lui.

66. Și cînd s-a făcut ziua, s-au adunat bătrînii poporului, arhierii și cărturarilor și L-au dus pe El în sineedriul lor.

67. Zicînd: Spune nouă dacă ești Tu Hristosul. Și El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veți crede;

68. Iar dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde.

69. De acum însă: Ii. l Omului va ședea de-a dreaptă puterii lui Dumnezeu.

70. Iar ei au zis toți: Așadar, Tu ești Fiul lui

Dumnezeu? Și El a zis către ei: Voi ziceți că Eu sînt. 71. Și ei au zis: Ce ne mai trebuie martorii, caci noi înșine am auzit din gura Lui?

CAP. 23

Iisus înaintea lui Irod. Judecata, răstignirea, moartea și îngroparea.

1. Și sculîndu-se toată mulțimea acestora, L-au dus înaintea lui Irod.

2. Și au început să-L pîrască, zicînd: Pe Acesta L-am găsit răzvrătînd neamul nostru și împiedicînd să dăm dajdie Cezarului și zicînd că El este Hristos, rege.

3. Iar Pilat L-a întrebat, zicînd: Tu ești regele iudeilor? Iar El, răspunzînd, a zis: Tu zici.

4. Și Pilat a zis către arhierii și către mulțimă: Nu găsec nici o vină în omul acesta.

5. Dar ei stăruiau, zicînd că întărită poporul, învîjind

prin toată Iudeea, începînd din Galileea pînă aici.

6. Și Pilat auzînd, a întrebă dacă omul este galileean.

7. Și aflînd că este de sub stăpînirea lui Irod, L-a trimis la Irod, care era și el în Ierusalim în acele zile.

8. Iar Irod văzînd pe Iisus, s-a bucurat foarte, că de multă vreme dorea să L-înoască, pentru că auzise despre El și nădăjdna să vadă vreo mină ne săvîrșită de El.

9. Și L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic.

10. Și arhierii și cărturarilor erau de față, învinuîndu-L foarte tare.

11. Iar Irod, împreună cu șefii săi, batjocorindu-L și luîndu-l în ris, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare și L-a trimis iarăși la Pilat.

12. Și în ziua aceea, Irod și Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, căci mai înainte erau în dușmanie între ei.

13. Iar Pilat, chemînd arhierii și căpeteniile și poporul,

14. A zis către ei: Ați adus la mine pe Omul acesta, ca pe un răzvrătitor al poporului; dar iată eu, cercetîndu-l în fața voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om, din cele ce aduceți împotriva Lui.

15. Și nici Irod n-a găsit, căci L-a totis iarăși și noi. Și iată, El n-a săvîrșit nimic vrednic de moarte.

16. Deci, pedepsindu-L, îl voi elibera.

17. Și trebuia, la praznic, să le elibereze un vinovat.

18. Dar ei, cu toții, au strigat, zicînd: Ia-L pe Acesta și eliberează-ne pe Baraba.

19. Care era aruncat în temniță pentru o răscoală făcută în cetate și pentru omor.

20. Și iarăși le a vorbit Pilat, voînd să le elibereze pe Iisus.

21. Dar ei strigau, zicînd: Răstignește-L! Răstignește-L!

22. Iar el a zis a treia oară către ei: Cerău a săvîrșit Acesta? Nici o vină

(62) Mat. 26, 75. Marc. 14, 72. (63) Ps. 21, 7. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Marc. 14, 65. (64) Mat. 26, 67-68. Marc. 14, 62. (65) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 4, 26. (67-71) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 26, 63-65. Marc. 14, 61-64. Ioan 6, 62. CAP. 23. — (1) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. (2) Ier. 38, 4. Mat. 17, 25. 22, 21. Marc. 12, 17. Ioan 19, 12. (3) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Ioan 18, 33. 1. Tim. 6, 13. Apoc. 1, 5. (4) 1. Petr. 2, 22. (5) Am. 7, 10.

(1) Ps. 34, 7. Luc. 31, 1. (8) Mat. 14, 1. Marc. 6, 14. Luc. 9, 9. (9) Mat. 27, 12. (11) Is. 53, 3. (12) Fapt. 4, 27. (14) Mat. 27, 25. Marc. 15, 4. Luc. 23, 1-4. Ioan 18, 38; 19, 4. (17) Mat. 27, 15. Marc. 15, 6. (19) 25. Mat. 27, 16-27. Marc. 15, 7-15. Ioan 19, 1-16.

de moarte nu am aflat întru El. Deci, pedepsindu-L, li voi elibera.

23 Dar ei stăruiau, cerind ca strigăte mari ca El să fie răstignit, și strigătele lor au biruit.

24. Deci Pilata hotărât să se împlinească cererea lor.

25 Și le-a eliberat pe cel aruncat în temniță pentru răscoală șiucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat în voia lor.

26. Și pe cînd îl duceau, oprind pe un oarecare Simon Cirineul, care venea din țarină, i-au pus crucea, ca s-o ducă în urma lui Iisus.

27. Iar după El venea mulțime multă de popor și de femei, care se băteau în piept și îl plîngeau.

28 Și întorcîndu-se către ele, Iisus le-a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plîngeți pe Mine, ci pe voi plîngeți-vă și pe copiii voștri.

29. Căci iată cîin zile în care vor zice: Feriците sînt cele sterpe și pîntecele ca-

re n-au născut și sînti care n-au alăctat.

30. Atunci vor începe să spună muntii și Cîdeți peste noi; și dealurilor: Acoptăți-ne.

31. Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi?

32. Și erau duși și alții, doizeci ori de rele, ca să-l omoare împreună cu El.

33. Și cînd au ajuns la locul ce se cheamă al Căpățînii, L-au răstignit acolo pe Iisus. Și făcându-i de rele, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

34. Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac. Și împărțind hainele Lui, au aruncat sorți.

35. Și sta poporul privind, iar căpeteniile își băteau joc de El, zicînd: Pe altii l-a mintuit; și se mintuiau, că și pe Sine Însuși, dacă El este Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și îl luau în ris și oștășii care se apropiau, aducîndu-l otot.

(26) Mat. 27, 32. Marc. 15, 21. (29) Is. 54, 1. Os. 9, 14. Int. 3, 13. Mat. 24, 19. Marc. 13, 17. Luc. 21, 23. (30) Is. 2, 19. Is. 10, 8. Apoc. 6, 16, 9, 6. (31) Pild. 11, 51. Iez. 20, 17, 21, 3-4. (32) Is. 2, 19, 53, 12. Mat. 27, 38. Marc. 15, 27. Ioan 19, 18. (33) Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Ioan 19, 17. (34) Ps. 21, 20. Mat. 5, 44; 27, 35. Marc. 15, 24. Ioan 19, 23. Fapt. 5, 17; 7, 60. (35-38) Ps. 21, 19; 34, 15. Mat. 27, 34-42. Marc. 15, 22-32. Ioan 19, 19-30. 1 Cor. 4, 12.

37. Și zicînd: Dacă Tu ești regele iudeilor, mintuiește-te pe Tine Însăți.

38. Și deasupra Lui erau scrise cu litere grecești, latinești și eвреiești: Acesta este regele iudeilor.

39. Iar unul dintre fiii lui de rele răstignit îl blezua zicînd: Nu ești Tu Hristosul? Mintuiește-Te pe Tine Însăți și pe noi.

40. Și celălalt, răspunzînd, zicînd: Nu ești tu de Dumnezeu, că esti în bleag și bleag?

41. Și noi pe drept căci bleagăm, căci tu ești bleag, după faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nimic în rău.

42. Și zicea lui Iisus: Poartă-te bine, Doamne, și nu te veni în ispită. Și la sfîrșit zicea: Adu-mi vin de băut. Și ei i-au dat un calcei de vin.

43. Și cînd erau în rău, zicea: Tatăl meu, lasă-mă în pace. Nu pot să suport această oră. Dar Tatăl meu, lasă-mă în pace.

44. Și era acum ca la ceasul al șaselea și întuneric s-a făcut peste toată țîra, pînă la ceasul al nouălea.

45. Cînd soarele s-a întunecat, și toate țările s-au întunecat, și s-a sfîșiat pe mîncă.

46. Și Iisus, strigînd cu glas tare a zis: Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu. Și aceasta zicînd, Si-a dat duhul.

47. Iar scuturînd cămașa sa, a slăvit pe Dumnezeu, zicînd: Cu ade-vărat, Omul acesta drept a fost.

48. Și toate mulțimile care se adunaseră la această prilej, văzînd cele întîmplate, se întorceau, bîntuindu-și pieptul.

49. Și toți cunoscuții Lui, și femeile care îl însoțiseră din Galileea, și toți depărtații, privind acestea.

50. Și iată că făcînd cu glas tare, zicea: Bărbat bun și drept,

51. — Acesta nu se învovase cu nimic din captaților — El era din Arimateea ce-alea a scriitorilor, așteptînd împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta, venind la Pilat, i-a cerut trupul lui Iisus.

53. Și coborîndu-l, L-a înmormîntat în pîntecele de piatră, în care n-avea nimeni înmormîntat înainte de el.

(39) Mat. 27, 44. Marc. 15, 32. (42) Fac. 40, 14. (43) Mat. 16, 28. (44) Am. 8, 9. Mat. 27, 45. Marc. 15, 33. (45-52) Ps. 50, 5, 37, 11-13; 38, 24. Mat. 27, 50-58. Marc. 15, 37-43. Luc. 8, 2. Ioan 19, 25, 30, 38. 1 Mat. 27, 59, 61.

54 S zua aceea era v.
ne-l, și se lumina spre sim-
bătă.

55 Și urmîndu-l femeile,
care veniseră cu El din Ga-
lileea, au privit mormîntul
și cum a fost pus trupul Lui.

56 Și, întorcându-se, au
pregătit miresme și uniri;
iar simbătă s-a rădănit du-
pă lege

CAP. 24

Înviearea Domnului. El se arată ucenicilor care mergeau la Emau. Săptăm. 1. Apostolilor. Înălțarea la cer.

1. Într-o zi de mare simbioză (amuzică), foarte de dimineață, au venit ele la mormint, ca și cum ar fi fost pe care le pregătiseră.

Și ce qantitate răs-
născă de pe mornăit

3 Și intrînd nu au găsit
trupul Domnului Iisus

4. Si fiind ele încă nedumerite de aceasta iată doi bărbați au stat înaintea lor, unul din ele strigă, citore

5 Și înfricoșându-se ele
și plecându-și fețele la pământ, au zis una către alta:

De ce căutați pe Cel viu
între cei morți?

6 Nu este aici, ci s-a sculat. Aduceți-vă aminte cum s-a vorbit, fiind încă în Galileea,

7. Zăcina că Foul Omului
trebuie să fie dat în mîi-
nile oamenilor păcătoși și
să le răstăgînt iar a trîia
zi să învieze.

zi să învieze.
 E Și ele ș-au auzit amintire
 de cuvintele Lui.

9. Și întorcîndu-se de la
mormînt, au vestit toate a-
cestea celor unsprezece și
tuturor celorlalți.

10. Iar ele erau, Maria Magdalena s. Toma si Maria lui Iacov si celelalte im-

ria lui Iacov și celelalte lui-
preună cu el, câte 7'cean
cătrec Apostoli, ce...

11 Si cuvintele acestora au
putut inaintea lor ca o am-
bare si nu le-au crezut

12. Și Petru, sculindu-se, a
alergat la mormint și, ple-
cându-se, a văzut giulgiurile
singure zăcând și a plecat,
lăsând se în sine de ceea
ce se întâmplase.

13 Și iată, doi dintre ei
mergeau în aceeași zi la un

Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
Mar	25	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91									

sau care era departe de Ierusalim, ca la saizeci de stadii, al carui nume era Emaus.

14 Și aceia vorbeau între ei despre toate întimplările acestea

15. Și pe cînd vorbeau și se întrebau între ei, și Iisus Iisus, apropiindu-se mergea împreună cu ei.

16. Dar ochii lor erau ti-
t. ca să nu-L cunoască
17. Si Li a zis către e.

17 și Li a zis către ei:
Ce sînt cuvintele acestea
pe care le schimbați unul
cu altul în drumul vostru?
Iar ei s-au oprit, aprinși
de înfrîntare.

18. Răspunzînd, unul ca
mele Cleopa a zis către
! Tu singur ești străin în
răsul mîi și nu ști cele ce
au întîmplat în a zilele
acestea?

111-a z.s. (an. 2) la
I-a la, uns (ele despre
Iisus Nazarineanul. Care era
prooroc puternic în faptă și
în cuvânt înaintea lui Dum-
nezeu și a întregului popo-

nezeu și a întregului popor.

20. Cum L-au osîndit la
moarte și L-au răstignit ar-
hieriei, și mai-marii noștri;
și i-a răstignit că

21. Iar noi ne așteptăm că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; și cutoate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea.

22. Dar și niște femei de
ale noastre ne sălăvășesc
ducându-se dis-de-dimineața
la mormânt.

23 Și negăsind trup i Lui,
au venit zicînd că « văzută
arătare de îngeri, care le-au
spus că El este viu »

24. Iar unii dintre noi s-au
 dus la mormint și au găsit
 așa precum spusese ră feme-
 ile, dar pe El nu L-au văzut.

25. \$. El azis către ei: O, nepricestitorilor și zăbavnici cu inima ca să credeți toate câte am spus proorocii

26. Nu trebuia, oare, ca Hristos să păl mească acea țară și să intre în slava Sa?

27. Și începînd de la Moise și de la toți proorocii, le-a filcuit lor, d-n toate Scripturile cele despre El.

nezeu și a întregului popor. Scripșorilor

28. Și s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El se făcea că merge mai departe.

29. Dar ei îl rugau, stăruitor, zicând: Rămii cu noi ca este seară și să nu plecat ziua. Și a intrat să rămână cu ei.

30. Și când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat și, frângind, le-a dat lor.

31. Și s-au deschis ochii lor și L-au cunoscut; și El S-a făcut nevăzut de ei.

32. Și au zis unul către altul: Care n-a crezut în noi? Îmăina noastră când ne vorbim pe cale și când ne tulcuia Scripturile?

33. Și, înceas lăcelu sculindu-se, s-au întors la Ierusalim și au găsit adunați pe cei unsprezece și pe cei ce erau împreună cu ei.

34. Care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul și S-a arătat lui Simon.

35. Și ei au istorisit cele petrecute pe cale și cum a fost cunoscut de ei la frângerea pînii.

36. Și pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace

cul lor și le-a zis: Pace voastră.

37. Iar ei, înspăimîntându-se și înfricoșându-se, credeau că văd duh.

38. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți turburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră?

39. Vedeți mințile Mele, că toate Mele că Iisus sunt; pipat-Mă și vedeți, că dehal nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am.

40. Și zicînd acestea le-a arătat mințile și picioarele Sale.

41. Iar ei încă necredînd de bucurie și minăindu-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mincare?

42. Iar ei le-au dat o bucată de pește frăpt și dintr-un fragu de mare.

43. Și luînd, a mîncat înaintea lor.

44. Și le-a zis: Acestea sînt cuvintele pe care le-am grăit către voi, tînd încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prorocii și în psalmi.

45. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă scrip-turile.

46. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuia să pîrîrea că Iisus și să învieze din morți a treia zi.

47. Și să se propovăduiască în numele Său pocînța spre iertarea păcatelor la toate neamurile începînd de la Ierusalim.

48. Voi sunteți martorii acestor lucruri.

49. Și iată, Eu trîmț pe-ate voi făgăduința Tatălui.

Meu; voi însă ședeți în cetate, pînă ce vă veți înbrăca cu putere de sus.

50. Și i-a dus afară pînă spre Betania și ridicîndu-Și mințile, i-a binecuvîntat.

51. Și pe cînd îi binecuvînta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer.

52. Iar ei, închinîndu-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.

53. Și erau în toată vremea în templu, lăudînd și binecuvîntînd pe Dumnezeu.

(45) Luc 24, 27. Ioan 5, 39 (46) Is 53, 5 4, 7 Luc 24, 26-27 (47) Mat 28, 19, Fapt 13, 38 20, 21 (48) Rut 4, 11 Ioan 15, 27 Fapt 1 8 (49) Ioan 14, 16, 15, 26 Fapt 1, 4 8 (51) Marc 16, 19 Ioan 20 17 1 P. 1, 9-10 (52) Mat 28, 19 Ioan 16 22 (53) Fapt 2 46

(28) Fac 27 26 49 7 Marc 6 48 (29) Iud 19, 9 (30) 1 Reg. 9, 15 Fapt 10 41 (32) Ier 23 9, 25 29 (37) Marc 16, 14 Ioan 20 19, Fapt 13, 31 1 Cor 15, 5 (7) Marc 6, 49 (33) Ioan 20 20, 27 (41) Marc 16 14 Ioan 21 5 (42) Ioan 21, 10 (44) Mat. 16, 12; 17, 22; 20 18. Marc 8, 31. Luc 9 22; 18, 31; 24, 6.

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ IOAN

CAP. 1

Dumnezeu-Cuvîntul S-a făcut trup. Mărturia lui Ioan Botezătorul despre Mielul lui Dumnezeu. Cei dinli uce nici a, lui Iisus.

1. La început era Cuvîntul și Cuvîntul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvîntul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.

4. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o.

6. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumina, ca toți să creadă prin el.

8. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumina.

9. Cuvîntul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume.

10. În lume era și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.

11. Întru ale Sale a venit, dar a Sili nu L-au primit.

12. Și celor cîți L-au primit care cred în numele

lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu.

13. Care nu din sînge, nici din poartă trupescă, nici din poartă bărbatească, ci de la Dumnezeu s-a născut.

14. Și Cuvîntul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr.

15. Ioan mărturisea despre El și zicea: Acesta era despre Care am zis. Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era.

16. Și din slăvitatea Lui noi tot am luat, și har peste har.

17. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, dar harul și mila s-au venit prin Iisus Hristos.

18. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; fiul cel Unui-Născut, Care este în sinul Tatălui. Acela L-a vădat cunoscut.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, cînd au trimis la El iudei din Ierusalim, preoți și levii, ca să-l întrebze: Cine ești tu?

20. Și el a mărturisit și n-a tăgăduit; și a mărturisit: Nu sînt eu Hristosul.

21. Și ei l-au întrebat: Dar cine ești? Est. Ili? Zis-a el: Nu sînt. Est. ti Proorocul? Și a răspuns: Nu.

22. Deci i-au zis: Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuți?

23. El a zis: Eu sînt glasul celui ce strigă în pustie: îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia proorocul.

24. Și trimișii erau dintre farisei.

25. Și l-au întrebat și-a zis: Lece toate acestea, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ili, nici Proorocul?

26. Ioan le-a răspuns, zicînd: Eu botez cu apă; dar

CAP. 1 (1) P13 8, 22-25 Ioan 8 58; 17, 5 1 Ioan 1, 1-2 Col 1, 15 Apoc 19 13 (2) Is 48 16 (3) Fac 1 1, 3 Ps 32, 6 Pling 3, 38 Injel 9, 1, 9 Ioan 1, 10 Sf 3, 9 Cor 1, 16 Ebr 1, 2, 12, 35 1 Ioan 5 11 (4) Reg 23, 4 Ioan 1, 9, 5 26; 8, 12; 9, 5; 12, 35 1 Ioan 5 11 (5) Int. 5 6 Ioan 3, 19; 8, 12; 9, 5; 12, 46 (6) Mal 3 1 Mat 3 1, 11, 10 Merc 1 2 Luc 3 2 (7) Icy 24, 4 Fap 19, 4 (8) Is 4 2 49, 6 60 3 Ioan 1, 4 3 19 8, 12, 9, 5; 12, 46 1 Ioan 2, 8 (10) P13 8 31 Bar 3 38 Ioan 1, 5 (11) Mat 15 24 Luc 19 14 Ioan 5, 40 (12) Ebr 1 6 Is 56, 5 Rom 8, 15 1 Ioan 3 1 Gal 3 26

(13) Ioan 3 3 5 Luc 1, 18 1 Pet 2 23 1 Ioan 3, 4 (14) Ps 85 2 3, 7, 14, 35 2, 40, 5, 60, 1 Mat. 1, 16; 17, 2 Luc 1 35 2 Pet 1 17 1 Ioan 1, 1 2 Cor 3, 9 Col 2 3, 9 1 Tim. 3 16 Ebr 2 11 11 (15) Is 5 11 Marc 1 7 Luc 3 16 Ioan 1, 27, 30, 8 58 (16) Rom 5 12 2 Cor 8 9 Ebr 1, 6, 3 19 C 1, 19 2, 9 10 (17) Is 20, 1 Rom 3 24, 21, 2, 4 Ebr 7 19 (18) Is 35, 20 Dec 1 1 Mat 11, 27 Luc 10, 22 Ioan 8 40 1 Ioan 4, 12 1 Tim 6 16 (19) Ioan 5, 33 (20) Luc 3 15 Ioan 5, 28 Fapt 13, 25 (21) Mal 3 Mat 17, 10 (23) Is 40, 5 Mat 3, 3 Marc 1, 3 Luc 1, 17, 3, 4 (26) Mat 3, 11.

în mijlocul vostru se află Acela pe care voi nu-L știți, 27 Cel care vine după mine. Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintei.

28 Acestea se petreceau în Betania, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii.

30 Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era.

31 Și ei nu-L știu; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea eu am venit eu, botezând cu apă.

32 Și a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Duhul coborîndu-Se, din cer, ca un porumbel și a rămas peste El.

33. Și eu nu-L cunoscteam pe El dar Cel ce eu a trimis să botez cu apă Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea

Duhul coborîndu-Se și rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt.

34. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stătea Ioan și doi dintre ucenicii lui.

36. Și privind pe Iisus, care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și cei doi ucenici l-au auzit când a spus aceasta și au mers după Iisus.

38. Iar Iisus, întorcându-Se și văzându-i că merg după El, le-a zis: Ce căutați? Iar ei l-au zis: Rabi (care se învâțătorule), unde locuiești?

39. El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers deci și au văzut unde locuia; și au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea.

40. Unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan și veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru.

41. Acesta a găsit întâi pe Simon, fratele său, și i-a

zis: am găsit pe Mesia (care se învâțătorule: Hristos).

42. Și l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: Tu esti Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chifa (ce se învâțătorule: Petru).

43. A doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi.

44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru.

45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și proorocii despre Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.

46. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino și vezi.

47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug.

48. Natanael l-a zis: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, eu am văzut când erai sub smochin.

49. Răspunsu-l-a Natanael: Rabi. Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel.

50. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Pentru că tu am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.

51. Și i-a zis: Adevărat adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngeri lui Dumnezeu suindu-se și coborîndu-se peste Fiul Omului.

CAP. 2

Nunta din Cana. Izgonirea vinzătorilor din Templu.

1. Și a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileei și era și mama lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus și ucenicii Săi la nuntă.

3. Și sfîrșindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin.

4. A zis el Iisus: Ce ne privește pe mine și pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu.

5. Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceți orice vă va spune.

Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Fapt. 1, 5. (27) Is. 40, 10. Marc. 1, 7. Ioan 1, 15, 30. (28) Jud. 7, 24. (29) Is. 12, 3. Is. 53, 7, 11. Mat. 3, 1. Ioan 1, 36. Fapt. 8, 32. Apoc. 5, 6-13. (30) Ioan 1, 15, 27; 8, 58. (31) Marc. 1, 4. (32) Mat. 3, 16. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21-22. Ioan 6, 27. (33) Mat. 3, 11. Fapt. 1, 5. 1 Ioan 5, 8. (39) Is. 12, 3. Ioan 1, 29. Fapt. 8, 32. (40-42) Mat. 4, 18; 16, 18.

(43) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15, 18. Ps. 39, 10. Is. 4, 2; 7, 14; 9, 5. (44) Mat. 11; 45, 8; 53, 1-2. Jer. 23, 5; 53, 14-17. Iez. 34, 23; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 5, 1. Zah. 9, 9. Mat. 2, 23. (46) Cînt. 1, 6. (47) Ps. 72, 1. (48) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Ioan 6, 69. (51) Fac. 28, 12. Mat. 26, 64. CAP. 2. - (1) Ioan 4, 46. (3) Ps. 17, 7. (9) Ioan 7, 6. (5) Fac. 41, 55.

6 Și erau acolo șase vase de piatră, puse pentru curățirea iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zis-a lor Iisus: Umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut până sus.

8. Și le-a zis: Scoateți acum și aduceți nunului. Iar ei i-au dus.

9 Și când nunul a gustat apa care se făcuse vin și nu știa de unde este, ci numai slujitorii care scosese răpașă apă știau, a chemat nunul pe mire,

10 Și i-a zis: Orice om pune întâi vinul cel bun și, când se amestecă, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Căna Galileii și Și-a arătat slava Sa; și ucenicii Săi au crezut în El.

12 După aceasta S-a coborât în Capernaum, El și mama Sa și frații și ucenicii Săi, și acolo n-au rămas decât puține zile.

13. Și erau aproape Paștile iudeilor, și Iisus S-a urcat la Ierusalim.

14. Și a găsit șezând în templu pe cei ce vindeau boii și oi și porumbei și schimbătorii de bani.

15. Și, făcându-și un bici de ștreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile și boii, și schimbătorii le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele.

16. Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați a-cestea de aici. Nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: Rivna casei Tale mă mistuie.

18. Au răspuns deci iudeii și i-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea?

19. Iisus a răspuns și le-a zis: Dărâmați templul acesta și în trei zile îl voi ridica.

20. Și au zis iudeii: În patruzeci și șase de ani s-a zidit templul acesta! Și Tu îl vei ridica în trei zile?

21. Iar El vorbea despre templul trupului Său.

22. Deci, când S-a sculat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că aceasta

spusese și au crezut Scripturii și cuvintului pe care spusese Iisus.

23. Și când era în Ierusalim, la sărbătoarea Paștilor, mulți au crezut în numele Lui, văzând minunile pe care le făcea.

24. Iar Iisus însuși nu se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți.

25. Și pentru că nu avea nevoie să-l mărturisească cineva despre om, căci El însuși cunoștea ce era în om.

CAP. 3

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim. Ioan mărturisește despre Hristos.

1. Și era un om dintre farisei, care se numea Nicodim și care era fruntaș al iudeilor.

2. Acesta a venit noaptea la Iisus și i-a zis: Rabi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător; că nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu,

dacă nu este Dumnezeu cu el.

3. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu.

4. Iar Nicodim a zis către El: Cum poate omul să se nască, fiind bătrîn? Oare, poate să intre a doua oară în pîntecul mamei sale și să se nască?

5. Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ție, de nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus.

8. Vîntul suflă unde voiește și tu auzi glasul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se dăce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul.

(3) Ps. 17, 8. (12) Mat. 12, 46. (15) Ier. 12, 14. Deut. 16, 1. (16) Mat. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. (17) Zah. 4, 6. (18) Mat. 12, 38; 16, 1. Ioan 7, 50; 9, 16, 33; 19, 39. Fapt. 2, 22; 10, 38. (3) Ioan 1, 13. Iac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23. 1 Cor. 15, 50. 2 Cor. 5, 17. Gal. 6, 15. Tit. 3, 5. (5) Marc. 16, 15-16. Fapt. 2, 38. Tit. 3, 5. (6) Rom. 8, 5. 1 Cor. 15, 48. (8) Eccl. 11, 5. 1 Cor. 2, 11. Col. 3, 3.

(24) Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Luc. 5, 22. (25) 1 Reg. 16, 7. 1 Paral. 28, 9; 29, 17. Ps. 7, 9. Ier. 11, 20. Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Ioan 6, 64; 16, 30. CAP. 3. - (1) Ioan 7, 30; 19, 39. (2) Luc. 7, 22; 24, 19. Ioan 7, 50; 9, 16, 33; 19, 39. Fapt. 2, 22; 10, 38. (3) Ioan 1, 13. Iac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23. 1 Cor. 15, 50. 2 Cor. 5, 17. Gal. 6, 15. Tit. 3, 5. (5) Marc. 16, 15-16. Fapt. 2, 38. Tit. 3, 5. (6) Rom. 8, 5. 1 Cor. 15, 48. (8) Eccl. 11, 5. 1 Cor. 2, 11. Col. 3, 3.

9. A răspuns Nicodim și l-a zis: Cum pot să fie a ceea?

10. Isus a răspuns și l-a zis: Tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea?

11. Adevărat adevărat zice, că noi ceea ce știm vorbim și ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă v-am spus cele pămîntesti și nu credeți, cum veți crede de vă voi spune cele cerești?

13. Și nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborît din cer, Fiul Omului Care este în cer.

14. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înălțeze Fiul Omului.

15. Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încît pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mîntuiască, prin El lumea.

18. Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a și fost judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întunericul mai mult decît Lumina. Căci faptele lor erau rele.

20. Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vadăască.

21. Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sînt săvîrșite.

22. După acestea a venit Isus și ucenicul Lui în pămîntul Iudeii și stătea cu ei acolo și bateza.

23. Și bateza și Ioan în Enom, aproape de Salim.

că erau acolo ape multe și veneau și se batezau.

24. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare.

25. Și s-a iscat o neînțelegere între ucenicii lui Ioan și un iudeu asupra cură țirii.

26. Și au venit la Ioan și i-au zis: Rabi, Acela care era cu tine dincolo de Iordan și despre Care tu ai mărturisit, iată El batează și toți se duc la El.

27. Ioan a răspuns și a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer.

28. Voi înșivă imi sînteți martori că am zis: Nu sînt eu Hristosul, ci sînt trimis înaintea Lui.

29. Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă și ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit.

30. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

31. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pămînt pămîntesc este și de pe pămînt grăiește. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor.

32. Și ce a văzut și auzit, aceea mărturisește, dar mărturia Lui nu o primește nimeni.

33. Cel ce a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.

34. Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și toate le-a dat în mîna Lui.

36. Cel ce crede în Fiul are viață veșnică; iar cel ce nu ascultă de învățarea vedea viața, ci minia lui. Dumnezeu rămîne peste el.

(12) Ințel 9, 16 Marc 4, 17 (13) Pild. 50, 4. Dan. 7, 13-14. Ioan 6, 37, 38, 51, 62, 16, 28. Ef. 4, 8-10 (14) Num. 21, 8-9. 4 Reg. 18, 4. Ințel. 16, 6. 1. Ioan 8, 28; 12, 32. (15) Marc. 16, 16. Ioan 3, 16, 36; 6, 47, 28. 31 (16) Deut. 7, 8. Is. 9, 5; 38, 17; 53, 6. Pflug. 3, 22. Marc. 16, 16. Ioan 3, 36; 6, 40; 15, 15. 1 Ioan 3, 16; 4, 9-10; 5, 10. Rom. 5, 8, 32. Eyr. 2, 9. (17) Mat. 18, 11. Luc. 9, 56. Ioan 1, 8, 15, 12, 47. 1 Ioan 4, 14. (18) Ioan 5, 24. (19) Pild. 2, 13. Ioan 1, 5, 5, 40, 8, 12; 12, 46. 1 Ioan 2, 9. (20) Ef. 5, 13. (21) Ef. 5, 8-9, 15.

(25) Ioan 1, 27; 4, 1. (27) Ioan 6, 65; 19, 11. Iac. 1, 17. Eyr. 4. (28) Mal. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 1, 17. Ioan 1, 20. Fapt. 13, 25. (29) Is. 62, 5. Mat. 9, 15; 22, 2. Marc. 2, 19-20. Luc. 9, 34-35. Ef. 5, 23-27. (37) Mat. 28, 18. Ioan 6, 35, 8, 25. Rom. 9, 5. 1 Cor. 15, 47. Ef. 1, 21. (32) Ioan 8, 26. (33) 1 Ioan 5, 10. Rom. 3, 4. (34) Ioan 1, 26. Ef. 4, 7. (35) Ps. 8, 7. Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27; 28. 18. Luc. 10, 22. Ioan 5, 20; 13, 3; 17, 2. Eyr. 2, 8. (36) Is. 25, 9. Avac. 2, 4. Marc. 16, 16. Ioan 3, 15-18; 6, 47. 1 Ioan 5, 10. Rom. 1, 17.

CAP. 4

Convorbirea Lui Iisus cu femeia samarineancă. Iisus tămăduiește pe fiul unui slujitor regesc.

1 Deci când a cunoscut Iisus că fariseii au auzit că El face și botează mai mulți ucenici decât Ioan,

2. Deși Iisus nu boteza El, cu ucenicii Lui,

3. A lăsat Iudeea și S-a dus iarăși în Galileea

4 Și trebuia să treacă prin Samaria

5. Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov i-a dat lui Iosif, fiul său;

6. Și era acolo fântina lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântină și era ca la al șaselea ceas

7 Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Da-Mi să beau

8 Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde

9. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iu-

deu, ceri să bei de la mine, care sînt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii.

10. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Da-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie.

11. Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai, și fântina e adîncă; de unde, dar, ai apa cea vie?

12. Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântină și el însuși a băut din ea și fiul lui și turmele lui?

13. Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși;

14. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.

15. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot.

CAP. 4. — (1) Ioan 3, 22, 26. (2) Luc. 17, 11. (3) Fac. 33, 19; 48, 22. Iosua 24, 32. (4) Fac. 24, 17. (5) 4 Reg. 17, 24. Sir. 50, 28. Luc. 9, 52-53. Fant. 10, 28. (6) Is. 12, 3; 44, 3; 55, 1; 58, 11. Ier. 2, 13. Zah. 14, 8. Sir. 15, 3. Ioan 6, 33. (14) Ps. 72, 23. Is. 12, 3. Ier. 17, 13. Sir. 24, 23. Ioan 6, 35; 7, 37-38. (15) Ioan 6, 34.

16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.

17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat,

18. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.

19. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești proroc.

20. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm.

21. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede Mă că vine ceasul cînd nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că minuirea din Iudei este.

23. Dar vine ceasul și acum este, cînd adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își dorește.

24. Duh este Dumnezeu și cei ce Îl se închină trebuie să Îl se închine în duh și în adevăr.

25. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se cheamă Hristos; cînd va veni, Acela ne va vesti nouă toate.

26. Iisus i-a zis: Eu sînt. Cel ce vorbesc cu tine

27. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se minau că vorbea cu o femeie înăsi nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea?

28. Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul?

30. Și au ieșit din cetate și veneau către El

31. Între timp, ucenicii Lui Îl rugau, zicînd: Învățătorule, mîncîncă

32. Iar El le-a zis: Eu am de mîncat o mîncare pe care voi nu o știți.

33. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva Î-a adus cineva să mînce?

(16) Ioan 6, 35. (19) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 6, 14, 9, 17. (20) Deut. 12, 5; 11; 16, 6. Iud. 9, 7. 3 Reg. 8, 29; 9, 3. 4 Reg. 17, 35. 2 Paral. 7, 12. (21) Sof. 2, 11. Mal. 1, 11. 1 Tim. 2, 8. (22) Fac. 12, 3. 4 Reg. 17, 26, 29, 41. Is. 2, 3. Rom. 9, 5. Ebr. 7, 14. (24) 2 Cor. 3, 17. Fil. 3, 3. (27) Is. 2, 4.

34. Iisus le-a zis: Mînca-rea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine și să săvîrșesc lucrul Lui.

35. Nu ziceți voi că mai sînt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Rîdi cați ochii voștri și priviți holdele ca sînt albe pentru seceriș.

36. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viața veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.

37. Căci în aceasta se a-devereste cuvîntul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul.

38. Eu v-am trimis să secerati ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor.

39. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvîntul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate cîte am făcut.

40. Deci, după ce au venit la El, samarinenii Îl rugau să rămînă la ei. Și a rămas acolo două zile.

41. Și eu mult mai mulți au crezut pentru cuvîntul Lui.

42. Iar femeii îi ziceau: Credem nu numai pentru cuvîntul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mîntuitorul lumii.

43. Și după cele două zile, a plecat de acolo în Galileea.

44. Căci Iisus însuși a mărturisit că un prooroc nu e cîștit în țara lui.

45. Deci, cînd a venit în Galileea, L-au primit galileenii, cei ce văzuseră toate cîte făcuse El în Ierusalim, la sărbătoare, căci și ei veniseră la sărbătoare.

46. Deci iarăși a mers în Cana Galileii, unde prefăcuse apa în vin. Și era un slujitor regeș, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta, auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și Îl ruga să se coboare și să vindece pe fiul lui, căci era gata să moară.

48. Deci Iisus i-a zis: Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Slujitorul regeș a zis către El: Doamne, coboa-

ra Te înaintea de a muri copilul meu.

50. Iisus i-a zis: Mergi, fiul tău trăiește. Și omul a crezut în cuvîntul pe care i l-a spus Iisus și a plecat.

51. Iar pe cînd el cobora, slugile l-au înfrîmpinat, spunîndu-i că fiul lui trăiește.

52. Și cerea, deci, să afle de la ele ceasul în care i a fost mai bine. Deci i-au spus că ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile.

53. Așadar tatăl a cunoscut că în ceasul acela a fost în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăiește. Și a crezut el și toată casa lui.

54. Aceasta este a doua minune pe care a făcut-o iarăși Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAP. 5

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda. Iisus vorbește despre puterea Sa dumnezeiască.

1. După acestea era o sărbătoare a iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim.

2. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldă-

toare, care se numea pe evreiește Vitezda, avînd cinci pridvoare.

3. În acestea zăceau mulți tîme de bolnavi: orbi, schioși, uscați, așteptînd mișcarea apei.

4. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare și tulbura apa și cine intra înții, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ținut.

5. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani.

6. Iisus, văzîndu-l pe acesta zăcînd și știînd că este așa încă de multă vreme, i-a zis: Voiești să te faci sănătos?

7. Bolnavul l-a răspuns: Doamne, nu am om, ca să mă arunce în scăldătoare, cînd se tulbură apa; că, pînă cînd vin eu, altul se coboară înaintea mea.

8. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umolă.

9. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și si-a luat patul și umbla. Dar în ziua aceea era sîmbătă.

10. Deci ziceau iudeii către cel vindecat: Este zi de

(34) Ps. 38, 10-12. Ier. 30, 21. Ioan 6, 38; 17, 1. (35) Mat. 9, 37. Luc. 10, 2. (43) Mat. 4, 12. Marc. 1, 14. Luc. 4, 14. (44) Mat. 13, 57. Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. (46) Ioan 2, 1-11. (48) Mat. 12, 39; 16, 1-4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. 1 Cor. 1, 22.

CAP. 5. (2) Neem. 5, 1; 12, 39. (7) Ps. 71, 13. (8) Is. 35, 8-9. Mat. 9, 6. Marc. 2, 10. Luc. 5, 24. (9) Ioan 9, 14. (10) Ies. 20, 9-10. Deut. 5, 15. Ier. 17, 21. 27. Mat. 12, 2. Marc. 2, 24, 3, 4. Luc. 6, 2; 13, 14.

simbătă și nu ți este îngăduit să-ți iei patul.

11. El le-a răspuns: Cel ce m-a făcut sănătos Acela mi-a zis: Ia-ți patul și umblă.

12. El i-au întrebat: Cine este omul care ți-a zis: Ia-ți patul tău și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc.

14. După aceasta Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiesti, ca să nu-ți fie ceva mai rău.

15. Atunci omul a plecat și a spus iudeilor că Iisus este Cel ce l-a făcut sănătos.

16. Pentru aceasta iudeii prigoneau pe Iisus și căutau să-L omoare, că făcea acea simbătă.

17. Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pen-

tru că dezlega simbătă, ci și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu.

19. A răspuns deci Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele ce face Acela, acestea le face și Fiul întotdeauna.

20. Că Tatăl iubeste pe Fiul și l-a arătat toate cîte face El și lucruri mai mari decît acestea va arăta Lui, ca voi să vă mirați.

21. Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce voiesc.

22. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului.

23. Ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstește pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pe Fiul nu cinstește pe Tatăl care L-a trimis.

24. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvîn-

tu! Meu și crede în Cel ce M-a trimis are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.

25. Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul și acum este, cînd morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce vor auzi vor învia.

26. Căci precum Tatăl are viață în Sine, așa l-a dat și Fiului să aibă viață în Sine;

27. Și l-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului.

28. Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui.

29. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osîndirii.

30. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis.

31. Dacă mărturisesc Eu despre Mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată.

32. Altul este care mărturisește despre Mine; și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește despre Mine.

33. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

34. Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci vă spun acestea ca să vă mîntuiți.

35. Acela (Ioan) era făclia care arde și luminează, și voi ați voit să vă veseliți o clipă în lumina lui.

36. Iar Eu am mărturie mai mare decît a lui Ioan; căci lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvîrșesc, lucrările acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis.

37. Și Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-ați auzit vreodată, nici fața Lui n-ați văzut-o;

38. Și cuvîntul Lui nu sălășluiește în voi, pentru că

(14) Luc. 11, 26. (17) Ioan 9, 4; 14, 10. (18) Mat. 12, 14. Ioan 7, 1, 19, 30, 10, 33. Filip. 2, 6. (19) Ioan 5, 30; 8, 28; 9, 4; 12, 49; 14, 10. (20) Pild. 8, 30. Ioan 3, 35. (22) Ps. 71, 1. Mat. 11, 27; 28, 18. Ioan 5, 27, 1, 2. Fapt. 17, 31. 1 Petr. 4, 5. Rom. 2, 16. 2 Tim. 4, 1. (23) Luc. 10, 16. 1 Ioan 2, 23. (24) Ioan 3, 16-18, 36; 6, 40, 47, 8, 51. 1 Ioan 3, 14.

(25) Ioan 5, 28. Ef. 5, 14. (27) Fac. 18, 25. Dan. 7, 13. 14. Luc. 10, 22. Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42; 17, 31, 1 Tes. 4, 16. (28-29) Is. 26, 19. Iez. 37, 4. Dan. 12, 2, 3. Injel. 3, 9-10. Mat. 25, 46. Ioan 5, 25. 1 Cor. 15, 52. 1 Tes. 4, 16. Apoc. 14, 11. (30) Mat. 26, 59. Marc. 14, 36. Ioan 5, 19; 6, 38. (32) Is. 42, 1. Mat. 3, 17; 17, 5. Ioan 8, 18. 1 Ioan 5, 6-9. (33) Ioan 1, 15-32; 10, 41. (35) Sir. 48, 1. Ioan 1, 19. 2 Petr. 1, 19. (36) Ioan 10, 25. (37) Deut. 4, 12. Mat. 3, 17.

voi nu credeți în Cel pe care L-a trimis Acela.

39. Cercetați Scripturile, că socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și acelea sînt care marturisesc despre Mine.

40. Și nu voiti să veniți la Mine, ca să aveți viață!

41. Slavă de la oameni nu primesc;

42. Dar v-am cunoscut că n-aveți în voi dragostea de Dumnezeu.

43. Eu am venit în numele Tatălui Meu, și voi nu Mă primiți; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îi veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, cînd primiți slavă unui de la alții, și slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutați?

45. Și nu socotiți că Eu vă voi învinui la Tatăl; cel ce vă învinuiește este Moise, în care voi ați nădăjduit.

46. Ca dacă ați fi crezut lui Moise, ați fi crezut și

Mie, căci despre Mine a scris acela.

47. Iar dacă celor scrise de el nu credeți, cum veți crede în cuvintele Mele?

CAP. 6

Săturarea celor cinci mii de oameni. Iisus umblă pe mare. Piinea care se pogăra din cer. Mărlurisirea lui Petru.

1. După acestea Iisus S-a dus dincolo de marea Galileii, în părțile Tiberiadei.

2. Și a mers după El mulțime multă, pentru că vedeau minunile pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Și S-a suit Iisus în munte și a șezut acolo cu ucenicii Săi.

4. Și era aproape Paștile, sărbătoarea iudeilor.

5. Deci ridicîndu Și Iisus ochii și văzînd că mulțime multă vine către El, a zis către Filip: De unde vom cumpăra piine, ca să mîncine aceștia?

6. Iar aceasta o zicea ca să-l încerce, că El știa ce avea să facă.

7. Și Filip i-a răspuns: Pîini de două sute de dinari nu le vor ajunge, ca să ia fiecare cîte puțin.

8. Și a zis Lui unul dintre ucenici, Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un bălat care are cinci pîini de orz și doi pești. Dar ce sînt acestea la atîția?

10. Și a zis Iisus: Faceți pe oameni să se așeze. Și era iarbă multă în acel loc. Deci au șezut bărbații în număr ca la cinci mii.

11. Și Iisus a luat pîinile și, mulțumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii celor ce sedeau; asemenea și din pești, cît au voit.

12. Iar după ce s-au săturat, a zis ucenicilor Săi: adunați fărîmiturile ce au rămas, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri

de fărîmituri, care au rămas de la cei ce au mincat din cele cinci pîini de orz.

14. Iar oamenii văzînd minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Proorocul, Care va să vină în lume.

15. Cunosciînd deci Iisus că au să vină și să L ia cu sila, ca să-L facă rege, S-a dus iarăși în munte El singur.

16. Și cînd s-a făcut seară, ucenicii Lui s-au coborît la mare.

17. Și intrînd în corabie, mergeau spre Capernaum, dincolo de mare. Și s-a făcut întineric și Iisus încă nu venise la ei.

18. Și suflînd vînt mare, marea se întărița.

19. După ce au vislit dec: ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, au văzut pe Iisus umblînd pe apă și apropiîndu-se de corabie, ei s-au înfricoșat.

20. Iar El le-a zis: Eu sînt; nu vă temeți!

(7) Num. 11, 21-22, 4 Reg. 4, 43. Marc. 6, 37. (9) Mat. 11, 17; 15, 34. Marc. 6, 38. Luc. 9, 15. (10) Mat. 14, 19; 15, 38. Marc. 6, 39. Luc. 9, 14. (11) 1 Reg. 9, 13. Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. Luc. 9, 16. (12) Mat. 14, 20; 15, 37. Marc. 6, 42; 8, 8, 19. Luc. 9, 17. (13) Mat. 15, 37. Marc. 8, 19. (14) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15, 18. Mat. 11, 3; 21, 46. Luc. 7, 16-19; 24, 19. Ioan 4, 19; 7, 12; 9, 17. (15) Mat. 14, 23. (17) Mat. 14, 22. Marc. 6, 47. (18) Mat. 14, 24. (19) Mat. 14, 25. Marc. 6, 48. (20) Mat. 14, 27. Marc. 6, 50.

21. Deci voiau să-L ia în corabie, și îndată corabia a sosit la țarmul la care mergeau

22. A doua zi, mulțimea, care sta de cealaltă parte a mării, a văzut că nu era acolo decât numai o corabie mai mică și că Iisus nu intrase în corabie împreună cu ucenicii Săi, ci plecaseră numai ucenicii Lui.

23. Și alte corăbii mai mici au venit din Tiberiada în apropiere de locul unde e, mincaseră pîinea, după ce Domnul mulțumise.

24. Deci, cînd a văzut mulțimea că Iisus nu este acolo, nici ucenicii Lui, au intrat și ei în corăbiiile cele mici și au venit la Capernaum, căutîndu-L pe Iisus.

25. Și găsindu-L dincolo de mare, l-au zis: Învățătorule, cînd ai venit aici?

26. Iisus le-a răspuns și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă. Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mîncat din pîini și v-ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mîncarea cea pieritoare, ci pentru mîncarea ce rămîne spre viața veșnică și pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl.

28. Deci au zis către El: Ce să facem, ca să săvîrșim lucrările lui Dumnezeu?

29. Iisus a răspuns și le-a zis: Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeți în Acela pe Care El L-a trimis.

30. Deci l-au zis: Dar ce minune faci Tu, ca să vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri au mincat mană în pustie, precum este scris: Pîine din cer le-a dat lor să mînce.

32. Deci Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Nu Moise v-a dat pîinea cea din cer; ci Tatăl Meu vă dă din cer pîinea cea adevărată.

33. Căci pîinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer și care dă viață lumii.

(27) Deut. 30, 20. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 1, 32; 10, 36. 2 Petr. 1, 17. (29) Ioan 17, 3, 25. 1 Ioan 3, 25. (30) Mat. 12, 38; 16, 1. Mat. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18. 1 Cor. 1, 22. (31) Ieș. 16, 14-15. Num. 11, 7. Deut. 8, 16. Neem. 9, 15. Ps. 77, 24-25. Injcl. 16, 20. Ioan 6, 49. 1 Cor. 10, 3. (33) Ioan 3, 13, 31. 1 Cor. 10, 17.

34. Deci au zis către El: Doamne, dă-ne totdeauna pîinea aceasta.

35. Și Iisus le-a zis: Eu sînt pîinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămîzi și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată.

36. Dar am spus vouă că M-ați și văzut și nu credeți.

37. Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; și pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară;

38. Pentru că M-am coborît din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine.

39. Și aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toți pe care Mi l-a dat Mie să nu pierd pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi.

40. Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

41. Deci iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zise:

se: Eu sînt pîinea ce s-a coborît din cer.

42. Și ziceau: Au nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe mama Sa? Cum spune El acum; M-am coborît din cer?

43. Iisus a răspuns și le-a zis: Nu mururați între voi.

44. Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl Care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

45. Scris este în prooroci: Și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci oricine a auzit și a învățat de la Tatăl la Mine vine.

46. Nu doar că pe Tatăl L-a văzut cineva, decât numai Cel ce este de la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl.

47. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viață veșnică.

48. Eu sînt pîinea vieții.

(34) Ioan 4, 15. (35) Lev. 22, 7. Sir. 24, 23. Ioan 4, 10, 14, 36; 6, 48, 58. 1, 37. (36) Ioan 6, 64. (38) Mat. 26, 39. Marc. 14, 36. Luc. 22, 42. Ioan 3, 13; 4, 34; 5, 30; 8, 28-29. (39) Ioan 10, 28, 17, 12; 18, 9. (40) Ioan 3, 16; 5, 24. (42) Mat. 13, 35. Marc. 6, 3. Luc. 3, 23; 4, 22. (44) Ier. 31, 5. Plîng. 5, 21. Luc. 10, 22. Ioan 6, 65. (45) Is. 54, 13. Ier. 31, 34. Mih. 4, 2. Evr. 8, 10; 10, 16. (46) Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 1, 18; 3, 15. (47) Ioan 5, 24. (48) Pild. 9, 5. Ioan 6, 35, 58.

49. Părinții voștri au mincat mană în pustie și au murit.

50. Pîinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mîncîcă cineva, nu moare.

51. Eu sînt pîinea cea vie, care s-a pogorît din cer. Cine mîncîcă din pîinea aceasta via va fi în veci. Iar pîinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.

52. Deci iudeii se certau între ei, zicînd: Cum poate Acesta să ne dea trupul Lui să-l mîncăm?

53. Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mîncă trupul Fiului Omului și nu veți bea sîngele Lui, nu veți avea viață în voi.

54. Cel ce mîncîcă trupul Meu și bea sîngele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

55. Trupul Meu este adevărat mîncare și sîngele Meu, adevărată băutură.

56. Cel ce mîncîcă trupul Meu și bea sîngele Meu ră-

mîne întru Mine și Eu întru el.

57. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl cel viu și Eu viez pentru Tatăl, și cel ce Mă mîncîcă pe Mine va trăi prin Mine.

58. Aceasta este pîinea care s-a pogorît din cer, nu precum au mîncat părinții voștri mană și au murit. Cel ce mîncîcă această pîine va trăi în veac.

59. Acestea le-a zis pe cînd învîța în sinagoga din Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvîntul acesta! Cine poate să-l asculte?

61. Iar Iisus, știind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă smîntește aceasta?

62. Dacă veți vedea pe Fiul Omului, suindu-Se acolo unde era mai înainte?

63. Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sînt duh și sînt viață.

64. Dar sînt unii dintre voi care nu cred. Căci Iisus

știa de la început cine sînt cei ce nu cred și cine este cel care îl va vinde.

65. Și zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl.

66. Și de atunci mulți din tre ucenicii Săi s-au dus înapoi și nu mai umblau cu El.

67. Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreți și voi să vă duceți?

68. Simon Petru l-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice.

69. Și noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeuului Celui viu.

70. Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Și unul dintre voi este diavol!

71. Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta, unul din cei doisprezece fiind, avea să-L vîndă.

CAP. 7

Iisus învîță în Tempul, la sărbătoarea corturilor.

1. Și după acestea mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L ucidă.

2. Și era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor.

3. Au zis deci către El frații Lui: Pleacă de aici și du-Te în Iudeea, pentru că și ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci.

4. Căci nimeni nu lucrează ceva în ascuns, ci caută să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii.

5. Pentru că nici frații Lui nu credeau în El.

6. Deci le-a zis Iisus: Vremea Mea încă n-a sosit; dar vremea voastră totdeauna este gata.

7. Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăște, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sînt rele.

(49) Ies. 16, 14-15. Num. 11, 7. Ps. 77, 24-25. Is. 8, 16. Ioan 6, 31. 1 Cor. 10, 3. (51) Ioan 3, 13. (53) Mat. 26, 26-28. (54) Ioan 11, 26. (58) Ioan 6, 35, 48. (60) Ioan 6, 66. (62) Mat. 26, 64. Ioan 3, 13. Ef. 4, 8. (63) Rom. 8, 2. 2 Cor. 3, 6. (64) Marc. 2, 8. Ioan 2, 24-25; 6, 36.

(65) Ioan 3, 27; 6, 44. (66) Ps. 72, 23. Ioan 6, 60. (68) Fapt. 5, 20. (69) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 11, 27. (70) Luc. 6, 13. CAP. 7. — (1) Ioan 5, 16-18. (2) Lev. 23, 34. Num. 29, 12. (3) Mat. 12, 46. Marc. 3, 31. Fapt. 1, 14. (5) Ps. 68, 11. Marc. 3, 21. (6) Ioan 2, 4; 7, 8, 30; 8, 20. (7) Pild. 29, 27. Injcl. 2, 14. Luc. 6, 26. Ioan 3, 19, 15, 18-19.

8. Voi duceți vă la sărbătoare; Eu nu merg la sărbătoarea aceasta, căci vremea Mea nu s-a împlinit încă.

9. Acestea spunându-le, a rămas în Galileea.

10. Dar după ce frații Săi s-au dus la sărbătoare, atunci S-a suit și El, dar nu pe față ci pe ascuns.

11. În timpul sărbătorii iudei îi căutau și ziceau: Unde este Acela?

12. Și cirure multă era despre El în mulțime; unii ziceau: Este bun; iar alții ziceau: Nu, ci amăgește mulțimea.

13. Totuși, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea despre El pe față.

14. Iar la jumătatea praznicului Iisus S-a suit în templu și învăța.

15. Și iudeii se mira: zicând: Cum știe Acesta cartea fără să fi învățat?

16. Deci le-a răspuns Iisus și a zis: Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis.

17. De vremea cineva să facă voia Lui, va cunoaște des-

pre învățătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine însumi.

18. Cel care vorbește de la sine își caută slava sa; iar cel care caută slava celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat și nedreptate nu este în el.

19. Oare nu Moise v-a dat Legea? Și nimeni dintre voi nu ține Legea. De ce căutați să Mă ucideți?

20. Și mulțimea a răspuns: Ai demon. Cine caută să Teucidă?

21. Iisus a răspuns și le-a zis: Un lucru am făcut și toți vă mirați.

22. De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur, nu că este de la Moise, ci de la părinți, și simbatatăiați împrejur pe om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur simbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă miniați pe Mine că am făcut simbăta un om întreg sănătos?

24. Nu judecați după înfățișare, ci judecați judecată dreaptă.

25. Deci ziceau unii dintre ierusalimiteni: Nu este, oare, Acesta pe care-L caută să-L ucidă?

26. Și iată că vorbește pe față și ei nu-I zic nimic. Nu cumva căpeteniile au cunoscut cu adevărat că Acesta e Hristos?

27. Dar pe Acesta îl știm de unde este. Însă Hristosul, când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci a strigat Iisus în templu, învățând și zicând: Și pe Mine Mă știți și știți de unde sunt; și Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine și pe care voi nu-L știți.

29. Eu îl știu pe El, căci de la El sunt și El M-a trimis pe Mine.

30. Deci căutau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîna pe El, pentru că nu venise încă ceasul Lui.

31. Dar mulți din mulțime au crezut în El și ziceau: Hristosul când va veni va face El minuni mai multe decât a făcut Acesta?

32. Au auzit fariseii mulțimea mormurind acestea despre El și au trimis arhierii și fariseii slujitori ca să-L prindă.

33. Dar Iisus le-a zis: Puțin timp mai sînt cu voi și Mă duc la Cel ce M-a trimis.

34. Mă veți căuta și nu Mă veți găsi; și unde sînt Eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis iudeii, între ei: Unde are să se ducă Acesta, ca noi să nu-L găsim? Nu cumva va merge la cei împrăștiati printre elini și va învăța pe elini?

36. Ce înseamnă acest cuvînt pe care l-a spus: Mă veți căuta și nu Mă veți găsi și unde sînt Eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea din urmă — ziua cea mare a

(8) Ioan 7, 6. 30. 8. 20. (12) Ioan 6, 14; 7, 40; 9, 16; 10, 19. (13) Ioan 9, 22; 12, 42. 19, 38. (15) Mat. 13, 54. Marc. 6, 2. Luc. 2, 47. (16) Ioan 8, 28; 12, 44; 14, 20, 24. (17) Ps. 49, 24. Ioan 8, 47. (18) Ioan 5, 41. 8, 50. (19) Ies. 20, 1, 24. 3. Deut. 35, 4. Mat. 12, 14. Marc. 3, 6. Ioan 1, 1; 5, 16. 18; 10, 31. (20) Ioan 8, 48-52. 10, 20. (22) Fac. 17, 7. 10. Lev. 12, 5. (23) Ioan 3, 8. 16.

(24) Lev. 19, 15. Deut. 1, 16-17; 16, 19. Pild. 24, 23. Ioan 8, 15. Iac. 2, 1-4. 2 Cor. 10, 7. (26) Ioan 7, 48. (27) Mat. 15, 55. Marc. 6, 3. Luc. 4, 22. (28) Ioan 8, 42. (30) Marc. 13, 12. Ioan 7, 6. 8, 20. (31) Ioan 8, 38. (33) Ioan 15, 33; 16, 5. 16. (34) Os. 1, 6. Ioan 8, 21, 13, 35. (35) Ioan 1, 1. 1 Petr. 1, 1. (37) Lev. 23, 36. Num. 29, 37. 2 Paral. 7, 9. Is. 75, 1. Ioan 4, 14; 6, 35. Apoc. 22, 15.

sărbătorii — Iisus sta între ei și a strigat, zicînd: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea.

38. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: riuri de apă vie vor curge din pîntecele lui.

39. Iar aceasta a zis o despre Duhul pe care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era dat Duhul pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit.

40. Deci din multime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul.

41. Iar alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos?

42. N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sămînța lui David și din Betleem, cetatea lui David?

43. Și s-a făcut dezbinare în multime pentru El.

44. Și unui dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîinile pe El.

45. Deci slugile au venit la arhieriei și la farisei, și le-au zis aceia: De ce nu L-ați adus?

46. Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește acest Om.

47. Și le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți?

48. Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei?

49. Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată!

50. A zis către ei Nicodim, cel ce venise noaptea, fiind unul dintre ei:

51. Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întîi și nu știe ce a făcut?

52. Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc.

53. Și s-a dus fiecare la casa sa.

(38) Deut. 18, 18. Pild. 18, 4. Cînt. 4, 15. Is. 12, 3, 35, 6; 44, 5. Ioil. 4, 18. Ioan 4, 14. (39) Is. 44, 3. Ioil. 3, 1. Zah. 12, 10. Fapt. 2, 17, 33. (40) Mat. 21, 46, 26, 5. Ioan 7, 12. (41) 1 Reg. 16, 1-4; 20, 6. Mîh. 5, 1. Mat. 2, 5-6. Luc. 2, 4. (43) Ioan 9, 16. (44) Marc. 12, 12. (46) Luc. 4, 32. (48) Ioan 7, 26. (50) Ioan 3, 1-2; 19, 39. (51) Deut. 1, 17, 17, 8.

CAP. 8

Femeia păcătoasă. Iisus este Lumina lumii. Cuvînt împotriva necredinței iudeilor.

1. Iar Iisus S-a dus la Muntele Măslinilor.

2. Dar dimineața iarăși a venit în templu, și tot poporul venea la El; și El, șezînd, îi învăța.

3. Și au adus la El fariseii și cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter și, așezînd-o în mijloc,

4. Au zis Lui: Învățătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter;

5. Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecîndu-Se în jos, scria cu degetul pe pămînt.

7. Și stăruind să-L întrebă, El S-a ridicat și le-a zis: Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintîi piatra asupra ei.

8. Iarăși plecîndu-Se, scria pe pămînt.

9. Iar ei auzind aceasta și, muștrați fiind de cuget, ieșeau unul cîte unul, începînd de la cei mai bătrîni și pînă la cei din urmă, și a rămas Iisus singur și femeia, stînd în mijloc.

10. Și ridicîndu-Se Iisus și nevăzînd pe nimeni decît pe femeie, i-a zis: Femeie, unde sînt pîrîșii tăi? Nu te-a osîndit nici unul?

11. Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Și Iisus i-a zis: Nu te osîndesc nici Eu. Mergi; de-acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci iarăși le-a vorbit Iisus zicînd: Eu sînt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

13. De aceea fariseii I-au zis: Tu mărturisești despre Tine însuși; mărturia Ta nu este adevărată.

14. A răspuns Iisus și le-a zis: Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă știu de unde am venit și unde Mă duc. Voi nu știți de unde vin, nici unde Mă duc.

CAP. 8. - (5) Lev. 20, 10. Deut. 22, 22. Sir. 23, 30-32. (6) 1er. 17, 13. (7) Sir. 8, 6. (12) Ioan 1, 4, 5; 3, 19; 9, 5; 12, 46. 1 Ioan 1, 5. Ef. 5, 8.

15. Voi judecați după trup; Eu nu judec pe nimeni.

16. Și chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sînt singur, ci Eu și Cel ce M-a trimis pe Mine.

17. Și în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sînt Cel ce mărturisesc despre Mine însumi și mărturisește despre Mine Tatăl, Cel ce M-a trimis.

19. Îi ziceau deci: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: Nu Mă știți nici pe Mine nici pe Tatăl Meu; dacă M-ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus în vîstierie, ne cînd învîla în templu; și nimeni nu L-a prins că încă nu venise ceasul Lui.

21. Și iarăși le-a zis: Eu Mă duc și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau iudeii: Nu cumva își va ridica singur

viața? Că zice: Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

23. Și El le zicea: Voi sînteți din cele de jos; Eu sînt din cele de sus. Voi sînteți din lumea aceasta; Eu nu sînt din lumea aceasta.

24. V-am spus deci vouă că veți muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeți că Eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci îi ziceau ci: Cine ești Tu? Și a zis lor Iisus: Ceea ce v-am spus de la început.

26. Multe am de spus despre voi și de judecat. Dar Cel ce M-a trimis pe Mine adevărat este, și cele ce am auzit de la El, Eu acestea le grăiesc în lume.

27. Și ei n-au înțeles că le vorbea despre Tatăl.

28. Deci le-a zis Iisus: Cînd veți înălța pe Fiul Omului, atunci veți cunoaște că Eu sînt și că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învățat Tatăl, așa vorbesc.

29. Și Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat

(15) Ioan 7, 24. (16) 2 Cor. 13, 1. (17) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. 2 Cor. 13, 1. Evr. 10, 28. (18) Is. 42, 1. Ioan 5, 32. 1 Ioan 5, 9. (19) 1 Ioan 2, 23. (20) Ioan 7, 6, 8, 30. (21) Ioan 13, 33-34. (22) Ioan 3, 31; 17, 14. Col. 3, 1. (23) Ioan 3, 32. Evr. 1, 2. (24) Ioan 3, 14. 5, 19, 30, 7, 16; 12, 32.

singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui.

30. Spunînd El acestea, mulți au crezut în El.

31. Deci zicea Iisus către iudeii care crezuseră în El: Dacă veți rămîne în cuvîntul Meu, sînteți cu adevărat ucenici ai Mei;

32. Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.

33. Ei însă I-au răspuns: Noi sîntem sămînta lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: Veți fi liberi?

34. Iisus le-a răspuns: Adevărat adevărat vă spun: Oricine săvîrșește păcatul este rob păcatului.

35. Iar robul nu rămîne în casă în veac; Fiul însă rămîne în veac.

36. Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr.

37. Știu că sînteți sămînta lui Avraam, dar căutați să Mă omorîți, pentru că cuvîntul Meu nu încapе în voi.

38. Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl Meu, iar voi faceți ceea ce ați auzit de la tatăl vostru.

39. Ei au răspuns și I-au zis: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le-a zis: Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam.

40. Dar voi acum căutați să Mă ucideți, pe Mine, omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut așa.

41. Voi faceți faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Noi nu ne-am născut din desfrînare. Un tată avem: pe Dumnezeu.

42. Le-a zis Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieșit și am venit. Pentru că n-am venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis.

43. De ce nu înțelegeți vorbirea Mea? Fiindcă nu puteți să dați ascultare cuvîntului Meu.

(30) Ioan 7, 31. (32) Is. 42, 7; 61, 1. Rom. 6, 14. 22. 8. 2. 1. 2. Paral. 20, 7. Mat. 3, 9. Ioan 8, 39. (34) 2 Petr. 2, 19. Rom. 6, 16. 20. (35) Fac. 21, 10. Gal. 4, 30. (36) Rom. 6, 18. 8, 2. 1 Cor. 7, 22. Gal. 5, 1. (37) Mat. 3, 9. Ioan 7, 19; 18, 40. (38) Mat. 3, 4. Luc. 3, 8. Ioan 8, 33. Rom. 4, 11. 12, 16; 9, 7. Gal. 3, 7. (40) Ps. 108. 3. Ioan 8, 37. (41) Is. 63, 10; 64, 7. (42) Ioan 7, 28.

44. Voi sinteti din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni și nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii.

45. Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeți.

46. Cine dintre voi Mă vădește de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeți?

47. Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultați, pentru că nu sinteți de la Dumnezeu.

48. Am răspuns iudeii și i-au zis: Oare, nu zicem noi bine că Tu ești samarinean și ai demon?

49. A răspuns Iisus: Eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl Meu, și voi nu Mă cinștiți pe Mine.

50. Dar Eu nu caut slava Mea. Este cine să o caute și să judece.

51. Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Iudeii i-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit, de asemenea și proorocii; și Tu zici: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Nu cumva ești Tu mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit? Și au murit și proorocii. Cine Te faci Tu a fi?

54. Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine însumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel care Mă slăvește, despre Care ziceți voi că este Dumnezeul vostru.

55. Și nu L-ați cunoscut, dar Eu îl știu; și, dacă aș zice că nu-L știu, aș fi mincinos asemenea vouă. Cîl știu și păzesc cuvântul Lui.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea și a văzut-o și s-a bucurat.

(44) Fac. 3, 4, 15. Mat. 13, 38. Fapt. 13, 10. 1 Ioan 3, 8-9. Iuda 1, 6. 2 Cor. 11, 3. (46) Psal. 8, 7. 2 Cor. 5, 21. (47) Sir. 3, 28. Ioan 10, 26-27. 1 Ioan 4, 6. (48) 2 Paral. 18, 21. Mat. 10, 25. Ioan 8, 20; 10, 20. (50) Ioan 7, 18. (51) Ioan 5, 24. (54) Ioan 16, 14. Fapt. 3, 13. Evr. 5, 5. (56) Fac. 15, 6; 22, 16. Iov 19, 27. Luc. 10, 24. Evr. 11, 13.

57. Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam?

58. Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sint mai înainte de a fi fost Avraam.

59. Deci au luat pietre ca să arunce asupra Lui. Dar Iisus S-a ferit și a ieșit din templu și, trecind prin mijlocul lor, S-a dus.

CAP. 9

Vindecarea orbului din naștere, în zi de sîmbătă.

1. Și trecînd Iisus, a văzut un om orb din naștere.

2. Și ucenicii Lui L-au întrebat, zicînd: Învățătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinții lui, de s-a născut orb?

3. Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.

4. Trebuie să fac, pînă este ziua, lucrările Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine

noaptea, cînd nimeni nu poate să lucreze.

5. Atît cît sint în lume, Lumină a lumii, sint

6. Acestea zicînd, a scui-pat jos și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tină ochii orbului.

7. Și i-a zis: Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului (care se tîlcuiește: trimis). Deci s-a dus și s-a spălat și a venit văzînd.

8. Iar vecinii și cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce ședea și cerșea?

9. Unii ziceau: El este. Alții ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sint.

10. Deci îi ziceau: Cum îi s-au deschis ochii?

11. Acela a răspuns: Omul care se numește Iisus a făcut tină și a uns ochii mei; și mi-a zis: Mergi la scaldătoarea Siloamului și te spală. Deci, ducîndu-mă și spălîndu-mă, am văzut.

12. Zis-au lui: Unde este Acela? Și el a zis: Nu știu.

(58) Ieș. 3, 14. Is. 43, 13. Ioan 1, 1-2, 15, 30; 17, 5, 24. Col. 1, 17. Apoc. 1, 8. (59) Luc. 4, 30. Ioan 10, 31; 11, 8. CAP. 9. — (2) Ioan 9, 34. (3) Ioan 11, 4. (4) Ioan 4, 34; 5, 17; 11, 9; 12, 35. (5) Is. 42, 6. Luc. 2, 32. Ioan 1, 4-5; 8, 12; 12, 35, 46. Fapt. 13, 47. (6) Is. 35, 5. Marc. 7, 33; 8, 23. Ioan 9, 11; 11, 37. (7) 4 Reg. 5, 10-14. Necm. 3, 15. (11) Is. 8, 6. Ioan 9, 6-7.

13. L-au dus la farisei pe cel ce fusese oarecînd orb.

14. Și era simbată în ziua în care Iisus a făcut tină și i-a deschis ochii.

15. Deci iarăși îl întrebau și fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, și m-am spălat și văd.

16. Deci ziceau unii dintre farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ține simbată. Iar alții ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minăm? Și era dezbinare între ei.

17. Au zis deci orbului iarăși: Dar tu ce zici despre El, că ți-a deschis ochii? Iar el a zis că prooroc este.

18. Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, pînă ce n-au chemat pe părintii celui ce vedea.

19. Și i-au întrebât, zicînd: Acesta este fiul nostru, despre care ziceți că s-a născut orb? Deci cum vede el acum?

20. Au răspuns deci părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, noi nu știm; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu știm. Întrebați-l pe el; este în vîrstă; va vorbi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinții lui, pentru că se temeau de iudei. Căci iudeii pusese ră acum la cale că, dacă cineva va mărturisi că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă.

23. De aceea au zis părinții lui: Este în vîrstă; întrebați-l pe el.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că Omul acesta e păcătos.

25. A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu știu. Un lucru știu: că fiind orb, acum văd.

26. Deci i-au zis: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?

27. Le-a răspuns: V-am spus acum și n-ați auzit? De ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenici ai Lui?

28. Și i-au ocărît și i-au zis: Tu ești ucenic al Ace-

lui, iar noi sintem ucenici ai lui Moise.

29. Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L știm de unde este.

30. A răspuns omul și le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu știți de unde este și El mi-a deschis ochii.

31. Și noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere.

33. De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic.

34. Au răspuns și i-au zis: În păcate te-ai născut tot, și tu ne înveți pe noi? Și l-au dat afară.

35. Și a auzit Iisus că l-au dat afară. Și, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?

36. El a răspuns și a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El?

37. Și a zis Iisus: L-ai și văzut! Și Cel ce vorbește cu tine Acela este.

38. Iar el a zis: Cred, Doamne. Și s-a închinat Lui.

39. Și a zis: Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi.

40. Și au auzit acestea, unii dintre fariseii, care erau cu El, și i-au zis: Oare și noi sintem orbi?

41. Iisus le-a zis: Dacă ati fi orbi n-ați avea păcat. Dar acum ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul rămîne asupra voastră.

CAP. 10

Păstorul cel bun și oile Sale.

1. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe ușă, în staulul oilor, ci sare pe aținea, acela este fur și tâlhar.

2. Iar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor.

3. Acestuia, portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile sale le

(29) Ies. 3, 6; 19, 19. (31) Iov 27, 9; 35, 12-13. Ps. 5, 4-5, 17, 44, 33, 15-17; 65, 17-18. Pild. 1, 28; 15, 29; 28, 9. Is. 1, 15. Ier. 11, 12; 14, 12. Iez. 8, 18. Măh. 3, 4. Zah. 7, 13. (32) Is. 42, 7. Ioan 10, 21. (33) Ioan 3, 2; 9, 16. (34) Ioan 4, 26. (39) Mat. 11, 25, 13, 13-14. Ioan 12, 46. 2 Cor. 3, 14. (40) Rom. 2, 19. (41) Ioan 15, 22-24. CAP. 10. - (1) Ioan 10, 7-9; 14, 6. (2) Ioan 10, 1, 9; 14, 6.

(14) Ioan 5, 9. (16) Ioan 3, 2; 7, 12, 43; 9, 35; 10, 19. (17) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 4, 19; 6, 14. (22) Ioan 7, 13; 12, 42; 19, 38. (24) Iosua 7, 19. Ier. 13, 16. Ioan 9, 16.

cheamă pe nume și le mină afară.

4. Și cînd le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el, căci cunosc glasul lui.

5. Iar după un străin, ele nu vor merge ci vor fugi de la el pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înțeles ce înseamnă cuvintele Lui.

7. A zis deci iarăși Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sînt ușa oilor.

8. Toți cit: au venit mai înainte de Mine sînt furii și filharî, dar oile nu i-au ascultat.

9. Eu sînt așa: de va intra cineva prin Mine, se va mîntui; și va intra și va ieși și pasune va afla.

10. Furul nu vine decît ca să fure și să juphie și să piardă. Eu am venit ca viață să adă și din belșug să adă.

11. Eu sînt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile sale.

12. Iar cel plătit și cel care nu este păstor, și ale cărui oi nu sînt ale lui, vede lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și le risipește.

13. Dar cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu are grijă de oi.

14. Eu sînt păstorul cel bun și cunosc pe ale Mele și ale Mele Mă cunosc pe Mine.

15. Precum Mă cunoaște Tatăl și Eu cunosc pe Tatăl. Și sufletul îmi pun pentru oi.

16. Am și alte oi, care nu sînt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc, și vor auzi glasul Meu și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Mă iubeste Tatăl, fiindcă Eu îmi pun sufletul, ca iarăși să l iau.

18. Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu de la Mine însumi îl pun. Putere am Eu

(4) Cînt. 2, 8. (5) Luc. 18, 34. (6) Eccl. 7, 25. Ier. 23, 1-2; 50, 6. Iez. 34, 2-3. (7) Ps. 22, 2. Ioan 10, 1, 7; 14, 6. Evr. 10, 19. (11) Ps. 22, 1; 79, 1. Is. 40, 11. Iez. 34, 12, 23, 31; 37, 24. Sof. 3, 14. Zah. 9, 16. Ioan 15, 13. 1 Petr. 2, 25; 5, 4. Evr. 13, 20. (12-13) Zah. 11, 16-17. (14) Ps. 1, 6. Iez. 34, 11. 2 Tim. 2, 19. (15) Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 15, 13. (16) Is. 11, 12; 56, 8. Iez. 37, 22. Os. 2, 1, 3. Mih. 2, 12. Ioan 11, 52. 1 Petr. 2, 25. (17) Is. 53, 7-12. Evr. 2, 9. (18) Ioan 2, 19; 14, 31.

ca să-l pun și putere am, iarăși să l iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu.

19. Iarăși s-a făcut dezbinare între iudei, pentru cuvintele acestea.

20. Și mulți dintre ei ziceau: Are demon și este nebun. De ce să-L ascultați?

21. Alții ziceau: Cuvintele acestea nu sînt ale unui demonizat. Cum poate un demon să deschidă ochii orbiilor?

22. Și era atunci la Ierusalim sărbătoarea înnoirii templului și era iarnă.

23. Iar Iisus umbla prin templu, în pridvorul lui Solomon.

24. Deci L-au împresurat iudeii și îi ziceau: Pînă cînd ne scoți sufletul? Dacă Tu ești Hristosul, spune-o nouă pe față.

25. Iisus le-a răspuns: V-am spus și nu credeți. Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine.

26. Dar voi nu credeți, pentru că nu sînteți dintre oile Mele.

27. Oile Mele ascultă de glasul Meu și Eu le cunosc pe ele, și ele vin după Mine.

28. Și Eu le dau viață veșnică și nu vor pieri în veac, și din ziua Mea nimeni nu le va răpi.

29. Tatăl Meu, Care Mi le-a dat, este mai mare decît toți, și nimeni nu poate să le răpească din Mîna Tatălui Meu.

30. Iar Eu și Tatăl Meu una sîntem.

31. Iarăși au luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui.

32. Iisus le-a răspuns: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu.

Pentru care din ele, aruncați cu pietre asupra Mea?

33. I-au răspuns iudeii: Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre asupra Ta, ci pentru hulă și pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu.

34. Iisus le-a răspuns: Nu e scris în Legea voastră că

(19) Cînt. 2, 8. Ioan 7, 12; 9, 16. (20) Marc. 3, 21. Ioan 7, 20; 8, 48. (21) Ioan 9, 32-33. (22) Neem. 12, 27. 1 Marc. 4, 59. (23) 3 Reg. 6, 3. (25) Ioan 5, 36. (26) Ioan 8, 47. 1 Ioan 4, 6. (27) Ioan 10, 4-14. (28) Ioan 6, 39. (29) Deut. 33, 3. (30) Iez. 23, 21. Ioan 17, 11, 22. (31) Ioan 5, 18; 7, 19; 8, 59; 11, 8. (34) Ps. 81, 6.

Eu am zis: dumnezei sunteți?

35. Dacă i-a numit dumnezei pe acela către care a fost cuvântul Lui Dumnezeu — și Scriptura nu poate să fie desființată —

36. Despre Cel pe care Tatăl L-a sfințit și L-a trimis în lume, voi ziceți: Tu hulești, căci am spus: Fiul lui Dumnezeu sînt?

37. Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu credeți în Mine,

38. Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeți în Mine, credeți în aceste lucrări, ca să știți și să cunoașteți că Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl.

39. Căutau deci iarăși să-L prindă, și Iisus a scăpat din mîna lor.

40. Și a plecat iarăși dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, și a rămas acolo.

41. Și mulți au venit la El și ziceau: Ioan n-a făcut nici o minune, dar toate cîte

Ioan a zis despre Acesta erau adevărate.

42. Și mulți au crezut în El acolo.

CAP. 11

Învierea lui Lazăr. Arhiereii uneltesc împotriva lui Iisus.

1. Și era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ei.

2. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.

3. Deci au trimis surorile la El, zicînd: Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav.

4. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se slăvească.

5. Și iubea Iisus pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Cînd a auzi, deci, că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era.

7. Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Ucenicii I-au zis: Învățătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și iarăși Te duci acolo?

9. A răspuns Iisus: Nu sînt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi.

10. Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el.

11. A zis acestea, și după aceea le a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc.

12. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.

13. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbește despre somn ca odihnă.

14. Deci atunci Iisus le a spus lor pe față: Lazăr a murit.

15. Și Mă bucur pentru voi ca să credeți că n-am fost acolo. Dar să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamănal, celorlalți ucenici: Să mergem și noi și să murim cu El.

17. Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormînt.

18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți dintre iudei veniseră la Marta și Maria ca să le mîngâie pentru frațele lor.

20. Deci Marta, cînd a auzit că vine Iisus, a ieșit în întîmpinarea Lui, iar Maria ședea în casă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

22. Dar și acum știu că oricîte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îți va da.

23. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia.

24. Marta i-a zis: Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.

25. Și Iisus i-a zis: Eu sînt învierea și viața; cei ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.

(36) Ioan 6, 27 (38) Ioan 14, 10; 17, 21. (39) Marc. 3, 6. (40) Mat. 19, 1. Ioan 1, 28 (41) Ioan 5, 33. CAP. 11. — (1) Luc. 10, 38—39. Ioan 12, 1 (2) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 12, 3. (4) Ioan 9, 3; 11, 40. (5) Ps. 15, 3 (6) Os. 6, 2—3.

(8) Ioan 8, 59; 10, 31. (9) Neem. 9, 3. Ioan 9, 4. (10) Ioan 12, 36 (11) Deut. 31, 16. Marc. 5, 39. (21) Ioan 11, 32. (22—25) Iov. 19, 25—26. Is. 26, 19. Iez. 37, 4—5. Dan. 12, 2. Luc. 14, 14. Fapt. 23, 6. 24, 15. 1 Cor. 15, 13, 51—55. Filip. 3, 21. Apoc. 20, 12.

26 Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?

27. Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume.

28 Și zicînd aceasta, s-a dus și a chemat pe Maria, sora ei, zicîndu-i în taină: Învățătorul este aici și te cheamă.

29. Cînd a auzit aceea, s-a sculat degrabă și a venit la El.

30 Și Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde îl întîmpinase Marta.

31. Iar iudeii care erau cu ea în casă și o mîngîiau, văzînd pe Maria că s-a sculat degrabă și a ieșit afară, au mers după ea, socotînd că a plecat la mormînt, ca să plîngă acolo.

32. Deci Maria, cînd a venit unde era Iisus, văzîndu-L, a căzut la picioarele Lui, zicîndu-L: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

33. Deci Iisus, cînd a văzut-o plîngînd și pe iudeii care veniseră cu ea plîngînd

și ei, a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine.

34. Și a zis: Unde l-ai pus? Zis-au Lui: Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrimat Iisus.

36. Deci ziceau iudeii: Iată cît de mult îl iubea.

37. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă așa ca și acesta să nu moară?

38. Deci suspinînd iarăși Iisus întru Sine, a mers la mormînt. Și era opeșteră și o piatră era așezată pe ea.

39. Iisus a zis: Ridicăți piatra. Marta, sora celui răposat, l-a zis: Doamne, deja miroase, că este apăsă ză.

40. Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Au ridicat deci piatra, iar Iisus Și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, îți mulțumesc că M-ai ascultat.

42. Eu știam că întotdeauna Mă ascuți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.

43. Și zicînd acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară!

44. Și a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mîini cu fișii de pînză și fața lui era înfășurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.

45. Deci mulți din iudeii care veniseră la Maria și care văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El.

46. Iar unii dintre ei s-au dus la farisei și le-au spus cele ce făcuse Iisus.

47. Deci arhierii și fariseii au adunat sinedriul și ziceau: Ce facem, pentru că Omul acesta face multe minuni?

48. Dacă-L lăsăm așa toți vor crede în El și vor veni romanii și ne vor lua și țara și neamul.

49. Iar Caiafa, unul dintre ei, care în anul acela era arhieru le-a zis: Voi nu știți nimic;

50. Nici nu gîndiți că ne este mai de folos să moară un om pentru popor, decît să piară tot neamul.

51. Dar aceasta n-a zis o de la sine, ci, fiind arhieru al anului acelaia, a proorocit că Iisus avea să moară pentru neam.

52. Și nu numai pentru neam, ci și ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu, cei împrăștiați.

53. Deci, din ziua aceea, s-au hotărît ca să-L ucidă.

54. De aceea Iisus nu mai umbla pe față printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ținut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, și acolo a rămas cu ucenicii Săi.

55. Și era aproape Paștele iudeilor și mulți din țară s-au suit la Ierusalim, mai înainte de Paști, ca să se curățească.

56. Deci căutau pe Iisus și, pe cînd stăteau în templu, ziceau între ei: Ce vi se pare? Oare nu va veni la sărbătoare?

57. Iar arhierii și fariseii, dăduseră potanci, că dacă va ști cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă.

(26) Ioan 6, 54. (27) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 6, 69. (32) Ioan 11, 21. (37) Ioan 9, 6. (39) Iez. 37, 11. (40) Marc. 9, 25; 11, 23. Ioan 11, 4. (42) Ioan 12, 30.

(47) Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Luc. 22, 2. Fapt. 4, 16. (50) Ioan 18, 14. (52) Is. 49, 6. Ioan 10, 16. 1 Ioan 2, 2. Ef. 3, 12, 17. (53) Mat. 21, 38. Luc. 20, 14. (54) 2 Paral. 15, 19. (55) 2 Paral. 50, 15, 17.

CAP. 12

Ungerea lui Iisus în Betania. Intrarea în Ierusalim. Elinii vor să vada pe Iisus. Glasul din cer. Necredința iudeilor.

1. Deci, cu șase zile înainte de Paști, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți.

2. Și I-au făcut acolo cină și Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce ședeau cu El la masă.

3. Deci Maria, luând o lătră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

4. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vîndă, a zis:

„Pentru ce nu s-a vîndut aurul acesta cu trei sute de dinari și să fie dat săracilor?”

6. Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, avînd banii, l-a din ce se punea în ea.

7. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

8. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

9. Deci mulțime mare de iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr pe care-l înviase din morți.

10. Și s-au sfătuit arhierii ca și pe Lazăr să-l omoare.

11. Căci, din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus.

12. A doua zi, mulțime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim,

13. Au luat ramuri de finic și au ieșit întru întâmpinarea Lui și strigau: Osana! Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israel!

14. Și Iisus, găsind un asin tînăr, a șezut pe el, precum este scris:

15. Nu te teme, fiica Sionului! Iată împăratul tău

vine, șezînd pe mînzul asinei.

16. Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar cînd S-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El și că acestea l-au făcut Lui.

17. Deci da mărturie mulțimea care era cu El, cînd l-a strigat pe Lazăr din morți și l-a înviat din morți.

18. De aceea L-a și întîmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

19. Deci fariseii ziceau între ei: Vedeti că nimic nu folosim! Iată, lumea s-a dus după El.

20. Și erau niște elini din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare.

21. Deci aceștia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, și l-au rugat, zicînd: Doamne, voim să vedem pe Iisus.

22. Filip a venit și i-a spus lui Andrei, și Andrei și Filip au venit și l-au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus le a răspuns, zicînd: A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului.

24. Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, cînd cade în pămînt, nu va muri, rămîne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă.

25. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică.

26. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sînt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinste.

27. Acum sufletul Meu e tulburat, și ce voi zice? Părinte, izbăvește Mă, de ceasul acesta? Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta.

28. Părinte, preaslăvește-Ți numele! Atunci a venit glas din cer: Și L-am preaslăvit și iarăși îl voi preaslăvi.

29. Iar mulțimea care sta și auzea zicea: A fost tu-

CAP. 12. (1) Mat. 26, 6-7. Marc. 14, 3. Luc. 10, 38-40. Ioan 11, 1-2. (2) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Luc. 7, 37; 10, 38. Ioan 11, 2. (3) Mat. 26, 8, 14. Marc. 14, 4. (4) Mat. 26, 9. Marc. 14, 5. (5) Mat. 26, 10, 12. Marc. 14, 6. (6) Deut. 15, 11. (7) Mat. 26, 10, 12. Marc. 14, 7. Ioan 13, 33; 14, 18. (8) Ps. 117, 26. Mat. 21, 8-9. 23. Marc. 11, 8. Luc. 19, 35-38. (9) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. (10) Is. 62, 11. Zah. 9, 9. Mat. 21, 5.

(16) Ps. 72, 22. Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 9, 45; 18, 34. Ioan 10, 6; 14, 26. (17) Ioan 11, 47. (21) Is. 6, 1. Ag. 2, 7. (23) Ioan 13, 31-32, 17, 1. (24) Is. 53, 10. 1 Cor. 15, 36-37. (25) Mat. 10, 39, 16, 25. Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 14, 27; 17, 33. (26) Ioan 14, 5; 17, 24. (27) Mat. 26, 37. Luc. 22, 41. Ebr. 5, 7. 9.

net! Alții ziceau: Înger l-a vorbit!

30. Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine s-a făcut qlasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpînitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.

32. Iar Eu, cînd Mă voi înălța de pe pămînt, îi voi trage pe toți la Mine.

33. Iar aceasta zicea, arătînd cu ce moarte avea să moară.

34. I-a răspuns deci mulțimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămîne în veac; și cum zici Tu, că Fiul Omului trebuie să fie înălțat? Cine este acesta, Fiul Omului?

35. Deci le a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cît aveți Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge.

36. Cît aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii

ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus și, plecînd, S-a ascuns de ei.

37. Și, deși a făcut atîtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El.

38. Ca să se împlinească cuvîntul proorocului Isaia, pe care l-a zis: Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi? Și brațul Domnului cui s-a descoperit?

39. De aceea nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia:

40. Au orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și ca nu cumva să se întoarcă și Eu să-i vindec.

41. Acestea a zis Isaia, cînd a văzut slava Lui și a grăit despre El.

42. Totuși și dintre căpetenii mulți au crezut în El, dar nu mănturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoniți din sinagogă;

43. Căci au iubit slava oamenilor mai mult decît slava lui Dumnezeu.

(30) Ioan 11, 42. (31) Ioan 14, 30; 16, 11. Ff. 6, 12. (32) Ioan 3, 14; 8, 28. (34) 2 Reg. 7, 13, 16. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 5-6. Icz. 37, 25. Dan. 2, 44; 7, 14. Mih. 4, 7; 5, 1. Luc. 1, 33. (35) Ioan 1, 4 5; 9, 4-5; 11, 10. 1 Ioan 2, 11. (36) Luc. 16, 8. Ef. 5, 8. (38) Is. 53, 1. Rom. 10, 16. (40) Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Mat. 13, 12-15. Marc. 4, 11-12. Luc. 8, 10. Fapt. 28, 26-27. Rom. 11, 8. (42) Ioan 7, 13; 9, 22. (43) Ioan 5, 44.

CAP. 13

Iisus spală picioarele ucenicilor Săi la Cina cea de Taină. Arată cine este vînzătorul. Porunca iubirii. Petru îl va lăgădui.

1. Iar înainte de sărbătoarea Paștilor, știind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, pînă la sfîrșit i a iubit.

2. Și făcîndu-se Cină, și diavolul plînd dinainte în inima lui Iuda, fiul lui Simon Iscaroteanul, ca să-L vînda

3. Iisus, știind că Tatăl l-a dat Lui toate în mîini și că de la Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu merge,

4. S-a sculat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine și, luînd un ștergar, S-a încins cu el.

5. După aceea a turnat apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele ucenicilor și să le ștergă

44. Iar Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în Mine au crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.

45. Și cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

46. Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămînă în întuneric.

47. Și dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mîntuiesc lumea.

48. Cine Mă nesocotește pe Mine și nu primește cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvîntul pe care l-am spus, acela îl va judeca în ziua cea de apoi.

49. Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mă-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc.

50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mă-a spus Mie Tatăl, așa vorbesc.

(44) Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (45) Ioan 14, 9. (46) Ioan 1, 5, 9; 3, 19. 8, 12; 9, 5, 39; 12, 35-36. (47) Mat. 18, 11. Ioan 3, 17. (48) Deut. 18, 19. Marc. 16, 16. Luc. 10, 16. (49) Ioan 7, 16; 14, 10, 24. CAP. 13. — (1) Ier. 31, 3. Mat. 26, 2. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. (2) Mat. 26, 14, 21. Marc. 14, 2. Luc. 22, 3. Ioan 13, 27. (3) Mat. 11, 27; 28, 18-19. Luc. 10, 22; 22, 3-4. Ioan 3, 35; 17, 2. 1 Cor. 15, 27. Evr. 2, 8. (4) Mat. 20, 28. Marc. 10, 45. Luc. 12, 37; 17, 8; 22, 27. Filip. 2, 7.

ca ștergarul cu care era încins.

6. A venit deci la Simon Petru. Acesta i-a zis: Doamne, oare Tu sa-mi speli mie picioarele?

7. A răspuns Iisus și i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu știi acum, dar vei înțelege după aceasta.

8. Petru i-a zis: Nu-mi vei spăla picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine.

9. Zis-a Simon Petru Lui: Doamne, spală-mi nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul.

10. Iisus i-a zis: Cel ce a făcut baie nu are nevoie să-și spălate decât picioarele, căci este curat tot. Și voi sînteți curați, însă nu toți.

11. Că știa pe cel ce avea să-L vîndă; și aceea a zis: Nu toți sînteți curați.

12. După ce le-a spălat picioarele și și-a luat hainele, S-a așezat iar la masă și le-a zis: Înțelegeți ce v-am făcut Eu?

13. Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sînt.

14. Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul, v-am spălat vouă picioarele, și voi sînteți datorți ca să spălați picioarele unii altora;

15. Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceți și voi.

16. Adevărat, zic vouă: Nu este sluga mai mare decît stăpînul său, nici solul mai mare decît cel ce l-a trimis pe el.

17. Cînd știți acestea, fericiți sînteți dacă le veți face.

18. Nu zic despre voi toți; căci Eu știu pe cei pe care i-am ales. Ci ca să se împlinească Scriptura: Cel ce mănîncă pîinea cu Mine a ridicat călcîiul împotriva Mea.

19. De acum vă spun vouă, înainte de a fi aceasta, ca să credeți, cînd se va îndeplini, că Eu sînt.

20. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel care primește pe

cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primește; iar cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

21. Iisus, zicînd acestea, S-a tulburat cu duhul și a mărturisit și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Deci ucenicii se uitau unii la alții, nedumerindu-se despre cine vorbește.

23. Iar la masă era reze-mat la pieptul lui Iisus unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus.

24. Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia și i-a zis: Întreabă cine este despre care vorbește.

25. Și cîzînd acela astfel la pieptul lui Iisus, i-a zis: Doamne, cine este?

26. Iisus i-a răspuns: Acela este, căruia Eu, întîngînd bucățica de pîine, i o voi da. Și întîngînd bucățica, a luat o și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după îmbucătură a intrat atunci satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai curînd.

28. Dar nimeni din cei care ședeau la masă, n-a înțeles pentru ce i-a zis aceasta.

29. Căci unii socoteau, deoarece Iuda avea punga, că lui îi zice Iisus: Cum pară celor de care avem trebuință la sărbătoare, sau să dea ceva săracilor.

30. Deci după ce a luat acela bucățica de pîine, a ieșit numaidecît. Și era noapte.

31. Și cînd a ieșit el, Iisus a zis: Acum a fost preaslăvit Fiul Omului și Dumnezeu a fost preaslăvit întru El.

32. Iar dată Dumnezeu a fost preaslăvit întru El, și Dumnezeu. El va preaslăvi întru El și îndată îl va preaslăvi.

33. Fiilor, încă puțin timp sînt cu voi. Voi Mă veți

(6) Mat. 3, 14. (7) Ioan 13, 12. (10) Ioan 15, 3. (15) Mat. 23, 8, 10. Luc. 6, 46. 1 Cor. 8, 6; 12, 3. Filip. 2, 11. 12. (14) Marc. 10, 45. 1 Petr. 5, 5. Rom. 12, 10. Gal. 6, 1. 2. (15) Mat. 11, 29. Filip. 2, 5-9. (16) Mat. 10, 24. Luc. 6, 40. Ioan 15, 20. 1 Ioan 2, 6. (17) Iac. 1, 25. (18-19) Ps. 40, 9; 54, 14-15. Dan. 11, 26. Mat. 10, 36. 26, 25. Luc. 21, 7; 22, 21. Ioan 14, 29; 16, 4. Fapt. 1, 16, 19. (20) Mat. 10, 40. Luc. 9, 48; 10, 16.

(27) Mat. 10, 4; 26, 21. Marc. 14, 18. Luc. 22, 21. (22) Mat. 26, 22. (23) Ioan 19, 26; 29, 2; 21, 7, 20-24. (24-25) Luc. 22, 23. (26) Mat. 26, 25. Marc. 14, 20. Luc. 22, 21. (27) Mat. 26, 14. Marc. 14, 21. Luc. 22, 3. Ioan 13, 2. (29) Ioan 12, 6. (31) Ioan 12, 23-28. 1 Petr. 4, 11. (32) Ioan 13, 23, 17, 1. (33) Is. 63, 5. Ioan 7, 33-34; 8, 21. 1 Petr. 4, 11.

căuta, dar, după cum am spus iudeilor — că unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni — vă spun vouă acum.

34. Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții.

36. Doamne, L-a întrebat Simon-Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poți să urmezi Mie acum, dar mai târziu Îmi vei urma.

37. Zis-a Petru Lui: Doamne, de ce nu pot să urmez Te acum? Sufletul meu îl voi da pentru Tine.

38. Iisus i-a răspuns: Vei pune sufletul tău pentru Mine? Adevărat, adevărat zic ție că nu va cînta cîntecul, pînă ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori!

(34) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Luc. 10, 27. Ioan 15, 12. 1 Ioan 2, 7; 3, 11. 2 Ioan 1, 5. Gal. 6, 2. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (35) 1 Ioan 2, 5; 3, 10; 4, 20. (36) 2 Petr. 1, 14. (37) Marc. 14, 31. Luc. 22, 33. (38) Mat. 26, 34. Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. CAP. 14. — (2) Mat. 25, 34. Evr. 6, 20. (3) Ioan 17, 24. 1 Tes. 4, 17. (6) Is. 35, 8. Ioan 1, 4, 14, 17; 6, 33, 40; 8, 32; 10, 1, 2, 9, 28; 11, 25. 1 Ioan 5, 20. Ef. 1, 13, 18. Evr. 10, 19.

CAP. 14

Cuvîntarea de despărțire. Păgăduința Duhului Sfînt.

1. Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine.

2. În casa Tatălui Meu multe locașuri sînt. Iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc loc.

3. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sînt Eu.

4. Și unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea.

5. Toma i-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea?

6. Iisus i-a zis: Eu sînt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decît prin Mine.

7. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine și pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut; dar de acum îl cunoașteți pe El și L-ați și văzut.

8. Filip i-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns.

9. Iisus i-a zis: De cîta vreme sînt cu voi și nu M-ați cunoscut, Filip? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?

10. Nu crezi tu că Eu sînt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl — Care rămîne întru Mine face lucrările Lui.

11. Credeți Mie că Eu sînt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrările acestea.

12. Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu și mai mari decît acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl.

13. Și orice veți cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul.

14. Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face.

15. De Mă iubiți, păziți poruncile Mele.

16. Și Eu voi ruga pe Tatăl și alți Mîngîitor va da vouă, ca să fie cu voi în veac,

17. Duhul Adevărului, pe care lumea nu poate să-L vede, nici nu-L cunoaște; voi îl cunoașteți, că rămîne la voi și în voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi.

19. Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu sînt viu și voi veți fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sînt întru Tatăl Meu și voi în Mine și Eu în voi.

21. Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui.

22. I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăți nouă, și nu lumii?

(9) Ioan 12, 45. 2 Cor. 4, 4. Col. 1, 15. Evr. 1, 3. (10) Ioan 5, 17, 7, 16, 10, 38; 12, 49. (12) Fapt. 19, 11. (13) Ier. 29, 12-13. Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 15, 7; 16, 23. Iac. 1, 5-6. (15) Injcl. 6, 18. Ioan 14, 21, 23; 15, 10, 14. 2 Ioan 1, 6. (16) Luc. 24, 49. Ioan 15, 26; 16, 7. Fapt. 1, 4; 2, 33. Col. 1, 6. (17) Ioan 15, 26, 16, 13. 1 Ioan 2, 27. 2 Ioan 1, 2. Rom. 8, 27. 1 Cor. 2, 14. (18) Ps. 67, 6. Is. 49, 15. Ier. 51, 5. Mat. 28, 20. (19) Ioan 11, 25, 16, 18. 1 Tes. 4, 14. (21) Sir. 2, 16. Ioan 14, 15. (22) Iuda 1, 1.

23. Iisus a răspuns și i a zis: Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el.

24. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Dar cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis.

25. Acestea vi le-am spus, fiind cu voi;

26. Dar Mîngîitorul, Duhul Sfînt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu.

27. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbare inima voastră, nici să se înfricoșeze.

28. Ați auzit că v-am spus: Mă duc și voi veni la voi. De M-ați iubi v-ați bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decît Mine.

29. Și acum v-am spus acestea, înainte de a se în-

timpla, ca să credeți cînd se vor întîmpla.

30. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine și stăpînitorul acestei lumi și el nu are nimic în Mine;

31. Dar ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și precum Tatăl Mă-a poruncit, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAP. 15

Vișa cea adevărată. Porunca lui Hristos și iubirea cea mai mare. Ura și vina lumii. Mîngîitorul, Duhul Adevăratului.

1. Eu sînt vișa cea adevărată și Tatăl Meu este lucrătorul.

2. Orice mlădiță care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; și orice mlădiță care aduce roadă, El o curățește, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi sînteți curăței, pentru cuvîntul pe care vi l-am spus.

(23) 3 Reg. 6, 13. Zah. 2, 14. Ioan 14, 15; 15, 10. 1 Ioan 3, 24. 1 Cor. 3, 16. Ef. 3, 17. Apoc. 3, 20. (24) Ioan 7, 16; 12, 49. (26) Ioan 15, 26, 16, 13. Fapt. 1, 4. (27) Iov 34, 27. Filip. 4, 7. (28) 1 Cor. 11, 3. (29) Ioan 16, 4. (30) Ioan 12, 31; 16, 11. Ef. 6, 12. (31) Ioan 10, 18. Evr. 10, 7. CAP. 15. (1) Cînt. 1, 13. Sir. 24, 20. (2) Mat. 7, 19; 15, 13; 25, 29. Gal. 5, 22. (3) Ps. 118, 9. Ioan 13, 30. 1 Petr. 1, 22. 1 Ioan 2, 7.

4. Rămîneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămîne în vișă, tot așa nici voi, dacă nu rămîneți în Mine.

5. Eu sînt vișa, voi sînteți mlădițele. Cel ce rămîne în Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic.

6. Dacă cineva nu rămîne în Mine se aruncă afară ca mlădița și se usucă; și le adună și le aruncă în foc și ard.

7. Dacă rămîneți întru Mine și cuvintele Mele rămîn în voi, cereți ceea ce voiți și se va da vouă.

8. Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceți roadă multă și să vă faceți ucenici ai Mei.

9. Precum Mă iubiți pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi; rămîneți întru iubirea Mea.

10. Dacă păziți poruncile Mele, veți rămîne întru iu-

birea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămîn întru iubirea Lui.

11. Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină.

12. Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu.

13. Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi.

14. Voi sînteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc.

15. De acum nu va mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpînul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate cele am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute.

16. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rînduit să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră să rămînă, ca

(4) 1 Ioan 2, 6. Col. 1, 23. (5) Luc. 8, 8. Fapt. 4, 12. (6, 7) Iez. 15, 4. Ier. 51, 18. 19. Mat. 3, 10; 7, 7, 19; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 16, 23. Iac. 1, 5-6. 1 Ioan 3, 22; 5, 14-15. (8) Fapt. 1, 11. (10) Ps. 118, 44. Is. 50, 5. Ioan 14, 15, 23. 1 Ioan 1, 3. (12) Mat. 5, 43. 22, 29. Marc. 12, 31. Ioan 13, 34; 15, 17. 1 Petr. 4, 8. 1 Ioan 3, 11, 4, 21. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (13) Ioan 3, 16; 10, 11-15. 1 Ioan 3, 16. Rom. 5, 7. Ef. 5, 2. (14) Cînt. 1, 8. Mat. 12, 50. Marc. 3, 34. Luc. 8, 21. Ioan 14, 15. (15) Fac. 18, 17. Injcl. 7, 14. Ioan 17, 26. Ef. 1, 9; 3, 5. Evr. 1, 2. (16) Is. 43, 22. Mat. 28, 19. Marc. 16, 15. Col. 1, 6.

Tatăl să vă dea orice-I veți cere în numele Meu.

17. Aceasta vă poruncesc. să vă iubiți unul pe altul.

18. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decît pe voi M-a urît.

19. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sinteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște.

20. Aduceți-vă aminte de cuvîntul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decît stăpînului său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au pazit cuvîntul Meu, și pe al vostru îl vor păzi.

21. Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe cel ce M-a trimis.

22. De n-oi fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvînt de dezvinovățire pentru păcatul lor.

23. Cel ce Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu.

24. De nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au și văzut și M-au urît și pe Mine și pe Tatăl Meu.

25. Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvîntul cel scris în Legea lor: M-au urît pe nedrept.

26. Iar cînd va veni Mîngîitorul, pe Care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl porcede, Acela va mărturisi despre Mine.

27. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sinteți cu Mine.

CAP. 16

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mîngîitorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile lăcute în numele lui Hristos. Puga ucenicilor.

1. Acestea vi le-am spus, ca să nu vă smintiți.

(17) Ioan 15, 12. (18) Ioan 7, 7. 1 Ioan 3, 1, 13. (19) Pild. 29, 27. Iac. 4, 4. 1 Ioan 4, 5. (20) Mat. 10, 24; 24, 9. Marc. 13, 9. Luc. 6, 40; 21, 12. Ioan 13, 16, 16, 2. (21) Mat. 10, 22; 24, 9. Ioan 16, 3. (22) 2 Petr. 2, 21. (23) Ps. 24, 18; 34, 19; 68, 5-6. (24) Is. 48, 16. Luc. 24, 49. Ioan 14, 16-17, 26. (25) Luc. 24, 48. Fapt. 1, 8, 21, 22; 2, 32. 1 Petr. 5, 1. CAP. 16. — (1) Mat. 11, 6; 24, 10; 26, 31.

2. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; dar vine ceasul cînd tot cel ce vă va ucide să creadă că aduce închinare lui Dumnezeu.

3. Și acestea le vor face, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.

4. Iar acestea vi le-am spus, ca să vă aduceți aminte de ele, cînd va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Și acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi.

5. Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci?

6. Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră.

7. Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mîngîitorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, îl voi trimite la voi.

8. Și El, venind, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată.

9. De păcat pentru că ei nu cred în Mine;

10. De dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu și nu Mă veți mai vedea;

11. Și de judecată, pentru că stăpînitorul acestei lumi a fost judecat

12. Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați.

13. Iar cînd va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci cîte va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti.

14. Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua și vă va vesti.

15. Toate cîte are Tatăl ale Mele sint; de aceea am zis că din al Meu ia și vă vestește vouă.

16. Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, pentru că Eu mă duc la Tatăl.

17. Deci unii dintre ucenicii Lui ziceau între ei: Ce este aceasta ce ne spune:

(2) Mat. 10, 17-18. Marc. 13, 9. Luc. 6, 22; 21, 12. Ioan 15, 20. (3) Ioan 15, 21. (4) Mat. 9, 15. Ioan 14, 29. (5) Ioan 7, 33. (6) Ioan 16, 22. (7) Ioan 14, 16; 15, 26. (8) Cînt. 4, 16. Is. 4, 4. Mîh. 4, 3. Avd. 1, 21. (11) Luc. 10, 18. Ioan 21, 31; 14, 50. Ef. 2, 2. Col. 2, 15. Evr. 2, 14. (12) Mat. 13, 34. Marc. 4, 33. 1 Cor. 5, 1-2. Evr. 5, 11-12. (13) Injcl. 9, 11. Mat. 10, 19-20. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11; 23, 14-15. Ioan 4, 17, 26. (14) Ioan 8, 54. (15) Ioan 17, 10. (16) Ioan 7, 33. 14, 19.

Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, și că Mă duc la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? Nu știm ce zice.

19. Și a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe și le-a zis: Despre aceasta vă întrebați între voi, că am zis: Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea?

20. Adevărat, adevărat zic vouă că voi veți plînge și vă veți țîngu, iar lumea se va bucura. Voi vă veți întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

21. Femeia cînd e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce e născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume.

22. Deci și voi acum sunteți triști, dar iarăși vă veți vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și în ziua aceea nu Mă veți mai întreba nimic.

Adevărat, adevărat zic vouă. Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da.

24. Pînă acum n-ați cerut nimic în numele Meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul cînd nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe față vă voi vesti despre Tatăl.

26. În ziua aceea veți cere în numele Meu; și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi.

27. Căci Însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit.

28. Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl.

29. Au zis ucenicii Săi: Iată acum vorbești pe față și nu spui nici o pildă.

30. Acum știm că Tu știi toate și nu ai nevoie ca să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu.

31. Iisus le-a răspuns: A-cum credeți?

(20) Ier. 31. 13. Mat. 5, 4. (21) Fac. 16, 3. Is. 26, 17. (22) Is. 51, 11; 66, 14. Zah. 10, 7. Luc. 24, 41. 51-52. Ioan 16, 6; 20, 20. 1. Petr. 1, 8. (23) Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 13, 9. Ioan 14, 15, 15, 7. Fac. 1, 5-6. (26) Rom. 8, 34. (27) Ioan 17, 25. (28) Ioan 3, 13. (29) Ioan 2, 25.

32. Iată vine ceasul, și a și venit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe Mine să Mă lăsați singur. Dar nu sînt singur, pentru că Tatăl este cu Mine.

33. Acestea vi le-am grăit, ca întru Mine pace să aveți. În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea.

CAP. 17

Rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru Apostoli și pentru toți credincioșii.

1. Acestea a vorbit Iisus și, ridicînd ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească.

2. Precum l-ai dat stăpînire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

3. Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care l-ai trimis.

4. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pămînt; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvîrșit.

5. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine în-suși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

6. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi l-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvîntul Tău l-au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate cite Mi-ai dat sînt de la Tine;

8. Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ei Tăi sînt.

10. Și toate ale Mele sînt ale Tale, și ale Tale sînt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei.

11. Și Eu nu mai sînt în lume, iar ei în lume sînt și

(32) Zah. 13, 7. Mat. 26, 31, 56. Marc. 14, 27-28. (33) 1. Ioan 4, 4, 5, 4. 1. Cor. 15, 57. CAP. 17. (1) Ioan 12, 23, 13, 32. (2) Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27; 28, 18. Luc. 10, 22. Ioan 3, 35, 5, 27. Fvr. 2, 5-8. (3) Ier. 9, 24. Injcl. 15, 3. Ioan 6, 29. 1. Ioan 3, 25. (4) Is. 49, 5. (5) Ioan 1, 1; 8, 58. Apoc. 5, 12. (6) Ioan 17, 26. 18, 9. (8) Ioan 8, 28; 16, 27; 17, 25. (10) Ioan 16, 15. (11) Ioan 10, 30, 17, 21. El. 4, 5.

Lu vin la Tine Părinte Sfinte, păzește-l în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum sintem și Noi.

12. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-am pierit nici unul dintre ei, decît fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.

13. Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.

14. Eu le-am dat cuvîntul Tău, și lumea i-a urît, pentru că nu sînt din lume, precum Eu nu sînt din lume.

15. Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzești pe ei de cel viclean.

16. Ei nu sînt din lume, precum nici Eu nu sînt din lume.

17. Sfîntește-l pe ei întru adevărul Tău, cuvîntul Tău este adevărul.

18. Precum M-ai trimis pe Mine în lume, și Eu i-am trimis pe ei în lume.

19. Pentru ei Eu Mă sfîntesc pe Mine însumi, ca și

ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvîntul lor,

21. Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

22. Și slava pe care Tu Mi ai dat-o le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una sîntem:

23. Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvîrșiți întru unime, și să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine.

24. Părinte, voiesc ca, unde sînt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut,

dar Eu Te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis.

26. Și le-am făcut cunoscut numele Tău și-L voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei și Eu în ei.

CAP. 18

Prinderea lui Iisus și aducerea Lui la arhierii Anna și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Baraba.

1. Zicînd acestea, Iisus a ieșit cu ucenicii Lui dincolo de pîrîul Cedrilor, unde era o grădină, în care a intrat El și ucenicii Săi.

2. Iar Iuda vânzătorul cunoștea acest loc, pentru că adesea Iisus și ucenicii Săi se adunau acolo.

3. Deci Iuda, luînd oaste și slujitori, de la arhierii și de la farisei, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu mîcini.

4. Iar Iisus, știînd toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieșit și le-a zis: Pe cine căutați?

5. Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sînt. Iar Iuda vânzătorul era și el cu ei.

6. Atunci cînd le-a spus Eu sînt, ei s-au dat înapoi și au căzut la pămînt.

7. Și, iarăși i-a întrebat. Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus: V-am spus că Eu sînt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă;

9. Ca să se împlinească cuvîntul pe care l-a spus: Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe nici unul.

10. Dar Simon-Petru, avînd sabie, a scos-o și a lovit pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea dreaptă, iar numele slugii era Malhus.

11. Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?

12. Deci ostașii și comandantul și slujitorii iudeilor au prins pe Iisus și L-au legat.

(12) Ps. 108, 7. Mat. 26, 24. Ioan 6, 39; 18, 9. (14) Ioan 8, 23. (15) Mat. 6, 13, 2. Tes. 3, 3. (17) Ps. 118, 86, 142, 151. Ioan 14, 6. (18) Is. 61, 1. Ioan 20, 21. (19) 1 Cor. 1, 2, 30. Ebr. 9, 14; 10, 10. (21) Ioan 10, 38, 17, 11. Gal. 3, 28. (22) Ioan 10, 30. (23) Ioan 6, 29. (24) Ioan 8, 58; 12, 26. (25) Ioan 16, 27; 17, 8, 18.

(26) Ioan 15, 15; 17, 6. CAP. 18. - (1) 2 Reg. 15, 23. 3 Reg. 2, 37. Mat. 26, 36. Marc. 14, 26, 32. Luc. 21, 37; 22, 39. (2) Luc. 21, 37. 22, 39. (3) Mat. 26, 47. Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Papt. 1, 18. (6) Est. 4, 13. (9) Ioan 6, 39; 17, 6, 12. (10) Mat. 26, 51. Marc. 14, 47. Luc. 22, 49-50. (12) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53.

13. Și L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu al anului acelui.

14. Și Caiafa era cel ce sfătuse pe iudei că este de folos să moară un om pentru popor.

15. Și Simon-Petru și un alt ucenic mergeau după Iisus. Iar ucenicul acela era cunoscut arhiereului și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului.

16. Iar Petru a stat la poartă, afară. Deci a ieșit celălalt ucenic, care era cunoscut arhiereului, și a vorbit cu portăreasa și a băgat pe Petru înăuntru.

17. Deci slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Omului acestuia? Acela a zis: Nu sînt.

18. Iar slugile și slujitorii făcuseră foc, și stăteau și se încălzeau, că era frig, și era cu ei și Petru, stînd și încălzindu-se.

19. Deci arhiereul L-a înțrebat pe Iisus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui.

20. Iisus i-a răspuns: Eu am vorbit pe față lumii; Eu am învățat întotdeauna în sinagogă și în templu, unde se adună toți iudeii și nimic nu am vorbit în ascuns.

21. De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată aceștia știu ce am spus Eu.

22. Și zicînd El acestea, unul din slujitorii, care era de față, l-a dat lui Iisus o palmă, zicînd: Așa răspunzi Tu arhiereului?

23. Iisus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, dovedește că este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?

24. Deci Anna L-a trimis legat la Caiafa arhiereul.

25. Iar Simon-Petru stătea și se încălzea. Deci i-au zis: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Lui? El s-a lepădat și a zis: Nu sînt.

26. Una dintre slugile arhiereului, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiasă urechea, a zis: Nu te am văzut eu pe tine, în grădină, cu El?

(13) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 24. (14) Ioan 15, 50. (15) Mat. 26, 58. Marc. 14, 54. Luc. 22, 54-55. (16) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 54. (17) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 56. (18) Is. 45, 19. Fapt. 26, 26. (22) 2 Paral. 18, 25. (24) Mat. 26, 57. 27, 1. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 13. (25) Mat. 26, 69, 71. Marc. 14, 69. Luc. 22, 58.

27. Și iarăși s-a lepădat Petru și îndată a cîntat cocoșul.

28. Deci L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu; și era dimineață. Și ei s-au intrat în preloriu, ca să nu se spurce, ci să măzinze Paștile.

29. Deci Pilat a ieșit la ei, afară, și le-a zis: Ce învinuire aduceți Omului acestuia?

30. Ei au răspuns și i-au zis: Dacă Acesta n-ar fi răufăcător, nu ți l-am fi dat ție.

31. Deci le-a zis Pilat: Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. Iudeii însă i-au răspuns: Nouă nu ne este îngăduit să omarim pe nimeni.

32. Ca să se împlinească cuvîntul lui Iisus, pe care îl spusese, însemnînd cu ce moarte avea să moară.

33. Deci Pilat a intrat iarăși în pretoriu și a chemat pe Iisus și l-a zis: Tu ești regele iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus: De la tine însuși zice aceasta, san

alții ți-au spus-o despre Mine?

35. Pilat a răspuns: Nu cumva sînt iudeu eu? Poporul Tău și arhierei Te-au predat mie. Ce ai făcut?

36. Iisus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum împărăția Mea nu este de aici.

37. Deci i-a zis Pilat: Așadar ești Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sînt împărat. Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.

38. Pilat l-a zis: Ce este adevărul? Și zicînd acestea, a ieșit iarăși la iudei și le-a zis: Eu nu găsesc în El nici o vină.

39. Dar este la voi obiceiul ca la Paști să vă eliberez pe unul. Voiți deci să vă eliberez pe regele iudeilor?

(27) Mat. 26, 74. Marc. 14, 71. Luc. 22, 60. (28) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Luc. 22, 66; 23, 1. (32) Mat. 20, 19, 27, 11. Marc. 10, 34. Luc. 18, 32-33. (33) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 37. 1 Tim. 6, 13. (36) Dan. 2, 44. (37) Ps. 2, 5. Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Ioan 5, 19. 1 Tim. 6, 13. (38) Luc. 23, 14. (39)-40). Mat. 27, 15-20. Marc. 15, 6-11. Luc. 23, 17-18. Fapt. 18, 14.

40. Deci au strigat iarăși, zicînd: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tîlhar.

CAP. 19

Patimile Domnului. Mama lui Iisus lângă cruce. Cuvintele de pe urmă. Moartea și îngroparea Lui.

1. Deci atunci Pilat a luat pe Iisus și L-a bîciuit.

2. Și ostașii, împletind o tună din spini, L-au pus-o pe cap și L-au îmbrăcat cu o mantie purpurie.

3. Și veneau către El și ziceau: Bcură-te, regele iudeilor! Și-I dădeau palme.

4. Și Pilat a ieșit iarăși afară și le-a zis: Iată vi-l aduc pe El afară, ca să știți că nu găsesc în El nici o vină.

5. Deci a ieșit Iisus afară, purtînd cununa de spini și mantia purpurie. Și le-a zis Pilat: Iată Omul!

6. Cînd L-au văzut deci arhierii și slujitorii au strigat, zicînd: Răstignește-L! Răstignește-L! Zis-a lor Pilat: Luați-L voi și răstig-

niți-L, căci eu nu-l găsesc nici o vină.

7. Iudeii i-au răspuns: Noi avem lege și după legea noastră El trebuie să moară, că S-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu.

8. Deci, cînd a auzit Pilat acest cuvînt, mai mult s-a temut.

9. Și a intrat iarăși în pretoriu și I-a zis lui Iisus: De unde ești Tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns.

10. Deci Pilat I-a zis: Mie nu-Mi vorbești? Nu știi că am putere să Te eliberez și putere am să Te răstignesc?

11. Iisus a răspuns: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea cel ce M-a predat ție mai mare păcat are.

12. Pentru aceasta, Pilat căuta să-L elibereze; iar iudeii strigau zicînd: Dacă îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.

13. Deci Pilat, auzind cuvintele acestea, L-a dus a-

fară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit pardosit cu pietre, iar evreiește Gabbata.

14. Și era Vinerea Paștilor, cam la al șaselea ceas, și a zis Pilat iudeilor: Iată Împăratul vostru.

15. Deci au strigat acela: Ia-L! Ia-L! Răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc ne Împăratul vostru? Arhierii au răspuns: Nu avem Împărat, decît pe Cezarul.

16. Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit. Și ei au luat pe Iisus și L-au dus ca să fie răstignit.

17. Și ducîndu-și crucea, a ieșit la locul ce se cheamă al Căpăîinii, care evreiește se zice Golgota.

18. Unde L-au răstignit, și împreună cu El pe alți doi, de o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19. Iar Pilat a scris și titlu și l-a pus deasupra Crucii. Și era scris: Iisus Nazarineanul, Împăratul iudeilor!

20. Deci mulți dintre iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate.

Și era scris: evreiește, latinește și grecește.

21. Deci arhierii iudeilor au zis lui Pilat: Nu scrie: Împăratul iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sînt Împăratul iudeilor.

22. Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris.

23. După ce au răstignit pe Iisus, ostașii au luat hainele Lui și le-au făcut patru părți, fiecărui ostaș cîte o parte, și cămașa. Dar cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime.

24. Deci au zis unii către alții: Să n-o sfîșiem, ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura care zice: Împărțit-au hainele Mele lorui, și pentru cămașa Mea au aruncat sorți. Așadar ostașii acestea au făcut.

25. Și stăteau lângă crucea lui Iisus, mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena.

26. Deci Iisus, văzînd pe mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stînd alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău!

CAP. 19. — (1) Mat. 27, 26. Marc. 15, 15. Luc. 23, 25. Ioan 19, 16. (2) Mat. 27, 28. Marc. 15, 17. (3) Mat. 26, 67. Marc. 15, 18-19. (4) Luc. 23, 14. Ioan 18, 38. Fapt. 3, 13. (5) Mat. 27, 23. Marc. 15, 14. Luc. 23, 4. Fapt. 13, 28. (7) Lev. 24, 16. Deut. 18, 20. Mat. 26, 68. Marc. 14, 64. (9) Is. 53, 7. Mat. 27, 12. Marc. 15, 5. Ioan 18, 33. (11) Luc. 22, 53. Ioan 3, 27. (12) Mat. 17, 25. Marc. 12, 17. Luc. 20, 25; 23, 2. Fapt. 17, 7.

(16) Mat. 27, 26-31. Marc. 15, 15, 20. Luc. 23, 24. Ioan 19, 1. (17) Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Luc. 23, 33. Evr. 13, 12. (18) Mat. 27, 38. Luc. 23, 62. (19-23) Mat. 27, 35, 37. Marc. 15, 24-26. Luc. 23, 34-38. (24) Ps. 21, 20. (25) Ps. 37, 11-15. Mat. 27, 55. Marc. 15, 40-41. Luc. 9, 35; 23, 49.

27. Apoi a zis ucenicului :
fată mama ta! Și din ceasul a-
cela ucenicul a luat-o la sine.

28. După aceea, știind
Iisus că toate s-au săvârșit
acum, ca să se împlinească
Scriptura, a zis : Mi-e sete.

29. Și era acolo un vas
plin cu oțet; iar cei care îl
loviseră, punând în virtul u-
nei trestii de isop un burete
înmulțat în oțet, l-au dus la
gura Lui.

30. Deci după ce a luat
oțetul, Iisus a zis : Săvârși-
tu-s-a. Și plecându-Și capul,
Și-a dat duhul.

31. Deci iudeii, fiindcă era
vineri, ca să nu rămână tru-
purile simbăta pe cruce, căci
era mare ziua simbetei ace-
leia, au rugat pe Pilat să le
zdrobească fluierile picioa-
relor și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii
și au zdrobit fluierile celui
dintâi și ale celui alt, care
era răstignit împreună cu el.

33. Iar venind la Iisus, da-
că au văzut că deja murise,
nu l-au zdrobit fluierile.

34. Ci unul dintre ostași

cu sulița a împuns coasta Lui
și îndată a ieșit sînge și apă.

35. Și cel ce a văzut a
mărturisit și mărturia lui e
adevărată; și acela știe că
spune adevărul, ca și voi
să credeți.

36. Căci s-au făcut aceș-
tea, ca să se împlinească
Scriptura : Nu l se va zdrobi
nici un os.

37. Și iarăși altă Scriptu-
ră zice : Vor privi la Acela
pe care l-au împuns.

38. După acestea Iosif din
Arimateea, fiind ucenic al
lui Iisus, dar într-ascuns, de
frica iudeilor, a rugat pe
Pilat ca să ridice trupul lui
Iisus. Și Pilat i-a dat voie.
Deci a venit și a ridicat
trupul Lui.

39. Și a venit și Nicodim,
cel care venise la El mai
înainte noaptea, aducînd ca
la o sută de litre de amestec
de smîmă și aloes.

40. Au luat deci trupul lui
Iisus și l-au înfășurat în
giulgiu cu miresme, precum
este obiceiul de înmormînta-
re la iudei.

(28) Ps. 68, 25. Mat. 27, 48. (29) Ps. 20, 2; 21, 16; 68, 25. Mat.
27, 48. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36. (30) Ps. 30, 6. Mat. 27, 50. Marc.
15, 37. Luc. 23, 46. Fapt. 7, 59. (31) Deut. 21, 23. Ioan 19, 42.
(34) 1 Ioan 5, 6. (35) Ioan 21, 24. (36) Ieș. 12, 46. Num. 9, 12. Ps.
33, 20. (37) Ps. 21, 18-19. Zah. 12, 10. Apoc. 1, 7. (38) Mat. 27, 57.
Marc. 15, 42-43. Luc. 23, 50-51. (39) Ioan 3, 1-2; 7, 50.
(40) Marc. 15, 46-47.

41. Iar în locul unde a fost
răstignit era o grădină, și în
grădină un mormînt nou, în
care nu mai fusese nimeni
îngropat.

42. Deci, din pricina vi-
nerii iudeilor, acolo l-au
pus pe Iisus, pentru că mor-
mîntul era aproape.

CAP. 20

*Învierea Domnului. El se a-
rătat Mariei Magdalena, apoi
ucenicilor și la opt zile, du-
pă aceea, lui Toma.*

1. Iar în ziua întâi a săp-
tămîinii (*duminică*), Maria
Magdalena a venit la mor-
mînt dis-de-dimineață, fiind
încă întuneric, și a văzut pia-
tra ridicată de pe mormînt.

2. Deci a alergat și a ve-
nit la Simon-Petru și la ce-
lălalt ucenic pe care-l în-
bea Iisus, și le-a zis : Au
luat pe Domnul din mor-
mînt și noi nu știm unde
l-au pus.

3. Deci a ieșit Petru și ce-
lălalt ucenic și veneau la
mormînt.

4. Și cei doi alergau îm-
preună, dar celălalt ucenic,
alergînd înainte, mai repede

decît Petru, a sosit cel din-
tîi la mormînt.

5. Și, aplecîndu-se, a vă-
zut giulgiurile puse jos, dar
n-a intrat.

6. A sosit și Simon-Petru,
urmînd după el, și a intrat
în mormînt și a văzut giul-
giurile puse jos,

7. Iar mahrana, care fu-
sese pe capul Lui, nu era
pusă împreună cu giulgiu-
rile, ci înfășurată, la o par-
te, într-un loc.

8. Atunci a intrat și celăl-
alt ucenic care sosise întîi
la mormînt, și a văzut și a
crezut.

9. Căci încă nu știau Scrip-
tura, că Iisus trebuia să în-
vieze din morți.

10. Și s-au dus ucenicii
iarăși la ai lor.

11. Iar Maria stătea afară
lingă mormînt plîngînd. Și
pe cînd plîngea, s-a aplecat
spre mormînt.

12. Și a văzut doi îngeri
în veșminte albe șezînd,
unul către cap și altul că-
tre picioare, unde zăcuse
trupul lui Iisus.

13. Și aceia i-au zis : Fe-
meie, de ce plîngi? Pe cine
cauți? Ea le-a zis : Că au

(42) Ioan 19, 31. CAP. 20. — (1) Mat. 28, 1. Marc. 16, 1, 4. Luc.
24, 1. (3) Luc. 24, 12. (6) Iac. 24, 12. (9) Ps. 15, 10. Is. 53, 10. Ionă
2, 1. Luc. 24, 26, 46. Fapt. 17, 5. (11) Mat. 28, 1, 2-3. Marc. 16, 5.
(12) Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (13) Mat. 28, 5.

luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus.

14. Zicînd acestea, ea s-a întors cu fața și a văzut pe Iisus stînd, dar nu știa că este Iisus.

15. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plîngi? Pe cine cauți? Ea, crezînd că este grădinarul, i-a zis: Doamne, dacă Tu L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus și eu îl voi ridica.

16. Iisus i-a zis: Maria! Întorcîndu-se, aceea i-a zis evreiește: Rabboni! (adică, învățătorule).

17. Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeuul Meu și Dumnezeuul vostru.

18. Și a venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și acestea i-a spus ei.

19. Și fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămîinii (duminică), și ușile fiind încuiate, unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mij-

loc și le-a zis: Pace vouă!

20. Și zicînd acestea, le-a arătat mîinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzînd pe Domnul.

21. Și Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimis și Eu pe voi.

22. Și zicînd acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfînt;

23. Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei cînd a venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mîinile Lui, semnul cuielor și dacă nu voi pune mîna mea în coasta Lui, nu voi crede.

26. Și după opt zile, ucenicii Lui erau iarăși înăuntrul, și Toma, împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: Pace vouă!

27. Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și

(14) Mat. 28, 9. Marc. 16, 9-10. Luc. 24, 16. Ioan 21, 4. (17) Ps. 21, 24; 67, 27. Mat. 28, 10. Rom. 8, 29. Evt. 2, 11. (18) Marc. 16, 10. Luc. 24, 20, 22. (19) Marc. 16, 14. Luc. 24, 36. Fapt. 13, 30-31. 1 Cor. 15, 5-7. (20) Cînt. 3, 4. Luc. 24, 39. Ioan 16, 22. (21) Ioan 17, 18. (23) Mat. 16, 19; 18, 18. (25) Ioan 19, 34. (27) Is. 42, 3. Luc. 24, 39.

vezi mîinile Mele și adu-mîna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios.

28. A răspuns Toma și i-a zis: Domnul meu și Dumnezeuul meu!

29. Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!

30. Deci și alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sînt scrise în cartea aceasta.

31. Iar acestea s-au scris, ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezînd, să aveți viață în numele Lui.

CAP. 21

La Marea Tiberiadei, Domnul se arată încă o dată ucenicilor.

1. După acestea, Iisus S-a arătat iarăși ucenicilor la Marea Tiberiadei, și S-a arătat așa:

2. Erău împreună Simon-Petru și Toma, cel numit Geamănul, și Natanael, cei

din Cana Galileii, și fiii lui Zevedeu și alți doi din ucenicii Lui.

3. Simon-Petru le-a zis: Mă duc să pescuiesc. Și i-au zis ei: Mergem și noi cu tine. Și au ieșit și s-au suit în corabie, și în noaptea aceea n-au prins nimic.

4. Iar făcîndu-se dimineața, Iisus a stat la țarm; dar ucenicii n-au știut că este Iisus.

5. Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mîncare? Ei i-au răspuns: Nu.

6. Iar El le-a zis: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei și veți afla. Deci au aruncat-o și nu mai puteau s-o tragă de mulțimea peștilor.

7. Și a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci, Simon-Petru, auzînd că este Domnul, și-a încins haina, căci era dezbrăcat și s-a aruncat în apă.

8. Și ceilalți ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de țarm, ci la

(28) Ps. 117, 28. (29) 1 Petr. 1, 8. 2 Cor. 5, 7. (30) Ioan 21, 25. (31) Ioan 3, 15. 1 Ioan 5, 13. Rom. 15, 4. CAP. 21. — (1) Mat. 26, 32; 28, 7. Marc. 14, 28; 16, 7. Luc. 6, 7. Fapt. 1, 3; 10, 30-31. 1 Cor. 15, 5. (3) Ps. 126, 2. (4) Luc. 24, 16. Ioan 20, 41. (5) Luc. 24, 41. (6) Luc. 5, 4.

două sute de coți, trăgând mreaja cu pești.

9. Deci, când au ieșit la țarm, au văzut iar pus jos și pește pus deasupra, și pline.

10. Iisus le-a zis: Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum.

11. Simon-Petru s-a suit în corabie și a tras mreaja la țarm, plină de pești mari: o sută cincizeci și trei, și, deși erau atîția, nu s-a rupt mreaja.

12. Iisus le-a zis: Veniți de prînziți. Și nici unul din ucenici nu îndrăznește să-L întrebă: Cine ești Tu?, știind că este Domnul.

13. Deci a venit Iisus și a luat plinea și le-a dat lor, și de asemenea și peștele.

14. Aceasta este, acum, a treia oară cînd Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morți.

15. Deci după ce au prînzit, a zis Iisus lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești? Tu mai mult decît aceștia? El I-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște miei, luștii Mei.

16. Iisus i-a zis iarăși, a doua oară: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești? El I-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a Iisus Lui: Păstorește oile Mele.

17. Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubești? și I-a zis: Doamne, Tu știi toate. Tu știi că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile Mele.

18. Adevărat, adevărat zice: Cînd erai mai tînăr, te încingeai singur și umblai unde voiai; dar cînd vei îmbătrîni, vei întinde mîinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu vrei.

19. Iar aceasta a zis-o, însemnînd cu ce fel de moarte va preaslăvi pe Dumnezeu. Și spunînd aceasta, i-a zis: Urmează Mie.

20. Dar întorcîndu-se, Petru a văzut venind după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cîină s-a rezemat de pieptul Lui și I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?

(12-13) Fapt. 10, 41. (14) Ioan 20, 19-26. (16) 2 Reg. 7, 20. Fapt. 20, 28. 1 Petr. 5, 2. (18) 2 Petr. 1, 14. (19) 2 Petr. 1, 14. (20) Ioan 13, 23.

21. Pe acesta deci, văzîndu-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întîmpla?

22. Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc ca acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie.

23. De aceea a ieșit cuvîntul acesta între frați, că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri ci: dacă voiesc ca

acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește despre acesta și care a scris acestea, și știm că mărturia lui e adevărată.

25. Dar sînt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus, și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin.

(24) Ioan 19, 35. Ioan 20, 30.